

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi ampuma-aselain, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sekä asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettaviksi ampuma-aselakia, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia ja asevelvollisuuslakia.

Muutoksilla pantaisiin täytäntöön asedirektiiviin tehdyt muutokset.

Ampuma-aselaisissa säädettäisiin ampuma-aseluvan haltijoiden seurannasta ja aseluvan säännöllisestä tarkastelusta. Ampuma-aselakiin lisättäisiin säännös aseiden ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta etäkaupan yhteydessä. Ampuma-aselain merkintää koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, että merkintää koskevia säännöksiä täsmennetään ja merkinnän tekemiselle asetetaan aikarajoitus. Aseväliittäjiä koskeva määritelmä lisättäisiin lakiin.

Ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamista koskevia säännöksiä muutettaisiin niin, että lupa tulee peruuttaa niissä tapauksissa, joissa luvan myöntämisen edellytyksiä ei enää ole. Lisäksi harkinnanvaraisia ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamisperusteita tarkennettaisiin.

Luvanhaltijan tulisi tehdä ilmoitus ampuma-aseen tai aseiden osan lainaamisesta poliisille, jos lainaaminen kestäisi pidempään kuin 30 päivää. Säännöstä poikkeuksesta aseiden osien luvanvaraisuuteen tarkennettaisiin niin, että luvanvaraista ei olisi osien hankkiminen, jos henkilöllä on oikeus vastaavista osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon eikä hankittavista osista saa koottua toista ampuma-asetta.

Ampuma-aselain määritelmiä ja luvan myöntämisen edellytyksiä koskevia säännöksiä muutettaisiin vastaamaan direktiivin muutosta, jolla osa aikaisemmin luvanvaraisten B-luokkaan kuuluvista aseista on siirretty kiellettyjen aseiden A-luokkaan.

Esityksessä käytettäisiin hyväksi asedirektiivissä jäsenvaltioille säädetty mahdollisuus myöntää lupia direktiivimuutoksella kiellettyyn A-luokkaan siirrettyihin ampuma-aseiden hankkimista ja hallussapitoa varten esimerkiksi maanpuolustustarkoituksessa, museoille ja keräilijöille, koulutustarkoituksessa sekä urheiluampujille.

Lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ehdotetaan muutettavaksi niin, että laissa määriteltäisiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisena hallintotehtävänä olevan sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen antaminen ja Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle säädettäisiin mahdollisuus saada aselupia tiettyihin direktiivin A-luokan aseisiin sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen antamista varten. Ehdotuksessa ehdotetaan, että yksittäisille henkilöille ja yhteisöille säädettäisiin tietyin edellytyksin mahdollisuus saada aselupa direktiivin A-luokan aseisiin.

Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	4
1 NYKYTILA JA SEN ARVIOINTI.....	4
1.1 Johdanto.....	4
1.2 Asedirektiivin soveltamisala.....	4
Ampuma-aseiden luokittelu.....	4
A-luokkaan sijoitetut ampuma-aseet ja poikkeuslupaperusteet.....	5
Ampuma-aseiden, aseiden osien ja ampumatarvikkeiden kauppa.....	5
Ampuma-aseiden merkintä.....	5
Asetietojärjestelmä.....	6
Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä.....	6
Asekauppiat ja -välittäjät.....	6
Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta.....	7
Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen.....	7
Maanpuolustuskoulutusyhdistys.....	8
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	8
2.1 Johdanto.....	8
2.2 Asedirektiivin soveltamisala.....	9
Asekeräily.....	9
Deaktivoitujen ampuma-aseiden.....	9
Ampuma-aseiden luokittelu.....	9
Edellytykset hankinta- ja hallussapitolupien myöntämiselle A-luokkaan sijoitetuille ampuma-aseille.....	10
Ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden kauppa.....	12
Ampuma-aseiden merkintä.....	12
Asetietojärjestelmä.....	12
Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä.....	13
Asekauppiat ja -välittäjät.....	13
Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta.....	13
Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen.....	14
Kansallisen puolustuksen poikkeus.....	15
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	16
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	16
3.2 Vaikutukset viranomaisen toimintaan.....	17
3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	18
3.4 Ympäristövaikutukset.....	19
4 ASIAN VALMISTELU.....	20
4.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto.....	20
4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen.....	21
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	24
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	25
1 LAKIEHDOTUSTEN PERUSTELUT.....	25
1.1 Ampuma-aselaki.....	25
1 Luku Soveltamisala ja määritelmät	25
1.2 Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta.....	76
1.3 Asevelvollisuuslaki.....	81

HE 179/2018 vp

2	TARKEMMAT SÄÄNNÖKSET JA MÄÄRÄYKSET	81
3	VOIMAANTULO	82
4	SUHDE PERUSTUSLAKIIN JA SÄÄTÄMISJÄRJESTYS	84
4.1	Johdanto	84
	LAKIEHDOTUKSET	90
	1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta	90
	2. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta.....	124
	3. Laki asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta	126
	LIITE	127
	RINNAKKAISTEKSTIT	127
	1. Laki ampuma-aselain muuttamisesta	127
	2. Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta.....	187
	3. Laki asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta	192

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila ja sen arviointi

1.1 Johdanto

Siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden hankintaan, hallussapitoon ja tuontiin ja vientiin sovelletaan kattavia EU:n sääntelypuitteita, jotka asetetaan direktiivissä aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta 91/477/ETY, sellaisena kuin se on muutettuna direktiivillä 2008/51/EY. Direktiivin tavoitteena on huolehtia siitä, että sisämarkkinat toimivat ampuma-aseiden osalta ja samalla taata korkea turvallisuustaso EU:n kansalaisille.

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi (EU) 2017/853 aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY) muuttamisesta annettiin 17 päivänä toukokuuta 2017 (jäljempänä asedirektiivi). Asedirektiivin muutosten taustalla olivat viime vuosina ja erityisesti vuoden 2015 aikana Ranskassa ja muualla Keski-Euroopassa tapahtuneet terrorismi-iskut. Komissio katsoi, että nämä tapahtumat olivat selvä osoitus järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin aiheuttamasta hyvin moniulotteisesta turvallisuushaasteesta. Näihin vastaamiseksi komissio halusi entisestään vahvistaa keinoja ampuma-aseiden salakuljetuksen vaikeuttamiseksi. Komissio katsoi, että ampuma-aseiden osalta EU:ssa tarvitaan entistä koordinoitumpaa ja yhtenäistä lähestymistapaa.

Asedirektiivissä käsitellyt turvallisuuskysymykset ovat luonteeltaan rajat ylittäviä. Rikolliseen toimintaan liittyvä yhden jäsenvaltion haavoittuvuus vaikuttaa koko Euroopan unioniin. Eroavaisuudet kansallisessa lainsäädännössä, ampuma-aseiden luokittelussa ja hallintomenettelyissä häiritsevät direktiivin yhdenmukaista soveltamista. Asedirektiivillä vahvistetaan yhteiset sääntelypuitteet, jollaisia ei olisi saatu aikaan pelkästään kansallisilla tai kahdenvälisillä toiminnoilla.

Asedirektiivin kansallinen täytäntöönpano on toteutettu ampuma-aselakiin (1/1998) ja ampuma-aseasetukseen (145/1998) sisällytetyillä säännöksillä.

1.2 Asedirektiivin soveltamisala

Asedirektiiviä ei aikaisemmin sovellettu kansallisen lainsäädännön mukaiseen puolustusvoimien, poliisin, julkisten palvelujen taikka keräilijöiden ja aseiden alalla toimivien sivistyksellisten ja historiallisten järjestöjen aseiden ja ampumatarvikkeiden hankintaan ja hallussapitoon, eikä sota-aseiden ja -ampumatarvikkeiden kaupallisiin siirtoihin. Direktiivimuutoksessa soveltamisala säilyi muuten ennallaan, mutta keräilijät ja sivistykselliset sekä historialliset järjestöt sekä museot tuotiin soveltamisalan piiriin. Näin ollen tämä direktiivi soveltuu uusina aseharrastajaryhminä myös näihin tahoihin. Lisäksi soveltamisalan ulkopuolelle jäävien sota-aseiden ja -ampumatarvikkeiden kaupallisia siirtoja koskevaa säännöstä on tarkennettu viittaamalla asiaa sääntelevään neuvoston direktiiviin. Asiasisältö ei tältä osin muutu.

Suomessa asekeräilyyn tarvitaan Poliisihallituksen antama hyväksyntä. Keräilijöiden on voimassaolevan ampuma-aselain mukaisesti haettava lupaa hankkimilleen aseille ja aseiden osille tai tietyissä tapauksissa tehtävä ilmoitus keräilemistään aseiden osista.

Ampuma-aseiden luokittelu

Ampuma-aseet oli asedirektiivissä aikaisemmin jaettu neljään eri luokkaan. A-luokkaan kuuluivat kielletyt aseet, B-luokkaan luvanvaraiset aseet, C-luokkaan ilmoituksenvaraiset aseet ja

D-luokkaan muut aseet. Direktiivimuutoksella aseiden luokittelua muutettiin niin, että osa aiemmin luvanvaraisista aseista siirrettiin kiellettyjen aseiden luokkaan ja D-luokka poistettiin. Lisäksi deaktivoituja ampuma-aseita koskevia säännöksiä tiukennettiin ja deaktivoitistandardeja ja -tekniikoita koskevien yhteisten suuntaviivojen vahvistamisesta sen varmistamiseksi, että deaktivoituneet ampuma-aseet tehdään pysyvästi ampumakelvottomiksi annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2403 (jäljempänä deaktivoitiasetus) mukaisesti deaktivoituneet ampuma-aseet sijoitettiin C-luokkaan eli ne ovat ilmoituksenvaraisia. Ampuma-aseista muunnetut hälytys- ja merkinantoaseet eivät aiemmin kuuluneet direktiivin soveltamisalaan, mutta muutosdirektiivissä ne on sijoitettu samaan aseluokkaan, johon ne kuuluivat ennen kuin ne oli muunnettu hälytys- tai merkinantoaseiksi. Tämä johtuu siitä, että muuntotoimenpiteet on helppo kumota ja palauttaa väline takaisin ampuma-aseena toimivaksi.

Ampuma-aseita ei Suomessa ole luokiteltu asedirektiivin mukaisesti eri luokkiin, vaan säädösteknisesti on päädytty siihen, että tietyt ampuma-aseet on säädetty erityisen vaarallisiksi ampuma-aseiksi. Muutosdirektiivin johdosta uudet A-luokkaan sijoitettavat ampuma-aseet tulisi säätää erityisen vaarallisiksi ampuma-aseisiksi ja niiden osia tulisi kohdella erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osina. Ampuma-aseet ovat luvanvaraisia ja aseiden osat joko luvanvaraisia, tai jos henkilöllä on oikeus vastaavista osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon, ilmoituksenvaraisia.

A-luokkaan sijoitettavat ampuma-aseet ja poikkeuslupaperusteet

Ennen muutosdirektiiviä poikkeuslupan myöntäminen A-luokkaan sijoitettujen ampuma-aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon oli mahdollista erityistapauksissa. Direktiivimuutoksella poikkeustilanteista on säädetty aikaisempaa tarkkarajaisemmin, jolloin jäsenvaltioille jää vähemmän harkinnanvaraa. Tältä osin muutetun asedirektiivin johdosta perusteita poikkeuslupien myöntämiselle tarkennetaan.

Suomessa muutosdirektiivin mukaisiin A-luokkaan aseisiin on myönnetty lupia tähän asti esimerkiksi ampumaurheilu-, maanpuolustus- ja keräilytarkoituksessa. Ampuma-aseiden lukumäärästä asetyypeittäin ja asetoimintojen perusteella ei ole kattavia tilastoja. Poliisilta saadun arvion mukaan Suomessa on luvanhaltijoilla tällä hetkellä sellaisia ampuma-aseita, jotka asedirektiivin myötä siirtyvät A-luokkaan hieman alle 10 000 ja luvanhaltijoita noin 8 500.

Ampuma-aseiden, aseiden osien ja ampumatarvikkeiden kauppa

Asedirektiiviin lisättiin etäsopimuksella tapahtuvaa kauppaa koskien ehtoja ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta.

Ampuma-aselaki edellyttää nykyiselläänkin, että ampuma-aseen saa luovuttaa tai lainata vain sellaiselle henkilölle, jolla on vastaavaan aseeseen hallussapitoon oikeuttava lupa. Poliisin asetietojärjestelmää kehitettäessä on otettu huomioon se, että tietojärjestelmää voitaisiin jatkossa käyttää hyväksi henkilöllisyyden ja aseluvan voimassaolon tarkastuksen tekemisessä.

Ampuma-aseiden merkintä

Ampuma-aseiden jäljitettävyyden edistämiseksi asedirektiivissä tarkennettiin ampuma-aseiden ja aseiden osien merkintöjä koskevia säännöksiä. Asedirektiivin merkintävaatimukset koskivat aiemmin kokoonpantua ampuma-asetta, mutta uudet säännökset koskevat myös aseiden osia sellaisenaan. Aiemmin voimassa ollut direktiivi edellytti yksilöityä merkintää, muutosdirektiivissä vaatimusta on täsmennetty ja merkinnältä vaaditaan selkeyttä, pysyvyyttä ja yksilöintiä. Merkintä on tehtävä viipymättä valmistuksen jälkeen ja viimeistään ennen markkinoille saat-

tamista tai viipymättä unionin alueelle tuonnin jälkeen. Yksilöivä merkintä tehdään ampuma-aseen runkoon tai kehykseen. Muutosdirektiivi valtuuttaa komission antamaan ampuma-aseiden ja aseiden osien merkinnästä täytäntöönpanosäädöksiä, joilla vahvistetaan merkintöjen tekniset määritelmät. Merkintöjä koskevien vaatimusten yhtenäistämällä edistetään ampuma-aseiden jäljitettävyyttä ja myös niiden ampuma-aseiden jäljitettävyyttä, jotka on koottu erikseen hankituista aseiden osista.

Ampuma-aselain mukaisesti ampuma-aseeseen tulee tehdä valmistusmerkintä tai täydennysmerkintä ja pysyvästi Suomeen tuotujen aseiden osalta tuontimerkintä. Poliisihallitus voi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä, jos merkintä alentaisi keräilyllisesti arvokkaan ampuma-aseen arvoa. Muutosdirektiivin mukaan historiallisesti erityisen merkittäviä ampuma-aseita tai aseiden osia koskevat merkintävaatimukset määräytyvät edelleen kansallisen lainsäädännön mukaisesti.

Asetietojärjestelmä

Muutosdirektiivin asetietojärjestelmää koskevat säännökset edistävät myös aseiden jäljitettävyyttä. Jo aiemmin asedirektiivi sisälsi jäsenvaltioita koskevan vaatimuksen joulukuun loppuun 2014 mennessä perustaa keskitetty tai hajautettu tietokoneistettu tietojen arkistointijärjestelmä, jolla taataan toimivaltaisille viranomaisille pääsy tietojen arkistointijärjestelmiin. Arkistointijärjestelmään tuli kirjata kukin asedirektiivin soveltamisalan piiriin kuuluva ampuma-ase ja tallentaa ja säilyttää vähintään 20 vuoden ajan kunkin ampuma-aseen tyyppi, merkki, malli, kaliiperi ja sarjanumero sekä toimittajan ja luovutuksensaajan tai hallussapitäjän nimet ja osoitteet.

Suomessa ampuma-aseiden ja niiden osien tiedot kirjataan poliisin asetietojärjestelmään.

Asedirektiivin muutoksella aseiden rekisteritietojen säilytysaika on pidennetty 20 vuodesta 30 vuoteen ja säilytysajan laskeminen alkaa ampuma-aseiden ja aseiden osien hävittämisestä. Lisäksi asetietojärjestelmään tallennettavista tiedoista on annettu tarkempia säännöksiä, jotka edellyttävät tarkennuksia ampuma-aselakiin. Muutosdirektiivi edellyttää, että jäsenvaltiot varmistavat, että sen alueella toimivat asekauppiat ja välittäjät rekisteröivät kaikki ampuma-aseiden luovutukset sähköisesti asetietojärjestelmään ilman viivytyksiä.

Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä

Aiemmassa direktiivissä tietojenvaihtoa jäsenvaltioiden välillä ei säännelty.

Direktiivin muutoksessa jäsenvaltioiden toimivaltaisilla viranomaisilla on säädetty velvollisuus vaihtaa sähköisesti tietoja ampuma-aseiden siirtämiseksi toiseen jäsenvaltioon myönnettyistä ja evätyistä luvista. Komissio huolehtii tietojenvaihtojärjestelmän perustamisesta ja antaa asiaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen. Tällä hetkellä tietoja vaihdetaan vain myönnettyjen lupien osalta eikä siihenkään ole sähköistä tiedonvaihtokanavaa. Kielteisistä päätöksistä ei vaihdeta tietoja jäsenvaltioiden välillä.

Asekauppiat ja -välittäjät

Muutosdirektiivissä asekauppiain määritelmää on täsmennetty kieliasua selkeyttämällä. Asedirektiivin uudessa säännöksessä elinkeinotoiminnan määrittelyssä on eroteltu toisaalta elinkeinotoiminta ampuma-aseiden ja aseiden osien kanssa ja toisaalta ampumatarvikkeiden kanssa. Jos elinkeinotoiminta koostuu kokonaan tai osittain jommastakummasta edellä mainitusta, asekauppiain määritelmä täyttyy. Lisäksi asekauppiasta koskevan henkilön elinkeinoa määrit-

täväksi toiminnoksi on lisätty ampuma-aseiden ja aseiden osien sekä ampumatarvikkeiden muuttaminen. Asedirektiivin mukaan asevälittäjät tarjoavat samankaltaisia palveluja kuin asekauppiat ja siksi direktiivin asekauppiaita koskevien velvoitteiden tulisi pääosin koskea myös asevälittäjiä.

Suomessa ampuma-aseilaisissa ei ole aikaisemmin ollut asevälittäjää koskevaa määritelmää.

Vanhan asedirektiivin mukaisesti asekauppioiden oli pidettävä koko toimintansa ajan rekisteriä, johon kirjataan kaikki niiden toteuttamat tämän direktiivin soveltamisalaan kuuluvien ampuma-aseiden vastaanottamiset ja luovutukset sekä ampuma-aseen tunnistamiseen ja jäljittämiseen tarvittavat tiedot, erityisesti tyyppi, merkki, malli, kaliiperi ja sarjanumero sekä toimittajan ja luovutuksensaajan nimet ja osoitteet. Lopetettuaan toimintansa asekauppiain oli toimitettava rekisterinsä kansalliselle viranomaiselle.

Asedirektiivin muutoksessa jäsenvaltioille on säädetty velvollisuus perustaa järjestelmä, jolla säännellään asekauppioiden ja -välittäjien toimintaa. Aiemmin jäsenvaltioilla oli tämän suhteen harkintavaltaa ja järjestelmä on nyt ulotettu välittäjien lisäksi myös asekauppiaisiin. Tällä tavoin asevälittäjät ja asekauppiat asetetaan direktiivissä samaan asemaan.

Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta

Aseiden turvallisesta säilyttämisestä ei direktiivissä ollut aiemmin säännöksiä, mutta direktiivimuutoksessa tällainen säännös on lisätty. Muutosdirektiivin mukaan jäsenvaltioiden tulee ottaa käyttöön säännöt ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden asianmukaisesta valvonnasta, sekä säännöt niiden asianmukaisesta ja turvallisesta säilytyksestä. Aseet ja niiden ampumatarvikkeet eivät direktiivin mukaan saa olla suoraan yhdessä saatavilla.

Ampuma-aselaki sisältää aseiden säilyttämistä ja kuljettamista koskevat kattavat säännökset, jotka pääosin vastaavat myös muutosdirektiivin vaatimuksia lukuun ottamatta aikuisen vastuuta alaikäiselle luvitettujen ampuma-aseiden asianmukaisesta säilyttämisestä.

Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen

Asedirektiivi ei ennen muutosta sisältänyt säännöksiä aseluvan haltijoiden seurannasta luvan myöntämisen jälkeen. Muutosdirektiivissä jäsenvaltiot veloitetaan perustamaan ampuma-aseluvan haltijoita koskeva seurantajärjestelmä.

Aiemman asedirektiivin mukaan jäsenvaltio voi peruuttaa ampuma-aseen hallussapitoluvan, jos jokin edellytyksistä, joiden perusteella lupa on myönnetty, ei enää täyty. Muutosdirektiivillä jäsenvaltioille asetettiin vaatimus aseluvan säännöllisestä tarkastelusta ja luvan peruuttamisesta, jos luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty.

Suomessa voimassa olevien aselupien haltijoita valvotaan poliisin viranomaisvalvontana. Poliisilaitokset seuraavat vuorokausitasolla rekisteritietoja ja tietojen vertailulla voidaan tarkistaa, onko henkilöllä aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavia lupia. Muilta viranomaisilta tulevien ilmoitusten kautta saadaan tietoa luvan hakijoiden ja haltijoiden terveydentilasta sekä esimerkiksi asevelvollisen käyttäytymisestä, joita voidaan hyödyntää lupamenettelyssä ja -valvonnassa arvioitaessa henkilön soveltuvuutta aseiden hallussapitoon. Terveydenhuollon ammattihenkilöllä on ampuma-aselain 114 §:n mukaan oikeus ja tietyissä tapauksissa velvollisuus ilmoittaa henkilöstä, joka voi terveydentilansa puolesta olla sopimaton pitämään hallussaan ampuma-aseita. Tarkempia säännöksiä ilmoituksesta on annettu valtioneuvoston asetuksessa terveydenhuollon ammattihenkilön ampuma-aseilmoituksesta (1223/2011).

Maanpuolustuskoulutusyhdistys

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksestä ja sen julkisista hallintotehtävistä säädetään vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa (556/2007). Laissa on muun muassa säännökset sotilaskoulutuksesta, jota antaa tai tilaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykseltä Puolustusvoimat. Edellä mainitun lisäksi laissa on säännökset Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antamasta sotilaallisia valmiuksia palvelevasta koulutuksesta. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus on säädetty sisällöltään avoimeksi ja sitä rajoittavat ainoastaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain sotilaalliseksi koulutukseksi rajatut koulutussisällöt.

Puolustusvaliokunta on vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia koskevassa mietinnössään (PuVM 3/2006 vp) todennut, että sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ovat esimerkiksi suunnistus- ja karttajarjoitukset. Kyseinen esimerkki on ainoa sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen sisältöä määrittelevä luonnehdinta ja se jättää tulkinnanvaraiseksi sen, voiko Maanpuolustuskoulutusyhdistys antaa sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa ampumakoulutusta.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys on järjestänyt merkittävän määrän erilaisia kursseja, joiden osana tai pääasiallisena aiheena on ollut ampumakoulutuksen antaminen. Ampumakoulutusta on annettu muun muassa nousujohteisilla ampumakurssikokonaisuuksilla, joissa on ammuttu sotilaskäytössä olevia ampuma-aseita perustoimintavaltaan muistuttavilla ampuma-aseilla. Näiden kurssien lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseina on järjestetty esimerkiksi metsästystä ja erilaisia urheiluampumalajeja palvelevia ammuntakursseja.

Edellä mainittuja ammuntaa sisältäviä kursseja on järjestetty sekä Maanpuolustusyhdistyksen 7 §:n 1 momentin mukaisena julkisena hallintotehtävänä järjestettävänä sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena että 7 §:n 2 momentin mukaisena vapaana yhdistystoimintana. Nykytilassa haastavaa on, ettei voimassa olevasta lainsäädännöstä voida suoraan todeta, että Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä olisi oikeus järjestää ammuntaa sisältäviä kursseja sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena. Tätä on pidettävä ongelmallisena, sillä ampumataito on yksi sotilaan perustaidoista ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä tulisi olla mahdollisuus antaa tällaista koulutusta.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaa valvovien viranomaisten ja Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen rikosoikeudellisella virkavastuulla toimivien oikeusturvan näkökulmasta olisi myös perusteltua säätää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antamasta ampumakoulutuksesta selkeästi ja tyhjentävästi.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Johdanto

Esityksen tarkoituksena on panna täytäntöön 17 päivänä toukokuuta 2017 annettu Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2017/953/EU direktiivin 91/477/ETY muuttamisesta. Direktiivi ehdotetaan implementoitavaksi uudelleenkirjoitusmenetelmällä. Jäsenvaltioiden tulee panna direktiivi pääosin täytäntöön 15 kuukauden kuluessa sen voimaantulosta, 14 päivänä syyskuuta 2018. Pidempi täytäntöönpanoaika on annettu direktiivin muutetun 4 artiklan 3 ja 4 kohdan noudattamisen edellyttämille säännöksille, joiden tulee olla voimassa viimeistään 14 päivänä joulukuuta 2019. Direktiivin 4 artiklan 3 kohta koskee jäsenvaltion velvollisuutta perustaa järjestelmä asekauppiaiden ja -välittäjien toiminnan sääntelemiseksi. Järjestelmän tulee sisältää vähintään jäsenvaltion alueella toimivien asekauppiaiden ja välittäjien rekisteröinti, luvan antaminen asekauppiaiden ja -välittäjien toiminnalle kyseisen jäsenvaltion alueella ja

yksityisen ja ammatillisen luotettavuuden sekä asian kannalta merkityksellisen ammattitaidon tarkastaminen. Direktiivin 4 artiklan 4 kohdan muutoksella on tarkennettu jäsenvaltioiden velvollisuutta kirjata tietokoneistettuun tietojen arkistointijärjestelmään ampuma-aseita koskevia tietoja ja lisäksi kohdassa velvoitetaan asekauppiaat ja -välittäjät pitämään koko toimintansa ajan rekisteriä, johon kirjataan direktiivin soveltamisalaan kuuluvat ampuma-aseet ja aseiden osat, jotka ne ovat vastaanottaneet tai luovuttaneet. Asedirektiivin 4 artiklan 3 ja 4 kohdan muutosten osalta tarpeelliset säännösmuutosehdotukset annetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain muutosesityksen yhteydessä.

2.2 Asedirektiivin soveltamisala

Asekeräily

Asedirektiivin muutoksella myös museot ja keräilijät sisällytettiin asedirektiivin soveltamisalaan ja toisin kuin aiemmin, myös heihin soveltuvat samat säännökset kuin muihin yksityisiin aseomistajiin. Asedirektiivissä myös määritetään, mitä museolla ja asekeräilijällä direktiivissä tarkoitetaan. Muutos edellyttää joitakin muutoksia ampuma-aselakiin.

Deaktivoitujen ampuma-aseiden

Asedirektiivin soveltamisalaan lisättiin deaktivoitujen ampuma-aseiden ja aseiden osien tietyt edellytykset. Direktiiviä sovelletaan sellaisiin aseisiin ja aseiden osiin, jotka on deaktivoitu deaktivoimisasetuksen mukaisesti.

Asedirektiiviin on otettu deaktivoitujen ampuma-aseiden koskeva määritelmä, jonka mukaan deaktivoituilla ampuma-aseilla tarkoitetaan ampuma-aseita, jotka on tehty pysyvästi ampumakelvottomiksi deaktivoimalla ne, varmistaen, että kaikki kyseisen ampuma-aseiden osat on tehty pysyvästi toimintakelvottomiksi siten, ettei niitä voida poistaa, asentaa uudelleen tai muuttaa millään tavalla siten, että ampuma-ase voitaisiin uudelleen tehdä ampumakelpoiseksi. Muutos aiheuttaa muutostarpeen ampuma-aselakiin. Ampuma-aseissa ei enää säädetäisi, että pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyä asetusta ei pidetä ampuma-aseena. Jatkossa deaktivoitujen aseiden ovat asedirektiivin mukaisesti ilmoituksenvaraisia ampuma-aseita ja niiden hankinnasta tulee tehdä ilmoitus poliisille.

Ampuma-aseiden luokittelu

Asedirektiivissä muutettiin aseiden luokittelua. Asedirektiivissä kiellettyjen aseiden A-luokkaan sijoitettiin tietyt itselataavat keskisytytteistä patruunaa ampuvien kertatuliaseiden ja ison latauslaitteen yhdistelmät, sarjatuliaseet, jotka on muunnettu itselataaviksi kertatuliaseiksi, pitkät itselataavat kertatuliaseet, jotka voidaan helposti lyhentää sekä A-luokkaan ampuma-aseista muunnetut ampuma-aseet.

Asedirektiivissä B-luokkaan kuuluvat luvanvaraiset aseet. Näitä aseita ovat muun muassa lyhyet lippaalliset kertatuliaseet, keskisytytteiset lyhyet yksipatruunaiset kertatuliaseet ja reunasytytteiset lyhyet yksipatruunaiset kertatuliaseet, joiden kokonaispituus on alle 28 senttimetriä. Direktiivin B-luokassa ovat sileäpiippuiset pitkät lippaalliset kertatuliaseet ja sileäpiippuiset pitkät itselataavat kertatuliaseet, joiden piipun pituus on enintään 60 senttimetriä. Luvanvaraisia ovat myös kaikki B-luokkaan kuuluvat ampuma-aseet, jotka on muunnettu ampumaan paukkupatruunoita, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi, sekä muut kuin A-luokkaan kuuluvat siviilikäyttöön tarkoitettujen itselataavien kertatuliaseiden, jotka muistuttavat sarjatuliaseita.

Asedirektiivissä C-luokkaan kuuluvat aseet, joista on tehtävä ilmoitus. C-luokassa ovat muut kuin B-luokkaan kuuluvat pitkät lippaalliset kertatuliaseet, rihlatulla piipulla varustetut pitkät yksipatruunaiset kertatuliaseet, muut kuin A- tai B-luokassa tarkoitettut pitkät itselataavat kertatuliaseet, sekä lyhyet reunasytytteiset yksipatruunaiset kertatuliaseet, joiden kokonaispituus on vähintään 28 senttimetriä. Ilmoituksenvaraisten aseiden luokkaan kuuluvat myös kaikki tähän luokkaan kuuluvat ampuma-aseet, jotka on muunnettu ampumaan paukkupatruunoita, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi.

Lisäksi ilmoituksenvaraisia ovat aseet, jotka on deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti sekä sileäpiippuiset pitkät yksipatruunaiset kertatuliaseet, jotka saatetaan markkinoille 15 kuukautta asedirektiivin muutoksen voimaantulosta tai sen jälkeen.

D-luokkaan kuuluivat aiemmin muut ampuma-aseet, joita olivat sileäpiippuiset pitkät yksipatruunaiset kertatuliaseet. Direktiivimuutoksessa D-luokitus poistettiin ja siihen kuuluneet aseet siirrettiin C-luokkaan.

Asedirektiivin säännökset B- ja C-luokkaan kuuluvista ampuma-aseista ja D-luokan poistaminen ei edellytä merkittäviä muutoksia ampuma-aselakiin.

Edellytykset hankinta- ja hallussapitolupien myöntämiselle A-luokkaan sijoitetuille ampuma-aseille

Komission alkuperäisessä ehdotuksessa asedirektiivin muuttamiseksi kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan oli sijoitettu sarjatuliaseista muunnellut itselataavat kertatuliaseet, siviilikäyttöön tarkoitettut itselataavat kertatuliaseet, jotka muistuttavat sarjatuliaseita sekä kielletyistä ampuma-aseista deaktivoidut aseet. Komission ehdotuksessa A-luokan ampuma-aseille ei voinut missään tilanteessa myöntää lupia eikä siirtymäsäännöksiä A-luokkaan siirtyvien aseiden hallussapitoon oikeutetuille ollut. Neuvottelujen aikana Suomi toi esiin, että siviilikäyttöön tarkoitettujen itselataavien kertatuliaseiden, jotka muistuttavat sarjatuliaseita kieltäminen kokonaan vaikuttaisi haitallisesti erityisesti kansallisen puolustuksen järjestämiseen.

Asedirektiivin neuvottelujen aikana komission ehdotusta lievennettiin huomattavasti ja lopputuloksena kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan sijoitettiin vain hyvin rajoitettu joukko ampuma-aseita. Lisäksi asedirektiivi sisältää joukon säännöksiä, joiden nojalla kiellettyihin ampuma-aseisiin voi myöntää poikkeuksellisesti luvan.

Sarjatuliaseet, jotka on muunnettu itselataaviksi kertatuliaseiksi, säilyivät kiellettyinä myös hyväksytyssä asedirektiivissä. Kyseiset sarjatuliaseet on lähtökohtaisesti valmistettu alun perin sotilaskäyttöön ja niiden siviilikäyttö on riski yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Siviiliharrastustoiminnassa tällainen sarjatuliominaisuus on tarpeeton. Kilpaurheilussa käytettävät ampuma-aseet on lähtökohtaisesti valmistettu itselataavaa kertatulta ampuviksi ampuma-aseiksi. Sarjatuliaseiden muuntaminen itselataaviksi kertatuliaseiksi pysyvästi ja luotettavasti on epävarmaa. Ampuma-aseiden muuntamisen viranomaisvalvonta on mahdotonta. Muuntaminen voi lisäksi vaarantaa aseiden käyttöturvallisuuden. Näiden ampuma-aseiden kauppa voi edistää laitonta asekauppaa. Suomi on vuonna 1984 liittynyt kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevaan sopimukseen (SopS 40/1984, jäljempänä C.I.P.-sopimus). Sotilaskäyttöön valmistetut ampuma-aseet eivät yleensä täytä kansainvälisesti hyväksytyjä niin sanottuja C.I.P.-sopimusjärjestelmän vaatimuksia käyttöturvallisuudelle. C.I.P. sopimusjärjestelmän vaatimukset määrittävät kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevalla sopimuksella perustetussa kansainvälisessä komissiossa. Esimerkiksi näiden sarjatuliaseista muunnettujen ampuma-aseiden

piiput ja patruunapesät eivät välttämättä vastaa siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden käyttöturvallisuutta koskevia vaatimuksia. Näin ollen nämä ampuma-aseet muodostavat turvallisuusriskin niin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kuin kuluttajaturvallisuudenkin kannalta.

Itselataavat keskisytytteistä patruunaa ampuvat kertatuliaseet sijoitettiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan siinä tapauksessa että niiden osana on kapasiteetiltaan iso latauslaite tai vastaava irrotettava latauslaite on lisätty ampuma-aseeseen. Lyhyt itselataava keskisytytteistä patruunaa ampuva itselataava kertatuliase säilyy normaalina luvanvaraisena ampuma-aseena, kunhan sen osana ei ole kapasiteetiltaan yli 20 patruunan latauslaitetta tai sellaista irrotettavaa latauslaitetta ei ole siihen lisätty. Pitkän itselataavan keskisytytteistä patruunaa ampuvan kertatuliaseen latauslaitteen kapasiteetti saa olla enintään 10 patruunaa, jotta ampuma-ase on edelleen normaalisti luvanvarainen. Eli nämä ampuma-aseet vain kapasiteetiltaan isolla latauslaitteella varustettuna sijoitettiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan. Kun taas kapasiteetiltaan kohtuullisen kokoisella latauslaitteella varustettuna ne säilyivät normaalisti luvanvaraisina, ja niihin voidaan ampuma-aselain perusteella myöntää aselupia muun muassa ampumaharrastusta ja -urheilua varten.

Lisäksi tietyt pitkät itselataavat kertatuliaseet, joiden pituutta voidaan lyhentää alle 60 senttimetriin taitto- tai teleskoopitukilla tai tukilla, joka voidaan irrottaa käyttämättä työkaluja, lisättiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan. Tällaisten ampuma-aseiden katsotaan olevan sellaisia, jotka voidaan helposti kätkeä. Ja kaikki kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan kuuluvat ampuma-aseet silloin, kun ne on muunnettu ampumaan paukkupatruunoita, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi, on sijoitettu kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan. Ampuma-aseiden muuntaminen pysyvästi ja luotettavasti on epävarmaa ja sitä on mahdoton valvoa.

A-luokkaan sijoitetut aseet ovat lähtökohtaisesti kiellettyjä siviilikäytössä, mutta asedirektiivi asettaa tarkkarajaiset ehdot, joiden täytyessä voidaan kansallisesti säätää mahdollisuudesta hakea ampuma-aseen hankinta- ja hallussapitolupa myös tiettyihin A-luokan ampuma-aseisiin. Näitä niin sanottuja poikkeuslupia voidaan myöntää esimerkiksi kansallisen puolustuksen taroituksessa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksessa, jos yleinen järjestys ja turvallisuus ei vaarannu. Lisäksi museoille ja keräilijöille voidaan myöntää yksittäisissä erityistapauksissa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla lupia A-luokan ampuma-aseisiin. Myös urheiluampujille voidaan myöntää tiettyihin A-luokan ampuma-aseisiin tiukkojen ampumaurheilua koskevien edellytysten täytyessä lupia. Lupia A-luokan aseisiin voidaan myöntää myös koulutukseen.

Asedirektiivin mukaan jäsenvaltiot voivat jatkaa olemassa olevia aselupia niille aseille, jotka siirtyvät direktiivin voimaantulon jälkeen A-luokkaan. Eli voimassa olevan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan voimassaolon voidaan siirtymäsäännöksellä säätää olevan voimassa myös asedirektiivin täytäntöönpanon jälkeen siihen saakka, mihin ne oli myönnetty lupaehtojen edelleen täytyessä.

Edellä esitetyt muutokset ampuma-aseiden luokittelussa edellyttävät muutoksia ampuma-aselakiin. Lisäksi asedirektiivin antaman mahdollisuuden säätää lupien myöntämisestä poikkeuksellisesti hyödyntäminen edellyttää muutoksia ampuma-aselakiin, lakiin vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta ja asevelvollisuuslakiin.

Ampuma-aseiden, olennaisten osien ja ampumatarvikkeiden kauppa

Asedirektiivissä ampuma-aseiden etäsopimuksella tapahtuvaan kauppaan lisättiin ehtoja ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta. Jos yksityinen henkilö ostaa ampuma-aseita, aseiden osia tai ampumatarvikkeita etäkaupalla, niin ostajan henkilöllisyys ja aselupa on tarkistettava. Tarkistus on tehtävä viimeistään ennen luovutusta tai sen yhteydessä. Tarkistuksen tekee joko asekauppias tai -välittäjä tai viranomainen. Ostajan henkilöllisyyden ja aseluvan tarkastamisesta esitetään lisättäväksi uusi säännös ampuma-aselakiin. Säännös kattaisi kaikki ampuma-aseilaisissa tarkoitettut tilanteet, jossa ampuma-ase luovutetaan toiselle pysyvästi tai annetaan lainaan. Tunnistautumisessa hyödynnettäisiin vahvaa sähköistä tunnistamista sekä poliisin sähköistä asiointialustaa ja asetietojärjestelmää.

Ampuma-aseiden merkintä

Asedirektiivissä ampuma-aseiden merkintää koskevia säännöksiä selkeytettiin, jotta voidaan parantaa ampuma-aseiden jäljitettävyyttä. Merkinnältä vaaditaan selkeyttä, pysyvyyttä ja yksilöintiä. Merkintä on tehtävä viipymättä valmistuksen jälkeen ja viimeistään ennen markkinoille saattamista tai viipymättä unionin alueelle tuonnin jälkeen.

Muutoksen johdosta ampuma-aselain merkintää koskevia säännöksiä ehdotetaan muutettavaksi niin, että merkintää koskevia säännöksiä täsmennetään ja merkinnän tekemiselle asetetaan aikarajoitus.

Asetietojärjestelmä

Ampuma-aseiden ja olennaisten osien jäljitettävyyden parantamiseksi ja vapaan liikkuvuuden edistämiseksi ampuma-aseet tai aseiden osat on direktiivin mukaan varustettava selkeällä, pysyvällä ja yksilöivällä merkinnällä sekä kirjattava jäsenvaltioiden arkistointijärjestelmiin. Arkistointijärjestelmiin kirjattujen tietojen on sisällettävä kaikki tiedot, joiden avulla ampuma-aseen omistaja voidaan selvittää, sekä valmistajan tai tuotemerkin nimi, valmistusmaa tai -paikka, ampuma-aseen tyyppi, merkki, malli, kaliiperi ja sarjanumero sekä ampuma-aseen runkoon tai kehukseen tehty yksilöivä merkintä. Muut aseiden osat kuin runko tai kehys olisi kirjattava arkistointijärjestelmien sitä ampuma-asetta koskeviin tietoihin, johon osat on määrä asentaa. Sääntöjä sovelletaan ainoastaan sellaisiin markkinoille saatettaviin ampuma-aseisiin tai olennaisiin osiin, jotka valmistetaan tai tuodaan unionin alueelle 15 kuukauden kuluttua asedirektiivin muutoksen voimaantulosta tai sen jälkeen, kun taas ennen tätä päivää valmistettujen tai unionin alueelle tuotujen ampuma-aseiden ja osien osalta merkintä- ja rekisteröintivaatimukset säilyvät ennallaan.

Muutettu asedirektiivi sisältää vaatimuksen säilyttää arkistointijärjestelmiin tallennetut tiedot 30 vuotta sen jälkeen, kun asianomaiset ampuma-aseet tai aseiden osat on hävitetty, jotta varmistetaan, että toimivaltaiset viranomaiset voivat jäljittää ampuma-aseet ja aseiden osat hallinnollisia ja rikosoikeudellisia menettelyjä varten. Tietojen saanti sallitaan vain enintään kymmenen vuoden ajan kyseisen ampuma-aseen tai aseiden osien hävittämisen jälkeen lupien myöntämiseksi tai peruuttamiseksi taikka tullimenettelyjä varten, mahdollisten hallinnollisten seuraamusten määrääminen mukaan lukien, ja enintään 30 vuoden ajan kyseisen ampuma-aseen tai aseiden osien hävittämisen jälkeen, jos tietojen saanti on tarpeen rikoslainsäädännön täytäntöönpanon kannalta. Muutokset aiheuttavat muutostarpeita henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annettuun lakiin (761/2003) ja valmistellaan sen vireillä olevan uudistuksen yhteydessä.

Tietojenvaihto jäsenvaltioiden välillä

Jäsenvaltioiden väliselle ampuma-aseita koskevalle tietojenvaihdolle tulee perustaa järjestelmä. Jäsenvaltioiden toimivaltaisten viranomaisten on vaihdettava sähköisesti tietoja luvista, joita on myönnetty ampuma-aseiden siirtämiseksi toiseen jäsenvaltioon, sekä tietoja lupien epäämisestä turvallisuuteen tai asianomaisen henkilön luotettavuuteen liittyvistä syistä. Komissio huolehtii tietojenvaihtojärjestelmän perustamisesta ja antaa asiaa koskevan täytäntöönpanosäädöksen.

Asekauppiat ja -välittäjät

Direktiivissä todetaan, että tietojenvaihto asekauppioiden ja -välittäjien sekä toimivaltaisten kansallisten viranomaisten välillä on tärkeää arkistointijärjestelmien tehokkaan toiminnan kannalta. Sen vuoksi asekauppioiden ja -välittäjien olisi annettava tiedot toimivaltaisille kansallisille viranomaisille ilman aiheetonta viivytystä. Toimivaltaisten kansallisten viranomaisten olisi tämän helpottamiseksi otettava käyttöön asekauppioiden ja -välittäjien saatavilla oleva tietoliikenneyhteys, johon voi sisältyä tietojen toimittaminen sähköpostitse tai suoraan tietokannan taikka muun rekisterin kautta.

Ampuma-aselain mukaan joulukuussa 2018 voimaan tulevalla muutoksella ase-elinkeinonharjoittajat ilmoittavat hankkimansa aseet ja aseiden osat sähköistä asiointia käyttämällä poliisin asetietojärjestelmään. Säännöstä on tarkoitus muuttaa asetietojärjestelmän uudistamisen viivästyksen johdosta niin, että sähköisen asioinnin alkaminen siirtyy. Ennen muutoksen voimaantuloa ase-elinkeinonharjoittajalla on velvollisuus pitää tiedostoa aseista ja aseiden osista.

Direktiivimuutoksen johdosta asevälittäjiä koskeva määritelmä ehdotetaan lisättäväksi ampuma-aselakiin. Lisäksi asealan elinkeinolupaa koskevaa sääntelyä ehdotetaan muutettavaksi niin, että se täyttää kokonaisuutena asedirektiivin asekauppioiden valvontaa ja lupamenettelyjä koskevat sääntelyt. Samalla lakiin tehdään lakitekniisiä korjauksia päällekkäisen sääntelyn poistamiseksi.

Ampuma-aseiden säilytys ja valvonta

Direktiivi edellyttää, että jäsenvaltiot ottavat käyttöön säännöt, jotka koskevat ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden asianmukaista valvontaa, sekä säännöt niiden asianmukaisesta ja turvallisesta säilytyksestä. Aseet ja niiden ampumatarvikkeet eivät saa olla suoraan yhdessä saatavilla. Direktiiviin on lisätty säännös, jonka mukaan alaikäisen metsästystä tai urheiluamuntaa harrastavan vanhempi tai sellainen aikuinen, jolla on voimassa oleva aseenkantolupa tai metsästyslupa, kantaa vastuun asianmukaisesta säilyttämisestä.

Asianmukaisella valvonnalla tarkoitetaan sitä, että asianomaista ampuma-asetta tai asianomaisia ampumatarvikkeita laillisesti hallussa pitävä henkilö valvoo niitä niiden kuljetuksen ja käytön aikana. Säilytysjärjestelyjen valvonnan tason on vastattava asianomaisten ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden määrää ja luokkaa.

Ampuma-aselain säilytystä, kuljettamista ja huolellisuusvelvollisuutta koskevat säännökset kattavat pääosin direktiivin mukaiset vaatimukset säilytyksestä ja valvonnasta, ja lakiin esitetään muutoksen johdosta vain jotain tarkennuksia.

Ampuma-aseluvan säännöllinen tarkastelu ja ampuma-aseluvan peruuttaminen

Jäsenvaltioiden tulee perustaa aseluvan haltijoita koskeva seurantajärjestelmä. Osana seurantajärjestelmää myös relevantti lääketieteellinen tai psykologinen tieto tulee arvioida, mutta jäsenvaltiot päättävät itse seurantajärjestelmän yksityiskohdista ja asedirektiivin johdantokappaleessa tarkennetaan, että jäsenvaltiot päättävät itse mahdollisista lääkärin tai psykologin tarkastuksista ja niiden ajoituksesta.

Asedirektiivin muutoksen johdosta ampuma-aselakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös koskien luvanhaltijoiden seurantaa.

Asedirektiivissä ei ole nimenomaista säännöstä aselupien määräaikaaisuudesta. Direktiivin mukaan jäsenvaltioilla on velvollisuus huolehtia siitä, että niillä on käytössä seurantajärjestelmän varmistamiseksi, että ampuma-aselupien myöntämisen edellytykset täyttyvät luvan voimassaolon ajan. Seurantajärjestelmän toiminta voi olla jatkuvaa tai ajoittaista. Järjestelmän avulla varmistetaan, että kansallisen lainsäädännön mukaiset luvan saannin edellytykset täyttyvät luvan koko voimassaolon ajan ja muun muassa asian kannalta merkityksellisiä lääketieteellisiä ja psykologisia tietoja arvioidaan. Lupa voidaan uusida tai sitä voidaan jatkaa jos lupaedellytykset täyttyvät edelleen. Seurantajärjestelmän yksityiskohdat on jätetty kansallisen lainsäädännön varaan. Direktiivi kuitenkin edellyttää, että jos jokin luvan edellytyksistä ei täyty, jäsenvaltioiden on peruutettava kyseinen lupa. Aiemmin peruuttaminen oli harkinnanvaraista.

Seurantajärjestelmään liittyy direktiiviin otettu vaatimus siitä, että jos jokin ampuma-aseluvan myöntämisen edellytyksistä ei enää täyty, jäsenvaltion on peruutettava kyseinen lupa. Lisäksi direktiivin mukaan B-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen lupa täytyy peruuttaa, jos havaitaan, että henkilöllä on hallussaan latauslaite, joka sopii asennettavaksi keskisytytteisiin itselataaviin kertatuliaseisiin tai lippaallisiin kertatuliaseisiin ja jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa tai kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa, jos kyse on pitkestä ampuma-aseista.

Luvan myöntämisen edellytysten täyttymistä luvan voimassaoloaikana seurataan Suomessa viranomaisvalvontana ja poliisin käytössä olevista tietojärjestelmistä saatavien tietojen tai muutoin poliisin tietoon tulevien seikkojen perusteella. Direktiivimuutoksen johdosta seurannasta ehdotetaan otettavaksi ampuma-aselakiin uusi säännös.

Ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamisen vireilletuloa ja peruuttamisen edellytyksiä säännellään ampuma-aseissa kattavasti. Direktiivimuutoksen johdosta lakiin ehdotetaan otettavaksi uusi säännös, joka koskee luvan peruuttamista niissä tapauksissa, joissa B-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen luvanhaltijalla on hallussaan direktiivissä mainittu latauslaite. Lisäksi ampuma-aselain luvan peruuttamista koskevaa säännöstä esitetään muutettavaksi niin, että kaikissa niissä tapauksissa, joissa luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty, poliisiin tulisi peruuttaa lupa.

Ampuma-aselain säännöksiä tulee tarkentaa ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavien lupaedellytysten seurannan toteuttamiseksi sekä näiden lupien peruuttamista koskevien perusteiden osalta. Tähän saakka osa laissa harkinnanvaraisiksi säädetyistä peruuttamisperusteissa johtaa jatkossa peruuttamiseen ilman harkintaa. Muutoksilla ei muuteta käytäntöä, sillä nykyisinkin vastaavien perusteiden toteutuessa harkinta on johtanut ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavien lupien peruuttamiseen.

Kansallisen puolustuksen poikkeus

Yksi esityksen tavoitteista on asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdassa säädetyn kansallisen puolustuksen poikkeuksen täytäntöönpano. Samalla säädetään tarkemmin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen sisällön laintasoisista rajoista. Uusia säännöksiä esitetään annettavaksi myös aselupaa koskevasta sotilasviranomaisen lausunnosta.

Nykyinen lainsäädäntö mahdollistaisi ampumaharjoittelun vapaaehtoisen maanpuolustuksen piirissä ampumaharrastusperusteella. Tällöin aselupa harrastusperusteella voitaisiin myöntää pitkään keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen, jolla voidaan laukaista enintään 11 patruunaa ilman uudelleen latausta jos latauslaite, jonka kapasiteetti on enintään 10 patruunaa on kyseisen ampuma-aseen osa tai siihen on lisätty vastaava irroitettava latauslaite. Tämä toteuttamisvaihtoehto olisi käytännössä mahdollistanut Puolustusvoimien ampuma-aseita toimintavaltaan vastaavien aseiden luvittamisen, mutta ainoastaan pienemmillä latauslaittevevöyksillä.

Valmistelussa on katsottu, että olennaista vapaaehtoisessa maanpuolustuksessa tapahtuvalle ampumaharjoittelulle on harjoittelun tapahtuminen Puolustusvoimien aseita läheisesti muistuttavilla tai niitä mahdollisimman pitkälle vastaavilla ampuma-aseilla. Käytännössä latauslaitteen kapasiteettiä koskeva rajoitus vaikuttaisi lippaan painoon, jolloin aseiden käsittelyminen olisi erilaista kuin Puolustusvoimien aseiden käsittelyminen. Tätä ei voida pitää tarkoituksenmukaisena harjoittelun tavoitteen ja myös sen mielekkyyden kannalta.

Esityksen perusteella Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisena hallintotehtävänä olevan sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen sisältöön lisättäisiin sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen antaminen.

Lisäksi sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen perusteella Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle säädettäisiin mahdollisuus hakea aselupia pitkiin aseisiin itselataaviin keskisytytteistä patruunaa ampuviin kertatuliaseisiin, joilla voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos aseessa on yli kymmenen patruunan latauslaite.

Ehdotuksessa ehdotetaan myös, että reserviläisille säädettäisiin tiettyjen edellytysten täyttyessä mahdollisuus hakea aselupaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa sekä muussa reserviläistoiminnassa tapahtuvaa harjoittelua varten. Henkilöistä pyydetäisiin Puolustusvoimien lausunto, jossa arvioitaisiin hakijan tarve vapaaehtoiseen ampumaharjoitteluun kansallisen puolustuksen perusteella. Käytännössä tämä tarkoittaisi niitä reserviläisiä, jotka ovat sijoituskelpoisia ja joilla Puolustusvoimat katsoisi lausunnossaan olevan tarve kyseiseen ampuma-aseeseen ja aseiden osaan reservin ampumataidon ylläpitämiseksi. Puolustusvoimien lausunnolla täytettäisiin direktiivin vaatimus siitä, että lupia voidaan myöntää vain yksittäistapauksessa ja poikkeuksellisesti.

Suomen kansallinen puolustus perustuu reserviläisarmeijaan, joka muodostetaan sijoittamiskelpoisesta reservistä. Sijoitettua reserviä koulutetaan Puolustusvoimien kertausharjoituksilla. Vapaaehtoisen maanpuolustuksen kursseilla koulutetaan sekä sodan ajan tehtäviin sijoitettuja, että sijoittamattomia reserviläisiä. Sijoittamattomien reserviläisten kouluttaminen on tärkeää mahdollisimman korkealaatuisen sijoittamis pohjan takaamiseksi Puolustusvoimille ja tätä toimintaa on käytännössä mahdollista toteuttaa kustannustehokkaasti ainoastaan osana vapaaehtoista maanpuolustusta. Vapaaehtoinen maanpuolustuskoulutus on osa Puolustusvoimien reservin koulutusjärjestelmää.

Muut henkilöt voisivat käyttää A-luokan aseita valvottuna käyttönä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa. Näillä henkilöillä voisi kuitenkin olla aselupa pitkään kertasytytteistä patruunaa ampuvaan it-selataavaan kertatuliaseeseen kapasiteetiltaan pienemmällä latauslaitteella ampumaharrastusperusteella lupaedellytysten täytyessä. He voisivat halutessaan käyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa näitä ampuma-aseitaan. Tätä kautta mahdollistetaan nousujohteinen ampumakoulutukseen osallistuminen ja ampumataidon kehittäminen ja kannustetaan jokaista reserviläistä ylläpitämään reserviläisen ampumataitoa. Tarkoituksena on, että aktiivinen B-luokan ampuma-aseella harjoittelu voisi Puolustusvoimien harkinnan mukaan johtaa sellaiseen sodanajan sijoitukseen tai suunniteltuun sijoitukseen, jolla myös A-luokan ampuma-aseeseen voisi muodostua tarve kansallisen puolustuksen tarkoituksessa ja henkilö voisi saada Puolustusvoimien puoltavan lausunnon A-luokan ampuma-aseen aselupahakemusta varten. Esityksen yksityiskohtaisissa perusteluissa on tarkennettu sitä, missä tilanteissa reserviläisen aktiivinen ampumaharjoittelu voidaan lukea ampumaharrastukseksi, jonka perusteella voisi hakea lupaa B-luokan ampuma-aseisiin harrastusperusteella. Lisäksi on otettava huomioon, että esityksessä ehdotetaan asedirektiivin mukaisesti ampuma-aselakiin myös siirtymäsäännöstä niihin tilanteisiin, joissa henkilöllä on erityisen vaaralliseksi ampuma-aseeksi jatkossa luokiteltavaan ampuma-aseeseen hallussapitoon oikeuttava lupa ja tämä lupa on myönnetty viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2017 ja ampuma-aseen yksilöintitiedot on ilmoitettu poliisille 12 päivänä kesäkuuta 2017 mennessä. Tällöin kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan voimassaolo jatkuisi ampuma-aselain muutosten voimaantullessa. Sama siirtymäsäännös koskee myös erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osia. Poliisin arvion mukaan ampuma-aseita, joita siirtymäsäännös koskee, on luvitettu tällä hetkellä noin 10 000 ja niitä on noin 8 500 luvanhaltijalla. Siirtymäsäännöksen nojalla myös esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöjen aselupien voimassaolo jatkuisi. Siirtymäsäännöksen nojalla hallussapidettyjä ampuma-aseita voisi myös lainata luonnollisille henkilöille tai oikeushenkilöille kuten Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle silloin, jos lainaksisaajalla on vastaavan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa. Jäsenjärjestöt voivat myös edelleen käyttää toiminnassaan siirtymäsäännöksen nojalla hallussapitamiään ampuma-aseita ampuma-aselain säännösten mukaisesti.

Esityksellä pannaan täytäntöön myös muut 6 artiklan mahdollistamat poikkeuslupaperusteet, kuten ampumaurheilu, koulutus ja asekeräily. Lupa tiettyihin A-luokan ampuma-aseisiin ampumaurheiluperusteella voitaisiin myöntää henkilölle, joka pystyy osoittamaan aktiivisen harrastuneisuutensa A-luokan ampuma-aseella. Ampumaurheilukoulutukseen lupia voitaisiin myöntää yhteisöille tai säätiöille, kuten reserviläis- tai urheiluammuntajärjestöille, jotka voisivat järjestää näillä aseilla koulutusta, kuten sovellettua reserviläisammuntaa. Asekeräilijöiden osalta lupia A-luokan ampuma-aseisiin voidaan myöntää hyväksytyyn keräilysuunnitelman pohjalta. Lupaviranomainen voi asettaa asekeräilijän hyväksyntään ehtoja ja rajoituksia.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Asealan elinkeinolupaa koskevia säännöksiä ehdotetaan selkeytettäväksi. Tämä yksinkertaistaisi alan elinkeinotoiminnan harjoittamista ja sujuvoittaisi myös pienten yritysten toimintaa sekä uusien toimijoiden pääsyä alalle. Sääntelystä kävisi esimerkiksi selkeämmin ilmi mitä ilmoituksia elinkeinoluvan haltijan tulee tehdä elinkeinotoiminnassaan tapahtuvista muutoksista. Lisäksi elinkeinolupien myöntämisen edellytyksistä ja luvan peruuttamisesta on selkeämmin säännelty. Suuri osa asedirektiivin edellyttämistä muutoksista on jo kansallisesti otettu huomioon ampuma-aselakiin aselupamenettelyn uudistamisen yhteydessä tehdyissä muutoksissa.

Ehdotuksen mukaan vanhat ennen vuotta 2010 myönnetyt asealan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen oikeuttavat luvat tulee uusien vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta, mikäli elinkeinoharjoittaja haluaa edelleen jatkaa asealan elinkeinotoimintaa. Tämä uusiminen tapahtuisi maksutta elinkeinoluovan haltijan ilmoituksella Poliisihallitukselle. Muutoksella varmistettaisiin asealan elinkeinotoiminnan harjoittaminen ampuma-aselain säännösten mukaisesti ja siten muun muassa edistetään tervettä kilpailua alalla.

Asedirektiivin myötä asealan elinkeinotoimintaa koskevat vähimmäisvaatimukset on tarkemmin säädetty EU-tasolla. Tämä edistää yritysten mahdollisuuksia kilpailuun.

Ehdotetuilla muutoksilla mahdollistetaan se, että Maanpuolustuskoulutusyhdistys voisi jatkossa hankkia erityisen vaarallisiksi ampuma-aseiksi luokiteltuja pitkiä itselataavia keskisytytteistä patruunaa ampuvia kertatuliaseita ja kapasiteetiltaan yli 10 patruunan latauslaitteen yhdistelmiä järjestääkseen sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavaa ampumakoulutusta. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen asema perustuu sen julkishallinnolliseen tehtävään vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen järjestämisessä ja on mahdollista kansallisen puolustuksen tarkoituksessa asedirektiivin edellyttämällä tavalla. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksellä on tällä hetkellä hallussaan rajoitettu määrä ampuma-aseita mukaan lukien edellä mainitut tietyt erityisen vaaralliset ampuma-aseet. Näin ollen koulutuksen järjestämistä varten Maanpuolustuskoulutusyhdistys hankkinee ampuma-aseita, josta aiheutuu kustannuksia.

Esityksellä säädettäisiin latauslaite tiettyjen edellytysten täytyessä aseensa osaksi. Sääntelyn ulkopuolelle jäisivät toimintakelvottomat latauslaitteet sekä latauslaitteet, jotka sopisivat sarjatuoliaseeseen, jonka valmistus olisi alkanut ennen vuotta 1946. Esitettyjen muutosten johdosta ne latauslaitteiden haltijat, jotka eivät jatkossa saa lupaa latauslaitteisiin, joutuisivat luopumaan latauslaitteista, eli esimerkiksi luovuttamaan ne niiden hallussapitoon oikeutetulle, tai tekemään ne toimintakelvottomiksi. Latauslaitteiden arvo Euroopan asemarkkinoilla on muutamia euroja kappaleelta. Tiettyjen ampuma-aseiden ja kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden luvittamisen vaatiessa jatkossa erityisiä edellytyksiä, muutos todennäköisesti vaikuttaa niiden kysyntään ja tätä kautta tarjontaan. Pitkällä aikavälillä asedirektiivissä kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan sijoitettujen ampuma-aseiden määrä markkinoilla todennäköisesti tulee vähenemään.

Ehdotuksen mukaisen Puolustusvoimien lausunnon kustannus olisi puolustusministeriön alustavan arvion mukaan noin 35 euroa. Kokonaiskustannuksen suuruus on riippuvainen saapuvien lausuntojen kokonaismäärästä. Ehdotetusta velvollisuudesta antaa asevelvollisuuslain 97 a §:n mukainen aselupaharkintaan vaikuttava tieto ja lausuma, ei puolustusministeriön arvion mukaan aiheuta taloudellisia vaikutuksia Puolustusvoimille. Esitetty muutos ei tältä osin käytännössä merkitsisi suurta muutosta nykytilaan.

Ehdotuksen edellyttämästä rahoituksesta päätetään julkisen talouden suunnitelman (JTS) ja valtion talousarvion valmistelun yhteydessä. Toimenpiteiden edellyttämä valtion rahoitus toteutetaan valtiontalouden kehysten puitteissa tarvittaessa kohdentamalla määrärahoja uudelleen.

3.2 Vaikutukset viranomaisen toimintaan

Ehdotetuilla muutoksilla Puolustusvoimille tulee uusi rooli aselupamenettelyssä. Puolustusvoimat antaisi tietyissä tilanteissa lausunnossaan arvion Poliisihallitukselle aselupaa hakevan henkilön tarpeesta harjoitteluun hakemuksen mukaisella ampuma-aseella tai aseensa osalla kansallisen puolustuksen näkökulmasta. Puolustusvoimien lausunnon lähtökohdaksi olisi hakijan sijoituskelpoisuus ja sitä kautta kansallisen puolustuksen vuoksi Puolustusvoimien näin arvi-

oidessa tarve ampumataidon ylläpitämiseen nimenomaan erityisen vaaralliseksi säädetyllä ampuma-aseella. Poliisihallituksen tehtäväksi jäisi lupaedellytysten arviointi muuten.

Viranomaisten välistä tietojenvaihtoa lisättäisiin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Ehdotetulla muutoksella asevelvollisuuslakiin lisättäisiin sotilasviranomaisen velvollisuus antaa tietyn erityisen vaaralliseen ampuma-aseen hankintaan ja hallussapitoon oikeuttavan aseluvan hakijasta asevelvollisuusrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskeva ilmoitus, jos sotilasviranomaisella on perusteltu syy katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella olevan sopimaton pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Esityksen mukaan Puolustusvoimat hyväksyisi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajat. Puolustusvoimat pyytäisi poliisilta lausuntoa ammunnan johtajaksi harkittavasta henkilöstä ja ilmoittaisi poliisille ammunnan johtajaksi hyväksytyt henkilöt sekä hyväksynnän peruuttamiset. Ampuma-aselakiin ehdotetuilla muutoksilla olisi vaikutusta poliisin lupahallinnon ja valvontatoiminnan työmäärään. Valvonnan merkitys ja osuus tulisi kasvamaan nykyisestä. Jatkuvaa seurantaan tehdään tällä hetkellä sen suhteen, täyttävätkö ampuma-aselain mukaisia lupia ja hyväksyntöjä saaneet henkilöt edelleen luvalla tai hyväksynnälle säädetyt, henkilön sopivuutta koskevat edellytykset. Ampuma-aseen aktiivinen käyttö todennetaan luvan hakemisvaiheessa, mutta käytön jatkumista tarkastellaan luvan myöntämisen jälkeen ainoastaan lyhyiden aseiden osalta. Vastaavan seurannan ulottaminen myös muihin asetyyppeihin kasvattaisi vastaavasti valvonnan edellyttämää työmäärää. Toisaalta menettely olisi omiaan edistämään yleistä järjestystä ja turvallisuutta, kun joukko ampuma-aseita saataisiin pois sellaisten luvanhaltijoiden hallusta, joilla ei ole enää käyttöä kyseisille aseille ja joiden kohdalla riski esimerkiksi ampuma-aseiden asianmukaisen säilyttämisen laiminlyömiseen voi siten olla kohonnut. Myös mahdollisuus myöntää aselupia poikkeuksellisesti erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin lisää Poliisihallituksen työmäärää sillä lupaharkinta edellyttää nykyistä tarkempia selvityksiä. Lisäksi on otettava huomioon, että osa tällä hetkellä poliisilaitoksen myöntämistä luvista siirtyisi Poliisihallituksen tehtäväksi, kun tiettyjä asetyyppejä käsitellään jatkossa erityisen vaarallisina ampuma-aseina. Tässä vaiheessa vaikutuksia henkilöstön määrään ei vielä voida arvioida.

Suurikapasiteettisen latauslaitteen ja itselataavan kertatuliaseen kielletyn yhdistelmän tunnistaminen ja yhdistelmän hallussapidon seuraukset edellyttävät erityisesti operatiivisissa kenttätoiminnassa olevien poliisimiesten aseteknisen ja prosessiosaamisen vahvistamista.

Peruuttamiseen tehtävät muutosehdotukset vähentäisivät viranomaisen harkinnanvaraa silloin, kun luvan myöntämisen edellytykset eivät enää henkilön kohdalla täyty, koska luvat tulisi jatkossa aina peruuttaa näissä tapauksissa. Käytännössä säännöksen muutos ei vaikuttaisi merkittävästi poliisin käytäntöön, koska luvat on peruttu jo nyt niissä tapauksissa, joissa henkilö ei ole enää esimerkiksi käyttäytymisensä tai terveydentilansa perusteella sopiva ampuma-aseen hallussapitäjäksi.

Poliisin tulee myös tiedottaa uusista lupamenettelyistä ja lupaehdoista, mikä lisää työmäärää.

Poliisin tulisi tehdä elinkeinoluvanhaltijoiden toiminnan tarkastukset jatkossa vähintään kerran kahdessa vuodessa. Aiemmin tarkastus tuli tehdä vuosittain. Tämä vähentäisi poliisin työmäärää tehtävien tarkastusten osalta.

3.3 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Ehdotetuilla muutoksilla mahdollisuus saada lupa erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan kansallisen puolustuksen tarkoituksessa rajataan vain niihin henkilöihin, jotka ovat sijoituskelpoisia. Puolustusvoimat antaa lausunnossaan arvion siitä, onko henkilöllä tarve

erityisen vaarallisella ampuma-aseella tai aseiden osilla harjoitteluun kansallisen puolustuksen tarkoituksessa. Ehdotetulla sääntelyllä on sukupuolivaikutuksia ja ihmisryhmien yhdenvertaisuuteen ja syrjimättömyyteen liittyviä vaikutuksia.

Naisten vapaaehtoisen asepalveluksen loppuun asti suorittavien määrä on vuositasolla vakiintunut noin 400 - 500 naiseen. Vuonna 2018 vapaaehtoiseen asepalvelukseen haki kuitenkin ennätysmäärä eli 1 516 naista. Hakijoiden määrä on ollut viime vuosina kasvussa. Reserviin on koulutettu vuodesta 1995 lähtien yhteensä yli 8 100 naista. Viime vuosina noin 65–70 prosenttia heistä on saanut johtajakoulutuksen. Varusmiespalvelukseen tulneiden miesten määrä vuositasolla on noin 25 000 miestä riippuen ikäluokan suuruudesta. Reserviläisiä on yhteensä Suomessa 900 000. Noin 70–80 miestä kieltäytyy vuosittain asepalveluksesta kokonaan ja noin 2 600 miestä käy vuosittain siviilipalveluksen. Tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin olisi ehdotetun sääntelyn mukaan mahdollisuus saada aselupa kansallisen puolustuksen tarkoituksessa vain niillä henkilöillä, jotka ovat suorittaneet asepalveluksen ja jotka ovat sijoituskelpoisia. Koska pääosa asepalveluksen suorittaneista on miehiä, tulisi kansallisen puolustuksen poikkeuksen perusteella myönnettävien lupien saamismahdollisuus kohdistumaan pääosin miehiin.

Ehdotetuilla muutoksilla edistetään yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämistä ja poliisin tehokasta lupavalvontaa muun muassa parantamalla ampuma-aseiden ja aseiden osien jäljitettävyyttä, tehostamalla aselupien lupaedellytysten voimassaolon seuranta ja selkeyttämällä asealan elinkeinolupamenettelyä. Ehdotetut muutokset ampuma-aseiden jäljitettävyyden parantamiseen liittyvät poliisin mahdollisuuksia estää, paljastaa ja selvittää rikoksia.

Ehdotetuilla siirtymäsäännöksillä sekä 68 a §:ään lisättäväksi ehdotettavalla säännöksellä siitä, että myöskään luvattoman latauslaitteen oma-aloitteisesta ilmoittamisesta poliisille ja sen luovuttamisesta poliisin haltuun ei seuraisi ampuma-aselain nojalla myönnettyjen lupien tai hyväksyntöjen peruuttamista pyritään siihen, että henkilöt luopuisivat oma-aloitteisesti asedirektiivin myötä luvattomiksi tulevista latauslaitteista. Latauslaitteita koskevilla poikkeussäännöksillä sekä mahdollisuudella pitää hallussa toimintakelvotonta tai sellaiseksi tehtyä latauslaitetta vähennettäisiin latauslaitteita koskevan sääntelyn muutosten vaikutuksia.

Tarkennus ampuma-aseiden osien luvanvaraisuutta koskevaan poikkeukseen tarkoittaisi sitä, että osia saisi hankkia käytännössä varaosiksi ampuma-aseeseen, jonka hankkimiseen ja hallussapitoon henkilöllä olisi lupa. Mikäli tarkoitus olisi koota osista toinen ase, tulisi tähän tarkoitukseen hakea aselupaa.

Ehdotetuilla muutoksilla ei olisi vaikutusta ampuma-aseiden historiallisia ja kulttuurisia arvoja ylläpitävään asekeräilyyn huolimatta siitä, että asekeräily otettiin direktiivin soveltamisalaa. Direktiivi ja sen nojalla ehdotetut muutokset ampuma-aselakiin mahdollistavat edelleen aselupien myöntämisen asekeräilyä varten myös erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin.

3.4 Ympäristövaikutukset

Ehdotus ohjaa kuluttajien käyttäytymistä ampuma-aseiden hankinnassa. Kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden hallussapidon rajoitusten vuoksi kuluttajien tulee tilanteissa, joissa kyseinen latauslaite ei ole ehdotettujen poikkeussäännösten piirissä tai toimintakelvottomaksi tehty tai heillä ei ole sellaista ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa, joka oikeuttaisi kyseisen latauslaitteen hallussapitoon, joko tehdä latauslaite toimintakelvottomaksi, luovuttaa latauslaite sen hankintaan oikeutetulle tai luovuttaa se valtiolle romutettavaksi. Valtio ei maksa romutettavaksi toimitettavasta latauslaitteesta korvausta. Sääntelyn ohjatessa käyttämään am-

pumaharrastuksessa ja -kilpailussa kapasiteetiltaan pienempiä latauslaitteita, myös patruunoiden käytössä ohjataan harkittuun käyttöön ja sitä kautta patruunoiden käytön vähentämiseen. Tällä on ympäristön kuormitusta vähentäviä vaikutuksia.

4 ASIAN VALMISTELU

4.1 Valmisteluvaiheet ja -aineisto

Esitystä on valmisteltu sisäministeriön asettamassa työryhmässä, johon osallistuivat sisäministeriön lisäksi puolustusministeriön ja Poliisihallituksen virkamiehiä. Puolustusministeriö osallistui esityksen kansallisen puolustuksen poikkeusta koskevaan valmisteluun. Lisäksi Puolustusvoimia kuultiin kansallisen puolustuksen poikkeusta koskevan valmistelun yhteydessä.

Sisäministeriö järjesti kolme asedirektiivin kansallista täytäntöönpanoa koskevaa keskustelutilaisuutta marraskuussa 2017 eri järjestöjen ja yhdistysten kanssa. Tilaisuuksien aiheina olivat ase-elinkeinoala ja aseiden keräily, reserviläistoiminta ja metsästys sekä ampumaurheilu. Tilaisuuksissa keskustelua herätti muun muassa se, miten asekauppias jatkossa tietää millaisia latauslaitteita asiakkaalla on oikeus ostaa. Ampumaurheilijoiden ja metsästäjien edustajien kanssa keskusteluun nousivat erityisesti aseiden säilytysvaatimukset, ampumaharrastuksen osoittaminen ja aseiden pituuden määrittely kansallisessa lainsäädännössä. Reserviläistoimijoiden kanssa pohdittiin yhdessä, mihin reserviläistoimintaan asedirektiivin A-luokan aseet ovat tarpeellisia kansallisen puolustuksen näkökulmasta. Lisäksi järjestettiin muita tapaamisia eri sidosryhmien kanssa.

Sisäministeriö pyysi sidosryhmiltä 7.12.2017 lausuntoa asedirektiivin kansallisen täytäntöönpanon tueksi kansallisen puolustuksen poikkeuksen soveltamisalasta kansallisesti. Lausunnotsa pyydettiin ottamaan perustellusti kantaa mitä aseita, kenelle ja miksi kyseisen direktiivin säännöksen nojalla tulisi luvittaa kansallisen puolustuksen perusteella. Lausunnon antoivat kuusi tahoa, jotka olivat Firearms United Finland, Maanpuolustuskoulutusyhdistys, Reserviläisliitto ry, Reserviläisurheiluliitto ry, Suomen Ampumaurheiluliitto ry ja Suomen Reserviupseeriliitto ry. Lausunnonantajat katsoivat, että reserviläisammunnan tulisi olla oma lupaperuste, eikä lupia A-luokan aseisiin tulisi jatkossa myöntää vain ampumaurheilua varten, johon osa reserviläisammunnoistakin sopisi. Lausunnoissa katsottiin, että lupia tulisi myöntää sekä yksittäisille henkilöille, että yhdistyksille ja luvan myöntämisen yhtenä edellytyksenä olisi aktiivisuus reserviläistoiminnassa. Reserviläisen sijoitus voi muuttua, joten luvan sitomista siihen ei lausunnoissa pidetty järkevänä. Harrastuneisuuden osoittamisessa voitaisiin käyttää ampuma-aselain mukaisia harrastajia koskevia edellytyksiä.

Sisäministeriö järjesti lausuntokierroksella olleesta asedirektiivin täytäntöönpanoa koskevasta hallituksen esitysluonnoksesta 21.5.2018 keskustelutilaisuuden sidosryhmille, jossa esiteltiin luonnosta ja vastattiin sitä koskeviin kysymyksiin. Useat asejärjestöjen edustajat katsoivat tilaisuudessa, että kansallisen puolustuksen poikkeus oli liian suppea ja toivoivat, että myös järjestöt voisivat saada uusia lupia kiellettyihin aseisiin. Kritiikkiä herättivät myös esimerkiksi ehdotus ampumakiellon säätämisestä asekeräilijöille sekä ehdotettu vaatimus kahden vuoden mittaisesta harrastuksesta ennen aseluvan hakemista tiettyihin erityisen vaarallisiin aseisiin.

4.2 Lausunnot ja niiden huomioon ottaminen

Hallituksen esitysluonnos lähetettiin lausuntokierrokselle 4.5.2018, lausuntoa pyydettiin 49 taholta. Lausunnon antoi 54 tahoa, jotka olivat Ahvenanmaan maakunnan hallitus, Ahvenanmaan poliisi, Asealan Elinkeinoharjoittajat ry, Asehistorian Liitto ry, Asekauppiain liitto ry, EAPAK ry, Elimäen Reservin aliupseerit ry, Espoon Reserviläiset ry, Firearms United Ry, Helsingin Sissikerho ry, Helsingin Sotilaspoliisikilta ry, Kotkan seudun reserviläiset, Loviisan Reserviupseerikerho ry, Maanpuolustuskiltojen liitto ry, Maanpuolustuskoulutusyhdistys, Museovirasto, NRA Kansallinen Kivääriyhdistys ry, Oikeuspoliittinen yhdistys (Demla ry), Opetus- ja kulttuuriministeriö, Opiskelijain Reserviupseeripiiri ry, Patria Land Systems Oy, Pietarsaaren Seudun Reserviläiset ry, Poliisihallitus, Porvoon Reserviläiset ry, Porvoon Reserviupseerikerho ry, Puolustusministeriö, Rajavartiolaitoksen esikunta, Reserviläisliitto ry, Reserviläisurheiluliitto ry, Ruoveden Reserviupseerikerho, Suomen Ampumahiihtoliitto ry, Suomen Ampumaurheiluliitto ry, Suomen Asehistoriallinen Seura ry, Suomen Kotiseutuliitto, Suomen Metsästäjäläiitto ry, Suomen Museoliitto ry, Suomen Rauhanliitto ry, Suomen Reserviupseeriliitto ry, Suomen Riistakeskus, Suomen Sadankomitea ry, Tampereen Reserviläiset ry, Tarkka-ampujakilta ry, Valtioneuvoston oikeuskansleri, Valtiovarainministeriö ja Vantaan Reserviläiset ry. Yhteiset lausunnot antoivat Aliupseeriliitto, Päälystöliitto ja Upseeriliitto sekä Firearms United Finland ry, Asealan Elinkeinoharjoittajat ry, Suomen Ampumaurheiluliitto, Asehistorian Liitto ry, Suomen Asehistoriallinen Seura ry, Asekauppiain liitto ry, Suomen Rauhanturvaajaliitto, Firearms United Finland ry, Suomen Reserviupseeriliitto ry, Maanpuolustuskiltojen Liitto, Suomen Metsästäjäläiitto ry, Reserviläisurheiluliitto ry sekä muutama yksityishenkilö.

Eduskunnan oikeusasiamiehellä, Metsähallituksella ja ulkoministeriöllä ei ollut luonnoksista huomautettavaa tai lausuttavaa.

Valtioneuvoston oikeuskansleri kiinnitti lausunnossaan huomiota lausuntokierroksen lyhennettyyn neljän viikon lausuntoaikaan ja piti sen perusteluja ongelmallisina. Oikeuskansleri katsoi lausunnossaan, että on pääteltävissä, että ministeriö pitäisi lausuntokierrosta pelkkänä muodollisuutena. Oikeuskansleri korosti lausuntokierroksen merkitystä sen antaessa ministeriölle uusia näkökulmia aiheeseen sekä totesi, että olisi suotavaa antaa lausunnon laatijoille kohtuullinen aika perehtyä kyseeseen olevaan aihepiiriin. Esitystä valmisteltaessa on lausuntokierroksen lisäksi kuultu sidosryhmiä suullisesti keskustelu- ja kuulemistilaisuuksissa ja erillisissä tapaamisissa. Reserviläispoikkeuksesta on pyydetty myös erillistä lausuntoa. Hallituksen esitysluonnoksen lyhennetty lausuntoaika on johtunut siitä, että direktiivin täytäntöönpanolle on tiukka aikataulu, eikä esitysluonnosta saatu valmisteltua lausunnolle lähetettäväksi aikaisemmin. Suullisesti ja kirjallisesti saadun arvokkaan palautteen johdosta esitysluonnokseen on tehty useita muutoksia ja tarkennuksia.

Oikeuskansleri katsoi, että ampuma-aseiden kohdalla Suomessa näyttäisi vallitsevan yhteisymmärrys ampuma-aseisiin liittyvästä yhteiskunnallisesta tarpeesta pitää ne erityisen silmämepidön alaisina ja käsitellä aseita tavalla, joka ei omiaan aiheuttamaan vaaraa henkilölle itselleen tai yhteiskunnan muille jäsenille. Täten esimerkiksi terveyst- ja ikäperusteisten rajoitusten ampuma-aseiden hankkimisessa ei voida katsota rikkovan perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaatetta, sillä poikkeamiseen on hyväksyttävä peruste. Toisaalta oikeuskanslerinvirasto katsoo, että ampuma-aseiden kohdalla on nähtävissä eräänlainen perusoikeuksien kollisiotilanne: yhteiskunnan jäsenillä tulee olla oikeus ja mahdollisuus harrastaa ampumaurheilua, ja toisaalta yhteiskunnan tulee suojata jäseniään väkivallalta. Esityksen jatkovalmistelussa on todettu, että toisin kuin oikeuskanslerinviraston lausunnosta olisi tulkittavissa, ampuma-aseen hankkiminen ja hallussapito eivät ole Suomessa perusoikeuksia.

Useassa lausunnossa kiinnitettiin huomiota siihen, että esitysluonnokseen on sisällytetty sellaisia tiukennuksia, joita direktiivi ei ole vaatinut. Useimmissa lausunnoissa käsiteltiin reserviläispoikkeusta ja toivottiin, että kansalliseen lainsäädäntöön ei otettaisi direktiiviä tiukempia vaatimuksia esimerkiksi harrastaneisuudelta vaadittavasta ajasta tai rajaamalla asetyyppejä. Esityksen valmistelussa on huomioitu se, että työryhmän tehtävänä oli tehdä ainoastaan direktiivin edellyttämät muutokset ampuma-aselainsäädäntöön ja lakiin vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta. Tämä toimeksianto sisälsi rajat työryhmän työlle kahdesta näkökulmasta. Toisaalta ampuma-aselainsäädäntöä oli tarkoitus tiukentaa vain siinä määrin kuin direktiivin säännökset sitä vaativat. Ja toisaalta ampuma-aselakiin ei tehtäisi väljennyksiä, jos direktiivi ei sitä nimenomaan vaadi. Jatkovalmistelussa käsiaseiden kanssa yhteneväksi lausuntokierroksella luonnosteltu kahden vuoden mittainen harrastuneisuusvaatimus erityisen vaarallisille aseille on lyhennetty pitkien erityisen vaarallisten aseiden osalta vuoteen, joka on asedirektiivin vaatimus ampumaurheiluperusteella annettavien poikkeuslupien osalta.

Useat lausunnonantajat toivoivat, että reserviläispoikkeus ulotettaisiin koskemaan koko reserviä, ja yhteisölupia erityisen vaarallisiin aseisiin voitaisiin myöntää koulutustarkoituksessa myös muille järjestöille kuin Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle. Toisaalta Suomen Rauhanliitto ry, Suomen Sadankomitea ry ja Poliisihallitus katsoivat, että esitetty reserviläispoikkeus on liian laaja, ja Poliisihallituksen mukaan 900 000 reserviläisen mahdollisuus hankkia A-luokan ampuma-aseita ei täytä direktiivin asettamia vaatimuksia. Esityksen jatkovalmistelussa on katsottu, että säädös, jossa reserviläispoikkeus koskisi koko reserviä, ei täyttäisi asedirektiivin poikkeusluvan myöntämiselle asettamia vaatimuksia ja voisi johtaa mahdolliseen sanktiomenettelyyn direktiivin täytäntöönpanon rikkomisesta komission taholta. Yhteisölupien osalta esitystä on jatkovalmistelussa muutettu niin, että yhteisöille ja säätiöille voitaisiin myöntää lupia myös urheiluammuntakoulutukseen A-luokan ampuma-aseisiin ja niiden osiin direktiivin koulutuspoikkeusperusteella.

Monet lausunnonantajat kiinnittävät huomiota asekeräilijöiden asemaan. Erityistä huolta aiheutti keräilyaseisiin kohdistuva ampumakielto, millä nähtiin olevan heikentävää vaikutusta niin kulttuuriperinnölle kuin metsästysharrastuksellekin. Jatkovalmistelussa asekeräilijöiden ampumakieltoa koskevasta muutosehdotuksesta on päätetty luopua ja on katsottu, että voimassa olevan ampuma-aselain keräilyä koskeva säännös ampumakiellosta on riittävä. Ampuma-aselain mukaan lupaviranomainen voi sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan keräilykokoelmaan kuuluvalla ampuma-aseella ei saa ampua ja säännös säilyisi ennallaan.

Useissa lausunnoissa katsottiin lainaamista koskevan ilmoitusvelvollisuuden olevan kohtuuton, etenkin sen lyhyen 10 päivän ilmoitusajan osalta. Samoin vaatimusta harrastuksen jatkumisen osoittamisesta viiden vuoden välein pidettiin osassa lausunnoista tarpeettomana kiristyksenä direktiivissä edellytettynä. Jatkovalmistelussa lainaamista koskevaa ilmoitusvelvollisuutta on muutettu niin, että se koskisi vain yli 30 päivän kestävästä lainaamisesta. Lisäksi on selvennetty, että ilmoitusvelvoite ei koske rinnakkaislupia. Harrastuksen jatkumisen osoittamista koskevaa säännöstä on jatkovalmistelussa muutettu niin, että muutos koskisi vain ehdotetun lain voimaantulon jälkeen myönnettyjä lupia. Lisäksi esitystä on tarkennettu niin, että muiden kuin erityisen vaarallisen aseiden osalta riittäisi, että joku ampuma-aselain mukainen käyttötarkoitus luvan kohteena olevalle ampuma-aseelle jatkuu, eli saman harrastusperusteen jatkumisen edellytystä ei olisi. Erityisen vaarallisten aseiden kohdalla asetietojärjestelmään merkittäisiin jatkossa se, millä perusteella lupa on myönnetty, jotta lupaviranomainen voisi tarvittaessa tarkistaa helposti harrastuksen jatkumisen.

Osassa lausunnoista huomioitiin, että 18–20 -vuotiaiden ja yli 60-vuotiaiden rajaaminen reserviläispoikkeusta koskevien aselupien ulkopuolelle voi merkitä kohtuutonta vaatimusta harrastajille ja mahdollisesti yhdenvertaisuuden vastaista ikäsyrjintää. Esityksen jatkovalmistelussa

ikäraja pitkien erityisten vaarallisten aseiden osalta on muutettu lausuntopalautteen mukaisesti 18-vuoteen. Tässä esityksessä ei oteta kantaa asevelvollisuuslaissa määriteltyihin ikärajiin.

Useissa lausunnoissaan katsottiin, että siirtymäsäännös kielletyille ampuma-aseille tulisi ulottaa koskemaan myös 12.6.2017 jälkeen hankittuja kiellettyjä ampuma-aseita. Osa lausunnonantajista katsoi, että siirtymäsäännöksen rajaaminen on taannehtivaa lainsäädäntöä. Asedirektiivin tarkoitus on rajata aiemmin myönnettyjen lupien vahvistaminen ja jatkaminen vain ennen 13.6.2017 hankittuihin kiellettyihin ampuma-aseisiin. Tarkoitus oli, ettei direktiivin voimaantulon jälkeen enää voisi hankkia kyseisiä aseita niin, että niiden käytölle voisi saada lisäaikaa paitsi jos poikkeusluvan edellytykset täyttyvät. Esityksen jatkovalmistelussa on huomioitu, että se, että lailla rajoitetaan tietyn luvan voimassaoloaikaa tulevaisuudessa olevasta lain voimaantulon ajankohdasta lukien, ei sellaisenaan ole taannehtivan rikoslainsäädännön säätämistä, vaikka luvaton toiminta on säädetty rangaistavaksi. Se, että tällainen siirtymäsäännös on rajoitettu tiettyihin tapauksiin, ei siis myöskään sellaisenaan riko rikosoikeudellista taannehtivuuskieltoa.

Useissa lausunnoissa esitettiin perusteettomaksi lippaan luokittelu aseiden osaksi sekä katsottiin lippaiden ja latauslaitteiden hallussapidon kieltäminen ja niiden lunastaminen korvauksetta omaisuuden suojan vastaisena ja taannehtivana sääntelynä. Jatkovalmistelussa on katsottu, että lippaan luokittelu aseiden osaksi selkeyttää sääntelyä ja lisää oikeusvarmuutta. Lippaat merkitäisiin jatkossa poliisin asetietojärjestelmään, joten ne pystyttäisiin jäljittämään. Omaisuuden suojan taannehtivuutta koskeva ulottuvuus liittyy perinteisesti ennen kaikkea yksityisoikeudellisten sopimussuhteiden pysyvyyteen eikä hallintopäätösten, kuten esimerkiksi aseluvan myöntämisen, pysyvyyteen. Tällaisiin hallinnollisiin päätöksiin liittyviä oikeutettuja odotuksia suojaa kyllä hallinto-oikeudellinen luottamuksensuoja, mutta tämän ei taas ole perinteisesti ajateltu asettavan ehdottomia rajoitteita lainsäätäjälle. Aseiden omistamisen luvanvaraistaminen ja tästä johtuvat esimerkiksi luovuttamista koskevat rajoitukset ovat sinällään perustuslakivaliokunnan pitkäaikaisessa käytännössään hyväksymiä (esim. PeVL 15/1996 vp). Näin ollen omaisuuden suoja ei sinänsä johdu esteitä tämän kaltaiselle ”taannehtivalle” puuttumiselle omaisuuden suojan kannalta merkitykselliseen lupalainsäädäntöön. Tämä ei toisaalta toki muuta sitä, etteivätkö ehdotetut siirtymäsäännökset mahdollisesti muuttaisi omaisuuden suojaan puuttumista koskevan suhteellisuusarvion näkökulmasta suotuisammiksi, kuin ilman niitä toteutettu lainsäädäntö.

Jatkovalmistelussa esitystä on tarkennettu niin, että luvanvaraisuus ei koskisi ensinnäkään sellaista latauslaitetta, joka on valmistettu sarjatuliasemalliin, jonka valmistus on alkanut ennen vuotta 1946 ja joka ei sovi asennettavaksi keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseseen tai lippaalliseen kertatuliaseseen. Näitä latauslaitteita olisivat Emma pikakiväärin ja Lahti-Saloranta pikakiväärin latauslaitteet. Toiseksi luvanvaraisuus ei koskisi myöskään sellaista latauslaitteeksi valmistettua esinettä, jonka toiminta on pysyvästi estetty. Sisäministeriö voisi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä siitä, millä edellytyksillä latauslaitteen toiminta on pysyvästi estetty.

Hallituksen esitysluonnoksessa yleisesti hyvänä muutoksena pidettiin ampuma-aseiden määritelmien harmonisoimista eurooppalaiselle tasolle. Useat lausunnonantajat, Maanpuolustuskoulu- ja Nuorisoyhdistys mukaan lukien, olivat tyytyväisiä Maanpuolustuskoulu- ja Nuorisoyhdistyksen selkeämpään lainsäädännölliseen asemaan. Toisaalta toivottiin, että määritelmiä täsmennettäisiin ja Maanpuolustuskoulu- ja Nuorisoyhdistyksen toiminta turvattaisiin huomattavasti nykyistä suuremmilla resursseilla.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Eduskunnassa on vireillä hallituksen esitys eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä Puolustusvoimissa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi (HE 13/2018). Siinä ehdotetaan kumottavaksi 97 a §. Ehdotukset on tarvittaessa sovittava yhteen.

Eduskunnassa on käsiteltävänä HE 110/2018 vp ampuma-aselain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta. Muutosehdotus liittyy poliisin asetietojärjestelmän uudistamista koskevan hankkeen viivästymiseen.

Sisäministeriössä valmistellaan hallituksen esitystä laiksi henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain (761/2003) muuttamisesta. Lakia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa sovelletaan ampuma-aselain mukaiseen tiedostojen pitämiseen, käyttöön, tietojen luovuttamiseen ja tietojen poistamiseen siltä osin, kuin niistä ei ole annettu tarkempia säännöksiä ampuma-ase-laissa. Tämän esityksen ja henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain muuttamista koskevan esityksen valmistelussa on otettu huomioon asedirektiivin muutoksen aiheuttamat muutosvaatimukset henkilötietojen merkitsemiseen, säilyttämiseen ja poistamiseen. Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain muuttamista koskeva esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2018.

Eduskunnassa on käsiteltävänä HE 137/2018 vp laiksi reservipoliisista ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esityksessä esitetään muun ohella muutoksia myös ampuma-aselain 17 §:ään reservipoliisiin osalta.

Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteilla museolain uudistus, joka liittyy museoiden valtiosuuksiin ja joka on tarkoitus antaa eduskunnalle lokakuussa 2018. Opetus- ja kulttuuriministeriön esityksellä saattaa olla vaikutus sisäministeriön esityksen viittaussäännöksiin.

Puolustusministeriössä valmistellaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain uudistamista. Hallituksen esitysluonnos on ollut lausunnolla 3.7 - 20.8 ja on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotusten perustelut

1.1 Ampuma-aselaki

1 Luku Soveltamisala ja määritelmät

Luvun otsikkoa muutettaisiin informatiivisemmaksi, koska luku sisältää soveltamisalan lisäksi myös määritelmiä koskevia pykäläiä.

1 §. *Soveltamisala.* Pykälän toiseen momenttiin tehtäisiin joitain teknisluonteisia muutoksia muihin säännöksiin tehtyjen muutosten johdosta. Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

2 §. *Ampuma-ase.* Asedirektiivissä ampuma-ase määritellään 1 artiklan 1 kohdassa ja ampuma-aseet luokitellaan direktiivin liitteessä I. Lisäksi liitteessä I määritellään esineet, jotka vastaavat ampuma-aseen määritelmää, mutta joita ei pidetä ampuma-aseina. Ampuma-aselain ampuma-aseen määritelmää tarkennettaisiin vastaamaan asedirektiivin määritelmää ja lisäksi otettaisiin huomioon muutosdirektiivin säännös, jonka mukaan ääntä aiheuttavia paukkupanoksia, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä merkinantopatrunoita ampuvaksi suunnitellut esineet on myös tietyin edellytyksin määriteltävä ampuma-aseiksi.

Ampuma-aselain 2 §:n 1 momentin ensimmäisestä virkkeestä poistettaisiin ampuma-aseen määritelmästä edellytys, jonka mukaan ampuma-aseen tulee voida aiheuttaa vaaraa ihmiselle. Asedirektiivi ei sisällä tällaista edellytystä. Tällainen lisäedellytys vaaran aiheuttamisesta väljentyisi asedirektiivin mukaista ampuma-aseen määritelmää ja siksi se tulee poistaa ampuma-aseelaista.

Asedirektiivin ampuma-aseen määritelmä edellyttää, että ampuma-ase on varustettu piipulla. Muutosdirektiivissä ampuma-aseen määritelmää ei tältä osin muutettu aiemmasta. Ampuma-aseelaissa on puolestaan päädytty sääntelyyn, jossa ampuma-aseen määritelmä ei edellytä piippua. Tältä osin muutoksia ampuma-aselain nykytilaan ei katsota tarpeelliseksi tehdä. Direktiivin 3 artiklan mukaan jäsenvaltiot voivat antaa asedirektiiviä tiukempia säännöksiä.

Pykälän 1 momentissa säädetään, että ampuma-aseeksi katsotaan myös esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on ilman erityistietoja ja -taitoja muunnettavissa toimivaksi ampuma-aseeksi. Tätä säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi ja se siirrettäisiin uuteen 2 momenttiin. Säännöstä tarkennetaan ja todetaan, että siinä tarkoitetaan aseiden muuttamista eikä muuntamista. Ampuma-aseelaissa ei vaatimuksena ole esineiden muuntaminen vaan muuttaminen. Muuntamista käytetään terminä silloin, kun esimerkiksi aseluokka tai kaliiperi muuttuu. Tällaista muuntamista ei tässä yhteydessä edellytetä. Lisäksi poistetaan edellytys siitä, että muuttaminen tulisi voida tapahtua ilman erityistietoja ja -taitoja. Direktiivi ei kuitenkaan sisällä tällaista lisäedellytystä, joten se poistettaisiin ampuma-aseelaista.

Asedirektiivin 10 a artiklan 2 kohta edellyttää, että jäsenvaltioiden on luokiteltava ampuma-aseiksi patruunatilalla varustetut laitteet, jotka on suunniteltu ainoastaan paukkupanosten, ärsytystä aiheuttavien aineiden, muiden tehoaineiden tai pyroteknisten merkinantopatrunoiden ampumista varten ja jotka voidaan muuntaa ampumaan palavan ajoaineen avulla hauleja, luoteja tai muita ammuksia. Lisäksi liitteessä I ampuma-aseiksi luokitellaan ne kielletyt, luvanvaraiset ja ilmoituksenvaraiset ampuma-aseet, jotka on muunnettu ampumaan paukkupatrunoiksi.

ta, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä patruunoita tai kun ne on muutettu kunnialaukauksiin käytettäväksi aseiksi tai ääniaseiksi. Ampuma-aselain 2 § määrittää jo nyt ampuma-aseeksi ampuma-asetta muistuttavan esineen, joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on muutettavissa toimivaksi ampuma-aseeksi. Direktiivin muutosten vuoksi ampuma-aselain pykälän uuteen 2 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka on suunniteltu ääntä aiheuttavien paukkupatruunoidenlaukaisemista varten, jollei sen muuttamista 1 momentin mukaiseksi ole teknisesti estetty. Sisäministeriön asetuksella säädettäisiin teknisistä vaatimuksista muuttamisen estämiseksi. Ampuma-aseeksi katsottaisiin myös muu esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on muutettavissa toimivaksi ampuma-aseeksi. Asedirektiivi määrittelee 1 artiklan 1 kohdan 4 alakohdassa hälytys- ja merkinanto-aseet. Niitä ovat ne patruunatilalla varustetut laitteet, jotka on suunniteltu ainoastaan paukkupanosten, ärsytystä aiheuttavien aineiden, muiden tehoaineiden tai pyroteknisten merkinantopatruunoiden ampumista varten ja joita ei voida muuntaa ampumaan palavan ajoaineen avulla hauleja, luoteja tai muita ammuksia. Direktiivin 10 a artiklan 3 kohta edellyttää, että komissio antaa 14 päivänä syyskuuta 2018 mennessä täytäntöönpanosäädöksiä, jolla vahvistetaan tekniset eritelmit sen varmistamiseksi, että edellä mainittu muuntaminen ei ole mahdollista. Tällaisia komission täytäntöönpanosäädöksen tekniset eritelmit täyttäviä hälytys- ja merkinanto-aseita ei asedirektiivin näkökulmasta pidetä ampuma-aseina ja niitä ei lisättäisi ampuma-aselain 2 §:n ampuma-aseen määritelmään.

Nykyisin voimassaolevan ampuma-aselain mukaan kaasuaaseella tarkoitetaan ampuma-asetta, jossa käytetään kaasupatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita. Lisäksi voimassaolevassa ampuma-aseissa luvanvaraisiksi on katsottu myös pyroteknisiä merkinantopatruunoita ampuvat merkinantopistoolit. Suuri osa markkinoilla olevista näistä direktiivissä mainituista esineistä on siis jo voimassaolevan Suomen lain mukaisesti ampuma-aseita. Lisäksi markkinoilla on ollut myös asejaljitelmiä, jotka ovat helposti muokattavissa ampumaan vähintään ärsytystä aiheuttavia aineita, mutta myös ruutikaasun paineen avulla luoteja, hauleja tai muita ammuksia. Näiden esineiden suhdetta voimassaolevaan lainsäädäntöön on oikeusasteissa tulkittu vaihtelevasti, koska voimassaolevassa laissa ei ole tarkkoja säännöksiä paukkupatruunoille tai niitä ampuville asejaljitelmile. Direktiivi kuitenkin edellyttää näiden tulkitsemista ampuma-aseeksi.

Direktiivin 10 a artiklan 3 kohdan edellyttämä asetus koskee lähtökohtaisesti kaikkia paukkupanoksia, ärsytystä aiheuttavia aineita, muita tehoaineita tai pyroteknisiä merkinantopatruunoita ampuvia esineitä, joten sisällöltään se ei välttämättä sovellu erittelemään niitä vain paukkupatruunoita käyttäviä esineitä, jotka olisi tarkoitus jättää jatkossa ampuma-aselain ulkopuolelle siltä osin kuin asedirektiivi sen mahdollistaa. Tämän vuoksi on tarpeen erikseen tarkentaa sisäministeriön asetuksella näitä teknisiä vaatimuksia ampuma-aseeksi muuttamisen estämiseksi siten, että saadaan määriteltyä myös ne esineet, joita ei voida katsoa ampuma-aselain mukaiseksi ampuma-aseeksi.

Ampuma-aselain 2 §:n 3 momentissa määritetään ne välineet, joita ei pidetä ampuma-aseina jos ne eivät ole 1 momentin mukaisia eivätkä muunnettavissa sellaisiksi. Näitä välineitä ei siis pidettäisi ampuma-aseina silloin kun niillä ei voi ampua ruutikaasupaineen, nallimassan, räjähdysaineen tai muun räjähdyspaineen avulla luoteja, hauleja tai muita ammuksia tai niitä ei voida muuttaa välineiksi, joilla voidaan ampua ruutikaasupaineen, nallimassan, räjähdysaineen tai muun räjähdyspaineen avulla luoteja, hauleja tai muita ammuksia. Nämä välineet määritetään asedirektiivin liitteen I osassa III. Lain 2 §:n 3 momenttiin tehtäisiin direktiivin mukaisia tarkennuksia. Momentin 1 kohdassa mainitut naulaimet ovat esimerkki direktiivin edellyttämästä teknisestä ja teollisesta tarkoituksesta. Momentin 2 kohtaa tarkennettaisiin vastaamaan direktiivin sanamuotoa. Ampuma-aseena ei pidettäisi siis momentin edellytykset täyt-

tävää välinettä, jolla olisi muun ohella tekninen käyttötarkoitus, kuten tietyn materiaalin kestävyuden testaaminen. Lisäksi momenttiin lisättäisiin uusi 3 kohta, jonka perusteella momentin edellytykset täyttävää välinettä ei pidettäisi ampuma-aseena jos se on suunniteltu ja valmistettu teurastukseen.

Lain 2 §:stä ehdotetaan poistettavaksi sen 3 momentti, jonka mukaan pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyä ampuma-asetta ei pidetä ampuma-aseena. Asedirektiivin mukaan (liite I, osa II) ilmoituksenvaraisena ampuma-aseena pidetään direktiivissä A-, B- tai C-luokkaan kuuluvaa ampuma-asetta, joka on deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti. Lisäksi asedirektiivin liitteen I osasta III on poistettu aiempi säännös siitä, että deaktivoituja ampuma-aseita ei katsota ampuma-aseiksi. Momentti siis poistettaisiin, koska deaktivoitujen aseiden osat asedirektiivin mukaan C-luokkaan kuuluvia, eli ilmoituksenvaraisia ampuma-aseita.

Pykälään ehdotetaan lisättäväksi uusi 3 momentti, jonka mukaan ampuma-aseen hävittämistä säädetäisiin valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella tulisi säätää siitä, että ampuma-ase tai aseiden osa hävitetään luovuttamalla se valtiolle hävittämistä varten. Poliisi tekisi asetietojärjestelmään merkinnän ampuma-aseen tai aseiden osan hävittämistä. Jos hävittämisen yhteydessä jokin aseiden osa jätettäisiin hävittämättä, tulisi kyseinen aseiden osa merkitä uudelleen ja ilmoittaa poliisin asetietojärjestelmään.

3 §. Aseen osa. Aseen osan määritelmää muutettaisiin, jotta se sisältää asedirektiivin olennaisen osan määritelmään tehdyt muutokset. Aseen osana pidetään asedirektiivin 1 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan mukaisesti jatkossa aseiden runkoa, ylä- ja alarunkoa, lukon kehystä, piippua, luistia, lukkoa tai muuta sulkulaitetta, lukon tai muun sulkulaitteen runkoa, sulkukappaletta sekä näitä toiminnallisesti vastaavia osia. Direktiivi edellyttää myös sylinterin luokittelemista aseiden osaksi. Tämän vuoksi ampuma-aseissa aseiden osaksi luokitellaan myös patruunaruulla ja patruunapesä. Äänenvaimenninta pidetään edelleen aseiden osana, sillä Suomen ratifioiman Yhdistyneiden kansakuntien tuliasepöytäkirjan 3 artiklan b kohdan mukaan äänenvaimennin on aseiden osa. Piippu on, kuten nykyisenkin säännöksen mukaan, aseiden osa. Piipulla tarkoitetaan mitä tahansa osaa, josta osana ampuma-asetta voidaan laukaista luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lomaannuttavia aineita. Luvanvaraisena piippuna ei pidetä piippuaihiota jota ei voida sellaisenaan käyttää ampuma-aseiden osana olevana piippuna. Yksittäinen aseiden osa voi toimia useampanakin aseiden luvanvaraisena osana kuten esimerkiksi patruunapesän ja piipun yhdistelmänä, runkona ja sulkulaitteena.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jolla säädetäisiin latauslaite tiettyjen edellytysten täytyessä aseiden osaksi. Asedirektiivin 10 artiklan 1 kohdan mukaan kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden hankinta keskisyytetyksi itselataavia kertatuliaseita varten on sallittu ainoastaan henkilöille, joilla on kyseisiin ampuma-aseisiin ja isojen latauslaitteiden yhdistelmiin hankintaan ja hallussapitoon oikeuttava lupa. Asedirektiivin liitteessä I luokitellaan kielletyksi ampuma-aseeksi tietyt keskisyytetyisten itselataavien kertatuliaseiden ja kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden yhdistelmät. Lisäksi asedirektiivin 5 artiklan 3 kohta edellyttää, että jos henkilöllä ei ole 6 artiklan mukaisesti myönnettyä lupaa A-luokan ampuma-aseeseen tai hänelle aiemmin myönnettyä kyseisen ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttavan luvan voimassaoloa ei ole jatkettu, niin tapauksissa, jossa henkilöllä on asedirektiivissä B-luokkaan luokiteltuun ampuma-aseeseen aselupa ja hänen hallussa on tällainen kapasiteetiltaan iso latauslaite, tältä henkilöltä tulee peruuttaa aseluvat kaikkiin B-luokan ampuma-aseisiin. Asedirektiivin säännöksen tarkoituksena on estää mahdollisuus kiertää direktiivin säännöksiä kielletyistä ampuma-aseista hankkimalla erikseen kapasiteetiltaan isoja latauslaitteita tilanteessa, jossa henkilöllä on aselupa keskisyytetyiseen itselataavaan kertatuliaseeseen tai lippaalliseen kertatuliaseeseen. Tämä asedirektiivin sisältämän sääntelyn toteuttaminen edellyttää, että ampuma-aseissa aseiden osaksi määritellään latauslaite silloin, kun latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa,

on lyhyen keskisytytteistä patruunaa ampuvan itselataavan kertatuliaseen osa tai siihen liitettävä yli 20 patruunan irrotettava latauslaite. Lisäksi aseeseen osaksi määritellään kapasiteetiltaan yli 10 patruunan latauslaite kun kyse on vastaavista pitkistä ampuma-aseista.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa tarkennetaan, että 2 momentissa tarkoitettuna aseeseen osana ei kuitenkaan pidetä sellaista latauslaitetta, joka on valmistettu sarjatuliasemalliin, jonka valmistus on alkanut ennen vuotta 1946 ja joka ei sovi asennettavaksi keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen tai lippaalliseen kertatuliaseeseen. Tarkoituksena on saattaa yleisten sarjatuliaseiden latauslaitteet valvonnan piiriin. Lähes kaikkia yleisesti käytössä olevia moderneja sarjatuliaseita on valmistettu usealla toimintatavalla. Lähes kaikista moderneista rynnäkkökivääreistä on olemassa myös itselataava kertatuliversio. Modernien sarjatuliaseiden latauslaitteiden määrittely aseeseen osaksi on tarpeen yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi. Näiden lippaiden hallussapito muilla kuin sarjatuliaseeseen hallussapitoon luvan omaavilla henkilöillä on siviilikäytössä tarpeetonta. Näitä lippaita ei ole poliisin tietojen mukaan suuria määriä Suomessa. Sarjatuliominaisuus on siviilikäytössä tarpeeton ja aselupien saantia voimakkaasti rajoitettu. Momentin mukaan aseeseen osan määrittelyn ulkopuolelle jäisivät kuitenkin Suomi konepistoolien ja niin sanotun Emma pikakiväärin ja Lahti-Saloranta pikakiväärin latauslaitteet. Tällä turvattaisiin mahdollisuus edelleen pitää koriste-esineinä hallussa edellä mainittuja latauslaitteita.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jossa määritellään latauslaite. Latauslaitteella tarkoitettaisiin ampuma-aseeseen kiinnitettävää tai ampuma-aseessa kiinteästi olevaa lipasta, syöttölaitetta ja koneistoa sekä laitetta, jonka avulla patruunat syötetään ampuma-aseeseen. Latauslaitteeksi ei katsota patruunavyötä, jos siihen ei kuulu syöttölaitetta tai -koneistoa tai muuta laitetta, jonka avulla patruunat syötetään ampuma-aseeseen.

Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jonka mukaan sarjatuliaseeseen osaksi katsotaan 1 momentissa mainittujen osien lisäksi myös sellainen laukaisukoneisto, laukaisukoneiston osa ja muu aseeseen suunniteltu esine, joka sellaisenaan tai yhdessä muiden osien kanssa mahdollistaa sarjatulen tai sitä jäljittelevän toiminnan ampuma-aseessa. Säännös vastaa asedirektiivin 1 artiklan 1 kohdan 2 alakohdan olennaisen osan määrittelmää.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jonka mukaan aseeseen osa katsotaan sellaisen ampuma-aseeseen osaksi, jonka osaksi se on valmistettu tai tarkoitettu. Tavoitteena on estää ampuma-aseiden muuntamista erityisen vaarallisiksi ampuma-aseiksi jos siihen ei ole lupaa. Erityisen vaarallinen ampuma-aseeseen osa, myös tästä ampuma-aseesta irrallisena, katsotaan sellaisen erityisen vaarallisen ampuma-aseeseen osaksi, jonka osa se on tai jonka osaksi se on tarkoitettu. Eli jos erityisen vaarallisen ampuma-aseeseen osaksi valmistettu osa kiinnitetään johonkin muuhun kuin erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen, niin se on edelleen erityisen vaarallisen ampuma-aseeseen osa. Osa on valmistettu erityisen vaarallisen ampuma-aseeseen osaksi ja soveltuu edelleen kyseiseen käyttötarkoitukseen. Aseeseen osana ei kuitenkaan pidettäisi latauslaitteeksi valmistettua esinettä, jonka toiminta on pysyvästi estetty. Sisäministeriö voisi antaa asetuksella tarkempia säännöksiä siitä, millä edellytyksillä latauslaitteen toiminta olisi pysyvästi estetty. Tällä tarkoitettaisiin esimerkiksi sitä, että latauslaitteesta on pysyvästi poistettu liikkuvat osat ja jouset ja niiden takaisin laittaminen on pysyvästi estetty.

5 §. Patruuna. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin uusi 6 kohta, jossa määriteltäisiin paukkupatruuna. Paukkupatruunalla tarkoitettaisiin käyttövalmista, äänimerkinantoon valmistettua, reunakantaista tai keskisytytteistä patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista ja nallista sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa. Saman momentin 5 kohtaan tehtäisiin tekninen kielellinen muutos.

6 §. *Ampuma-aseiden tyypit.* Ampuma-aseiden tyyppejä sääntelevään ampuma-aselain 6 §:ään on tarpeen tehdä muutoksia, jotta voidaan toteuttaa asedirektiiviin liitteeseen I lisätty A8-luokka. Tähän kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan kuuluvat pitkät itselataavat kertatuliaseet, eli ampuma-aseet, jotka on alun perin tarkoitettu laukaistavaksi olkapäältä, joiden pituutta voidaan lyhentää alle 60 senttimetriin toimivuutta menettämättä taitto- tai teleskooppi-tukilla tai tukilla, joka voidaan irrottaa käyttämättä työkaluja. Kun pitkien aseiden mittoja yh-tenäistetään direktiivin mukaiseksi, myös ampuma-aseiden tyyppien määritelmiä tulee tarken-taa. Pistooli määritellään yhden käden otteella ammuttavaksi suunnitelluksi ja valmistetuksi lyhyeksi ampuma-aseeksi, jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa. Tämä määri-telmä ei kuitenkaan estä henkilöä ampumasta aseella kahdella kädellä.

Lisäksi 6 §:n 2 momentin 11 kohtaa tarkennettaisiin lisäämällä maininta siitä, että mustaruutiaseet eivät voi myöskään soveltua muulla kuin mustalla ruudilla käytettäväksi. Tarkennuksen myötä ennen vuotta 1890 valmistetuista mustaruutiaseista muunnetut aseet olisivat luvanva-raisia. Momentin 12 kohdan muulla ampuma-aseella tarkoitetaan esimerkiksi sellaista kivää-riksi alun perin suunniteltua asetta, jossa ei kuitenkaan ole perää tai tukkia olkapäätä vasten tukemista varten. Ylimittaiset pistoolit kuuluvat muihin aseisiin.

Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin uusi 13 kohta, jossa määritellään deaktivoitu ampuma-ase. Deaktivoitulla ampuma-aseella tarkoitetaan ampuma-asetta, jonka poliisi on hyväksynyt deaktivoitukseksi deaktivointiasetuksen (EU) 2015/2403 mukaisesti. Deaktivoitut aseet ovat asedirektiivin mukaan C-luokkaan kuuluvia, eli ilmoituksenvaraisia ampuma-aseita. Pykälään tehtäisiin lisäksi joitakin teknisiä kielellisiä muutoksia.

6 a §. *Lyhyt ja pitkä ampuma-ase.* Asedirektiivin liitteen I osassa IV määritellään lyhyet ja pitkät ampuma-aseet. Ampuma-aselain määritelmä on poikennut asedirektiivin määritelmästä. Asedirektiivin muutokset edellyttävät, että ampuma-aseiden pituutta koskeva kansallinen sääntely yhdenmukaistetaan asedirektiivin kanssa. Asedirektiivistä poikkeavat ampuma-aseen mitat eivät myöskään ole enää tarpeen kun asedirektiivi tiukentaa sääntelyä kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden ja tiettyjen ampuma-aseiden yhdistelmien osalta. Tämän vuoksi ampu-ma-aselakiin lisättäisiin uusi 6 a § lyhyistä ja pitkistä ampuma-aseista ja mitat vastaisivat ase-direktiiviä. Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen mittaamisesta.

7 §. *Ampuma-aseiden toimintatavat.* Pykälän 2 momentin 4 kohdan määritelmää täydennettäi-siin niin, että sarjatulitoimintatavan määritelmä kattaisi myös niin sanotut pomppuperät ja muut esineet, jotka on suunniteltu mahdollistamaan sarjatulitoimintatapaa muistuttavan monen patruunan ampumisen nopeasti.

7 a §. *Ampuma-aseen muuttamisen vaikutukset.* Ampuma-aselakiin lisättäisiin uusi 7 a §, jon-ka mukaan vaikka ampuma-ase muutetaan ampumaan vain paukkupatruunoita, kaasupatruu-noita tai pyroteknisiä patruunoita sen toimintatavan ja tyyppin on katsottava edelleen vastaavan kyseisen ampuma-aseen alkuperäistä 6 §:ssä tarkoitettua ampuma-aseen tyyppiä, 7 §:ssä tar-koitettua toimintatapaa ja 9 §:ssä tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta. Tämä sään-nös on tarpeellinen, jotta asedirektiivin liitteessä I tarkoitettut A9-, B8- ja C5-aseiluokkien mää-ritelmät tulevat säännellyiksi kattavasti. Vaikka ampuma-ase olisi pykälässä tarkoitettulla ta-valla muutettu, sen tyyppi tai toimintatapa ei muutu ja ampuma-aseen hankintaa ja hallussapi-toa koskevat edellytykset olisivat edelleen samat, jotka ne olivat ennen edellä tarkoitettua am-puma-aseen muuttamista. Ja ampuma-ase säilyisi edelleen erityisen vaarallisena ampuma-aseena tästä muuttamisesta huolimatta. Tällaiset ampuma-aseet on helppo muuttaa takaisin al-kuperäisellä toimintatavalla toimiviksi tai tyyppiltään alkuperäisiksi. Tämän vuoksi on yleisen

turvallisuuden ja järjestyksen ylläpitämisen kannalta tarkoituksenmukaista, että niiden asema lainsäädännössä ei muutu muuttamisen myötä.

8 §. *Taskuase.* Ampuma-aselain 8 §:n taskuaseen määritelmää tarkennettaisiin ja selkeytettäisiin. Määritelmästä poistettaisiin toinen laatikon koon määritelmä turhana. Lisäksi kaasuasetta ei enää pidettäisi taskuaseena. Kaasuaseita ei olisi tarvetta säännellä yhtä tarkasti kuin käsiaseita. Kaasuaseita myönnetään lähinnä erityisryhmille, kuten koirankouluttajille ja urheilukilpailujen järjestämiseen. Muutos mahdollistaa yksilöllisemmän lupaharkinnan eikä kaasuasoiden luokittelu taskuaseeksi ole yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kannalta tarpeellista, sillä kaasuasella ei voida ampua ammuksella varustettua patruunaa. Muuksi taskuaseeksi määriteltäviä kaasuaseta ei ole markkinoilla yleisempiin käyttötarkoituksiin sopivina.

9 §. *Eryyisen vaarallinen ampuma-ase.* Ampuma-aselain 9 §:n mukaisia erityisen vaarallisia ampuma-aseita ovat kaikki asedirektiivin liitteessä I kiellettyjen ampuma-aseiden A-luokkaan sijoitetut ampuma-aseet. Tämän vuoksi 9 §:ään lisättäisiin alakohdat 4—6.

Eryyisen vaarallinen ampuma-ase olisi jatkossa myös sarjatuliaseesta muunnettu itselataava kertatuliase eli asedirektiivissä A6-luokkaan sijoitettu ampuma-ase. Eryyisen vaarallinen ampuma-ase olisi myös lyhyt keskisytytteinen itselataava kertatuliase, jos sillä voidaan laukaista yli 21 patruunaa ilman uudelleen latausta, jos siinä on kiinteä latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa tai ampuma-aseeseen on lisätty vastaava irrotettava latauslaite. Pitkä keskisytytteinen itselataava kertatuliase on erityisen vaarallinen ampuma-ase silloin, jos sillä voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleen latausta, jos siinä on kiinteä latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 10 patruunaa tai ampuma-aseeseen on lisätty vastaava irrotettava latauslaite. Nämä ampuma-aseet on asedirektiivissä sijoitettu A7-luokkaan. Eryyisen vaarallinen ampuma-ase on myös lyhyt itselataava kertatuliase, joka on kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi taikka muutoin kahden käden otteella ammuttavaksi suunniteltu ja valmistettu lyhyt ampuma-ase eli esimerkiksi lyhyt kivääri, pienoiskivääri, yhdistelmäase tai haulikko. Esimerkiksi ampuma-aseessa, jossa on teleskooppitukki, tulisi teleskooppitukin olla lyhimmillään sellainen, ettei ampuma-aseen kokonaispituus jää alle 60 senttimetrin. Tämä ampuma-ase on sijoitettu asedirektiivissä A8-luokkaan. Asedirektiivin A9-luokasta säädettäisiin uudessa 7 a §:ssä.

10 §. *Eryyisen vaaralliset patruunat ja ammuksset.* Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka nojalla erityisen vaarallisilla ammuksilla tarkoitetaan myös 9 §:n 1 momentin 1 kohdan ampuma-aseissa käytäviksi tarkoitettua ammusta, ohjusta ja taistelukärkeä.

12 §. *Ampuma-aseen ja aseosen muuntaminen ja kaupallinen muuttaminen.* Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin, että ampuma-aseen muuntamisella tarkoitetaan myös niitä tilanteita, joissa pitkistä ampuma-aseesta tulee lyhyt ampuma-ase tai lyhyestä ampuma-aseesta pitkä ampuma-ase. Tämä muutos on tarpeellinen, kun tässä laissa otetaan käyttöön asedirektiivin ampuma-aseen pituutta koskevat määritelmät. Ampuma-aseen muuntamisella asedirektiivin tarkoittama ampuma-aseen luokitus voi muuttua ja siten myös ampuma-aseeseen soveltuva lainsäädäntö. Tällä tavoin voidaan estää esimerkiksi se, että pitkä kivääri muunnetaan lyhyeksi kivääriksi ilman muuntamiseen oikeuttavaa lupaa.

Pykälän toisen momentin mukaan aseosen muuntamisella tarkoitetaan sellaista aseosen osalle tehtyä toimenpidettä, jonka seurauksena ampuma-ase muuttuu 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos kyseinen osa kiinnitetään aseeseen. Momentti säilyisi ennallaan.

Pykälän 3 momentissa tarkennettaisiin tilapäisen muuntamisen määritelmää lisäämällä säännös siitä, että tilapäisenä muuntamisena ei kuitenkaan pidetä mitään toimenpidettä, joissa am-

puma-aseesta tulee erityisen vaarallinen ampuma-ase tai muusta kuin taskuaseesta tulee tasku-ase.

Muuntamisena tai tilapäisenä muuntamisena ei kuitenkaan pidettäisi sitä, että direktiivissä A-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen luvanhaltija yhdistää luvallisesti hallussaan olevan, A-luokan ampuma-aseeseen kuuluvan latauslaitteen direktiivissä B-luokkaan kuuluvaan, luvallisesti hallussaan olevaan aseeseen.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan ampuma-aseen ja aseiden osien kaupallisella muuttamisella tarkoitetaan sellaista ampuma-aseiden, tai aseiden osien rakenteellista työstämistä tai osien vaihtamista, jonka seurauksena ampuma-aseiden tai aseiden osien tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi ei muutu. Kaupallisen muuttamisen määritelmä on uusi ja se tulee määritellä sen vuoksi, että asedirektiivin 1 artiklan mukaan ampuma-aseiden tai aseiden osien muuttaminen on yksi asealan elinkeinotoiminnan muoto. Kaupallista muuttamista olisi edellä mainittu toiminta asealan elinkeinoluvan haltijan toimesta silloin, kun se tapahtuisi toimeksiannon johdosta. Ampuma-aseiden luokittelu määräytyy ampuma-aseiden valmistusajankohdan mukaan kun kyseinen ase ensimmäisen kerran rekisteröidään. Kaupallisella muuttamisella ei tarkoitettaisi täysin yksityistä ei-kaupallista toimintaa kuten asianomaisen henkilön omistuksessa olevien ampuma-aseiden tai osien muuttamista esimerkiksi tekemällä muutoksia aseiden tukkiin tai tähtäimeen, taikka osien kulumisesta tai rikkoutumisesta johtuvaa huoltoa. Aseiden korjaamisen määritelmä ei kata aseiden muuttamista, sillä aseiden korjaaminen edellyttää, että jotain on rikki kun taas muuttaminen ei sitä edellytä.

14 §. Asealan elinkeino. Asedirektiivin 1 artiklan 1 kohdan 9 alakohdassa määritellään asekauppias ja 10 alakohdassa asevälittäjä. Asedirektiivin muutoksella asekauppioiden ja asevälittäjien velvoitteita yhdenmukaistetaan ja jäsenvaltioille asetetaan velvollisuus perustaa järjestelmä, jolla säännellään asekauppioiden ja välittäjien toimintaa (4 artiklan 3 kohta). Aiemmin jäsenvaltioilla oli harkintavaltaa tällaisen järjestelmän perustamisen suhteen ja nyt tämä järjestelmä on ulotettu asekauppioiden lisäksi myös asevälittäjiin. Ampuma-aseissa sekä asekauppioiden että asevälittäjien toimintaa säänneltäisiin asealan elinkeinona.

Pykälän johdantolauseeseen mukaan asealan elinkeinon harjoittaminen edellyttäisi, että sitä harjoitetaan kaupallisessa tarkoituksessa. Kaupallisen toiminnan tavoitteena tulee olla liikevoiton tai positiivisen liikutuloksen tuottaminen. Johdantolause vastaisi voimassa olevaa johdantolauseetta, mutta sen soveltamisala ulottuisi jatkossa asekauppioiden ohella myös asevälittäjien toimintaan.

Asedirektiivin asekauppiasta ja asevälittäjää koskevien määritelmien vuoksi pykälän elinkeinotoiminnan osa-alueita koskevia 1—2 kohtia tulisi täydentää ja lisäksi pykälään tulisi lisätä uudet kohdat 3—5. Jatkossa asealan elinkeinoksi katsottaisiin kaupallisessa tarkoituksessa ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa, vaihto, säilyttäminen ja vuokraaminen. Vaihto ja vuokraaminen olisivat 1 kohdassa uusia asealan elinkeinotoiminnan osa-alueita. Vuokraaminen olisi uudenlaista toimintaa, jossa asealan elinkeinoluvan haltija vuokraisi ampuma-aseita ja aseiden osia vastiketta vastaan.

Pykälän 2 kohdan mukaan asealan elinkeinona pidettäisiin kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettavaa ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamista ja muuttamista sekä uutena osa-alueena 2 kohtaan lisättäisiin ampuma-aseiden ja aseiden osien kaupallinen muuttaminen ja 1 kohdasta valmistaminen. Pykälän 3 kohdassa tarkoitettu kaupallisessa toiminnassa harjoitettava ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten välittäminen olisi uusi asealan elinkeinotoiminnan osa-alue, joka on asedirektiivissä säädetty asevälittäjän elinkeinotoiminnan alaksi. Välittämällä ei tarkoitettaisi sanoma- ja aikakauslehtien tai sähköisil-

lä alustoilla olevia huutokauppaluetteloita, ilmoituksia tai kauppapaikkoja, joissa yksityishenkilöt voivat ei-kaupallisessa tarkoituksessa myydä ja ostaa ampuma-aseita, aseiden osia tai patruunoita. Välittämistoimintaa ei ole rajattu maantieteellisesti eli välittämisen katsottaisiin olevan osa asealan elinkeinon myyminen myös silloin jos Suomessa toimiva välittäjä järjestää aseiden, aseiden osien, patruunoiden taikka erityisen vaarallisten ammusten kaupan kahden EU:n ulkopuolisen maan välillä. Puolustustarvikkeiksi katsottavien ampuma-aseiden, aseiden osien, ammusten ja erityisen vaarallisten ammusten välittämiseen tai vientiin sovelletaan puolustustarvikkeista annettua lakia (282/2012).

Pykälän 4 kohdassa asealan elinkeinotoiminnan osa-alueeksi lisättäisiin myös kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten Suomen sisällä tapahtuva siirtäminen ja 16 §:n 2 momentissa tarkoitettujen siirron, viennin ja tuonnin järjestäminen. Tämän osalta kyseessä olisi muutos aiempaan, koska aiemmin Suomen sisällä tapahtuneiden siirtojen järjestäminen ei ole ollut luvanvaraista. Asedirektiivi on täsmentänyt siirtojen, viennin ja tuonnin olevan osa asevälittäjän elinkeinotoimintaa ja samalla Suomen sisäinen siirto on muuttunut osaksi asealan elinkeinon ja siten edellyttää myös asealan elinkeinolupaa.

Pykälään lisättäisiin uusi 5 kohta, jonka mukaan asealan elinkeinon pidettäisiin kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallista valmistamista. Täysin yksityinen ei-kaupallinen patruunoiden käsienlataus tai patruunoiden uudelleenlataus patruunoiden osista omaa käyttöä varten ei kuuluisi asealan elinkeinon piiriin.

15 §. Asekeräilijä. Ehdotetussa 1 momentissa säädettäisiin nykyiseen tapaan niistä tahoista, jotka katsotaan tämän lain tarkoittamiksi asekeräilijöiksi. Pykälän 1 momentin mukaisesti asekeräilijänä voisi edelleen toimia luonnollinen henkilö tai Suomessa rekisteröity tai julkista tehtävää hoitava yhteisö tai säätiö. Edellytyksenä on, että ne keräävät ja säilyttävät ampuma-aseita, aseiden osia tai patruunoita historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen tai kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten ja että Poliisihallitus on antanut asekeräilijän hyväksynnän.

Pykälän 2 momentissa täsmennettäisiin tilannetta, jos 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö olisi museo. Tällöin museon tulisi olla museolain (729/1992) 2 §:n mukaan valtionosuuden saamisen edellytykset täyttävä museo ja siltä edellytettäisiin, että se on avoinna yleisölle ja museon toimialaksi olisi lisäksi määritelty ampuma-aseiden, olennaisten osien tai ampumatarvikkeiden hankkiminen, säilyttäminen, tutkiminen ja näytteille asettaminen kulttuuriin, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen, kulttuuriperintöön tai virkistykseen liittyviä tarkoituksia varten. Museoita koskevat tarkemmat säännökset perustuvat asedirektiivin 1 artiklan 1 kohdan 7 alakohdan museon määritelmään. Vain asedirektiivin museon määritelmän täyttävälle museolle voidaan antaa aselupia lupaedellytysten täytyessä tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin. Opetus- ja kulttuuriministeriössä on valmisteilla museolain uudistus, joka on tarkoitus antaa eduskunnalle syksyn 2018 aikana. Tässä pykälässä museo on tarkoitus määrittää kuten museolaissa ottaen huomioon asedirektiivin mahdollisesti asettamat erityisvaatimukset. Museolain muutosten sisällön varmistuttua tulee vastaavat muutokset tehdä tähän momenttiin.

16 §. Kuljettamiseen liittyvät määritelmät. Pykälän 1 momentin 7 kohtaan tehtäisiin lakitekni- ninen muutos ja viitattaisiin asedirektiivin 1 artiklan 3 kohtaan muutosdirektiivin mukaisesti. Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

17 §. Soveltamisalaa koskevat poikkeukset. Pykälän ensimmäisen momentin 3 kohta kumottai- siin vanhentuneena. Patruunoiden hankinta on 18 §:n mukaan luvanvaraista. Nykyään valtion

omistamissa virka-aseissa omien patruunoiden käyttöä on rajoitettu. Tämä säännös on käytännössä mahdollistanut patruunoiden hankkimisen virkamerkillä esimerkiksi tilanteessa, jossa henkilöllä ei olisi enää oikeutta virka-aseeseen. Asekauppias ei pysty virkamerkin perusteella varmistautumaan siitä, mihin virka-aseeseen henkilöllä on mahdollisesti oikeus.

Pykälän ensimmäisen momentin neljättä kohtaa, jonka mukaan ampuma-aselaki ei koske Puolustusvoimien järjestämiä, sen palveluksessa olevan johdolla tapahtuvia vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön liittyviä harjoituksia ja kilpailuja, tarkennettaisiin niin, että ampuma-aselaki ei koskisi edellä mainittuja harjoituksia ja kilpailua Puolustusvoimien omistamilla ampuma-aseilla, aseiden osilla, patruunoilla ja erityisen vaarallisilla ammuksilla.

Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

18 §. Luvanvaraisuus. Pykälässä säädetään ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten luvanvaraisuudesta. Asedirektiivissä asevälittäjiä ja asekauppiaita koskevat säännökset on yhdenmukaistettu ja siten myös asevälittäjien toiminta tulee lisätä luvanvaraiseksi. Lisäksi asedirektiivissä asekauppiain elinkeinotoiminnan alaa on laajennettu se kattamaan myös ampuma-aseiden tai olennaisten osien vaihtoa, vuokraamista ja kaupallista muuttamista, joten siksi nämä on lisätty myös luvanvaraisuuden soveltamisalaan. On otettava huomioon että luvanvaraiseksi säädetty korjaaminen ja kaupallinen muuttaminen edellyttävät kaupallista tarkoitusta, mutta muuntaminen on kielletty vaikka kyseessä olisi yksityinen muuntaminen. Täydennykset ehdotetaan tehtäväksi pykälän 1 momentin 1 kohtaan. Lisäksi pykälän 1 momentin 2 kohtaan lisättäisiin maininta kaupallisesta muuttamisesta luvanvaraisena toimintana.

19 §. Poikkeukset luvanvaraisuudesta. Pykälän 1 momentin 2 kohtaa täydennettäisiin. Kyseisen kohdan mukaan luvanvaraista ei ole sellaisten aseiden osien hankkiminen ja hallussapito, joiden hankkijalla tai hallussapitäjällä on oikeus kyseisiä aseiden osia vastaavista aseiden osista kootun ampuma-aseiden hallussapitoon. Säännös edellyttäisi tarkennusta, jotta täytetään asedirektiivin vaatimukset. Säännös ei tällä hetkellä rajaa mitenkään sitä, kuinka monta aseiden osaa henkilö voi hankkia. Näin ollen yhden aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavalla luvalla voi käytännössä hankkia rajoittamattoman määrän aseiden osia. Asedirektiivi edellyttää, että aseiden osat tulee lainsäädännöllisesti rinnastaa vastaaviin ampuma-aseisiin, jonka osia ne ovat tai jonka osiksi ne on tarkoitettu. Asedirektiivin 1 artiklan 11 kohdassa määritetään ampuma-aseiden, niiden osien ja ampumatarvikkeiden laitton valmistaminen. Laittomalla valmistamisella tarkoitetaan ampuma-aseiden, niiden osien ja ampumatarvikkeiden valmistamista ja kokoamista sellaisista ampuma-aseiden osista, jotka on kaupattu laittomasti tai ilman valmistus- tai kokoamisjäsenvaltion toimivaltaisen viranomaisen myöntämää lupaa taikka ilman, että ampuma-aseet merkitään niiden valmistusajankohtana asedirektiivin mukaisesti. Jotta estetään ampuma-aseiden valmistaminen laittomasti kokoamalla niitä aseiden osista ilman toimivaltaisen viranomaisen lupaa, tulee aseiden osien hankkimista rajoittaa. Poikkeus aseiden osien hankkimisen ja hallussapidon luvanvaraisuudesta koskisi jatkossa vain niitä tilanteita, joissa aseiden osa hankitaan varaosaksi siihen ampuma-aseeseen, johon hankkijalla tai hallussapitäjällä on hallussapitoon oikeuttava lupa. Näitä osia saisi kuitenkin hankkia enintään siinä määrin, että varaosiksi hankittujen aseiden osien avulla ei voi koota toista ampuma-asetta. Käytännössä tämä tarkoittaisi sitä, että aseiden osia voisi hankkia jos se olisi tarpeellista esimerkiksi aseiden osien kulumisen tai rikkoutumisen vuoksi. Huolimatta siitä, että näiden aseiden osien hankkimiseen ei tarvitse hakea erillistä aselupaa, tulee kuitenkin ottaa huomioon, että aseiden osien hankinnasta on tehtävä ilmoitus poliisille lain 70 §:n nojalla ja samalla ilmoitettava minkä ampuma-aseiden osaksi osa on hankittu.

Pykälän 1 momentin numerointi muutettaisiin 2 kohdasta eteenpäin. Voimassaolevassa laissa oleva 2 a kohta muutettaisiin kohdaksi 3, sisällöllisesti kohta säilyisi ennallaan. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin 4 ja 5 kohdat, jotka koskisivat latauslaitteita. Uuden 4 kohdan mukaan luvanvaraista ampuma-aselain mukaan ei olisi lyhyeen keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen lisättävän tai kiinnitettävän kapasiteetiltaan yli 20 patruunan latauslaitteen hankkiminen, jos henkilöllä on erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa mainittuun aseeseen. Uuden 5 kohdan mukaan ampuma-aselain mukaan luvanvaraista ei olisi pitkään keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen lisättävän tai kiinnitettävän kapasiteetiltaan yli 10 patruunan latauslaitteen hankkiminen, jos henkilöllä on erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava aselupa mainittuun aseeseen. Näin ollen edellä tarkoitettujen kapasiteetiltaan isot latauslaitteet olisivat aina luvanvaraisia, paitsi silloin kun henkilöllä olisi sellaisen erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa, johon kyseinen latauslaite sopii. Tällaisen latauslaitteen tilaaminen ulkomalta vaatisi myös tämän lain mukaisen ennakkosuostumuksen. Säännös on tarpeellinen, jotta asedirektiivin 5 artiklan 3 kohdan säännös voidaan laittaa täytäntöön. Kyseinen säännös edellyttää, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että jos henkilöllä on hallussaan edellä tarkoitettu kapasiteetiltaan iso latauslaite, mutta ei erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa, tulee ampuma-aseiden hankintaan ja hallussapitoon oikeuttavat luvat peruuttaa. Direktiivi luokittelee kielletyiksi ampuma-aseiksi tiettyjen aseiden ja kapasiteetiltaan ison latauslaitteen yhdistelmän. Tämän vuoksi on tarpeellista säätää luvanvaraisiksi kapasiteetiltaan isot latauslaitteet, jotta direktiivin velvoitteita ei voi kiertää.

Voimassaolevan pykälän kohdat 4—8 muutettaisiin numeroinniltaan kohdiksi 6—10 momenttiin tehtävien muiden muutosten johdosta, sisällöllisesti niihin ei tulisi muutoksia. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin kohta 11 deaktivoidusta ampuma-aseista. Säännöksen mukaan deaktivoitujen ampuma-aseiden hankkiminen ja hallussapito ei ole luvanvaraista, jos deaktivoitusta ampuma-aseesta on tehty 70 §:n mukainen ilmoitus poliisilaitokselle. Deaktivoitu ampuma-ase määritellään lain 6 §:n 2 momentin 13 kohdassa.

Pykälän 2 momentin mustaruutiaseita koskevaa säännöstä tarkennettaisiin säätämällä, että ennen vuotta 1890 valmistettujen ainoastaan mustalla ruudilla ampumiseen soveltuvien mustaruutiaseiden kuljettaminen ja säilyttäminen ei ole luvanvaraista. Lisäksi momenttiin tehtäisiin joitain kielellisiä tarkennuksia.

Pykälän 3 momenttia tarkennettaisiin ja säädettäisiin, että sisäministeriön asetuksella voidaan säätää, mitä aseiden osia pidetään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla varaosina.

19 a §. *Kielto valmistaa ampuma-ase, aseiden osa tai patruuna tietyissä tilanteissa.* Pykälää ehdotetaan tarkennettavaksi niin, että siinä eriteltäisiin kolme tilannetta, joissa ampuma-asetta, aseiden osaa tai patruunaa ei saa valmistaa. Valmistamisella tarkoitettaisiin myös ampuma-aseiden kokoamista aseiden osien avulla. Valmistamiskielto koskisi ampuma-aseiden, aseiden osien tai patruunan valmistamista laittomasti Suomeen maahantuoduista tai siirrettyistä taikka Suomessa laittomasti kaupatuista aseiden osista tai patruunan osista tai ilman valmistukseen myönnettyä lupaa taikka ilman, että ampuma-ase tai aseiden osa merkitään ampuma-aselain 110 b §:n mukaisesti valmistusajankohtana tai koonnin yhteydessä ja ilmoitetaan poliisin asetietojärjestelmään. Lisäksi pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan patruunaa ei saisi valmistaa ilman lupaa muutoin kuin omaan henkilökohtaiseen käyttöön sellaiseen ampuma-aseeseen, jonka hallussapitoon oikeuttava lupa valmistajalla on. Hallussapitoon oikeuttavalla luvalla tarkoitetaan momentissa myös niitä tilanteita, joissa henkilöllä on oikeus lainata ampuma-aseita. Säännös ei siten estä valmistamista henkilökohtaiseen käyttöön patruunoita myös lainassa olevaan ampuma-aseeseen. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä. Muutoksella selvennettäisiin ampuma-aseita siten, että ampuma-aseiden, aseiden osien tai patruunan

valmistaminen tai kokoaminen on luvanvaraista toimintaa ja että valmistetut tai kootut ampu-
ma-aseet ja aseiden osat tulee merkitä ja rekisteröidä poliisin asetietojärjestelmään.

20 §. *Asealan elinkeinolupa.* Asedirektiivin 4 artiklan 3 kohta edellyttää, että jäsenvaltiolla on oltava järjestelmä, jolla säännellään asekauppiain ja -välittäjien toimintaa. Järjestelmän tulee sisältää vähintään toimenpiteet, joilla jäsenvaltion alueella toimivat asekauppiat ja -välittäjät rekisteröidään ja niiden toiminnalle annetaan lupa. Lisäksi asekauppiain ja -välittäjän yksityinen ja ammatillinen luotettavuus ja asian kannalta merkityksellinen ammattitaito tulee tarkastaa ja jos kyse on oikeushenkilöstä, niin tämän tarkastamisen tulee kohdistua sekä oikeushenkilöön, että siihen luonnolliseen henkilöön tai niihin luonnollisiin henkilöihin, joka johtaa tai jotka johtavat yritystä. Asealan elinkeinolupaa koskevaa sääntelyä muutettaisiin niin, että se täyttää kokonaisuutena asedirektiivin asekauppiain ja asevälittäjien valvontaa ja lupamenettelyjä koskevat sääntelyt. Samalla lakiin tehtäisiin lakitekniisiä korjauksia päällekkäisen sääntelyn poistamiseksi.

Pykälän 1 momentin sanamuotoa ei muutettaisi, mutta jatkossa säännös asealan elinkeinolu-
van antamisesta ja peruuttamisesta koskisi asekauppiain lisäksi myös asevälittäjiä. Asealan
elinkeinoluvan peruuttamisen edellytyksistä säädettäisiin 23 ja 23 a §:ssä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, millä edellytyksillä asealan elinkeinolupa voidaan antaa.
Asealan elinkeinoluvan saaminen edellyttäisi että luvanhakijan täyttää sekä 20 a §:ssä säädetyt
asealan elinkeinoharjoittajana toimivaa luonnollista ja oikeushenkilöä koskevat edellytykset
että 14 §:ssä säädetyt asealan elinkeinoja koskevat edellytykset. Muutoksena aiempaan mo-
mentissa ei enää listattaisi asealan elinkeinotoiminnan muotoja, vaan niiden osalta viitattaisiin
lain 14 §:ään, jossa asealan elinkeinotoiminnan muodot on säädetty. Lisäksi momentissa vii-
tattaisiin jatkossa 20 a §:ään, jossa säädetään edellytyksistä, jotka luonnollisen ja oikeushenki-
lön tulee täyttää saadakseen asealan elinkeinoluvan.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin tilanteesta, jossa elinkeinotoiminnassa olisi tarkoitus käsi-
tellä tai säilyttää ampu-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityiseen vaarallisia ammuksia.
Tällöin asealan elinkeinoluvan antamisen edellytyksenä on 2 momentissa säädetyt lisäksi, että
säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos hyväksyisi ennen asealan elinkeinoluvan antamista
ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilat
turvallisiksi, ottaen huomioon hakijan asealan elinkeinotoiminnan luonne ja laajuus. Tällä en-
nakkoon tehtävällä tarkastuksella ja hyväksynnällä olisi merkittävä aseturvallisuuteen ja säily-
tysturvallisuuteen sisältyvä vaikutus. Ennen asealan elinkeinoluvan hyväksyntää tehtävä tar-
kastus voisi tuottaa tietoa 20 a §:n asealan elinkeinoluvan edellytysten täyttymisestä ja 14
§:ssä tarkoitettusta elinkeinotoiminnasta. Lisäksi tarkastuksen perusteella lupaviranomainen
voisi saada tietoa, jota voidaan hyödyntää määriteltäessä asealan elinkeinoluvan sisältöä, ehtoja
ja rajoituksia 21 §:ssä tarkoitettulla tavalla. Ehdot ja rajoitukset voisivat liittyä esimerkiksi
toimitilan ja säilytyspaikan rakenteellisen turvallisuuden ja rikosilmoitinlaitteiden lisäksi
muun muassa vakuuttamiseen ja yleisesti vahingontorjuntaan. Aseenkäsittelyluvan myöntämi-
sellä ja säilytystilojen hyväksymisellä olisi nykyiseen tapaan ennalta estävä merkitys yleisen
järjestyksen ja turvallisuuden turvaamisessa hallinnollisin rikostorjuntamenettelyin. Menettely
edistäisi poliisin kustannustehokasta lupahallintotehtävän hoitamista.

20 a §. *Asealan elinkeinoluvan myöntämisen edellytykset.* Pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin
asealan elinkeinoluvan myöntämisedellytyksistä luonnolliselle ja oikeushenkilölle. Pykälään
on siirretty 20 §:n säännökset asealan elinkeinoluvan myöntämisen edellytyksistä ja lisäksi
edellytyksiä on täydennetty, jotta täytettäisiin asedirektiivin 4 artiklan 3 kohdan vaatimukset
asekauppiain ja -välittäjien toiminnan seuraamisesta. Käytännössä 20 a §:n edellytykset
asealan elinkeinoluvan myöntämiseksi vastaisivat sisällöltään pääosin nykyistä lainsäädäntöä

ja käytäntöä asekauppiaiden osalta ja jatkossa ne soveltuisivat myös asevälittäjiin. Nykyiset käytännöt ja menettelyt ovat osoittautuneet toimiviksi, mutta menettelyä ei ole näin tarkasti kirjattu aiemmin lakiin. Perustuslain mukaan oikeuksien ja velvollisuuksien perusteista on säädettävä laissa. Lisäksi pykälä vastaisi sisällöltään pääosin nykyisen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain säännöstä turvallisuusalan elinkeinolupien edellytyksistä. Pykälässä säädettyjen edellytysten tarkoituksena olisi varmistaa, että asealan elinkeinoluvan haltija ja sen taustalla mahdollisesti olevat henkilöt täyttävät tietyt henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat edellytykset ja että toiminnalle on riittävät taloudelliset edellytykset.

Hakijalla ei edelleenkään olisi ehdotonta oikeutta saada lupaa, vaikka luvanhakijaa koskevat myöntämisedellytykset täytyisivätkin. Nykyistä vastaavaan tapaan syynä kielteiseen lupaa koskevaan hallintopäätökseen voisi olla esimerkiksi elinkeinoluvan hakeminen ilman tosiasiallista tarkoitusta 14 §:ssä tarkoitettuun asealan elinkeinolupaa edellyttävän toiminnan harjoittamiseen. Lupa voitaisiin evätä myös silloin, kun saadusta selvityksestä ilmeni, että hakijan sijasta toimintaa tosiasiallisesti harjoittaisi muu taho, joka itse ei voisi olla hakijana esimerkiksi luvan myöntämisedellytysten puuttumisen vuoksi.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin edellytykset, joiden täytyessä asealan elinkeinolupa voidaan antaa luonnolliselle henkilölle. Luvan myöntämisedellytyksiä arvioitaisiin 1 momentin perusteella myös silloin, jos hakijana olisi toiminimi. Hakijan olisi aina oltava täysi-ikäinen momentin 1 kohdassa esitetyn mukaisesti. Yläikärajaa ei asettaisi. Momentin 2 kohdan mukaan asealan elinkeinolupa lupa edellyttäisi edelleen, että luvanhakija on elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu eli täyttäisi elinkeinon harjoittamisen oikeudesta annetun lain (122/1919) 1 §:n 1 tai 2 momentissa tarkoitettua luonnollisen henkilön tai oikeushenkilön edellytykset. Luvanhakijan tulisi olla momentin 3 kohdan mukaan ilmoittanut 26 §:ssä tarkoitettua vastuuhenkilöä jo lupaa hakiessaan, koska asealan elinkeinolupaa ei voitaisi myöntää, ellei luvanhaltijalla olisi hyväksyttyä asealan vastuuhenkilöä. Nämä säännökset vastaavat voimassa olevaa sääntelyä ja olivat aiemmin lain 20 §:n 3 momentissa. Hakijan tulisi olla myös terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopiva asealan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen. Tästä säädettäisiin momentin 4 kohdassa. Säännös vastaa 45 §:n 1 momentissa säädettyä aseluvan saajaa koskevia lupaedellytyksiä. Asealan luvanvaraista elinkeinotoimintaa harjoittavalta voidaan edellyttää korostettua nuhteettomuutta. Toimintaan liittyy toisaalta mahdollisuus saada luotamuksellisia ja jopa rikollista toimintaa mahdollistavia esineitä ja asiakastietoja. Tämän vuoksi henkilökohtaisilta ominaisuuksilta edellytettäviä vaatimuksia olisi pidettävä perusteltuina. Terveystilaan ja käyttäytymiseen liittyvien edellytysten arviointia ei olisi tarkoitus muuttaa nykyisestä. Arviointi tehtäisiin käytännössä edelleen pitkälti viranomaisrekistereistä saatavien tietojen perusteella, mutta tarvittaessa voitaisiin käyttää myös muita menettelyitä kuten haastattelua. Käytännön arvioinnin olisi tarkoitus kohdistua edelleen nimenomaan sellaisiin rikoksiin tai muihin väärinkäytöksiin, joilla on merkitystä asealan elinkeinoluvan edellytyksiä harkittaessa. Toisaalta myös näennäisesti asealalla vaadittaviin ominaisuuksiin liittyvät rikokset tai väärinkäytökset saattaisivat osoittaa hakijassa sellaista piittaamattomuutta, että hänen luotettavuutensa myös asealan toimijana olisi tarpeen kyseenalaistaa. Myöskään hakijan henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointikäytäntöä ei ole syytä muuttaa siitä, miksi se on nykyisen ampuma-aselain voimassa ollessa muotoutunut. Henkilökohtaisten ominaisuuksien arviointiin vaikuttaisivat siten edelleen muun muassa merkit hakijan kohtuuttoman runsaasta päihteiden käytöstä, hakijan elämäntapa ja asenne, hakijan kykyä toiminnan harjoittamiseen vähentävät vammat ja sairaudet, aiemmat liiketoimintakiellot sekä työturvallisuuteen ja työsuojeluun liittyvät laiminlyönnit. Luettelo ei olisi tyhjentävä, vaan lupaviranomaisen olisi suoritettava harkinta aina tapauskohtaisesti. Momentin 5 kohtaan lisättäisiin vaatimus siitä, että luvanhakijan on omattava asealan elinkeinotoiminnan kannalta riittävä asiantuntemus toiminnan harjoittamiseen. Tällä tarkoitettaisiin sitä, että luvanhakija on esimerkiksi suorittanut vastuuhenkilön kokeen ja osoittanut siten tuntevansa asealan elinkeinotoimintaa. Momen-

tin 6 kohdassa säädettäisiin siitä, että luvanhakija ei saa olla konkurssissa eikä hänen toimintakelpoisuutta saa olla rajoitettu ja 7 kohta edellyttää, että luvanhakijan tulee voida varallisuutensa puolesta kyetä huolehtimaan asealanelinkeinotoiminnastaan. Varallisuutta koskevalla säännöksellä ei ole tarkoitus rajoittaa elinkeinotoimintaa muutoin kun siltä osin, että luvanhakijalla on myös tosiasialliset taloudelliset edellytykset harjoittaa lupahakemuksen kohteena olevaa asealan elinkeinotoimintaa. Nämä säännökset vastaisivat nykyistä 20 §:n 3 momentin säännöstä luvanhakijan taloudellisesta toimintakyvystä. Varallisuuden riittävyyden arviointi edellyttäisi korostetusti aina tapauskohtaista harkintaa. Harkinta riippuisi paitsi suunnitellun liiketoiminnan laajuudesta myös sen luonteesta. Yrityksen omistuspohjan tulisi olla sellainen, että sillä olisi riittävät edellytykset asealan elinkeinon asianmukaiseen harjoittamiseen. Luvanhakijoiden taloudellinen tilanne voisi yritystoiminnan taloudenpidon osalta olla varsin erilainen, jos toimintaa ollaan vasta aloittamassa suhteessa siihen, että luvanhakija olisi tehnyt liiketoimintaa jo aiemmin. Lupaharkinta olisi etenkin aloittelevien toimijoiden osalta yritystoiminnan alkaessa haasteellista, mutta toimintaedellytyksiä tulisi harkita laaja-alaisesti, mutta kuitenkin siten, ettei toiminta voisi aiheuttaa vääristynyttä taikka muuten epäreilua kilpailua. Taloudellinen toimintakyky on osaltaan turvaamassa, ettei aseturvallisuus voisi vaarantua esimerkiksi kaupan taikka vaihdon kautta erilaisilla epärehellisyyteen taikka vilppiin liittyvillä teoilla. Ellei varmuutta taloudellisesta toimintakyvystä saataisi, ei lupaa tulisi antaa, koska luvan antamatta jättämisellä voitaisiin estää myöhemmin tapahtuvia rikkomuksia ja rikoksia. Luvan antamatta jättäminen olisi näissäkin tilanteissa lievempi toimenpide kuin luvan peruuttaminen.

Pykäläehdotuksen 2 momentissa esitetään säädettäväksi niistä edellytyksistä, joiden täytyessä asealan elinkeinolupa voitaisiin myöntää oikeushenkilölle. Ehdotetun momentin 1 kohdassa esitetty edellytys riittävästä varallisuudesta koskisi nimenomaan oikeushenkilön varallisuutta. Usein oikeushenkilön varallisuuden riittävyys voitaisiin arvioida viranomaiselle toimitettavien tilinpäätösasiakirjojen perusteella. Toisaalta toimintaansa aloittavan oikeushenkilön osalta arvioinnissa voitaisiin joutua turvautumaan myös muuhun saatavilla olevaan, hakijalta edellytettävään selvitykseen. Oikeushenkilön hallintoelimiin kuuluvien ja vastaavien henkilöiden varallisuus ei siten olisi selvityksen kohteena. Näiden henkilöiden tulisi kuitenkin täyttää 1 momentin 1—2, 4 ja 6 kohdassa säädetyt vaatimukset. Säännöksen avulla pyrittäisiin varmistumaan siitä, että oikeushenkilön hallintohenkilöt täyttäisivät ne samat henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevat vaatimukset, joita luonnolliseltakin henkilöltä 1 momentin mukaan edellytettäisiin asedirektiivin 4 artiklan 3 kohdan mukaisesti.

21 §. *Asealan elinkeinoluvan sisältö, ehdot, rajoitukset ja voimassaoloaika.* Pykälän 1 momentissa säädetään, että asealan elinkeinoluovassa tulee mainita toiminta, jota lupa koskee. Momenttia tarkennettaisiin viittaamalla toiminnan osalta 14 §:ssä säädettyihin asealan elinkeinonihin. Lisäksi momenttia tarkennettaisiin toteamalla, että asealan elinkeinoluvan haltija voi kyseisen luvan nojalla hankkia ja pitää hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia vain asealan elinkeinotoimintaa varten. Näillä säännöksillä olisi valvontaa selventävä vaikutus ja samalla lisättäisiin asianosaisten oikeusturvaa, kun vääринymmärryksiä voitaisiin välttää.

Momenttiin lisättäisiin maininta siitä, että asealan elinkeinoluovassa on mainittava asealan elinkeinonharjoittajan toimipaikat tai pääasiallinen toimipaikka. Asealan elinkeinolupa oikeuttaisi jatkossakin lähtökohtaisesti toiminnan harjoittamiseen kaikkialla maassa. Luovassa olisi kuitenkin oltava maininta missä toimipaikassa tai toimipaikoissa toimintaa pääasiallisesti harjoitetaan, koska toimipaikkaan liittyy lupavalvonnan kannalta merkityksellisiä ampuma-aseiden säilytykseen ja elinkeinotoimintaan liittyviä seikkoja. Toimipaikalle kohdennettaisiin myös valvontaa joten sen ilmaiseminen olisi yleisen järjestyksen ja turvallisuuden sekä valvonnan tehokkaan toteuttamisen kannalta hyvin keskeistä. Tilapäisesti toimintaa voitaisiin

harjoittaa muuallakin kuin kiinteässä ja luvassa mainitussa toimipaikassa, mutta tällöin luvan haltijan tulisi erityisesti huolehtia siitä, että aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytys, käsittely ja kuljetus olisi huolellista ja turvallista siten, ettei luvanvaraisia esineitä voisi päätyä luvattomasti muiden haltuun. Asealan elinkeinoluovassa olisi myös määrättävä 26 §:ssä tarkoitettujen vastuuhenkilöiden lukumäärä lupaa edellyttävän toiminnan laajuuden, toimipaikkojen ja säilytystilojen lukumäärän ja sijainnin sekä muiden vastaavien seikkojen perusteella. Poliisihallitus määräisi myös vastuuhenkilöiden vastuualueet. Vastuuhenkilön vastuualue olisi usein alueellinen, mutta vastuualue voisi liittyä myös tiettyyn elinkeinoluovaa edellyttävään toimintaan. Asealan elinkeinoluovan nojalla tapahtuvaa toimintaa ei saisi aloittaa ennen kuin asealan elinkeinoluovassa määrätyt ehdot vastuuhenkilöistä on täytetty. Jos Poliisihallitus määräisi useamman vastuuhenkilön elinkeinoluovassa kuin mitä luvanhakija on hakemusvaiheessa ilmoittanut, tulisi elinkeinonharjoittajan ilmoittaa luvassa edellytetty määrä vastuuhenkilöitä ennen asealan elinkeinoluovan perusteella harjoitettavan elinkeinotoiminnan aloittamista.

Pykälän 2 momentti olisi uusi. Siinä selkeytettäisiin nykyistä sääntelyä säätämällä, että asealan elinkeinoluova oikeuttaa elinkeinoa harjoittavaa elinkeinonharjoittajaa hankkimaan ja pitämään hallussaan elinkeinotoimintaansa varten luvassa mainittuja ampuma-aseita, aseiden osia sekä patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia ilman erillistä aselupaa. Hallussa pidettäviä aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia tulisi käyttää vain elinkeinotoimintaan, eikä esimerkiksi elinkeinoluovaa saisi käyttää henkilön harrastamiseen liittyvän aseluvan korvaavana tapana hankkia ja pitää hallussa ampuma-aseita. Elinkeinotoiminnan ja muun aseisiin liittyvän aselupamenettelyn tulee olla selvästi toisistaan erillään, vaikka kyseessä olisi luonnollinen henkilö asealan elinkeinoluovan haltijana. Jos asealan elinkeinoluovan perusteena on ainoastaan 14 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu elinkeinotoiminta, ei elinkeinoluova oikeuttaisi ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankintaan ja hallussapitoon. Edellä mainitut asealan elinkeinotoiminnan alat koskeva ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten välittämistä, niiden Suomen sisällä tapahtuvaa siirtämistä taikka siirron, viennin tai tuonnin järjestämisestä yli Suomen rajojen tai Suomen rajojen ulkopuolella siten kuin 16 §:n 2 momentissa säädetään. Ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankkiminen ja hallussapito eivät ole tarpeellisia tällaisen elinkeinotoiminnan harjoittamiseksi.

Asealan elinkeinoluovaan voitaisiin sisällyttää perustellusta syystä myös oikeus hankkia ja pitää hallussa elinkeinotoimintaa varten erityisen vaarallisia ampuma-aseita tai niiden osia. Perustelluna syynä voidaan pitää esimerkiksi sitä, että asealan elinkeinoluovan haltijan liiketoiminnassa on muodostunut liike- tai sopimussuhteita sellaisten asiakkaiden kanssa, joilla on oikeus hankkia kyseisiä ampuma-aseita tai niiden osia. Tämä oikeus olisi kuitenkin nimenomaisesti mainittava asealan elinkeinoluovassa ja yksilöidä erityisen vaarallisten ampuma-aseiden ja aseiden osien tyypit. Asedirektiivin 6 artiklan 4 kohdan mukaan jäsenvaltiot voivat antaa asekauppiaille ja -välittäjille näiden ammatillista toimintaa varten luvan hankkia, valmistaa, deaktivoita, korjata, toimittaa, siirtää ja pitää hallussaan A luokkaan kuuluvia ampuma-aseita, olennaisia osia ja ampumatarvikkeita tiukkojen turvallisuusehtojen mukaisesti. Lain 20 §:n 3 momentissa säädetään turvallisten säilytystilojen hyväksymisestä ja muutoinkin asealan elinkeinoluovaa koskevat säännökset kokonaisuutena luovat asedirektiivin edellyttämät tiukat turvallisuusehdot sille, että asekauppiaille ja -välittäjille voidaan myöntää perustellusta syystä elinkeinotoimintaansa varten oikeus hankkia ja pitää hallussa myös erityisen vaarallisia ampuma-aseita ja aseiden osia.

Pykälän 3 ja 4 momentti ovat uusia ja niiden mukaan Poliisihallitus voisi liittää asealan elinkeinoluovaan tiettyjä ehtoja ja rajoituksia ja tarvittaessa muuttaa tai lisätä niitä aseluvan voimassaolon aikana muiden kuin tilapäisten muutosten vuoksi. Voimassaolevan lain 105—107

§:n säännökset ovat mahdollistaneet ehtojen ja rajoitusten asettamisen, mutta nyt tehtävällä muutoksella tarkennettaisiin ehtojen ja rajoitusten sisältöä ja niiden asettamismenettelyä. Ehtoja ja rajoituksia antavana ja muuttavana viranomaisena toimisi nykyiseen tapaan Poliisihallitus. Tämä olisi perusteltua ottaen huomioon, että Poliisihallitus toimisi myös luvan myöntävänä viranomaisena. Ehdot voisivat johtua lupaa edellyttävän toiminnan laadusta, laajuudesta, luvanhaltijan toimi- ja säilytystilojen paikkojen lukumäärästä ja sijainnista, turvallisuudesta sekä muista vastaavista seikoista. Turvallisuudesta huolehtiminen tämän erityissäännellyn alan osalta olisi hyvin merkityksellistä ja viranomaisella tulisikin olla mahdollisuus puuttua turvallisuutta vaarantavaan olotilaan taikka rakenteeseen, ennalta estävästi asettamalla lupaan uusia ehtoja, vaikka niistä voisi seurata luvanhaltijalle taloudellista vaikutusta. Turvallisuudesta huolehtiminen ja rikosten ennalta estäminen edellyttäisivät riittävää mahdollisuutta puuttua jo ennalta elinkeinotoiminnassa ja asealan toiminnassa kehittyviin riskitekijöihin. Asiallisesti vastaava sääntely on koskenut nykyistä asealan elinkeinolupaa. Myös asedirektiivi edellyttää jäsenvaltiolta toimivaa ja tehokasta asekauppioiden ja -välittäjien valvontaa ja siksi ehtojen ja rajoitusten asettamisen merkitys voisi korostua tulevaisuudessa. Lupaan liitettävillä ehdoilla lupa voitaisiin esimerkiksi rajoittaa käsittämään vain tietynlaista luvanvaraista elinkeinotoimintaa, jos hakijalla ei olisi aikomus muuta luvanvaraista toimintaa harjoittaa. Nykyiseen tapaan myös esimerkiksi alueellisia rajoituksia koskevat ehdot tulisivat kysymykseen muun muassa silloin, kun lupahakemukseen liitetystä asiakirjoista kävisi ilmi, että hakijalla ei olisi tosiasiallisia edellytyksiä harjoittaa toimintaa koko maan alueella. Tyypillinen rajoitus asealan elinkeinoluovassa voisi olla säilytettävien aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystapaan, säilytyspaikkaan sekä säilytyspaikassa oleviin määriin liittyvä. Erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osalta rajoitus voisi koskea näin ollen esimerkiksi aseiden tyyppiä taikka sitä, kuinka monta erityisen vaarallista ampuma-asetta saisi olla enintään säilytettävänä.

Kuten nykyään ehtojen ja rajoitusten muuttaminen tai lisääminen voisi käynnistyä joko asealan elinkeinoluovan haltijan tai lupaviranomaisen aloitteesta. Vaikka ehtojen ja rajoitusten muuttamisesta tai lisäämisestä tehtävään hallintopäätökseen voitaisiin hakea muutosta, ehtojen ja rajoitusten muuttamisesta tai lisäämisestä ei kuitenkaan olisi kysymys uuden asealan elinkeinoluovan myöntämisestä.

Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti. Siinä säädettäisiin nykyisen 2 momentin mukaisesti, että asealan elinkeinolupa olisi lähtökohtaisesti voimassa toistaiseksi. Voimassaoloa ei ole ollut tarpeen rajoittaa, koska asealan elinkeinoluovan haltijalla on 22 §:ssä asetettu velvollisuus ilmoittaa tietyistä muutoksista toiminnassaan. Määräaikaisuus voisi tulla erityisestä syystä ja esimerkiksi silloin, kun luvanhaltija ei ole riittävällä tavalla voinut vakuuttaa luvan edellytyksenä olevien seikkojen jatkuvuudesta, vaikka luvanhakuhetkellä elinkeinoluovan edellytykset olisivatkin täyttyneet. Luvan peruuttamisesta säädettäisiin erikseen 23—23 a §:ssä. Pykälän 5 momenttiin lisättäisiin säännös, jonka mukaan asealan elinkeinoluovasta annettava todistus olisi voimassa enintään viisi vuotta vaikka itse elinkeinolupa olisi voimassa toistaiseksi. Menettelyllä on tarkoitus varmistaa, että elinkeinonharjoittajat voivat keskenään varmistua riittävällä tavalla toisen tahon asealan elinkeinoluovan voimassaolosta. Menettely parantaisi hallinnollista rikostorjuntaa huomattavasti nykyisestä. Viranomaisten osalta ampuma-asetlain 113 §:ssä säädetty salassapitovelvollisuus lupia koskevista tiedoista on tarpeellinen, mutta asealan elinkeinotoiminnan luotettavuuden takaamiseksi on tärkeää, että asealan elinkeinoharjoittaja voi varmistaa elinkeinotoiminnan kannalta tarpeelliset tiedot vastapuolelta. Tätä tarkoitusta varten asealan elinkeinoluovan haltijalle tulisi voida antaa todistus asealan elinkeinoluovan voimassaolosta. Sen nojalla asealan elinkeinoharjoittaja voisi varsin ajantasaisesti varmistaa toiselle osapuolelle, että sillä olisi oikeus toimia ase-elinkeinotoiminnassa ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupan osapuolena. Tällä menettelyllä olisi vahva osapuolten oikeusturvaa luova elementti, mutta samalla se estäisi osaltaan yleisen

järjestyksen ja turvallisuuden vaarantumista. Asealan elinkeinoluvat on tähän saakka myönnetty paperisina ja kaikkia peruutettuja elinkeinolupia ei ole saatu viranomaisten haltuun ja riski niiden väärinkäytöstä on mahdollinen. Menettely vastaisi rakenteeltaan toistaiseksi voimassaolevan oleskeluluvan menettelyä, jossa määräajoin uusitaan oleskelulupakortti. Tämä menettely täyttäisi osaltaan asedirektiivin 7 artiklan 4 kohdan vaatimuksen aselupien säännöllisestä seurannasta vähintään viiden vuoden välein. Lain 119 §:än säännös valtuudesta säätää valtioneuvoston asetuksella lupatodistusten sisällöstä ja uusimismenettelystä koskisi myös asealan elinkeinolupaa koskevaa todistusta.

22 §. *Asealan elinkeinotoimintaa koskeva muutosilmoitus.* Pykälässä säädettäisiin nykyiseen tapaan niistä asealan elinkeinotoiminnan harjoittamiseen liittyvistä muutoksista, joista asealan elinkeinoluvan haltijan on tehtävä ilmoitus lupaviranomaiselle. Säännöksiä tarkennettaisiin asedirektiivin 4 artiklan 3 kohdan asekauppiaiden ja -välittäjän toiminnan seuraamista koskevien vaatimusten täytäntöön panemiseksi. Lisäksi tällä pykälällä toteutetaan asekauppiaiden ja -välittäjien osalta myös asedirektiivin 7 artiklan 4 kohdan ja 6 artiklan 7 kohdan vaatimus aselupien uudelleen tarkastelusta. Tämän pykälän säännös yhdessä 116 §:ssä tarkoitetun asealan elinkeinoluvan haltijan valvontaan liittyvä tarkastuksen kanssa täyttävät asedirektiivin vaatimukset asealan elinkeinoluvan haltijan toiminnan säännöllisen seurannan.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin niistä seikoista, joista asealan elinkeinoluvan haltijalla on velvollisuus tehdä muutosilmoitus ase-elinkeinoluvan edellytysten voimassaolon seuraamiseksi. Muutosilmoituksen voisi tehdä joko kirjallisesti tai sähköistä asiointia käyttäen. Muutosilmoitus olisi tehtävä lupaviranomaisena toimivalle Poliisihallitukselle. Momentin 1 kohdassa säädettäisiin muutosilmoituksen tekemisestä silloin kun kyse olisi asealan elinkeinoluvan haltijan nimen, toiminimen tai yhtiömuodon muuttumisesta, toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta, säilytystilojen olosuhteiden taikka sijainnin muuttumisesta, uuden säilytystilan käyttöönotosta ja säilytystilan käytöstä poistamisesta sekä toimipaikan osoitteen muuttumisesta. Säännös vastaisi asiasisällöltään nykyistä 22 §:ää, mutta sitä tarkennettaisiin ja lisättäisiin ilmoitusvelvollisuuden piiriin uutena ilmoitusvelvollisuus asealan elinkeinoluvan haltijan toiminimen muutoksesta ja lisäksi tarkennettaisiin tilanteita, joissa toimipaikkaan ja säilytystiloihin liittyvistä muutoksista on tehtävä muutosilmoitus. Ilmoitusvelvollisuuden täyttäminen on erittäin tärkeää, sillä olosuhteiden muutoksella voi olla merkitystä lupavalvonnan kannalta. Lisäksi ilmoitusvelvollisuudella olisi suoraan vaikutusta myös ennalta estävällä tavalla yleisen järjestyksen ja turvallisuuteen sekä samalla sillä voitaisiin turvata viranomaisten oikea-aikainen tietojensaanti.

Momentin 2 kohdassa asealan elinkeinoluvan haltijalle asetettaisiin velvollisuus ilmoittaa liikkeen hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan samoin kuin avoimen yhtiön yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiön vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta. Mainittujen henkilöiden tulisi täyttää lain 21 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitetut edellytykset.

Momentin 3 kohdassa asealan elinkeinoluvan haltijalle asetettaisiin velvollisuus muutosilmoituksen tekemiseen silloin, jos toiminta on lopetettu kokonaan tai keskeytetty yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi. Vastaavasti saman momentin 4 kohdan mukaan asealan elinkeinoluvan haltijan tulisi tehdä lupaviranomaiselle ilmoitus, jos yhtä kuukautta pidemmäksi ajaksi keskeytetty toiminta aloitetaan uudestaan eli asealan elinkeinotoimintaa jatketaan. Vastaavasta velvollisuudesta on tällä hetkellä säädetty 22 §:n 1 momentissa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin muutosilmoituksen tekemiselle asettavasta määräajasta ja tietyistä ilmoituksen yhteydessä toimitettavista asiakirjoista. Jotta lupavalvonnassa voidaan ottaa huomioon pykälässä tarkoitetut muutokset, muutosilmoitus olisi tehtävä mahdollisimman nopeasti sen jälkeen, kun muutos olisi tullut asealan elinkeinoluvan haltija tietoon. Tämän

vuoksi määräaika muutositilanteiden tekemiselle lyhennetään nykyisestä 22 §:n 1 momentissa säädetystä 30 päivästä seitsemään päivään. Lähtökohtaisesti muutoksesta olisi ehdotetun 2 momentin mukaan ilmoitettava jo ennen sen tapahtumista. Kaikissa tapauksissa muutoksesta olisi kuitenkin ilmoitettava viimeistään seitsemäntenä päivänä sen jälkeen. Edelleen 2 momentissa säädettäisiin myös asealan elinkeinoluvan haltijan velvollisuudesta tiettyjen asiakirjojen liittämiseen muutositilanteeseen silloin, kun kyse olisi 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilön vaihtumisesta. Toimitettavat asiakirjat olisivat vastaavia asiakirjoja kuin joita vastuuhenkilöistä jouduttaisiin esittämään silloin, kun oikeushenkilö hakisi asealan elinkeinolupaa. Ehdotettu pykälä vastaisi sisällöltään pääosin niitä säännöksiä, joita elinkeinotoiminnan muutoksista ilmoittamisesta on laissa yksityisistä turvallisuuspalveluista.

23 §. Asealan elinkeinoluvan raukeaminen ja peruuttaminen. Ehdotetussa pykälässä säädettäisiin tilanteista, joissa asealan elinkeinolupa raukeaisi tai se tulisi peruuttaa. Pykälä vastaa pääosin nykyistä 23 §:ää, mutta siihen on lisätty säännökset luvan raukeamisesta tai peruuttamisesta konkurssitilanteissa ja silloin kun asealan elinkeinoluvan haltija on kuollut. Pykälän tarkoituksena olisi osaltaan varmistaa, että asedirektiivin vaatimukset riittävästä asekauppiaiden ja -välittäjien seurannasta toteutuvat. Asealalla laillinen, toimiva kauppa ja välitystoiminta ovat merkittävässä asemassa aseturvallisuuden kannalta.

Pykälän 1 momentissa säädetään tilanteista, joissa asealan elinkeinolupa raukeaa. Momentissa säädetään, että asealan elinkeinolupa raukeaa, jollei luvassa tarkoitettua toimintaa ole aloitettu vuoden kuluessa päivästä, jona lupa on annettu. Tämä säännös olisi jatkossa momentin 1 kohta. Säännöksen tarkoituksena on varmistaa, että asealan elinkeinolupia ei hankita ilman että tarkoituksena olisi tosiasiallisesti harjoittaa kaupallista asealan elinkeinotoimintaa. Tällä tavoin myös lupavalvonta voidaan kohdentaa niihin toimijoihin, jotka tosiasiallisesti toimivat tällä elinkeinotoiminnan alueella.

Momenttiin lisättäisiin uusi 2 kohta, jonka nojalla asealan elinkeinolupa raukeaa vuoden kuluessa luvanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Tämän säännöksen tavoitteena on mahdollistaa se, että elinkeinotoiminta voidaan ajaa järkevällä tavalla päätökseen konkurssipesän taikka kuolinpesän toimesta tai vaihtoehtoisesti järjestää elinkeinotoiminnan jatkumisen.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykyiseen tapaan niistä tilanteista, joissa Poliisihallituksella olisi velvollisuus peruuttaa asealan elinkeinolupa. Momentin tarkoittamissa tilanteissa edellytykset asealan elinkeinoluvan antamiseksi eivät enää täytyisi. Momentin 1 ja 2 kohta vastaa nykyisääntelyä, mutta niitä tarkennettaisiin viittaamalla lain 20 §:n ja 20 a §:n asettamiin asealan elinkeinoluvan myöntämisedellytyksiin. Näin ollen asealan elinkeinolupa tulisi peruuttaa esimerkiksi silloin, jos asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssi- tai kuolinpesä ei ole ilmoittanut määräajassa Poliisihallituksen hyväksymää väliaikaista vastuuhenkilöä tai vastuuhenkilöä. Peruuttamista koskeva sääntely on tarpeellinen, jotta voidaan torjua luvatonta sekä yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaarantavaa asealan elinkeinotoimintaa. Sääntelyllä olisi myös viranomaisten valvontaa ja tehokkuutta lisäävä vaikutus. Edelleen sääntelyllä voitaisiin osaltaan edistää kuluttajansuojan toteutumista.

Pykälän 3 momentin harkinnanvaraista peruuttamista koskeviin säännöksiin ei tehtäisi muutoksia.

23 a §. Asealan elinkeinoluvan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen. Pykälä on uusi. Ehdotetussa pykälässä esitetään säädettäväksi asealan elinkeinoluvan voimassaolon peruuttamisesta väliaikaisesti. Poliisihallitus voisi peruuttaa asealan elinkeinoluvan voimassaolon väliaikaisesti, jos lain 23 §:ssä tarkoitettu luvan peruuttamisasia olisi tullut vireille. Käytännössä

säännös soveltuisi siis tilanteeseen, jossa poliisin tietoon olisi tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtaisivat asealan elinkeinoluvan peruuttamiseen. Tällaisissa tapauksissa luvan nopea keskeyttäminen peruuttamalla sen voimassaolo väliaikaisesti olisi usein tarpeen. Nykyinen ampuma-aselaki ei sisällä asealan elinkeinoluvan voimassaolon peruuttamista väliaikaisesti. Poliisihallitus on toimivaltainen viranomainen tekemään päätöksen luvan varsinaisesta peruuttamisesta ja näin ollen Poliisihallitus olisi asianmukainen viranomainen päättämään myös luvan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta. Väliaikainen peruuttaminen olisi voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voisi kuitenkin jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos varsinaisen peruuttamisasian selvittäminen on kesken. Väliaikaista peruuttamista voisi jatkaa kuudella kuukaudella jos asealan elinkeinoluvanhaltijaan kohdistuisi rikosepäily. Ehdotettu pykälä vastaisi asialliselta sisällöltään nykyisen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain sääntelyä.

24 §. *Asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssi tai kuolema.* Pykälässä mahdollistetaan asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssitilanteessa ja kuolintapauksissa se, että asealan elinkeinoluvanhaltijan konkurssi- ja kuolinpesällä olisi käytävissään kohtuullinen aika, jonka kuluessa elintoiminta voitaisiin asianmukaisesti saattaa päätökseen tai hankkia elinkeinotoiminnalle jatkaja. Säännös vastaa asiasisällöltään pääosin nykyistä 24 §:ää, mutta sitä on täydennetty säännöksillä, joiden tarkoituksena on varmistaa se, että elinkeinotoiminnassa noudatetaan myös asealan elinkeinotoiminnan haltijan konkurssin tai kuoleman jälkeen ampuma-aselain säännöksiä.

Pykälän 1 momenttiin ehdotetaan lisättäväksi säännös siitä, että edellytyksenä asealan elinkeinotoiminnan jatkamiseksi konkurssi- ja kuolinpesän toimesta on se, että 20 §:n ja 20 a §:ssä säädetyt luvan antamisen edellytykset edelleen täyttyvät.

Pykälän 2 momentin mukaan konkurssipesän hoitajan, kuolinpesän osakkaan ja muun pesää hoitavan olisi ilmoitettava Poliisihallitukselle asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssista tai elinkeinoluvan haltijan konkurssista ja kuolemasta sekä muutoksista 26 §:ssä tarkoitettuun vastuuhenkilöön seitsemän päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai siitä kun kuolemasta on saatu tieto. Sääntely vastaa osittain nykyistä 24 §:n 1 momentissa säädettyä. Momenttiin on lisätty velvollisuus ilmoittaa muutoksista 26 §:ssä tarkoitettuun vastuuhenkilöön. Lisäksi määrittää muutoksista ilmoittamiselle ehdotetaan lyhennettäväksi nykyisestä 30 päivästä seitsemään päivään. Sääntely vastaisi pitkälti myös yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain turvallisuusalan elinkeinolupien sääntelyä.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, johon siirrettäisiin nykyisen 2 momentin säännös siitä, että 1 ja 2 momentissa säädettyä menettelyä asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssista ja kuolemasta sovellettaisiin myös, kun yhteisö tai säätiö on niitä koskevien säännösten mukaan lakannut.

25 §. *Ilmoitus asetietojärjestelmään ja tietojen tallentaminen.* Pykälän otsikkoa tarkennettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä. Pykälään tehdään tarvittavat muutokset, joilla pannaan täytäntöön asedirektiivin 4 artiklan 4 kohtaan tehdyt muutokset ampuma-aseita ja aseiden osien koskevien tietojen rekisteröimiseksi. Asedirektiivin muutosten tavoitteena on tehostaa ampuma-aseiden ja aseiden osien jäljittämistä ja tunnistamista.

Pykälän 1 momentissa säädetään tiedoista, jotka asealan elinkeinoluvan haltijan on elinkeinotoimintansa aikana ilmoitettava asetietojärjestelmään. Näihin toimitettaviin tietoihin lisättäisiin asedirektiivin 4 artiklan 4 kohdan muutosten mukaisesti myös tiedot ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen tai aseiden osien luovuttajista ja luovutuksensaajista sekä näiden sekä edellä mainittujen esineiden korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon

HE 179/2018 vp

antajan osoite. Ilmoitusvelvollisuus koskisi jatkossa myös ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen tai aseosen lainaamista ja lainaksiantajan ja lainaksisaajan tietojen ilmoittamista. Lisäksi edellytettäisiin, että samalla myös syntymäaika tulisi ilmoittaa, jotta henkilö olisi tunnistettavissa. Asetietojärjestelmään tulisi merkitä näitä tietoja koskevan ilmoituksen saapumispäivämäärä.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin säätämällä siinä asealan elinkeinoluvanhaltijan velvollisuudesta ilmoittaa myös hallussaan olevan ampuma-aseen muuntamisesta tai kun ase deaktivoidaan tai hävitetään. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ampuma-aseen ja aseosen yksilöintitiedot ja niiden muutos sekä ajankohta, jona toimenpide on tehty.

Pykälän 3 momenttiin sijoitettaisiin säännös siitä, että asealan elinkeinoluvanhaltijan on ilmoitettava yksilöintitiedot myös patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tai tallennettava niistä tiedot 5 momentissa tarkoitettuun tiedostoon. Tämä säännös on nykyisen 25 §:n 1 momentissa ja säännöksen asiasisältö ei muutu.

Pykälän 4 momenttiin sijoitettaisiin säännös siitä, että 1-3 momentissa tarkoitettu ilmoitus olisi tehtävä sähköistä asiointia käyttäen viimeistään 10 päivän kuluessa siitä, kun asealan elinkeinoluvan haltija on vastaanottanut kyseisen esineen tai luovuttanut sen. Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta esinettä luovutettaessa säädettäisiin 42 c §:ssä. Ilmoitus luovutetuista patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tehtäisiin luovutuksen yhteydessä. Tämä säännös on nykyisen 25 §:n 1 momentissa ja säännöksen asiasisältö ei muutu.

Pykälän 5 momenttiin sijoitettaisiin nykyisen 25 §:n 2 momentin säännökset asealan elinkeinoluvan haltijan tallentamista patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia koskevista tiedostoista.

Pykälän 6 momenttiin sijoitettaisiin nykyisen 25 §:n 3 momentin säännös valtioneuvoston asetuksenantovaltuudesta pykälässä tarkoitettujen tietojen ilmoittamisesta ja tiedostosta, säännökseen tehtäisiin lisäksi kielellisiä muutoksia.

Pykälään lisättäisiin uusi 7 momentti, jonka mukaan asealan elinkeinoluvan haltija voi poiketa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta, jos ampuma-aseen tai aseosen haltija on jättänyt ampuma-aseen tai aseosen asealan elinkeinoharjoittajalle ja esine on asealan elinkeinoluvan haltijan hallussa enintään 10 päivän ajan. Säännöksen tarkoitus on vähentää asealan elinkeinoluvan haltijan hallinnollista taakkaa tilanteissa, jossa ampuma-ase tai aseosa on jätetty asealan elinkeinoluvan haltijan haltuun lyhyeksi ajaksi esimerkiksi ampuma-aseen tai aseosen osan huoltoa tai korjausta varten.

26 §. Vastuuhenkilö. Pykälässä säädetään asealan elinkeinoluvan haltijan elinkeinotoiminnasta vastaavasta vastuuhenkilöstä. Vastuuhenkilön tehtävänä on vastata siitä, että asealan elinkeinotoimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä lupaehtojen mukaisesti. Laissa ei ole kuitenkaan riittävän tarkasti säännelty vastuuhenkilöiden lukumäärästä, vastuuhenkilöiden tehtävistä, hyväksymisestä ja hyväksynnän peruuttamisesta. Ehdotetuilla muutoksilla vastuuhenkilöä koskevia säännöksiä ehdotetaan tarkennettavaksi ja tämä edellyttää 26 §:n säännösten jakamista eri pykäliin. Muutoksilla pannaan osaltaan täytäntöön asedirektiivin vaatimus asekauppiain ja -välittäjien toiminnan seurannan järjestämisestä. Säännökset vastaisivat sitä, mitä yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa on säädetty turvallisuusalan elinkeinoluvanhaltijan vastaavasta hoitajasta.

Pykälän 1 momentissa ehdotetaan säädettäväksi, että asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa on oltava yksi tai useampi 26 c §:n mukaisesti hyväksytty vastuuhenkilö. Asealan elin-

keinotoiminta voi olla niin laajaa, että se edellyttää useampaa vastuuhenkilöä. Lisäksi useamman vastuuhenkilön toimiminen asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa sujuvoittaisi toimintaa myös muutostilanteissa. Vastuuhenkilöiden lukumäärä määrättäisiin asealan elinkeinoluvasa. Säännös vastaa asiasisällöltään sitä, mitä asiasta on tällä hetkellä säädetty 26 §:n 1 ja 2 momentissa.

Pykälän 2 momentti on uusi ja siinä säädettäisiin menettelytavoista siinä tapauksessa, että vastuuhenkilön palvelus asealan elinkeinoluvan haltijan toiminnassa päättyisi, vastuuhenkilö lakaisi muutoin hoitamasta vastuuhenkilön tehtäviä tai vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolo olisi päättynyt. Pykälän 3 momentin mukaan hakemus uuden vastuuhenkilön hyväksymiseksi olisi tällöin tehtävä seitsemän päivän kuluessa, kun vastuuhenkilö eroaa palveluksesta, vastuuhenkilö ei hoida enää 26 b §:ssä tarkoitettua tehtävää tai vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolo päättyy. Eritetty aikaraja olisi sama kuin ehdotettu aikaraja muutossilmoitukselle liikkeen hallintoelimiin kuuluvan vastuuhenkilön vaihtuessa. Koska vastuuhenkilön tehtävä voisi päättyä täysin yllättäen, asealan elinkeinoluvan haltijan tahdosta riippumatta, olisi kohtuullista, että luvan haltija voisi jatkaa toimintaansa rajoitetun ajan ilman vastuuhenkilöä. Kun hakemus uuden vastuuhenkilön hyväksymiseksi olisi tehty, saisi asealan elinkeinoluvan haltijan hakemuksesta hyväksytyt tai hyväksytyt vastuuhenkilön sijaiset hoitaa vastuuhenkilön tehtäviä uuden vastuuhenkilön hyväksyntään saakka. Niissä käytännössä harvinaisissa tapauksissa, joissa luvan haltija ei välittömästi saisi tietoa vastuuhenkilön tehtävän päättymisestä, määräaika hakemuksen tekemiselle uuden vastuuhenkilön hyväksymiseksi laskettaisiin siitä, kun luvan haltija on tämän tiedon saanut. Esimerkiksi silloin, jos Poliisihallitus peruuttaisi henkilön hyväksymisen vastuuhenkilöksi, aika laskettaisiin siitä, kun Poliisihallitus olisi ilmoittanut luvan haltijalle vastuuhenkilöksi hyväksymisen peruuttamisesta.

26 a §. Vastuuhenkilön sijainen. Nykyisin vastuuhenkilön sijaista ei ole laissa määriteltynä, mutta sen sijaan asealan elinkeinoluvan haltijalla voi olla palveluksessa useampi vastuuhenkilö. Yksityisistä turvallisuuspalveluista annetussa laissa on säädetty mahdollisuudesta antaa hyväksyntä vastaavan hoitajan sijaiselle. Tämä on todettu toimivaksi järjestelyksi ja sen arviointiin olevan hyödyllinen myös asealan elinkeinotoiminnassa. Tästä asealan elinkeinoluopan liittyvästä vastuuhenkilön sijaisuudesta säädettäisiin ehdotetussa uudessa pykälässä. Sijaisien lukumäärä ja vastuualueet määräytyisivät samojen seikkojen perusteella kuin varsinaisten vastuuhenkilöiden lukumäärä ja vastuualueet. Menettely varmistaisi, ettei elinkeinotoimintaan tulisi vastuuhenkilöiden toiminnan katkoksia suunnitelluissa tai ennalta arvaamattomissa tilanteissa, kun vastuuhenkilö ei voisi jostain syystä tilapäisesti hoitaa tehtäväänsä. Koska sijaiselta ei edellytettäisi vastuuhenkilön koetta, tarkoituksena on, että sijaisuusjärjestelyllä ei kierrettäisi velvollisuutta nimetä vastuuhenkilö tai -henkilöitä. Sijaisuusjärjestelyn pitkittyessä asealan elinkeinoluvan haltijan tulee nimetä uusi tai uusia vastuuhenkilöitä, jotka ovat suorittaneet hyväksytysti vastuuhenkilön kokeen. Uusi säännös ei poistaisi asealan elinkeinoluvan haltijan velvollisuutta varmistaa, että hänellä on aina palveluksessaan asealan elinkeinoluvasa määrätty määrä vastuuhenkilöitä. Vastuuhenkilön sijaiset on tarkoitettu mahdollistamaan asealan elinkeinotoiminnan jatkumisen silloin kun varsinainen vastuuhenkilö on tilapäisesti ja lyhytaikaisesti estynyt hoitamasta vastuuhenkilön tehtäviä. Sijaiseksi hyväksyttävän olisi täytettävä 26 c §:ssä tarkoitettujen vastuuhenkilön hyväksymiseksi asetetut edellytykset lukuun ottamatta vastuuhenkilön kokeen suorittamista. Poliisihallitus voisi hyväksyä vastuuhenkilön sijaisen asealan elinkeinoluvan haltijan hakemuksesta. Hyväksyntään voitaisiin tarvittaessa liittää ehtoja ja rajoituksia. Näillä ehdoilla ja rajoituksilla voitaisiin esimerkiksi rajata ne tehtävät, joista vastuuhenkilön sijainen voisi vastata taikka määrätä kuinka pitkään vastuuhenkilön sijainen voisi kerrallaan toimia sijaisena.

26 b §. Vastuuhenkilön tehtävät. Pykälä on uusi ja se kattaisi nykyisen 26 §:stä säännökset vastuuhenkilön tehtävistä.

Vastuuhenkilön tehtäviin kuuluisi vastata siitä, että asealan elinkeinotoimintaa harjoitetaan ampuma-aselain sekä lupaehtojen mukaisesti. Pykälän tarkoituksena olisi tuoda selvästi esille vastuu ampuma-aselain ja sen nojalla annettujen säädösten noudattamisen suhteen ja myös elinkeinolupaan ja muihin toimintaa koskeviin lupiin sekä hyväksyntöihin liittyen. Säännös korostaisi sitä, että vastuuhenkilön tulee osaltaan ylläpitää aseturvallisuutta sekä toimia huolellisesti ja vastuullisesti yleistä järjestystä ja turvallisuutta vaalien.

Vastuuhenkilön tehtäviin kuuluisi muun muassa vastata siitä, että ainoastaan ne asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevat henkilöt, joilla on 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa, asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa ollessaan kuljettavat, säilyttävät tai muuten käsittelevät 27 §:n 1 momentissa tarkoitettuja ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia. Elinkeinoluvan haltijan palveluksessa tulee olla muun muassa aseiden käsittelyssä ja siirtämisessä vain henkilöitä, jotka ovat saaneet poliisin hyväksynnän eli heidät on todettu tehtäviin sopiviksi ja he ovat luotettavia sekä rehellisiä.

Viranomaisten tietojensaanti on oleellinen osa aseturvallisuutta ja ajantasaista viranomaisvalvontaa. Tämän varmistamiseksi vastuuhenkilö vastaisi siitä, että viranomaisille tehtävät ilmoitukset tehdään määräajassa. Vastuuhenkilö vastaisi myös siitä, että asealan elinkeinoluvan haltijan toiminnassa luovutetaan ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia vain sellaisille, jolla on siihen lupa. Näin vastuuhenkilö on elinkeinotoiminnan osalta valvontavastuussa ja myös oikeudellisessa vastuussa elinkeinotoiminnassa tapahtuvasta aseiden, aseiden osien ja patruunoiden luovutuksesta.

Vastuuhenkilö vastaisi myös siitä, asealan elinkeinoluvan haltijan elinkeinotoiminnassa käytettävät säilytystilat ja ampuma-aseiden ja niiden osien, patruunoiden sekä erityisen vaarallisten ammusten säilytys on turvallista sekä säädösten mukaista.

26 c §. Vastuuhenkilöksi hyväksyminen. Pykälä on uusi ja siihen siirrettäisiin nykyisestä 26 §:stä säännökset vastuuhenkilön hyväksynnästä ja edellytyksistä hyväksynnän antamiselle. Pykälässä ei enää erikseen vaadittaisi vastuuhenkilöltä luotettavuutta, sillä vastuuhenkilöllä tulisi olla voimassa oleva aseenkäsittelylupa. Kyseisen luvan myöntämisen yhteydessä myös henkilön sopivuus tulee lupaviranomaisen toimesta arvioitua.

Pykälän 1 momentin mukaan Poliisihallitus hyväksyisi jatkossakin vastuuhenkilön joko asealan elinkeinoluvan hakijan tai haltijan hakemuksesta. Momentissa asetettaisiin edellytykset hyväksynnän antamiselle. Edelleenkin henkilöllä ei olisi hyväksymisedellytysten täyttyessä kuitenkaan ehdotonta oikeutta tulla hyväksytyksi vastuuhenkilöksi. Lupaviranomainen voisi evätä hyväksymisen esimerkiksi silloin, jos olisi selvää, ettei henkilö tosiasiallisesti toimi asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa. Hakemuksen hylkääminen voisi tulla kyseen myös esimerkiksi siinä tapauksessa, ettei vastuuhenkilöksi esitetty henkilö palvelussuhteestaan huolimatta tosiasiaissa voisi huolehtia tehtävästään.

Voimassa olevassa lainsäädännössä vastuuhenkilölle ei ollut asetettu ikärajaa. Nyt edellytettäisiin, että vastuuhenkilö olisi vähintään 18 vuotta täyttänyt. Vastuuhenkilön tehtävään ei liity sellaisia terveydellisiä vaatimuksia, että erillistä yläikärajaa vastuuhenkilönä toimimiselle olisi tarpeen säätää. Lisäksi uutena säädettäisiin, että vastuuhenkilön olisi tullut antaa suostumuksensa vastuuhenkilön tehtäviin. Vastuuhenkilön osaamis- ja koulutusvaatimuksista säädettäisiin kuten voimassa olevassa lainsäädännössä. Vastuuhenkilön tulisi voida esittää näyttö perehtyneisyydestä ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin, joita voidaan pitää haettuun asealan elinkeinon liittyen asianmukaisen elinkeinonharjoittamisen edellytyksenä. Lisäksi edellytettäisiin, että vastuuhenkilö on hyväksytysti suorittanut

Poliisihallituksen järjestämän asealan vastuuhenkilön kokeen ja että hänellä on voimassa oleva aseenkäsittelylupa.

Vastuuhenkilön hyväksyntä olisi nykyiseen tapaan voimassa toistaiseksi ehdotetun pykälän 2 momentin mukaisesti. Raukeamisesta ja peruuttamisesta säädettäisiin 26 d §:ssä. Hyväksyntä ei voisi olla voimassa enää sen jälkeen, kun vastuuhenkilöksi hyväksytyt ei enää tosiasiallisesti toimisi tehtävässään. Asealan elinkeinoluvan haltijan olisi tällöin tehtävä hakemus uuden vastuuhenkilön hyväksymiseksi tässä laissa mainitussa seitsemän päivän määräajassa. Ehdotettu pykälä vastaisi sisällöltään pääasiassa nykyisen yksityisistä turvallisuuspalveluista annettuja säädöksiä.

26 d §. *Vastuuhenkilön hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen.* Pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin vastuuhenkilön hyväksynnän raukeamisesta ja peruuttamisesta. Ehdotetun 1 momentin mukaan vastuuhenkilön hyväksyntä raukeaisi, kun hyväksynnän perusteena oleva toiminta päättyy tai vastuuhenkilö ei ole enää hyväksyntää hakeneen asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa.

Pykälän 2 momentin mukaan hyväksyntä olisi peruutettava ensinnäkin silloin, kun asealan elinkeinoluvan haltija tai vastuuhenkilö itse sitä pyytäisi. Pyynnön lisäksi peruuttamiseen ei vaadittaisi muita perusteita eikä lupaviranomaisella tällöin olisi harkintavaltaa peruuttamisen suhteen.

Ehdotetussa 3 momentissa puolestaan olisi kyse sellaisista tapauksista, joissa Poliisihallituksen tulisi peruuttaa vastuuhenkilön hyväksyntä kokonaan tai määräajaksi. Siihen, peruutettaisiinko hyväksyntä säännöksessä mahdollistetuin tavoin kokonaan vai määräajaksi, vaikuttaisivat esimerkiksi vastuuhenkilöksi hyväksytyt henkilön teon tai laiminlyönnin vakavuus, aikaisempi käyttäytyminen sekä häneen mahdollisesti aikaisemmin kohdistuneet peruuttamistoimenpiteet tai varoitukset. Ehdotetun 3 momentin 1 kohdassa olisi kyse siitä, ettei vastuuhenkilöksi hyväksytyt enää täyttäisi ehdotetun 26 c §:n vastuuhenkilön henkilökohtaisia ominaisuuksia koskevia edellytyksiä. Hyväksyntä voitaisiin siten peruuttaa jos osoittautuisi, että vastuuhenkilön perehtyneisyys kyseisen asealan elinkeinoluvan haltijan liiketoimintaan ei olisi riittävä tai jos vastuuhenkilöltä olisi peruutettu aseenkäsittelylupa. Aseenkäsittelyluvan voimassa olo edellyttää muun ohessa, että henkilön voidaan katsoa terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopivana käsittelemään ampuma-aseita, aseita, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia. Tätä kautta vastuuhenkilön hyväksynnän peruuttamiseen voisivat johtaa myös vastuuhenkilön terveydentila ja käyttäytyminen tietyissä tilanteissa.

Ehdotetun 3 momentin 2 kohdassa mainitun rikostuomion olisi osoitettava henkilön olevan sopimaton vastuuhenkilöksi. Tuomion olisi oltava oikeusturvasyistä lainvoimainen. Ennen lainvoimaista tuomiota vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolo voitaisiin kuitenkin ehdotetun 26 e §:ssä esitettyjen edellytysten vallitessa väliaikaisesti peruuttaa. Lainvoimainen rikostuomio voisi osoittaa myös, ettei vastuuhenkilö enää täyttäisi ehdotetun momentin 1 kohdassa mainittuja edellytyksiä.

Ehdotetun 3 momentin 2 kohdassa mainittuna toisena hyväksynnän peruuttamisen perusteena olisi pidettävä sitä, että vastuuhenkilö olisi tuomittu sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastuuhenkilöksi tai että hän on tahallaan menettänyt tehtävässään olennaisesti virheellisesti. Olennaisena virheellisenä menettelynä olisi pidettävä luonnollisesti esimerkiksi sitä, että vastuuhenkilö jättäisi tehtävänsä kokonaan hoitamatta. Vastaavasti esimerkiksi ampuma-aseiden säilyttämistä ja kauppaa lain vastaisesti olisi yleensä pidettävä olennaisena virheellisenä menettelynä. Vaikka teko olisikin erikseen kriminalisoitu, hallinnollisena seuraamuksena hyväksynnän peruuttamisen olisi myös oltava mahdollista. Harkinta sen suh-

teen, olisiko vastuuhenkilön menettelyä pidettävänä olennaisena virheellisenä menettelynä, suoritettaisiin aina tapauskohtaisesti erikseen. Harkinnassa vaikuttaisivat muun muassa virheellisen menettelyn kesto, menettelyn moitittavuus, moitittavan menettelyn merkityksellisyys vastuuhenkilön toiminnassa sekä piittaamattomuus viranomaisen mahdollisesti aiemmin antamista, virheellisen menettelyn korjaamista koskevista kehoituksista.

Pykälän uuden 4 momentin mukaan Poliisihallituksen tulee ilmoittaa asealan elinkeinoluvan haltijalle vastuuhenkilön hyväksynnän peruuttamisasian vireille tulosta. Tällä tavoin asealan elinkeinoluvan haltija voi varautua elinkeinotoiminnassaan tilanteeseen, jossa vastuuhenkilön vaihtaminen tulisi kyseeseen.

Ehdotettu pykälä vastaisi asiallisesti pitkälti nykyisen ampuma-aselain sääntelyä ja vastaisi myös yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain sääntelyä vastaavan hoitajan hyväksymisen peruuttamisessa.

26 e §. *Vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikainen peruuttaminen.* Pykälä olisi uusi ja siinä säädettäisiin vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta. Säännös vastaa asealan elinkeinoluvan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta säädettyä. Poliisihallitus voisi peruuttaa vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikaisesti, jos lain 26 d §:ssä tarkoitettu hyväksynnän peruuttamisasia olisi tullut vireille. Käytännössä säännös soveltuisi siis tilanteeseen, jossa poliisin tietoon olisi tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtaisivat vastuuhenkilön hyväksynnän peruuttamiseen. Tällaisissa tapauksissa hyväksynnän voimassaolon nopea keskeyttäminen peruuttamalla se väliaikaisesti olisi usein tarpeen. Nykyinen ampuma-aselaki ei sisällä vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon peruuttamista väliaikaisesti. Poliisihallitus on toimivaltainen viranomaisen tekemään päätöksen hyväksynnän varsinaisesta peruuttamisesta ja näin ollen Poliisihallitus olisi asianmukainen viranomaisen päättämään myös hyväksynnän voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta. Väliaikainen peruuttaminen olisi voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voisi kuitenkin jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos varsinaisen peruuttamisasian selvittäminen on kesken. Väliaikaista peruuttamista voisi jatkaa kuudella kuukaudella esimerkiksi jos vastuuhenkilöön kohdistuisi rikosepäily. Ehdotettu pykälä vastaisi asialliselta sisällöltään nykyisen yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain sääntelyä.

27 §. *Aseenkäsittelylupa.* Pykälässä säädetään aseenkäsittelyluvasta edellytyksenä, jotta asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa oleva henkilö voi käsitellä, kuljettaa ja säilyttää ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisten vaarallisia ammuksia. Pykälän 1 momenttiin tehtäisiin lakitekniinen korjaus. Aseenkäsittelylupa oikeuttaa ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten käsittelyyn, kuljettamiseen ja säilyttämiseen vain sen asealan elinkeinoluvan haltijan toiminnassa, jonka perusteella lupa on myönnetty. Aseenkäsittelylupa ei oikeuttaisi vapaa-ajalla taikka elinkeinotoiminnasta ja elinkeinolvassa määriteltujen aseiden tyyppien ja toimintatapojen ulkopuoliseen aseiden hallussapitoon, käsittelyyn taikka kuljettamiseen. Aseenkäsittelylupa oikeuttaisi edelleenkin ampumaa esittely-, kokeilu- tai koulutustarkoituksessa ampuma-aseilla, jos se on tarpeellista sen asealalla harjoitettavan elinkeinotoiminnan kannalta, johon aseenkäsittelylupa on myönnetty. Ammunnan olisi tapahduttava vain ampuma-aseilla, joita asealan elinkeinolupa liittyen voitaisiin kyseissä elinkeinotoiminnassa käsitellä. Henkilöllä mahdollisesti muu ampuma-aseiden hallussapitoon ja hankintaan oikeuttava lupa ei oikeuta käsittelemään tässä pykälässä tarkoitettulla tavalla asealan elinkeinoluvan haltijan ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Tätä tarkoitusta varten on aina oltava erikseen voimassa oleva aseenkäsittelylupa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin entiseen tapaan, että aseenkäsittelylupa voitaisiin antaa 1 momentissa tarkoitetun lisäksi myös tilapäiseen työssä tapahtuvaan 1 momentissa tarkoitettuun käsittelyyn.

Pykälän 3 momenttia täydennettäisiin lisäämällä säännös, jonka mukaan aseenkäsittelylupa voidaan myöntää vain henkilölle, jonka työtehtävät sitä edellyttävät. Lisäksi momenttia täydennettäisiin lisäämällä säännös, jonka mukaan alle 20-vuotiaan aseenkäsittelylupa ei oikeutaisi jatkossa erityisen vaarallisten ampuma-aseiden tai aseosien käsittelyyn, kuljettamiseen tai säilyttämiseen. Voimassa olevassa momentissa rajausta koskee vain käsiaseita. Muutos vastaisi tässä laissa aseluvissa tehtyjä muutoksia, jotka asettavat vastaavan ikärajan erityisen vaarallisia ampuma-aseita koskevien aselupien osalta.

Pykälän 4 momentin nojalla aseenkäsittelyluvan myöntäisi poliisilaitos kuten nykyisinkin, mutta kotipaikkasidonnaisuuden vaatimuksesta luovuttaisiin kuten muiden lupatyyppejen kohdalla. Hakijan tulisi saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

Pykälään lisättäisiin uusi 5 momentti, jonka mukaan kun aseenkäsittelylupa myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei annettaisi erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta. Tämä keventäisi hallinnollista taakkaa.

28 §. Aseenkäsittelyluvan voimassaoloaika ja lupaehdot. Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan aseenkäsittelylupa olisi voimassa vain luvanhaltijan toimiessa lupahakemuksessa mainitun työnantajan palveluksessa. Lisäksi edellytettäisiin, että asealan elinkeinoluvan haltijan tulisi ilmoittaa aseenkäsittelyluvan haltijan palvelussuhteen päättymisestä poliisille. Uusi momentti olisi tarpeellinen väärinkäytösten estämiseksi. Aseenkäsittelyluvan tarkoituksena on mahdollistaa vain toimiminen kyseisen asealan elinkeinoluvan haltijan liiketoiminnassa. Tämä ei estä aseenkäsittelyluvan haltijaa toimimasta esimerkiksi asemessuilla messuesittelijänä toisen asealan elinkeinoharjoittajan messuosastolla, jos se on osa hänen työtehtäviään. Sääntelyn tavoitteena on varmistaa, että aseenkäsittelylupaa ja siihen liittyviä laajoja oikeuksia käytettäisiin vain niissä tehtävissä mihin sen on arvioitu olevan hyväksyttävissä. Samalla luvan väärinkäyttö kilpailevassa yritystoiminnassa taikka harrastustoiminnassa estyisi. Sääntely myös helpottaisi käytännön valvontatehtäviä.

28 a §. Aseenkäsittelylupakortti. Pykälä on uusi ja siinä säädettäisiin aseenkäsittelylupakortin myöntämisestä aseenkäsittelyluvan haltijalle. Poliisilaitos antaisi aseenkäsittelyluvan haltijalle aseenkäsittelylupakortin. Aseenkäsittelylupakortti olisi pidettävä aseenkäsittelylupaa edellyttävissä tehtävissä mukana ja se olisi esitettävä pyydettyä esimerkiksi toimeksiantajan edustajalle, aseenkäsittelyluvan haltijan työnantajalle, muulle työtehtävien hoitamiseen liittyvälle henkilölle sekä valvontaviranomaiselle. Aseenkäsittelylupakortin valmistamisen ajaksi poliisilaitos antaisi aseenkäsittelyluvan haltijalle määräaikaisen todistuksen aseenkäsittelyluvan antamisesta. Todistus osoittaisi aseenkäsittelyluvan voimassaolon ennen aseenkäsittelylupakortin luovuttamista aseenkäsittelyluvan haltijalle.

Pykälän 2 momentin mukaan aseenkäsittelylupakortti olisi heti luovutettava poliisille, jos aseenkäsittelylupa on peruutettu tai aseenkäsittelyluvan haltijalle luovutetaan uusi aseenkäsittelylupakortti. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin aseenkäsittelylupakorttiin tehtävistä merkinnöistä.

29 §. Aseenkäsittelyluvan raukeaminen. Pykälää muutettaisiin niin, että sen 1 momentista poistettaisiin raukeamisperusteista luvanhaltijan kuolema ja sen sijaan säädettäisiin raukeamisperusteeksi se, että luvanhaltija ei olisi enää luvassa mainitun työnantajan palvelukses-

sa. Lisäksi raukeamisperusteena olisi se, että luvan myöntämisen perusteena olevan toiminta on päättynyt. On perusteltua, että näissä tapauksissa lupa suoraan raukeaa, koska luvan myöntämisen edellytyksiä ei enää ole. Muutos liittyy asedirektiivin vaatimukseen siitä, että jäsenvaltioiden tulee peruuttaa ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa, jos jokin luvan myöntämisen edellytys ei enää täyty.

Pykälän 2 ja 3 momentti kumottaisiin. Aseenkäsittelyluvan peruuttamiseen sovellettaisiin 67 §:ää. Pykälän otsikko muutettaisiin niin, että se vastaisi pykälän sisältöä.

29 a §. *Aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen.* Pykälä on uusi. Säännös vastaa asealan elinkeinoluvan ja vastuuhenkilön voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta säädettyä. Poliisi voisi peruuttaa aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikaisesti, jos lain 67 §:ssä tarkoitettu luvan peruuttamisasia olisi tullut vireille. Käytännössä säännös soveltuisi siis tilanteeseen, jossa poliisin tietoon olisi tullut seikkoja, jotka todennäköisesti johtaisivat aseenkäsittelyluvan peruuttamiseen. Tällaisissa tapauksissa aseenkäsittelyluvan voimassaolon nopea keskeyttäminen peruuttamalla se väliaikaisesti olisi usein tarpeen. Nykyinen ampumaselaki ei sisällä aseenkäsittelyluvan voimassaolon peruuttamista väliaikaisesti. Poliisi on toimivaltainen viranomaisen tekemään päätöksen aseenkäsittelyluvan varsinaisesta peruuttamisesta ja näin ollen poliisi olisi asianmukainen viranomaisen päättämään myös aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikaisesta peruuttamisesta. Väliaikainen peruuttaminen olisi voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisi voisi kuitenkin jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos varsinaisen peruuttamisasian selvittäminen on kesken. Väliaikaista peruuttamista voisi jatkaa kuudella kuukaudella jos aseenkäsittelyluvan haltijaan kohdistuisi rikosepäily. Ehdotettu pykälä vastaisi asialliselta sisällöltään voimassaolevan yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain sääntelyä.

30 §. *Varoitus ja uuden vastuuhenkilön nimeäminen.* Pykälän ensimmäiseen momenttiin tehtäisiin tekninen kielellinen muutos muuttamalla ase-elinkeinonharjoittajan tilalle termi asealan elinkeinoluvan haltija. Vastuuhenkilöä koskevaa virkettä tarkennettaisiin niin, että kyseessä olisi asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoittama vastuuhenkilö.

42 b §. *Päätös, luvan voimassaolo ja lupaehdot.* Aseluvan voimassaoloa koskevan 42 b §:n 2 momentin lisättäisiin maininta siitä, että ensimmäinen lupa myös 9 §:n 5 a alakohdassa tarkoitettuun erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen voitaisiin lupaedellytysten täytyessä antaa luonnolliselle henkilölle enintään viiden vuoden määräajaksi. Rajoituksista aseluvan antamiseksi erityisen vaaralliselle ampuma-aseelle tai aseeseen osalle säädetään erikseen. Tällä hetkellä ensimmäisen luvan määräaikainen myöntäminen koskee jo ampumaselain 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdan aseita, eli käsiaseita. Direktiivimuutoksen myötä erityisen vaarallisiin aseisiin on lisätty 9 §:n 5 a alakohdassa tarkoitettut aseet, jotka ovat käsiaseita.

Pykälän 2 momentin kieliasua tarkistettaisiin, mutta säännös säilyisi sisällöllisesti ennallaan.

42 c §. *Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittaminen poliisille.* Pykälään tehtäisiin asedirektiivin 4 artiklan 4 kohdan edellyttämät muutokset. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että siinä säänneltäisiin aikaisempaa yksityiskohtaisemmin siitä, mitä tietoja poliisille tulee ilmoittaa. Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseeseen osan yksilöintitietojen lisäksi poliisille tulisi ilmoittaa luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi, osoite ja syntymäaika, aseensa lainaajan ja lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika, taikka korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi. Ilmoitus tulisi tehdä kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen. Luvanhaltijan tulisi ilmoittaa myös ampuma-aseen, ampuma-aseen kokoamisen mahdollistavien aseosien tai tehokkaan ilma-aseen säilyttämispaikan yksilöintitiedot silloin, kun esinettä säilytetään muuten kuin tilapäisesti lain 106 §:n 1 momentin

2 kohdassa tarkoitettulla tavalla, eli toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa. Mikäli ampuma-asetta, tehokasta ilma-asetta tai aseiden osaa säilytetään 106 §:n a momentin 3 kohdan mukaisesti asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa, tekee elinkeinonharjoittaja poliisille ilmoituksen 25 §:n mukaisesti. Lisäksi tulisi ilmoittaa tieto ampuma-aseen muuntamisesta, jos ampuma-aseen toimintatapa tai tyyppi muuttuu tai se deaktivoitetaan tai hävitetään. Ilmoituksesta pitäisi käydä ilmi se ajankohta, jona muuttamista, muuntamista, deaktivoitamista tai hävittämistä koskeva toimenpide on tehty.

Pykälän 2 momentin 1 kohdan mukaan ensimmäisessä momentissa tarkoitettut tiedot ilmoittaa luovuttaja tai lainaksiantaja luovutuksen, lainaamisen tai lainasta palauttamisen yhteydessä, jos luovuttaja tai lainaksiantaja on lain 20 §:ssä tarkoitettun asealan elinkeinolon haltija. Kohtaan lisättäisiin lainaaminen, niin että kohta koskisi asealan elinkeinolon haltijaa myös niissä tapauksissa, joissa asealan elinkeinolonhaltija lainaa, eikä vain luovuta esineitä. Asealan elinkeinolonhaltija tekisi ilmoituksen luovutuksen tai lainaamisen yhteydessä sähköistä asiointia käyttäen poliisille. Lain 25 §:ssä säädetään yksilöintitietojen ilmoittamista koskevasta menettelystä elinkeinonharjoittajan osalta.

Pykälän 2 momentin 2 kohtaan, joka koskee ilmoittamista muissa, kuin momentin 1 kohdan tapauksissa, lisättäisiin myös lainaaminen. Pykälän nykyinen 3 momentti, joka sisältää asetuk-senantovaltuuden, siirtyisi neljänneksi momentiksi ja kolmas momentti koskisi ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseiden osan lainaksiantajan mahdollisuutta poiketa ensimmäisessä momentissa tarkoitettusta ilmoitusvelvollisuudesta, jos esine on lainaksisaajan hallussa enintään 30 päivän ajan.

Lainamista koskevien tietojen ilmoittaminen täyttäisi asedirektiivissä jäsenvaltioille säädettyä ampuma-aseiden ja niiden osien parempaa jäljitettävyyttä koskevaa velvoitetta. Ilmoitus-velvollisuuden kautta poliisilla olisi nykyistä tarkempi tieto siitä, kenen hallussa ampuma-ase, aseiden osa tai tehokas ilma-ase on. Ilmoitusvelvollisuus kuitenkin rajattaisiin koskemaan niitä tapauksia, joissa esine on lainaksisaajan hallussa pitempään kuin 30 päivää, jolloin lyhytkestoiset lainaamiset jäisivät velvollisuuden ulkopuolelle.

43 §. Hyväksyttävät käyttötarkoitukset. Pykälän 1 momentissa luetellaan ne käyttötarkoitukset, joihin aselupa voidaan antaa. Asedirektiivin täytäntöönpano edellyttää tarkennuksia myös käyttötarkoitusten sääntelyyn. Voimassaolevassa 1 momentin 2 kohdassa käyttötarkoituksena on ampumaurheilu ja -harrastus eikä kohdan sanamuotoon esitetä muutoksia. Ampuma-aselain säätämistä koskevassa hallituksen esityksessä 183/1997 vp ja lupakäytännössä on edellytetty, että luvanhakija harrastaa lajia, jossa on säännöt. Aktiivisena ampumaurheiluna on lupakäytännössä pidetty kilpaurheilua ja aktiivisena ampumaharrastuksena kyseisen kilpa-ampumaurheilulajin harjoittelua muuten kuin kilpailutarkoituksessa. Ammuntaa pelkästään virkistystarkoituksessa, kuten satunnaista tauluun ampumista, ei ole pidetty luvan myöntämisen perusteena. Harrastustoiminnan perusteella myönnettäviltä luvilta edellytettäisiin jatkosakin sellaisen ampumaurheilulajin harrastamista, jossa on säännöt. Lupakäytäntöä ei ole tarkoitettu muuttamaan. Tästä poiketen reserviläisen ampumaharjoittelu voidaan tietyissä tapauksissa rinnastaa harrastamisen tyyppiseen toimintaan ja aselupa voitaisiin antaa muihin, kuin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja niiden osiin myös tämän tyyppisen harrastustoiminnan perusteella. Näissä tapauksissa reserviläisen aktiivisen ja säännöllisen ampumaharjoittelun tarkoituksena on ylläpitää ja kehittää reservin ampumataitoa osallistumalla Maanpuolustuskoulu-tusyhdistyksen järjestämään sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen tai sovellettuun reserviläisammuntaan. Harrastustoiminnassa olennaista on, että ampumista harjoitetaan sillä ampuma-asetyypillä, joka on tietyille ampumalajille hyväksytyjen sääntöjen mukainen. Tarkoituksena olisi, että reserviläisen ampumaharjoitteluun soveltuisi sama periaate ja

että aselupa voitaisiin myöntää sellaiseen ampuma-asetyyppiin, joka olisi reserviläisen ampu-maharjoittelun kannalta tarkoituksenmukainen ja valtioneuvoston asetuksella määritellyn Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämän sotilaallisia valmiuksia palvelevana ampuma-koulutuksena järjestettävän ampumakoulutusohjelman mukainen. Luvanhakijan tulisi osoittaa haettavalla ampuma-asetyypillä ja toimintatavalla tapahtuva säännöllinen ja aktiivinen edellä mainittu harrastuneisuus. Ampumaohjelmiston mukainen ampuminen voidaan soveltuviissa tapauksissa katsoa osaksi ampumaharrastuksen mukaista lajiharjoittelua. Sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa käytettävät asetyypit ja koulutuksen pääasiallinen sisältö määritellään valtioneuvoston asetuksella ja sitä voidaan hyödyntää aseluvan myöntämisessä, kun arvioidaan ampuma-aseen soveltuvuutta ja vaikutuksia yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Sovelletun reserviläisammunnan perusteella voidaan hakea aselupaa myös harrastusperusteella sen lisäksi, että sovellettu reserviläisammunta on kilpaurheilulaji, jonka perusteella voi saada aseluvan ampumaurheilua varten. Sovelletussa reserviläisammunnassa käytetyt ampuma-aseet, asetyypit ja niiden käyttö määritellään Reserviläisurheiluliitto ry:n toimintaa koskeissa säännöissä eivätkä käytettävät ampuma-aseet poikkea merkittävästi muissa toiminnallisissa ampumaurheilulajeissa käytettävistä ampuma-aseista. Näitä Reserviläisurheiluliitto ry:n sääntöjä voidaan hyödyntää aseluvan myöntämisessä, kun arvioidaan ampuma-aseen soveltuvuutta ja vaikutuksia yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle.

Pykälän 1 momentin voimassaolevan 5 kohdan mukaan hyväksyttävä käyttötarkoitus on ollut museossa tai kokoelmassa pitäminen. Kohtaa tarkennettaisiin niin, että käyttötarkoitus, johon aselupa voitaisiin antaa, olisi asekeräilijän ampuma-aseiden tai aseiden osien keräilysuunnitelman mukainen kerääminen ja säilyttäminen. Muutoksen johdosta kohta vastaisi paremmin asedirektiivin asekeräilijöitä koskevia muotoiluja.

Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin uusi 9 kohta, jonka mukaan aselupa voitaisiin antaa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestämiseen tai siihen osallistumiseen 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla tai aseiden osilla. Vain Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi järjestää edellä mainittua sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta osana julkisoikeudellista hallintotehtäväänsä. Muutoksella mahdollistettaisiin aseluvan myöntäminen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman, sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen järjestämiseen ja osallistumiseen tietyillä, erityisen vaarallisilla ampuma-aseilla tai aseiden osilla. Luvan myöntämisen edellytyksistä säädettäisiin jäljempänä 45 ja 45 a §:ssä. Muutos johtuu asedirektiivin muutoksesta, jolla tietyt ampuma-aseet luokiteltiin kiellettyjen aseiden luokkaan ja joihin aseluvan saaminen on vain poikkeuksellisesti, kuten kansallisen puolustuksen tarkoituksessa, mahdollista. Osallistuessaan aktiivisesti Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavaan ampumakoulutukseen, henkilöllä olisi mahdollisuus hakea muihin kuin tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin aselupaa ampumaurheilu ja -harrastuskäyttötarkoituksen perusteella.

Pykälän 2 momentin säännöstä ampuma-aseen muistoesineenä säilyttämiseen liittyen täydennettäisiin vastaamaan asekeräilijää koskevia säännöksiä. Lupaviranomainen voisi sisällyttää muistoesineenä säilyttämistä varten annettuun aselupaan ehdon, jonka mukaan ampuma-aseella ei saa ampua. Muistoesineen säilyttämisessä on kyse ampuma-aseen säilyttämisestä historiallista tai muuta muistoarvoa varten ja ampumaharjoittelua varten aselupaa voi hakea erikseen tätä käyttötarkoitusta varten.

44 §. *Hankittavaa ampuma-asetta ja aseiden osia koskevat yleiset edellytykset.* Pykälän 2, 3 ja 4 momentti, jotka koskevat luvan myöntämistä taskuasetta, sarjatuliasetta, sinkoa, kranaatinheitintä, takaaladattavaa tykkiä tai rakenteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavaa ampuma-

asetta taikka ohjus- tai raketinheitinjärjestelmää taikka näiden aseiden osaa varten ja muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta tai sen osaa varten poistettaisiin. Taskuasetta tai sen osaa koskevista rajoituksista säädettäisiin jatkossa uudessa 44 a §:ssä ja rajoituksista aseluvan antamiselle erityisen vaaralliselle ampuma-aseelle tai sen osalle uudessa 44 b §:ssä. Momenttiin tehtäisiin lisäksi joitakin kielellisiä muutoksia.

Pykälään lisättäisiin uusi 2 momentti, jonka mukaan aselupa lyhyttä kivääriä, haulikkoa tai yhdistelmäasetta varten voidaan antaa asekeräilijälle museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön. Muutoksella rajattaisiin aseluvan antaminen tiettyihin lyhyisiin aseisiin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden takia.

44 a §. *Hankittavaa ampuma-asetta ja aseiden osaa koskevat rajoitukset taskuaseelle tai sen osalle.* Lakiin lisättäisiin uusi 44 a §, jonka mukaan lupaedellytysten ja hankittavaa ampuma-asetta ja aseiden osaa koskevien yleisten edellytysten täytyessä aselupa taskuasetta ja sen osaa varten voidaan antaa vain asekeräilijälle ampuma-aseiden tai aseiden osien museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön. Sisällöltään pykälä vastaisi aiemmin 44 §:n toisessa momentissa säädettyä, mutta sanamuotoja olisi tarkennettu. Lisäksi pykälässä todettaisiin, että ampuma-aseen ja aseiden osan tulisi täyttää lain 44 §:ssä tarkoitetut yleiset edellytykset.

44 b §. *Rajoitukset erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiselle.* Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, jossa määriteltäisiin rajoitukset, jotka koskisivat aseluvan antamista erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten. Pykälä tulisi sovellettavaksi aselupaedellytysten ja hankittavaa ampuma-asetta ja aseiden osaa koskevien yleisten edellytysten täytyessä. Samalla koottaisiin yhteen ne tilanteet, joissa asedirektiivin mukaan voidaan poikkeuksellisesti antaa aselupia tietyille erityisen vaarallisille ampuma-aseille ja aseiden osille.

Asedirektiivissä sarjatuliaseesta muunnetut itselataavat kertatuliaseet siirrettiin kiellettyjen ampuma-aseiden luokkaan, joihin voidaan 6 artiklan nojalla myöntää poikkeustapauksissa tiettyillä edellytyksillä aselupia. Kyseiset sarjatuliaseet on lähtökohtaisesti valmistettu alun perin sotilaskäyttöön ja niiden siviilikäyttö on riski yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle. Siviiliharrastustoiminnassa tällainen sarjatuliominaisuus on tarpeeton. Kilpaurheilussa käytettävät ampuma-aseet on lähtökohtaisesti valmistettu itselataavaa kertatulta ampuviksi ampuma-aseiksi. Sarjatuliaseiden muuntaminen itselataaviksi kertatuliaseiksi pysyvästi ja luotettavasti on epävarmaa. Ampuma-aseiden muuntamisen viranomaisvalvonta on mahdotonta. Muuntaminen voi lisäksi vaarantaa aseiden käyttöturvallisuuden. Näiden ampuma-aseiden kauppa voi edistää laitonta asekauppaa. Suomi on vuonna 1984 liittynyt kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevaan sopimukseen (SopS 40/1984, jäljempänä C.I.P.-sopimus). Sotilaskäyttöön valmistetut ampuma-aseet eivät yleensä täytä kansainvälisesti hyväksytyjä niin sanottuja C.I.P.-sopimusjärjestelmän vaatimuksia käyttöturvallisuudelle. C.I.P. sopimusjärjestelmän vaatimukset määrittävät kannettavien ampuma-aseiden tarkastusleimojen vastavuoroista hyväksymistä koskevalla sopimuksella perustetussa kansainvälisessä komissiossa. Esimerkiksi näiden sarjatuliaseista muunnettujen ampuma-aseiden piiput ja patruunapesät eivät välttämättä vastaa siviilikäyttöön tarkoitettujen ampuma-aseiden käyttöturvallisuutta koskevia vaatimuksia. Näin ollen nämä ampuma-aseet muodostavat turvallisuusriskin niin yleisen järjestyksen ja turvallisuuden kuin kuluttajaturvallisuudenkin kannalta. Kilpaurheilussa käytettävät aseet on lähtökohtaisesti valmistettu alun perin itselataaviksi aseiksi. Näin ollen sarjatuliaseesta muunnettuun itselataavaan kertatuliaseeseen voisi saada aseluvan vain ottaen huomioon 44 b §:n 1 momentissa säädetty hankittavaa ampuma-asetta ja aseiden osaa koskevat rajoitukset erityisen vaaralliselle ampuma-aseella ja aseiden osalle.

Pykälän 1 momentissa lueteltaisiin kolme perustetta aseluvan antamiselle 9 §:n 1 ja 2 kohdassa ja 4—6 kohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta tai sen osaa varten. Näitä perusteita olisivat asekeräilijän ampuma-aseiden tai aseiden osien kerääminen tai säilyttäminen, erityisestä syystä työ, jossa ase on välttämätön, tai näytös, kuvaus tai muu vastaavaa tarkoitus, jota varten lupa voitaisiin antaa määräajaksi. Säännös vastaa pääosin aiempaa 44 §:n 3 momenttia. Asedirektiivin 6 artiklan 2, 3 ja 5 kohta mahdollistavat aseluvan antamisen direktiivissä A-luokkaan sijoitettuihin ampuma-aseisiin kyseisiä käyttötarkoituksia varten.

Asekeräilijöiden kohdalla direktiivi edellyttää, että lupia myönnetään erityistapauksissa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla. Lisäksi edellytetään, että asekeräilijä osoittaa toimivaltaiselle viranomaiselle, että hänellä on käytössä toimenpiteet kaikenlaisten yleiseen turvallisuuteen tai yleiseen järjestykseen liittyvien riskien huomioonottamiseksi ja että asianomaisia ampuma-aseita, osia ja patruunoita säilytetään turvallisuusjärjestelyin, jotka ovat oikeassa suhteessa tällaisten esineiden luvattomaan saantiin liittyviin riskeihin. Museoiden kohdalla aseluvan antamisen edellytyksenä on A-luokan ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunoiden hankkiminen ja hallussapito tiukkojen turvallisuusehtojen mukaisesti. Lisäksi direktiivin 1 artiklassa määritellään asekeräilijä ja museo. Ampuma-aselaisissa nämä direktiivin vaatimukset toteutettaisiin nykyiseen tapaan säätämällä asekeräilijän hyväksynnän antamisesta lain 15 §:ssä. Asekeräilijät ovat asedirektiivin soveltamisalan piirissä ja heidän tulee hakea ampuma-aseen hankintaan ja hallussapitoon oikeuttava lupa. Lain 43 §:ssä säädetään hyväksyttävistä käyttötarkoituksesta ja sen mukaan asekeräilijän hyväksynnän saanut voisi saada aseluvan ampuma-aseiden tai aseiden osien keräämiseen ja säilyttämiseen keräilysuunnitelman mukaisesti. 44 b § puolestaan mahdollistaa asekeräilijän hyväksynnän saaneelle mahdollisuuden saada aselupa myös tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin. Direktiivin edellyttämällä tavalla lupa voidaan kuitenkin myöntää vain tietyissä tilanteissa. Tämän vuoksi lain 57–59 §:ssä säädetään edellytyksistä asekeräilijän hyväksynnän antamiselle, hyväksynnän sisällöstä ja voimassaoloajasta sekä ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten säilyttämisestä.

Edellä 43 §:n 1 momentin 3 kohdan mukaan aselupa voidaan antaa työhön, jossa ase on välttämätön. Asedirektiivin muutetun 6 artiklan 2 kohdan mukaan toimivaltaiset kansalliset viranomaiset voivat kriittisen infrastruktuurin, kauppamerenkulun, arvokuljetusten ja arkaluonteisten kohteiden turvallisuuden suojelemiseksi sekä kansalliseen puolustukseen, koulutukseen, kulttuuriin, tutkimukseen ja historiaan liittyvissä tarkoituksissa ja rajoittamatta 1 kohdan soveltamista myöntää poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksissa lupia A-luokkaan kuuluville ampuma-aseille, olennaisille osille ja ampumatarvikkeille, jos yleinen turvallisuus ja yleinen järjestys eivät vaarannu. Tämän vuoksi 44 b §:n 1 momentin 2 kohdan mukaan aselupa tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin voidaan antaa erityisestä syystä työhön, jossa kyseinen ampuma-ase on välttämätön. Työtehtävät, joihin voitaisiin myöntää aselupia myös A-luokkaan kuuluville ampuma-aseille voivat olla esimerkiksi arvokuljetusten sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen suojaamista, kauppamerenkulun turvaamista ja arkaluonteisten kohteiden turvallisuuden suojelemista, jotka sisältyvät asedirektiivin mukaisiin poikkeusperusteisiin. Aseluvan myöntäminen erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseiden osaan työn perusteella, edellyttää siis, että henkilöllä on voimassa oleva työsuhde, jossa kyseinen ase on välttämätön. Pelkästään, se, että henkilön toimenkuvaan kuuluu arvokuljetusten tai sekä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen suojaamista, kauppamerenkulun turvaamista tai arkaluonteisten kohteiden turvallisuuden suojelemista, ei tee erityisen vaarallisesta aseesta välttämätöntä työn kannalta. Aselupahakemuksesta on käytävä ilmi miksi erityisen vaarallinen ampuma-ase on juuri kyseisen hakijan kohdalla välttämätön.

Edelleen 43 §:n 1 momentin 4 kohta mahdollistaa aselupien antamisen näytöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa tarkoitusta varten. 44 b §:n 1 momentin 3 kohdalla tällä perustella olisi mah-

dollista saada aselupa kyseisiä tarkoituksia varten myös tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin. Näissä tilanteissa lupa annettaisiin kuitenkin aina määräajaksi. Kuitenkin muihin aselupiin, myös näihin lupiin voidaan asettaa ehtoja ja rajoituksia. Ehdot ja rajoitukset voivat olla tarpeellisia esimerkiksi yleiseen järjestykseen ja turvallisuuteen liittyvien riskien huomioon ottamiseksi. Asedirektiivin 6 artiklan 2 kohta mahdollistaa aselupien myöntämisen A-luokan ampuma-aseisiin ja aseiden osiin muun ohella kulttuuriin liittyvissä tarkoituksissa. Direktiivin johdantokappaleissa tarkennetaan, että tämä sisältää myös elokuvat ja teatterit sekä elokuva- ja televisiokuvauksiin osallistuvat.

Pykälän 2 momentti koski aseluvan antamista lain 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavaan ampumakoulutuksen järjestämistä tai siihen osallistumista varten. Momentti mahdollistaisi luvan antamisen tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja niiden osiin, mukaan lukien 3 §:n 2 momentin 2 kohdassa tarkoitettu kapasiteetiltaan iso latauslaite, Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämään sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestämistä tai siihen osallistumista varten. Tällä säännöksellä pantaisiin osaltaan täytäntöön asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdan mahdollistama poikkeus myöntää uusia aselupia tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin kansallisen puolustuksen tarkoituksessa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksessa niin että yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu. Tällä perusteella ei myönnettäisi aselupaa muihin kuin 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettuihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin tai aseiden osiin. Asedirektiivissä aseluvan antamista kansallisen puolustuksen tarkoituksessa ei ole rajattu tiettyihin kiellettyihin ampuma-aseisiin vaan harkinta on jätetty kansallisesti tehtäväksi. Sarjatuliominaisuus ei ole sellainen toiminto, joka olisi yleisesti tarpeellinen sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestettävässä ampumakoulutuksessa. Ampuma-aselain 45 §:n mukaan ampuma-aseen tulee soveltua hyvin suunniteltuun käyttötarkoitukseen. Sarjatulle ominainen huono osumatarkkuus ja patruunoita haaskaava tulenkäyttö eivät ole omiaan edistämään ampumataidon kehittämistä ja ylläpitoa. Edellä mainittujen syiden sekä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisen vuoksi aselupaa ei voida myöntää tällä perusteella sarjatuliaseesta muunnettuun itselataavaan kertatuliaseeseen. Aselupaa ei myöskään tällä perusteella myönnettäisi 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettuun lyhyeen keskisytytteistä patruunaa ampuvan itselataavan kertatuliaseen ja kapasiteetiltaan ison latauslaitteen yhdistelmään.

Pykälän 3 momentin mukaisesti lupa tiettyihin 9 §:n 5 kohdassa tarkoitettuihin erityisen vaarallisiin aseisiin ja niiden osiin voitaisiin myöntää yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneen yhdistyksen jäsenelle ampumaurheilua varten. Hakijan on tullut olla edellä mainitun yhdistyksen jäsen luvan hakemista edeltäneiden 12 kuukauden ajan ja jäsenyyden on edelleen oltava voimassa. Asedirektiivin 6 artiklan 6 kohta mahdollistaa aselupien myöntämisen tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin aktiiviselle ampumaurheilijalle. Asedirektiivi mahdollistaisi lupien myöntämisen ampumaurheilua varten myös sarjatuliaseista muunnetuille itselataaville kertatuliaseille. Kilpaurheilussa käyttävät ampuma-aseet on kuitenkin lähtökohtaisesti valmistettu itselataaviksi aseiksi. Ottaen huomioon, että ampuma-aseen muuntaminen pysyvästi ja luotettavasti on epävarmaa ja näiden ampuma-aseiden edellä 1 momentin yhteydessä esitetyt turvallisuuteen vaikuttavat riskitekijät, on perusteltua, että ampuma-aselain nojalla aseluvan ampumaurheilua varten voi saada erityisen vaarallisista ampuma-aseistä ainoastaan 9 §:n 5 kohdassa tarkoitettuihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja niiden osiin. Luvan saamisen edellytyksenä asedirektiivin mukaan on muun muassa se, että urheiluampuja on ampumaseuran jäsen ja on harjoitellut säännöllisesti urheiluammuntaa seurassa vähintään 12 kuukauden ajan. Direktiivi rajoittaa tämän poikkeusluvan mahdollisuuden ainoastaan luonnollisiin henkilöihin, jotka harjoittelevat aktiivisesti ampumakilpailuja varten

tai osallistuvat niihin. Tämän vuoksi uusia aselupia erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin tai aseiden osiin nimenomaan ampumaurheilun perusteella ei voida antaa oikeushenkilöille, kuten ampumahdistyksille tai -seuroille.

Pykälän uuden 4 momentin mukaisesti aselupa voitaisiin antaa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten yhteisölle tai säätiölle urheiluammuntakoulutusta varten. Näitä ampuma-aseita voitaisiin luvittaa myös ampumaurheilijoille direktiivin urheilupoikkeuksen perusteella. Muutoksella täytäntöönpantaisiin asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdan tarjoama mahdollisuus aselupien myöntämisen A-luokan ampuma-aseisiin ja aseiden osiin muun ohella koulutukseen liittyvissä tarkoituksissa. Menettely vastaisi nykyistä yhteisölupamenettelyä, mutta erityisten vaarallisten ampuma-aseiden osalta lupaviranomainen olisi Poliisihallitus. Asedirektiivi edellyttää, että koulutuksen perusteella myönnettävät luvat myönnetään poikkeuksellisesti, asianmukaisesti perustelluissa tapauksissa ja yksittäistapauksessa, jos yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu. Poliisihallitus tarkistaisi lupamenettelyssä, että yhteisö tai säätiö täyttäisi niitä koskevat ampuma-aseissa säädettyt aseluvan myöntämisen edellytykset.

Pykälän 5 momentti koskisi luvan myöntämistä erityisestä syystä 9 §:n 3 kohdan mukaan esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta tai sen osaa varten. Momentti vastaa aiempaa 44 §:n 4 momenttia. Aselupa tällaiseen esineeseen voitaisiin antaa vain erityisestä syystä. Toisin sanoen käyttötarkoitukseksi ei riittäisi pelkästään muistoesineenä säilyttäminen tai asekeräily vaan käyttötarkoitus nimenomaan naamioidun ampuma-aseen säilyttämiseen muistoesineenä taikka asekeräilyn kohteena tulisi erikseen perustella.

Pykälän 1—5 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa hankittavan ampuma-aseen tai aseiden osan on täytettävä myös 44 §:ssä tarkoitettujen yleiset edellytykset, eli ampuma-ase tai aseiden osa ei saisi olla esimerkiksi käyttötarkoitukseensa nähden liian tulivoimainen tai tehokas ja sen tulisi soveltua hyvin hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen.

45 §. *Aseluvansaaajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle.* Ampuma-aselain 45 §:n rakennetta selkeytettäisiin jakamalla pykälä nykyistä useampaan momenttiin. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että aselupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia. Momentti säilyisi sisällöllisesti ennallaan. Pykälän 2 momentti koskisi lupaviranomaisen oikeutta saada hakijasta lääketieteellinen arvio sekä terveystiedot tietyin edellytyksin, josta aikaisemmin säädettiin pykälän ensimmäisessä momentissa. Aseluvanhaltijaa koskevien tietojen saamisesta säädetään poliisilaissa. Poliisilain 4 luvun 2 §:n nojalla poliisilla oikeus saada viranomaiselta ja julkista tehtävää hoitamaan asetetulta yhteisöltä ampuma-aseluvan tai muun sellaisen luvan voimassaolon harkitsemiseksi lupanhaltijan terveydentilaan, päihteiden käyttöön tai väkivaltaiseen käyttäytymiseen liittyviä tietoja salassapitovelvollisuuden estämättä, jos voidaan perustellusti olettaa, että lupanhaltija ei enää täytä luvan saannin edellytyksiä.

Pykälän 3 momentti koskisi selvitystä varusmies- tai siviilipalveluksesta ja vastaisi sisällöltään nykyistä ensimmäistä momenttia.

Pykälän 4 momentissa säädettäisiin, että aselupa 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta tai aseiden osaa taikka pistoolia, pienoispistoolia, revolveria ja pienoisrevolveria sekä niiden osaa varten voidaan antaa vain 20 vuotta täyttäneelle henkilölle. Säännös koskisi ainoastaan ikärajaa, muista edellytyksistä säädetään erikseen. Momentti vastaisi aikaisemman 1 momentin sisältöä.

Pykälän uudessa 5 momentissa säädettäisiin aikaisemmin ensimmäiseen momenttiin sisällyneestä aktiivisen harrastuksen osoittamisesta kun haetaan lupaa ampumaurheilussa tai -harrastuksessa käytettävään 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen eli niin sanottuun käsiaseeseen. Kahden vuoden aktiivista harrastuneisuutta edellytettäisiin jatkossakin käsiaseiden luvanhakijalta, myös silloin kun kyse olisi ampumaurheilua varten myönnettävistä erityisen vaarallisista lyhyistä ampuma-aseista tai aseiden osista. Todistuksen aktiivisesta ampumaurheilun harjoittamisesta tai ampumaharrastuksesta antaisi yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitettu yhdistys. Haettaessa lupaa erityisen vaaralliseen lyhyeen ampuma-aseeseen, tulee hakijan harjoitella aktiivisesti virallisesti tunnustetun ampumaurheilujärjestön tai jonkin kansainvälisesti hyväksytyyn ja virallisesti tunnustetun ampumaurheiluliiton tunnustamia ampumakilpailuja varten tai osallistua niihin. Vaatimus vastaa asedirektiivin 6 artiklan 6 kohdan vaatimusta. Lisäksi aktiivisen ampumaurheilun ja -harrastuksen vaatimusta tarkennettaisiin niin, että sen olisi oltava jatkunut vähintään aselupahakemusta edeltävät kaksi vuotta. Momenttiin tehtäisiin myös muutamia teknisiä, sen kieliasua parantavia muutoksia.

Edellä mainittuun kahden vuoden ajanjaksoon laskettaisiin puolet aseellisessa palveluksessa asevelvollisena suoritettu palveluksesta tai naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa suoritettu palveluksesta, kuten voimassaolevan säännöksen mukaan. Asepalveluksen suorittamisesta on voinut kulua aikaa ennen hakemuksen jättämistä, joten olisi perusteltua, että palveluksesta laskettaisiin hyväksi puolet aselupaa haettaessa. Aseellisen palveluksen suorittaminen voidaan ottaa huomioon harrastuneisuuden osoittamisessa myös erityisen vaarallisten käsiaseiden kohdalla, sillä ampuma-aselain edellyttämä harrastuneisuusvaatimus on pidempi, kuin asedirektiivin edellyttämä 12 kuukautta. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin siitä, millaista toimintaa pidettäisiin ampuma-aselain näkökulmasta riittävän aktiivisena ampumaharrastuksena ja ampumaurheiluna.

Lisäksi momentissa säädettäisiin, että aselupa ampumaurheilussa ja harrastuksessa käytettävään 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen tai sen osaan voidaan myöntää myös, jos henkilö esittää luotettavan selvityksen ampumaurheilusta tai harrastuksestaan ja työnantajanaan toimivan valtion viranomaisen todistuksen siitä, että hän virkaansa kuuluvissa tehtävissä kantaa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta. Tämä vastaisi voimassaolevaa säännöstä ja tässä tapauksessa vaatimusta kahden vuoden hakemusta edeltävästä harrastuneisuudesta ei siis olisi.

Pykälän uudessa 6 momentissa säädettäisiin, että aselupa ampumaurheilussa käytettävää 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneen yhdistyksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen ampumaurheilusta tai harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävät 12 kuukautta. Aseellisen palveluksen suorittamista ei voida ottaa huomioon harrastuneisuuden osoittamisessa erityisen vaarallisten pitkien ampuma-aseiden kohdalla, sillä asedirektiivi edellyttää 12 kuukauden säännöllistä urheiluammuntaa urheiluseurassa. Säännöksellä laitetään osaltaan täytäntöön asedirektiivin 6 artiklan 6 kohdan mahdollisuus säätää kansallisesti aselupien myöntämisestä tietyille asedirektiivissä kielletyiksi ampuma-aseiksi luokitelluille ampuma-aseille.

Pykälän uudessa 7 momentissa säädettäisiin, että aselupa 43 §:n 1 momentin 9 kohdan käyttötarkoitusta varten, eli vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen järjestämiseen tai siihen osallistumiseen 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua, eli tiettyä erityisen vaarallista ampuma-asetta tai sen osaa varten voitaisiin antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman todistuksen osallistumisesta vapaaehtoisesta

maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen ampuma-aseyypillä, johon aselupaa haetaan, aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävän vuoden ajan sekä todistuksen sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen sisältyvän ampumakokeen hyväksytystä suorittamisesta edellä mainitun vuoden aikana. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen todistus voitaisiin osin korvata muulla luotettavalla selvityksellä aktiivisesta reserviläisen ampumaharjoittelusta, kuten osallistumisesta Puolustusvoimien ja Rajavartiolaitoksen kertausharjoituksiin, vapaaehtoisiin harjoituksiin ja kriisinhallintapalvelukseen silloin, kun niissä on harjoiteltu sillä ampuma-aseyypillä, johon henkilö hakee lupaa. Myös reserviläisjärjestöissä tapahtuva harjoittelu sillä ampuma-aseyypillä, johon henkilö hakee lupaa, otettaisiin huomioon aktiivisuuden osoittamisessa. Harjoittelu samalla aseyypillä pienemmällä latauslaitteella riittäisi osoittamaan aktiivisuutta. Edellä mainittuun vuoden ajanjaksoon laskettaisiin puolet aseellisessa palvelussa asevelvollisena suoritetusta palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalvelussa suoritetusta palvelusta.

Tämän uuden momentin sisältämillä säännöksillä pantaisiin osaltaan täytäntöön asedirektiivin 6 artiklan 2 kohdan säännös siitä, että jäsenvaltiot voivat kansalliseen puolustukseen liittyvissä tarkoituksissa myöntää poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksissa lupia direktiivissä A-luokkaan sijoitetuille ampuma-aseille ja aseiden osille, jos yleinen turvallisuus ja yleinen järjestys ei vaarannu. Kyseessä on poikkeus pääsäännöstä, eli 6 artiklan 1 kohdan mukaan asedirektiivin lähtökohtana on, että A-luokan ampuma-aseet, aseiden osat ja ampumatarvikkeet ovat kiellettyjä eikä niihin saa antaa aselupia muutoin kuin direktiivissä tarkkaan säänneltyjen edellytysten täytyessä. Vapaaehtoinen maanpuolustus antaa Suomen puolustusvalmiudelle tehokkaan resurssin. Toiminnalla on kaikkia kansalaisryhmiä yhdistävä ja maanpuolustustahtoa kohottava vaikutus. Suomea ei puolusteta vain aseiden, vaan yhteistyössä käyttäen koko yhteiskuntamme voimavaroja. Muillakin kuin sotilaallisilla vapaaehtoisorganisaatioilla on omat tärkeät tehtävänsä yhteiskunnan elintärkeiden toimintojen turvaamisessa eriasteisissa kriiseissä. Vapaaehtoisjärjestöjen etenkin paikallistasolla tekemällä yhteistyöllä voidaan saavuttaa tulevaisuudessa suurta turvallisuushyötyä sekä alueellisesti että valtakunnallisesti. Ampuma-aseilla direktiivin mukaiset kielletyt A-luokan ampuma-aseet on määritelty 9 §:ssä erityisen vaaralliseksi ampuma-aseiksi ja näistä ampuma-aseista voitaisiin kansallisen puolustuksen tarkoituksessa myöntää aselupia edellytysten täytyessä 9 §:n 5 b kohdan keskisytytteistä patruunaa ampuvaan keskisytytteiseen itselataavaan pitkään kertatuliaseeseen, jolla voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleen latausta, jos kapasiteetiltaan yli kymmenen patruunan latauslaite on kyseisen ampuma-aseen osa tai siihen on lisätty vastaava irrotettava latauslaite. Näihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin tulisi voida myöntää aselupia kansallisen puolustuksen tarkoituksessa, koska vastaavaa ampuma-asetta käytetään myös Puolustusvoimien antamassa koulutuksessa. Momentissa säädettäisiin myös ehdot, joiden nojalla aselupa voitaisiin kansallisen puolustuksen tarkoituksessa poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksessa myöntää. Jotta aselupahakemuksen voitaisiin katsoa olevan perusteltu, luvan hakijan tulisi ensinnäkin osoittaa, että hän osallistuu aktiivisesti Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämään sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen sillä ampuma-aseyypillä, johon hän aselupaa hakee. Osallistumisen olisi tullut olla aktiivista vähintään luvan hakemista edeltävän yhden vuoden aikana. Asedirektiivi asettaa kiellettyjen aseiden luokkaan tietyt keskisytytteistä patruunaa ampuvat itselataavat pitkät kertatuliaseet ja kapasiteetiltaan ison latauslaitteen yhdistelmät. Edellä mainittu ampuma-ase enintään kapasiteetiltaan 10 patruunan latauslaitteella on puolestaan luvanvarainen ampuma-ase. Näin ollen toiminnan alkuvaiheessa henkilö voisi hakea aselupaa keskisytytteistä patruunaa ampuvaan itselataavaan pitkään kertatuliaseeseen kapasiteetiltaan pienemmällä lippaalla ja täytettyään edellytykset erityisen vaarallisen ampuma-aseen luvan saamiseksi hän voisi tämän luvan saatuaan hankkia kyseiseen ampuma-aseeseen kapasiteetiltaan isomman latauslaitteen. Tämä mahdollistaisi nousujohtaisen osallistumisen Maanpuolus-

tuskoulutusyhdistyksen järjestämiin sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen. Vastaavaa aktiivista harrastuneisuutta on tähän asti edellytetty myös käsiase-luvan haki-joilta. On perusteltua, että henkilön hakiessa aselupaa erityisen vaarallisen ampuma-aseen hankintaan ja hallussapitoon häneltä edellytetään harrastuneisuutta, kuten asedirektiivissä luvanvaraiseksi B-luokan ampuma-aseeksi luokitellun käsiaseen luvanhakijalta edellytetään. Ampuma-aselain vuonna 2011 voimaan tulleella muutoksella henkilölle, joka hakee hankkimislupaa pistooliin, pienoispistooliin, revolveriin tai pienoisrevolveriin säädettiin vaatimukseksi kahden vuoden aktiivinen harrastus ennen kuin hän voi saada luvan. Lainmuutosesitystä koskeneessa hallituksen esityksessä 106/2009 vp todetaan, että käsiaseen luvanhakijan olisi siis jatkossa yksiselitteisesti jo harrastettava aktiivisesti lajia ennen oman luvan saamista. Käytäntö on osoittautunut toimivan ja edistävän yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitoa, jota asedirektiivikin edellyttää erityisen vaarallisten ampuma-aseiden, aseiden osien ja ampumatarvikkeiden osalta. Hallintovaliokunta on hallituksen esitystä 106/2009 vp koskevassa mietinnössään 16/2010 vp katsonut, että aktiivisuuden osoittamiseen riittää kahden vuoden aikana yhteensä noin kymmenen harrastuskertaa. Aseluvan hakijan tulisi myös osoittaa, että hänellä on riittävät taidot kyseisen ampuma-aseen käsittelyyn, jotta voidaan varmistua siitä, että yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu. Tämän vuoksi aseluvan hakijan olisi esitettävä todistus vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitetusta ampumakokeen hyväksytystä suorittamisesta. Asedirektiivin edellytys siitä, että erityisen vaarallinen ampuma-ase myönnetään vain poikkeuksellisesti ja yksittäistapauksessa edellyttäisi vielä, että aseluvan saajien joukkoa rajattaisiin asianmukaisesti tämän pykälän 7 momentin 4 kohdassa.

Pykälän uudessa 8 momentissa säädettäisiin niistä selvityksistä, joita hakijan tulee esittää haettaessa lupaa. Nämä selvitykset ovat edellytyksenä aseluvan myöntämiselle ja niiden pohjalta harkitaan osaltaan täyttyvätkö aseluvan myöntämisen edellytykset. Sisällöllisesti momentti vastaisi suurimmalta osin pykälän aikaisempaa 2 momenttia, mutta siihen lisättäisiin uudet 3 ja 5 kohdat. Nykyisen 2 kohdan mukaan haettaessa lupaa ampumaurheilua ja -harrastusta varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys. Kun kyse on tilanteesta, jossa haettaisiin harrastusperusteella aselupaa reserviläisen ampumataidon ylläpitämistä varten, luotettavana selvityksenä voitaisiin pitää esimerkiksi sitä, että hakija esittää vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitetun todistuksen hyväksytysti suoritetusta ampumakokeesta sen tyyppisellä ampuma-aseella johon lupaa haetaan ja on osallistunut Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämälle muulle kurssille, jossa hakijan kykyä käsitellä haettavaa asetyyppeä turvallisesti on varmistettu. Hakijan tulisi myös osoittaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan antamalla todistuksella tai muulla luotettavalla tavalla selvitys osallistumisestaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämään sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavaan ampumakoulutukseen. Lupa voitaisiin myöntää vain ampuma-aseelle, jota hakija säännöllisesti käyttää reserviläisen ampumataidon ylläpitämiseen ja joka tyyppiltään, kaliiperiltaan ja muilta ominaisuuksiltaan vastaa Puolustusvoimien operatiivisessa käytössä olevaa ampuma-asetta ja vastaa valtioneuvoston asetuksella säädettyä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen ampuma-asetyyppijä ja koulutussisältöä. Myös muun reserviläisten ampumataitoa ylläpitävän järjestön antama luotettava selvitys hakijan osallistumisesta reserviläisen ampumataitoa ylläpitävään koulutukseen haetulla asetyypillä voitaisiin ottaa huomioon harrastusmäärien osoittamisessa. Tällaisiksi järjestöiksi katsottaisiin esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöt ja niiden alaiset yhdistykset. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin vielä tarkemmin siitä, millaista toimintaa pidettäisiin ampuma-aselain näkökulmasta riittävänä ampumaharrastuksena niin reserviläisen ampumataidon ylläpitämisessä kuin muussakin ampumaharrastuksessa ja -urheilussa.

Reserviläisen ampumataitoa ylläpitävät ammunnat ovat luonteeltaan, sisällöltään sekä aseelle ja ampujalle asetettavilta vaatimuksiltaan lähinnä toiminnallisia ampumalajeja, kuten kansain-

välisen International Practical Shooting Confederationin (IPSC) sääntöjen mukaista ammuntaa ja sovellettua reserviläisammuntaa vastaavia. Näissä lajeissa käytettävien ampuma-aseiden lupia myöntäessä on lupakäytännöksi muodostunut, että hakijalta edellytetään kyseisten lajien turvallisen ampujan kurssin tai turvallisen ampujan kokeen läpäisemistä. Lisäksi ampuma-aseen on sovittava hyvin kyseiseen lajiin. Vastaavaa luotettavaa selvitystä voidaan siis edellyttää myös henkilöltä, joka perustelee aseluvan tarvetta reserviläisen ampumataidon ylläpitämisellä.

Momentin uuden 3 kohdan mukaan haettaessa lupaa lain 9 §:n 5 kohdassa tarkoitettuun erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osaan ampumaurheilua varten hakijan tulee esittää todistus voimassa olevasta jäsenyydestään yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitettuun luvan saaneeseen yhdistykseen. Jäsenyyden tulisi olla jatkunut vähintään luvan hakemista edeltäneiden 12 kuukauden ajan. Lisäksi hakijan tulisi esittää luotettava selvitys siitä, että hän harjoittelee aktiivisesti tai osallistuu ampumakilpailuihin sillä ampuma-asetyypillä, johon lupaa haetaan. Tämä säännös koskee vain jäsenyydedellytystä yhdistyksessä. Ampumaurheilusta ja harrastuksesta esitettävästä muusta selvityksestä säädetään tämän momentin 2 kohdassa ja aktiivisen harrastuneisuuden kestoa koskevasta vaatimuksesta tiettyjen asetyyppien kohdalla säädetään pykälän 5 momentissa. Momentin 4 kohdan mukaan työtä varten hakijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on koulutuksessaan tai muuten riittävästi perehtynyt ampuma-aseen turvalliseen käsittelemiseen ja että hänellä on hyväksyttävä peruste ampuma-aseen kantamiseen työsäännön 45 §:ää.

Pykälän 8 momentin uuden 5 kohdan mukaisesti Poliisihallitus pyytäisi Puolustusvoimilta lausunnon, kun aselupaa haetaan 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ampuma-asetta tai aseeseen osaa varten vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen osallistumista varten. Ennen lausunnon pyytämistä Poliisihallitus olisi tarkistanut, että luvanhakija täyttää ampuma-aselain mukaiset, ampuma-aseen hankkimiselle ja hallussapidolle asetetut yleiset luvan myöntämisen edellytykset. Poliisihallitus tarkistaisi myös ennen lausunnon pyytämistä, että hakija olisi suorittanut hyväksytysti vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:ssä tarkoitettua turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavan ampumakokeen sekä täyttäisi vaatimuksen harjoittelun aktiivisuudesta. Puolustusvoimat voisi antaa puoltavan lausunnon hakijalle, joka on sijoituskelpoinen ja jolla Puolustusvoimat katsoisi olevan tarve kyseiseen ampuma-aseella ja aseeseen osalla harjoitteluun reservin ampumataidon ylläpitämiseksi. Lausunnonssa Puolustusvoimat arvioisi asedirektiivin vaatimusten mukaisesti sitä, onko hakijalla kansallisen puolustuksen perusteella tarve hakemuksen mukaiseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osaan. Tätä lausuntoa ei edellytetäisi, jos henkilö hakee muuhun kuin erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osaan aselupaa ampumaharrastuksen nojalla tarkoituksenaan osallistua reservin ampumataitoa ylläpitävään toimintaan. Jos Puolustusvoimat ei antaisi puoltavaa lausuntoa, ei luvanhakijalla katsottaisi olevan 43 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai aseeseen osan hankkimiseen tai hallussapitoon.

Asevelvollisuuslain (1438/2007) 2 §:n mukaan jokainen 18–60 -vuotias miespuolinen Suomen kansalainen on asevelvollinen, samoin asepalveluksen suorittaneet naiset. Asevelvollinen kuuluu asevelvollisuuslain 49 §:n mukaan reserviin varusmiespalveluksen jälkeen enintään 60-vuotiaaksi asti. Reserviläisiä Suomessa on noin 900 000. Näistä reserviläisistä sodan ajan sijoitus on 280 000 henkilöllä ja muut ovat lähtökohtaisesti sijoittamiskelpoisia. Asedirektiivin 6 artiklan 2 kohta edellyttää, että erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin voidaan myöntää aselupa kansallisen puolustuksen tarkoituksessa vain poikkeuksellisesti ja asianmukaisesti perustellulla tavalla yksittäistapauksessa jos yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu. Tämän vuoksi Puolustusvoimien lausunto olisi tarpeellinen, jotta voidaan määritellä ne henkilöt, joi-

den voidaan katsoa olevan kansallisen puolustuksen tarkoituksessa siinä asemassa, että heille tulisi voida myöntää aselupa erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osaan muiden edellytysten täytyessä myöntää. Direktiivin poikkeuslupien vaatimuksien tulee olla tarkkarajaisesti laissa säädetty. Luvanhakija ei voisi itse määritellä sitä, onko hänellä tarvetta erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osaan kansallisen puolustuksen tarkoituksessa. Täten Puolustusvoimien tehtävänä olisi arvioida sitä, milloin henkilöllä olisi kansallisen puolustuksen tarkoituksessa tarve erityisen vaarallisen ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon. Puolustusvoimat lausunnolla rajaisi 900 000 reserviläisen joukosta ne henkilöt, joiden ampumataidon ylläpitäminen nimenomaan kielletyiksi luokitelluilla erityisen vaarallisilla henkilökohtaisessa omistuksessa olevilla ampuma-aseilla olisi tarpeellista kansallisen puolustuksen tarkoituksessa.

Puolustusvoimat voisi antaa puoltavan lausunnon esimerkiksi henkilöstä, joka on sijoituskelpoinen sellaiseen sodan ajan tehtävään, jossa tarvitaan ampuma- ja aseenkäsittelytaitoa haetulla ampuma-asetyypillä.

Luonnollisten henkilöiden lisäksi aselupa tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin ja aseeseen osiin voitaisiin myös myöntää Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestämistä varten. Näin ollen henkilöt, joilla ei olisi henkilökohtaista aselupaa tässä koulutuksessa käytettäviin tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin, voisivat kuitenkin saada Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen vastaavia ampuma-aseita valvottuna käyttönä käyttöönsä osallistuessaan edellä mainittuun ampumakoulutukseen. Henkilöllä voisi olla myös nyt asedirektiivissä kielletyiksi ampuma-aseiksi luokitellun erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen hallussapitoon oikeuttava lupa asedirektiivin mahdollistaman siirtymäsäännöksen nojalla, tai hänelle voitaisiin myöntää ampumaurheiluperusteella aselupa tiettyihin erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin tai aseeseen osiin.

Lisäksi on otettava huomioon, että asedirektiivissä erityisen vaarallisten ampuma-aseiden luokkaan sijoitettiin tietyt kertasytytteistä patruunaa ampuvat itselataavat pitkät kertatuliasetit ja kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden yhdistelmät. Vastaava ampuma-ase latauslaitteella, jonka kapasiteetti on enintään 10 patruunaa, on sijoitettu asedirektiivissä luvanvaraisten ampuma-aseiden joukkoon, ja aselupien antaminen niille ei ole direktiivissä yhtä tarkasti säädetty. Tämän lain nojalla ei ole rajoitettu sitä henkilökuntaa, joka voisi hakea aselupaa luvanvaraisten ampuma-aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon.

Kansallisen puolustuksen käyttäminen ampuma-aseen hallussapitoluvan myöntämisen perusteena perustuisi aidosti maanpuolustukselliseen tarpeeseen, josta Puolustusvoimat antaisi puoltavan lausunnon edellä mainittujen kriteerien täytyessä. Lisäksi asevelvollisuuslain 97 a §:ään esitetään lisättäväksi uusi kolmas momentti, jonka mukaan sotilasviranomaisella olisi tässä momentissa tarkoitettua lausunnon antamisen yhteydessä velvollisuus antaa asevelvollisuusrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskeva ilmoitus, jos sotilasviranomaisella on perusteltu syy katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussa ampuma-asetta, aseeseen osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Tämä täydentää asevelvollisuuslain säännöksiä sotilasviranomaisen tietojen luovuttamisesta ampuma-aselain mukaisen luvan hakijoista ja haltijoista sekä hyväksynnän saajaksi haetavasta ja hyväksynnän saaneesta.

Poliisin lupaharkinnassa puolestaan arvioitaisiin hakijan yleinen sopivuus ampuma-aseiden, aseeseen osien ja ammusten hallussapitoon sekä lisäksi lupahakemuksen kohteena olevan ampuma-aseen soveltuvuus sen aiottuun käyttötarkoitukseen sekä muut aseluvan saamisen edellytysten olemassaolo.

Pykälän 8 momentissa säädettäisiin, että lupa ampuma-aseen ja aseiden osan keräilyyn ja säilyttämiseen voidaan antaa vain asekeräilijän hyväksynnän saaneelle, jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Virkkeessä tarkennettaisiin voimassaolevan pykälän 3 momentin sanamuotoja. Momentissa säädettäisiin lisäksi, että lupa 43 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella voidaan antaa, kun huollettava henkilö on jättänyt 54 §:ssä tarkoitettua rinnakkaislupaa koskevan lupahakemuksensa ja lupaviranomainen on tutkinut, että rinnakkaisluvan antamiseen on mainitussa pykälässä säädetyt edellytykset, tämä vastaisi voimassaolevan pykälän 3 momenttia.

Pykälän 9 momentti koskisi aktiivista ampumaharrailua ja harrastusta. Se säilyisi muuten voimassaolevan pykälän 4 momenttia vastaavana, mutta siihen lisättäisiin, että aktiiviseen ampumaharrastukseen voidaan rinnastaa myös säännöllinen osallistuminen vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen ampuma-asetyypillä, johon lupaa haetaan. Momenttiin tehtäisiin lisäksi tekninen muutos siltä osin, kuin siinä viitataan 2 momenttiin, joka olisi muutetussa pykälässä 7 momentti. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin siitä, millaista toimintaa pidettäisiin ampuma-aselain näkökulmasta riittävän aktiivisena ampumaharrastuksena ja ampumaharrailuna.

45 a §. *Aseluvan saajaa koskevat edellytykset yhteisölle ja säätiölle.* Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että siinä viitattaisiin 45 §:n 9 ja 10 momentteihin pykälään tehtyjen muutosten johdosta. Aikaisemmin 2 momentissa viitattiin 45 §:n 2 ja 3 momenttiin. Jos yhteisö tai säätiö harjoittaa asealan elinkeinotoimintaa, tulee yhteisön tai säätiön hakea tähän tarkoitukseen asealan elinkeinolupaa ja ampuma-aseiden hankinta ja hallussapito määräytyy asealan elinkeinoa koskeva lainsäädännön perusteella.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan aselupa lain 43 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettua erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai sen osaan voidaan antaa Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavaan sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen järjestämistä varten. Maanpuolustuskoulutusyhdistys voisi käyttää omistamiaan aseita vain julkisena hallintotehtäväänään järjestämässään sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa. Aselupien myöntäminen mahdollistaisi Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen järjestämisen omistamillaan tai hallussa pitämillään ampuma-aseilla. Tämän vuoksi asedirektiivin edellyttämä kansallisen puolustuksen tarkoitus aseluvan myöntämiseksi erityisen vaarallisille ampuma-aseille voitaisiin katsoa täyttyneen. Kyseessä olisi laissa määritelty yksittäinen yhteisö, jonka julkisoikeudellisena hallintotehtävänä on osana sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen antamista myös ampumakoulutuksen järjestäminen. Tälle yhteisölle voidaan poikkeuksellisesti kansallisen puolustuksen tarkoituksessa sen julkisoikeudellisen hallintotehtävän vuoksi myöntää aselupia myös erityisen vaarallisiin ampuma-aseisiin. Laissa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta on erikseen säädetty Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnan valvonnasta siltä osin kuin se suorittaa julkisoikeudellisen hallintotehtävänsä, joten toiminnasta aiheutuvan riskin yleiselle järjestykselle ja turvallisuudelle voidaan katsoa olevan pienemmät. Tällä tavalla myös yksityishenkilöiden tarve omien ampuma-aseiden hankkimiseen vähentyisi ja kynnys reserviläisen ampumataidon kehittämiseksi madaltuisi. Maanpuolustuskoulutusyhdistys voisi myös halutessaan lainata näitä ampuma-aseita laissa olevien lainaamista koskevien edellytysten täyttyessä esimerkiksi jäsenjärjestöiltään.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisten valmiuksia palvelevassa koulutuksessa järjestämisessä noudatetaan ehdotettavan lainsäädännön mukaan Puolustusvoimien turvallisuus- ja varomääräyksiä. Muussa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnassa tur-

vamääräyksistä ei ole yhtä kattavasti säännelty eikä yhdistyksen muusta yhdistystoiminnasta ole säädetty. Tämän vuoksi on perusteltua, että Maanpuolustuskoulutusyhdistys saisi käyttää ammuttarjoituksissa edellä mainittuja erityisen vaarallisia ampuma-aseita ainoastaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettussa sotilaallisissa valmiuksissa palvelevassa koulutuksessa eikä esimerkiksi varautumis- ja turvallisuuskoulutuksessa, jota voidaan antaa myös alle 18-vuotiaille. Muiden ampuma-aseiden kuin erityisen vaarallisen ampuma-aseiden käytölle Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen vapaassa yhdistystoiminnassa, kuten esimerkiksi totuttautumisammunnoissa, ei ole asetettu ampumaseleissa rajoituksia.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen asevastaavana toimivat henkilöt vastaisivat ampumaselelain 45 b §:n 1 momentin mukaisesti siitä, että ampumaseleissa ja sen nojalla annetuissa säännöksissä säädettyjä velvoitteita sekä lupaehtoja noudatetaan. Asevastaavat saisivat 45 b §:n 3 momentin nojalla hankkia, pitää hallussa ja luovuttaa näitä aseita. Asevastaavan olisi 45 b §:n 3 momentin mukaisesti oltava yhteisön tai säätiön palveluksessa taikka osallistuttava muuten sen toimintaan.

Lisäksi aselupa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampumasetta ja sen osaa varten voitaisiin antaa yhteisölle tai säätiölle urheiluammuntakoulutusta varten. Edellä mainittuja yhteisöjä voisivat olla esimerkiksi urheilu- tai reserviläisjärjestöt, jotka järjestävät ampumaurheilukoulutusta, kuten sovellettua reserviläisammuntaa koskevaa koulutusta. Poliisihallitus arvioisi, että yhteisö tai säätiö täyttäisi 1 momentin mukaiset luvan myöntämisen edellytykset, eli että se olisi toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussa ampumaseita ja aseiden osia. Lupa voitaisiin 1 momentin mukaisesti antaa vain hakijalle, jonka ampumaseiden ja aseiden osien säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos olisi hyväksynyt ja jolla olisi 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava.

45 b §. *Yhteisön ja säätiön asevastaava.* Pykälän toisen momentin mukaan asevastaavan hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa yhteisön tai säätiön kotipaikan poliisilaitos. Momenttia muutettaisiin niin, että kotipaikkasidonnaisuudesta luovutaan. Poliisi voisi vaatia, että asevastaavia on useampia kuin yksi, jos se yhteisön tai säätiön toiminta huomioon ottaen on tarpeen, tämä vastaisi voimassa olevaa pykälää. Pykälä säilyisi muuten sisällöltään ennallaan.

45 c §. *Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtaja.* Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, joka koskisi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettuun lakiin ehdotettavassa uudessa 20 b §:ssä tarkoitettua Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaa. Säännös täydentäisi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 b §:n säännöksiä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajista, jotta ammunnan johtajan hyväksymisedellytykset vastaisivat voimassaolevan ampumaselelain 45 d §:n, joka olisi ehdotetun muutoksen mukaan 45 e §, säännöksiä ampumasekouluttajan hyväksymisestä. Puolustusvoimat hyväksyisivät ammunnan johtajat, jotka voivat toimia kouluttajina ja ammunnan johtajina Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa. Toisin kuin ampumaselelain ampumasekouluttajalta on edellytetty, ammunnan johtajaksi hyväksyminen ei edellyttäisi ehdotettavan sääntelyn mukaan voimassa olevaa aselupaa. Ammunnan johtajalla tulee kuitenkin olla oikeus pitää hallussa ja säilyttää ampumaseita, aseiden osia ja patruunoita järjestäessään ampumakoulutusta. Tämän vuoksi myös ammunnanjohtajan tulee olla terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopiva näihin tehtäviin. Vastaavaa sopivuutta edellytetään kaikilta aseluvan hakijoilta ja haltijoilta. Uuden pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan tulee olla terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopiva pitämään hallussa ja säilyttämään ampumaseita, aseiden osia ja patruunoita. Poliisi antaisi Puolustusvoimien pyynnöstä lausunnon Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön edellä mainitusta sopivuudesta. Tämä lausunto-

nettely ei vastaisi täysin aselupamenettelyssä tehtäviä selvityksiä, sillä siinä ei tehtäisi esimerkiksi ammunnanjohtajaksi haettavan henkilön haastattelua. Sopivuus arvioitaisiin niiden tietojen perusteella, joita poliisilla on kyseisestä henkilöstä. Aselupamenettelyä keveämpi poliisin suorittama sopivuuden arviointi olisi perusteltu siksi, että Puolustusvoimat arvioisi muuten omien käytössään olevien tietojen perusteella, onko henkilö terveydentilaltaan ja käytökseltään sopiva ammunnan johtajaksi.

Pykälän 2 momentin mukaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtaja saisi vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:n mukaista sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta järjestäessään pitää hallussa ja säilyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia ja hallussapitämiä ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita, sekä antaa edellä mainitun ampuma-aseen ampuma-aselain 88 §:n mukaisesti valvottuna käyttönä välittömässä valvonnassaan käytettäväksi.

45 d §. *Aselupaedellytysten seuranta.* Pykälä on uusi ja sillä täytöntönpantaisiin asedirektiivin 5 artiklan 2 kohdan vaatimus siitä, että jäsenvaltioilla tulee olla jatkuva tai ajoittainen seurantajärjestelmä, jolla varmistetaan, että kansallisen lainsäädännön mukaiset luvan saannin edellytykset täyttyvät luvan koko voimassaolon ajan ja muun muassa asian kannalta merkityksellisiä lääketieteellisiä ja psykologisia tietoja arvioidaan. Asedirektiivissä yksityiskohtaiset seurantajärjestelmää koskevat järjestelyt on jätetty kansallisessa lainsäädännössä päätettäväksi.

Pykälän ensimmäisen momentin mukaan aselupa-, asealan elinkeino- ja aseenkäsittelylupa-harkinnassa ja lupaedellytysten voimassaolon seurannassa lain 45 §:ssä tarkoitettua sopivuutta arvioitaisiin ja seurattaisiin jatkuvasti poliisin käytössä olevista tietojärjestelmistä saatavien tietojen tai muutoin poliisin tietoon tulevien seikkojen perusteella. Momentissa viitattaisiin henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin.

Pykälän 2 momentin mukaan ensimmäisessä momentissa säädettyä sopivuuden arviointia ja seurantaa sovellettaisiin myös asealan elinkeinoluvan haltijalta edellytettävän vastuuhenkilön, asekeräilijän ja asevastaavan hyväksyntään, niitä koskevassa harkinnassa ja hyväksyntäedellytysten voimassaolon arvioinnissa ja seurannassa.

Luvan ja hyväksynnän hakijoiden sopivuuden arviointi ja haltijoiden seuranta aseasioissa on poliisin jatkuvaa toimintaa ja uudella seurantaa koskevalla säännöksellä nykyinen käytäntö tuotaisiin ampuma-aselakiin.

Poliisilaitokset seuraavat vuorokausitasolla rekisteritietoja ja jos ilmoituksissa on henkilöitä tilanteissa, joissa on esimerkiksi päihteiden väärinkäyttöä tai väkivaltaista käyttäytymistä, tietojen ristiinajolla tarkistetaan, onko henkilöllä ampuma-aselupia ja ampuma-aselupien peruuttamisenmenettely voidaan tarvittaessa panna vireille. Poliisin tietojärjestelmien kehittämisen myötä tästä seurannasta tehdään nykyistä automaattisempaa, tällä hetkellä seurantaa tekee poliisilaitoksen henkilökunta.

Poliisin tietojärjestelmätyö on kehittynyt viime vuosina, mahdollisesti vaarallisten henkilöiden seulontaa on tehostettu merkittävästi ja saatua ammattitaitoa siirretty aselupahallinnon käyttöön. Tietojenvaihtoon liittyvien mahdollisten lainsäädännöllisten esteiden poistamistarpeita selvitetään poliisin henkilörekistereitä koskevan lainsäädännön uudistamisen yhteydessä. Aikaisempaa tarkempi ja oikea-aikaisempi poliisilla jo olevan tiedon hyödyntäminen antaa tarkemman kuvan hakijan sopivuudesta, sekä parantaa mahdollisuuksia arvioida sitä, milloin hakija on kutsuttava haastatteluun ja tuottaa lisätietoa haastattelun tueksi.

Poliisi saa seurantaa varten tietoja myös muilta viranomaisilta. Terveydenhuollon ammattihenkilön ampuma-aseilmoituksen kautta poliisille tulee tietoa henkilöistä, jotka eivät terveydentilansa vuoksi välttämättä sovellu aseluvan haltijoiksi. Asevelvollisen hakijan on esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta tai jos palvelusta ei ole suoritettu, määräyksestä aloittaa palvelus taikka päätöksestä palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen ja tätä kautta saadaan tietoa hakijan soveltuvuuden arviointia varten. Asevelvollisuuslain (1438/2007) mukaan sotilasviranomaisen saa antaa asevelvollisrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskevan tiedon tietyissä tapauksissa oma-aloitteisesti ja myös tätä kautta lupaviranomainen voi saada luvan myöntämisen sekä olemassa olevien lupien tarkastelun kannalta merkityksellisiä tietoja. Tiedonkulkua on jo tehostettu Puolustusvoimien ja poliisin välillä. Uutta poliisin asetietojärjestelmää kehitettäessä otetaan huomioon liittymät tarpeellisiin poliisin tietojärjestelmiin ja liittymien avulla rakennetaan muun muassa automaattinen rikosilmoitusseuranta.

45 e §. *Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen.* Pykälä muutettaisiin voimassaolevan lain 45 d §:stä lakiin tehtävien muutosten johdosta 45 e §:ksi. Pykälän ensimmäiseen momenttiin tehtäisiin lakitekninen muutos. Pykälän toinen momentti säilyisi ennallaan. Pykälän kolmannesta momentista poistettaisiin kotipaikkasidonnaisuus ja viittaus hyväksynnän antajan virka-asemaan, jolloin ampuma-asekouluttajaksi hyväksyisi yhdistyksen tekemästä hakemuksesta poliisi. Poliisi voisi muuttaa hyväksymiseen asetettuja ehtoja ja rajoituksia tai peruuttaa hyväksynnän, jos pykälän ensimmäisessä momentissa tarkoitettut hyväksynnän edellytykset eivät täyty.

Pykälän kolmannesta momentista poistettaisiin tarpeettomana virke siitä, että poliisipäällikkö tai tehtävään määrätty muu päällystöön kuuluva poliisimies voi hakemuksesta hyväksyä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuksi koulutukseksi myös muun vastaavat edellytykset täyttävän koulutuksen, koska poikkeusmahdollisuus sisältyy jo virkkeeseen siitä, että poliisi voi muuttaa hyväksymiseen asetettuja ehtoja ja rajoituksia. Pykälä säilyisi muuten ennallaan.

47 §. *Hankkimislupa ulkomailla asuvalle.* Pykälän mukaan ulkomailla asuvalle henkilölle luvan ampuma-aseen, aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen antaa ja peruuttaa Poliisihallitus. Säännöstä ehdotetaan muutettavaksi niin, että luvan ampuma-aseen, aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen antaisi näiden esineiden vientiin tai Suomesta tapahtuvaan siirtoon luvan antava viranomaisen. Käytännössä Poliisihallitus antaa yksityistä vientiä koskevat luvat ulkomailla asuvalle ja yksityiseen siirtoon liittyvän hankkimisluvan ulkomailla asuvalle antaa poliisilaitos. Siirtolupa on EU-lomake, eikä siihen voida liittää oikeutta esineen hankintaan Suomessa. Muutos yksinkertaistaisi asiointia ja vähentäisi hallinnollista taakkaa, kun hankkimisluvan antaisi sama viranomaisen, joka antaa myös siirto- tai vientiluvan.

53 a §. *Harrastuksen jatkumisen osoittaminen.* Asedirektiivin 7 artiklan 4 kohta edellyttää aselupaedellytysten säännöllistä seurantaa vähintään viiden vuoden välein ja 5 artiklan 2 kohta puolestaan edellyttää, että aselupa tulee peruuttaa, jos luvan myöntämisen edellytykset, kuten hyväksyttävä peruste aseluvan saamiseksi, eivät enää täyty. Tämä seurantavaatimus ei koske asedirektiivissä C-luokkaan sijoitettuja ilmoituksenvaraisia ampuma-aseita. Näin ollen käytännössä suurin osa Suomessa metsästyksessä käytettävistä aseista jäisivät tämän seurantavaatimuksen ulkopuolelle. Pykälän 1 momenttia muutettaisiin niin, että siihen lisättäisiin käsiaseiden lisäksi myös erityisen vaaralliset ampuma-aseet sekä ampuma-aseet, joiden toimintatapa on kertatuli, sellaisiksi ampuma-aseiksi, joiden hallussapitoon oikeuttavien lupien voimassaolo edellyttää säännöllistä seurantaa. Näiden ampuma-aseiden osalta luvanhaltijan tulisi esittää viiden vuoden välein luotettava selvitys siitä, että ampuma-asetta edelleen käytetään siihen käyttötarkoitukseen, jonka perusteella lupa on myönnetty tai jonka perusteella lupa olisi

voitu myöntää. Poliisi hyödyntäisi asetietojärjestelmää, jotta luvanhaltijaa muistutettaisiin velvollisuudesta harrastuksen jatkumisen osoittamiseksi hyvissä ajoin ennen määräajan täyttymistä. Harrastuksen jatkumisen osoittamisessa luvanhaltija voisi hyödyntää asetietojärjestelmää ja sähköistä asiointia. Pykälän ensimmäisestä momentista poistettaisiin kohdat 1—3, joissa on säädetty lupaviranomaiselle annettavasta selvityksestä. Sen sijaan 1 momentissa säädettäisiin, että selvityksenä tulisi antaa 45 §:n 5—11 momentissa tarkoitettu selvitys, joka osoittaisi lupaedellytysten olevan edelleen voimassa ja että luvanhaltija edelleen aktiivisesti harjoittaa toimintaa, jonka perusteella lupa on myönnetty tai muuta toiminta, johon lupa olisi voitu myöntää. Osana toimitettavaa selvitystä voisi jatkossakin olla edellä mainituissa momentista poistettavissa 1—3 kohdissa tarkoitettu ampuma-asekouluttajan antama todistus ampumaurheilun ja -harrastuksen aktiivisesta harrastamisesta, riistanhoitoyhdistyksen antama todistus loukku- tai luolapyynnin aktiivisesta harjoittamisesta taikka luotettava selvitys ampuma-aseen käytöstä näytökseen, kuvaukseen tai muuhun vastaavaan esitykseen. Niiden lupien osalta, joissa ensimmäisen luvan myöntämisen edellytyksenä on Puolustusvoimien antama lausunto, ei harrastuksen jatkumista osoittamaan tarvittaisi uutta Puolustusvoimien lausuntoa. Valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin siitä, millaista toimintaa pidettäisiin ampuma-aselain näkökulmasta riittävänä selvityksenä harrastuksen jatkumisen osoittamiseksi.

Pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jonka mukaan asekeräilijän hyväksynnän perusteella myönnetyn ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvanhaltijan tulisi kuitenkin toimittaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettu selvitys vain lupaviranomaisen sitä erikseen pyytäessä. Asekeräilijän toiminnassa lähtökohtana on jo keräilysuunnitelmaa hyväksyttäessä, että toiminta on pitkäjänteistä ja pysyväisluonteista. Tämän vuoksi ei pidetä tarpeellisena esittää osoitusta harrastuneisuuden jatkumisesta viiden vuoden välein, ellei lupaviranomainen sitä erikseen pyydä.

57 §. Asekeräilijäksi hyväksyminen. Pykälässä säädetään asekeräilijäksi hyväksymisestä. Asekeräilijä määritellään lain 15 §:ssä. Luonnollisen henkilön tulisi lisäksi täyttää luonnolliselle henkilölle 45 §:n 1 momentissa asetetut aseluvan saamisen edellytykset ja yhteisön ja säätiön tulisi täyttää 45 a §:ssä säädetty yhteisölle ja säätiölle asetetut aseluvan saamisen edellytykset. Kuten tähänkin saakka, asekeräilijällä tulee olla myös 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava. Hyväksynnän saamisen edellytyksiä tarkennettaisiin asedirektiivin muutoksen mukaisesti niin, että voimassaolevan pykälän mukaisen museossa tai kokoelmassa pitämisen sijaan hyväksyntä voitaisiin antaa hakijalle, joka esittää hyväksyttävän suunnitelman järjestelmällistä ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten keräilyä ja säilyttämistä historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen tai kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten. Uutena asiana pykälän ensimmäisessä momentissa säädettäisiin, että suunnitelman tulisi sisältää myös selvitys ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten turvallisesta säilyttämisestä. Pykälästä poistettaisiin kotipaikkasidonnaisuus, eli hakemuksen voisi jättää kirjallisesti myös muulle poliisilaitokselle, kuin hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitokselle. Hakemuksen voisi tehdä sähköistä asiointia käyttäen, kun poliisin tietojärjestelmien uudistukset sen mahdollistavat.

Pykälän vaatimukset hyväksyttävästä keräilysuunnitelmasta sekä sen sisältämästä suunnitelmasta ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten turvallisesta säilyttämisestä toteuttavat osaltaan asedirektiivin 6 artiklan 2 momentin vaatimuksia erityisen vaarallisten ampuma-aseiden luvittamisen osalta.

58 §. Asekeräilijälle annettavan hyväksynnän sisältö ja voimassaoloaika. Pykälän 1 momenttiin lisättäisiin velvoite mainita hyväksynnässä myös, mitä patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia asekeräilijälle annettava hyväksyntä koskee. On huomattava, että jos hyväksyntä koskee myös erityisen vaarallisia ampuma-aseita ja aseiden osia, siitä tulee nimenomaisesti mainita hyväksynnässä. Poliisi arvioi osana lupaharkintaa esitetyn lupahakemuksen ja keräily-

suunnitelman, mukaan lukien ampuma-aseiden aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten turvallinen säilyttäminen, perusteella onko asekeräilijällä edellytykset hankkia ja pitää hallussa myös erityisen vaarallisia ampuma-aseita. Asedirektiivin 6 artiklan 3 kohdan mukaisesti on otettava huomioon, että erityisen vaarallisten ampuma-aseiden luvittaminen edellyttää yksittäistapauksellista harkintaa ja luvan myöntäminen edellyttää hakijalta asianmukaisia perusteluja.

Pykälään lisättäisiin uusi kolmas, neljäs ja viides momentti, joilla selvennettäisiin asekeräilijän hyväksynnän saaneen ampuma-aseen ja aseiden osien hankkimiseen ja hallussapitoon liittyvää lupaprosessia. Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulisi hakea 42 §:n mukaisesti ampuma-aseiden ja aseiden osien hallussapitoon aselupa, johon voidaan liittää hankkimis- tai valmistusoikeus. Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulisi hakea 62 §:n mukaisesti patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen ampumatarvikelupa ja tallentaa tiedot ampumatarvikeluvan nojalla hankkimistaan ja hallussa pitämistään patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tiedostoon. Tiedosto olisi pyydettyä esitettävä poliisille.

Pykälään lisättäisiin uusi kuudes momentti, jonka mukaan lupaviranomainen voisi asettaa asekeräilijän hyväksyntään ehtoja ja rajoituksia ja muuttaa tai lisätä niitä tarvittaessa. Ehtoja voisi asettaa lähinnä yleisen järjestyksen ja turvallisuuden niin edellyttäessä.

59 §. *Asekeräilijän ampuma-aseen, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen muutos.* Ilmoitusvelvollisuus koskisi jatkossa ampuma-aseiden ja aseiden lisäksi patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen muutoksia. Lisäksi velvollisuutta tarkennettaisiin niin, että ilmoittaa tulisi säilytyksen turvallisuuteen tai sijaintiin liittyvistä muutoksista. Ilmoitus voitaisiin jatkossa tehdä myös muulle, kuin säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitokselle. Muutetuille säilytystiloille tulisi saada poliisin hyväksyntä.

61 §. *Patruunoiden hankkiminen ja hallussapito.* Pykälään tehtäisiin teknisiä kielellisiä tarkennuksia, muuten pykälä säilyisi ennallaan.

62 §. *Ampumatarvikelupa.* Pykälän 2 momenttiin tehtäisiin lakitekkinen muutos. Säännöksen kolmatta momenttia, joka koskee lupaa erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon, tarkennettaisiin niin, että luvan myöntämisen edellytyksenä olisi nykyisen erityisen syyn lisäksi se, että yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu. Lupaan voitaisiin asettaa ehto, jonka mukaan erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten käyttö erityisen vaarallisissa ampuma-aseissa on kielletty. Lisäksi lupaan voitaisiin asettaa ehto, jolla rajoitetaan lukumäärällisesti tai muuten erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankintaa, valmistamista ja hallussapitoa. Lupa patruunoiden ja ammusten hallussapitoon voitaisiin myöntää esimerkiksi asedirektiivissä hyväksytyin perustein näytöksiin, kuvauksiin ja keräilyyn enintään vähittäismyyntipakkauksissa. Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan lupa patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten hankkimiseen, keräilyyn ja säilyttämiseen voitaisiin antaa vain asekeräilijälle, jonka säilytystilat poliisi on hyväksynyt.

66 a §. *Luvan peruuttamisen vireilletulo.* Pykälää muutettaisiin 67 §:ään esitettävien muutosten johdosta niin, että sen kohdassa 2 viitattaisiin 67 §:n 1 momentin 4—8 kohtiin ja siihen liisättäisiin viittaus uuteen 67 b §:ään, joka koskisi lupien peruuttamista tietyissä tilanteissa liit-tyen asedirektiivissä kiellettyjen aseiden luokkaan siirrettyihin latauslaitteisiin.

67 §. *Lupien peruuttaminen.* Asedirektiivin mukaan jäsenvaltioilla on velvollisuus peruuttaa ampuma-aseiden hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa, jos direktiivin 5 artiklassa säädetyt luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Aikaisemmin luvan peruuttaminen

oli harkinnanvaraista. Direktiivin 5 artiklan mukaan luvan myöntämisen edellytyksenä ampuma-aseiden hankkimiselle ja hallussapidolle on hyväksyttävä peruste, pääasiassa 18 vuoden ikä tietyin poikkeusmahdollisuuksin ja se, että henkilö ei oletettavasti aiheuta vaaraa itselleen tai muille taikka yleiselle järjestykselle ja tai yleiselle turvallisuudelle. Direktiivin mukaan sen, että henkilö on tuomittu tahallisesta väkivaltarikoksesta, on katsottava viittaavan tällaisen vaaran olemassaoloon.

Asedirektiivimuutoksen johdosta ampuma-aselain 67 §:n mukaisia ehdottomia ja harkinnanvaraisia luvan peruuttamisperusteita tulisi muuttaa niin, että niissä tapauksissa, joissa luvan myöntämisen edellytykset eivät täyty, peruuttaminen ei olisi enää harkinnanvaraista. Voimassaolevan ampuma-aselain 67 §:n mukaan ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon myönnetty lupa on voitu jättää peruuttamatta, vaikka henkilö olisi syyllistynyt rikokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi pitämään hallussaan aseita tai luvanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia, koska nämä peruuttamisperusteet ovat olleet harkinnanvaraisia. Kuitenkin ampuma-aselain 45 §:n 1 momentin mukaan yleisenä edellytyksenä luvan myöntämiseksi on se, että henkilö on sopiva käyttäytymiseltään ja terveydentilaltaan.

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon myönnetyn luvan peruuttaminen ei tarkoita sitä, että henkilö ei voisi jatkossa saada uutta lupaa, mikäli luvan myöntämisen edellytykset lupaa haettaessa täyttyvät. Uutta lupaa haettaessa poliisi arvioi uudestaan luvanhakijan sopivuuden hänen käyttäytymisensä ja terveydentilansa huomioon ottaen. Esimerkiksi luvanhakijan aikaisemman rikoksiin syyllistymisen osalta poliisi ottaa huomioon rikoksen vakavuuden ja siitä kuluneen ajan ja terveydentilan osalta sen, mikä henkilön terveydentila on luvan hakuhetkellä.

Pykälän ensimmäisessä momentissa mainittuihin lupiin, jotka tietyissä tilanteissa tulee peruuttaa, lisättäisiin aseenkäsittelylupa, jotta pykälä kattaisi kaikki ampuma-aselain mukaiset lupamuodot, joita peruuttaminen voi koskea.

Pykälän ensimmäisen momentin ehdottomiin peruuttamisperusteisiin lisättäisiin uudet 4—8 kohdat. Näitä kohtia pääosin vastaavat kohdat ovat aiemmin kuuluneet pykälän toisen momentin mukaisiin harkinnanvaraisiin luvanperuuttamisperusteisiin.

Ensimmäisen momentin 4 kohta koskisi luvan peruuttamista tiettyihin törkeisiin rikoksiin syyllistymisten perusteella ja se on aiemmin kuulunut pykälän toisen momentin mukaisiin harkinnanvaraisiin peruuttamisperusteisiin. Tällaisia rikoksia olisivat törkeät väkivaltaista käyttäytymistä osoittavat rikokset tai rikoslain 50 luvun 2 ja 4 a §:ssä tarkoitettu rikos eli törkeä huumausainerikos tai törkeä huumausainerikoksen edistäminen. Lisäksi peruuttamiseen johtaisi muu rikos, joka osoittaisi luvanhaltijan sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Rikos, joka osoittaisi luvanhaltijan sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia voisi olla esimerkiksi muu kuin törkeä väkivaltarikos, terroristisessa tarkoituksessa tehty rikos tai sen valmistelu, törkeä metsästysrikos tai muu sellainen rikos, josta voidaan tuomita vankeusrangaistukseen, kuten talousrikos tai liikennerikos. On perusteltua, että törkeää väkivaltaista käyttäytymistä osoittavaan rikokseen syyllistyminen, kuten pahoinpitely tai raiskaus johtaisivat ampuma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamiseen. Lisäksi olisi perusteltua, että peruuttamiseen johtaisivat muut rikokset, jos lupaviranomainen katsoo niiden osoittavan luvanhaltijan sopimattomaksi ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammus-

ten hallussapitoon. Asedirektiivin mukaan tahalliseen väkivaltarikokseen syyllistymisen on katsottava viittaavan siihen, että henkilö voi aiheuttaa vaaraa itselleen tai muille taikka yleiselle järjestykselle ja tai yleiselle turvallisuudelle. Luvan peruuttaminen ensimmäisen momentin 4 kohdan perusteella vaatisi sitä, että luvanhaltija on tuomittu pykälässä mainitusta törkeästä rikoksesta taikka muusta sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänet sopimattomaksi pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Rikokseen syyllistymisen voidaan katsoa osoittavan, ettei luvanhaltija täytä lain 45 §:n mukaisia luvansaaajaa koskevia edellytyksiä käyttäytymisensä vuoksi.

Ensimmäisen momentin 5 kohdan mukaan lupa olisi peruutettava, jos luvanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Terveydentila on käyttäytymisen ohella ampuma-aselain 45 §:n mukaan seikka, jonka perusteella tarkastellaan aseluvansaaajan sopivuutta koskevia edellytyksiä ampuma-aseen ja aseiden osien hallussapidolle ja mikäli edellytykset puuttuvat, tulee lupa peruuttaa. Mikä tahansa luvanhaltijan terveydentilaa, elämäntapaa tai käyttäytymistä koskeva poliisin tietoon tuleva seikka ei johtaisi luvan peruuttamiseen, vaan poliisi katsoisi luvanhaltijan olevan terveydentilansa johdosta sopimaton hankkimaan tai pitämään hallussaan ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Luvanhaltijalla todettu muistisairaus olisi esimerkiksi sellainen syy, jonka perusteella hänet voitaisiin katsoa terveydentilaltaan sopimattomaksi pitämään hallussaan ampuma-aseita.

Pykälän 1 momentin 6 kohdan mukaan peruuttamisedellytyksenä olisi se, että luvanhaltija on syyllistynyt törkeään ampuma-aserikokseen. On perusteltua, että rikoslain 41 luvun 2 §:n mukaisesti törkeästä ampuma-aserikoksesta tuomitulta peruutettaisiin lupa ilman harkintaa. Törkeässä ampuma-aserikoksessa rikoksen kohteena on erityisen vaarallinen ampuma-ase taikka suuri määrä ampuma-aseita, tehokkaita ilma-aseita tai aseiden osia tai, rikoksella tavoitellaan huomattavaa taloudellista hyötyä taikka rikos tehdään erityisen suunnitelmallisesti ja rikos on myös kokonaisuutena arvostellen törkeä. Törkeään ampuma-aserikokseen syyllistymisestä tuomitaan vankeutta vähintään neljä kuukautta ja enintään neljä vuotta.

Pykälän 1 momentin kohdan 7 mukaan peruuttamisperuste olisi se, että yhteisö tai säätiö ei enää täytä 45 a §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä, koska tällöin lupaa ei myönnettäisi sitä haettaessa. Lupa tulisi uuden 8 kohdan mukaisesti perua, jos ampuma-ase tai aseiden osa on kadonnut tai anastettu. Tässäkin tapauksessa luvan myöntämisen edellytyksiä ei ole enää, koska lupa myönnetään tiettyyn ampuma-aseeseen tai aseiden osaan, joten luvan peruuttaminen kyseisen ampuma-aseen tai aseiden osan kohdalla olisi perusteltua. Yksittäisen osan katoaminen tai anastetuksi tuleminen ei kuitenkaan johtaisi aseluvan peruuttamiseen.

Pykälän toinen momentti koskisi harkinnanvaraisia peruuttamisperusteita, kuten myös voimassaolevassa laissa. Lupiin, jotka voidaan peruuttaa tietyissä tilanteissa, lisättäisiin aseenkäsittelylupa samoin perustein kuin se lisättiin ensimmäiseen momenttiin. Rikosperusteisista syistä luvan peruuttaminen olisi harkinnanvaraista ensinnäkin rikoslain 50 luvun 1 ja 2 a ja 4 §:ssä tarkoitettuihin rikoksiin syyllistymisen perusteella. Näitä rikoksia olisivat huumausainerikos, huumausaineen käyttörikos, huumausainerikoksen valmistelu ja huumausainerikoksen edistäminen. Lisäksi peruuttaminen olisi harkinnanvaraista ampuma-aserikokseen tai ampuma-aserikkomukseen syyllistymisen perusteella taikka muun ampuma-asetta käyttäen tehdyn rangaistavan teon perusteella. Harkinnanvaraisena peruuttamisperusteena olisivat myös muut rikokset, jotka voivat osoittaa luvanhaltijan sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita. Näissä tapauksissa lupa peruutettaisiin, jos rikokseen tai rikoksiin syyllistymisen katsottaisiin osoittavan luvanhaltijan sopimattomuus. Esimerkiksi toistuva rikoksiin syyll-

listyminen voisi osoittaa luvanhaltijan sopimattomaksi pitämään hallussaan ampuma-aseita tai aseita.

Pykälän 2 momentin 2 kohdan mukaan harkinnanvaraisena peruuttamisperusteena olisi se, että luvanhaltija on rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseita, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa. Kohta oli aiemmin 2 momentin 3 kohta ja säilyisi sisällöllisesti ennallaan.

Pykälän 2 momentin 3 kohdan mukaan harkinnanvarainen peruuttamisperuste olisi se, että yhteisö tai säätiö taikka sen 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava on rikkonut ampuma-aseita, sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupaehtoja taikka muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseita, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa. Kohta oli aikaisemmin pykälän 2 momentin 4 a kohta ja säilyisi sisällöllisesti ennallaan.

Ampuma-aseen muuta kuin tilapäistä kantamisen lopettamista koskevaa luvan peruuttamisperustetta, joka oli aiemmin pykälän 2 momentin 5 kohdassa, muutettaisiin tarkentamalla sen muotoilua niin, että lupa voitaisiin peruuttaa, jos luvanhaltija on muuten kuin tilapäisesti lopettanut ampuma-aseen kantamisen luvan myöntämisen perusteena olevan harrastuneisuuden. Kohta olisi 2 momentin 4 kohdassa. Harkinnanvaraisista peruuttamisperusteista poistettaisiin peruste, jossa luonnollinen henkilö luvanhaltijana ei ole 53 a §:ssä tarkoitettua tavalla osoittanut käyttävänsä 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta 43 §:n 1 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa mainittuun hyväksyttävään käyttötarkoitukseen, koska peruuttamisperuste sisältyisi edellä mainittuun ampuma-aseen kantamista koskevaan peruuttamisperusteeseen.

Pykälän 2 momentin 5 kohdan mukaan lupa voitaisiin peruuttaa, jos ampuma-aseen, aseita, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapito muutoin kuin 1 - 4 kohdassa tarkoitettulla tavalla erityisen painavasta syystä vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta. Tämä uusi harkinnanvarainen peruuttamisperuste johtuu asedirektiivissä olevasta ampuma-aseiden turvallista säilytystä ja turvallista säilytystä koskevasta vaatimuksesta.

Pykälän 2 momentin 6 kohdan mukaan lupa voitaisiin peruuttaa, jos ampuma-aseen hallussapito ei ole enää työn vuoksi välttämätöntä. Säännös sisältyi aiemmin pykälän 2 momentin 5 kohtaan ja säilyisi sisällöltään ennallaan.

Pykälän 3 momentti, jonka mukaan rinnakkaisluvan peruuttavan viranomaisen on ilmoitettava rinnakkaisluvan peruuttamisesta aseluvan haltijalle, säilyisi ennallaan.

67 b §. *Lupien peruuttaminen eräissä tilanteissa.* Pykälä olisi uusi ja liittyisi asedirektiivin vaatimukseen, siitä, että jäsenvaltioiden on varmistettava, että direktiivin luvanvaraisten aseiden luokkaan kuuluvan ampuma-aseen hankinta- ja hallussapitolupa peruutetaan, jos havaitaan, että henkilöllä, jolle mainittu lupa on myönnetty, on hallussaan latauslaite, joka sopii asennettavaksi keskisytytteisiin itselataaviin kertatuliaseisiin tai lippaallisiin kertatuliaseisiin ja jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa, tai kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa, jos kyse on pitkistä ampuma-aseista. Direktiivin mukaan lupaa ei tarvitse peruuttaa, jos henkilöllä on lupa direktiivin A-luokkaan kuuluvan aseiden hallussapitoon. Asedirektiivin mukaan lupien peruuttamiseen riittää se, että edellä tarkoitettu kapasiteetiltaan iso latauslaite on henkilön hallussa. Asedirektiivi ei sisällä tähän säännökseen mitään poikkeuksia. Näin ollen kapasiteetiltaan ison latauslaitteen hallussapito mistä tahansa syystä ilman, että henkilöllä on sen hankintaan tai hallussapitoon oikeuttavaa lupaa, tulee asedirektiivin mukaan johtaa luvanvaraisten ampuma-aseiden luokkaan kuuluvien ampuma-aseiden lupien peruuttamiseen.

Pykäläehdotuksen mukaan lain 6 §:n 2 momentin 4—7 ja 12 kohdassa tarkoitettuun ja 7 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla itselataavalla kertatulella toimivaan ampuma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavat luvat ja hyväksynät sekä aseenkäsittelylupa olisi peruutettava, jos henkilöllä on hallussaan 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu latauslaite ilman sen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Edellä mainituksi lupien peruuttamiseen johtavaksi hallussapidoksi ei katsottaisi esimerkiksi vapaaehtoisesta maanpuolustuskoulutuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettussa sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen yhteydessä, edellä mainitulla lippaalla varustetulla ampuma-aseella 88 §:n mukaisesti valvottuna käyttönä tapahtuvaa harjoittelua, eikä tällä esityksellä muutenkaan muuteta ampuma-aselain valvottua käyttöä koskevaa säännöstä.

67 c §. *Ampuma-asekouluttajalle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen.* Pykälä muutettaisiin 67 b §:stä 67 c §:ksi uuden 67 b §:n lisäämisen johdosta. Pykälä säilyisi sisällöltään ennallaan.

68 §. *Asekeräilijälle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen.* Pykälän ensimmäiseen momenttiin lisättäisiin yhteisön ja säätion oheen myös museo toimijaksi, jonka lakkaaminen johtaisi asekeräilijälle annetun hyväksynnän raukeamiseen. Muutos selventäisi pykälän soveltamista. Lisäksi momenttiin tehtäisiin kielellinen korjaus. Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

68 a §. *Poikkeus lupien ja hyväksynnän peruuttamiseen.* Pykälään lisättäisiin luvattomat latauslaitteet niiden esineiden luetteloon, joista luvanhaltijan taikka asevastaavan tai asekeräilijän hyväksynnän saaneen henkilön ilmoittaessa oma-aloitteisesti ja luovutettaessa esineen poliisin haltuun ei seuraisi luvattoman hallussapidon perusteella ampuma-aseen, aseosan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan taikka asevastaavan tai asekeräilijän hyväksynnän peruuttamista. Lisäksi pykälään tehtäisiin tekninen kieliasua koskeva muutos. Muutoksen johdosta kielletyn latauslaitteen haltija voisi välttää pykälässä mainitun luvan tai hyväksynnän peruuttamisen ilmoittamalla omasta aloitteestaan esineestä ja luovuttamalla sen poliisille. Näin asedirektiivin muutoksen johdosta kielletyiksi muuttuneet latauslaitteet saataisiin poliisin haltuun.

70 §. *Aseosan, tehokkaan ilma-aseen ja deaktivoidun ampuma-aseen hankinnasta ilmoittaminen ja esittäminen poliisille.* Pykälään lisättäisiin uusi toinen momentti, joka koskisi deaktivoituja ampuma-aseita. Muutos johtuu siitä, että deaktivoidut ampuma-aseet on lisätty asedirektiivin muutoksessa ilmoituksenvaraisten aseiden luokkaan. Muutoksen myötä deaktivoitujen ampuma-aseiden jäljitettävyyden paransi, kun ne merkittäisiin poliisin tietojärjestelmään. Deaktivoidun ampuma-aseen hankkineen olisi 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisilaitokselle, ellei ilmoitusta ole tehty 42 c §:n nojalla. Ilmoituksen voisi tehdä sähköistä asiointia käyttämällä ja myös deaktivoitu ampuma-ase olisi esitettävä pyynnöstä poliisille. Pykälän otsikkoa muutettaisiin niin, että se vastaisi pykälän sisältöä. Pykälän kolmanteen momenttiin, joka koskee ilmoituksen tekemistä sähköistä asiointia käyttämällä, lisättäisiin viittaus 119 a §:ään. Asetuksenantovaltuutta koskevaan neljänteen momenttiin lisättäisiin viittaus pykälän 2 momenttiin ja tehtäisiin kielellinen korjaus.

75 §. *Siirto ja tuonti Suomeen sekä hallussapito Euroopan ampuma-asepassin nojalla.* Pykälään lisättäisiin asedirektiivissä tarkoitettujen ampumaurheilussa käytettäväksi soveltuvat A6- ja A7-luokan ampuma-aseet niihin ampuma-aseisiin, jotka Euroopan ampuma-asepassin haltija saa siirtää ja tuoda Suomeen ampumaurheilussa tietyin edellytyksin. Muutos johtuu asedirektiivin ampuma-aseiden luokittelua koskevasta muutoksesta. Lisäksi pykälästä poistettaisiin maininta asedirektiivissä tarkoitetuista D-luokan aseista, koska asedirektiivin muutoksella D-luokka poistettiin direktiivistä. Pykälään tehtäisiin lisäksi kielellisiä tarkennuksia.

80 §. *Suomesta tapahtuvan siirron luvanvaraisuus.* Vastaavasti kuten 75 §:ssä, tähän pykälään lisättäisiin maininta asedirektiivissä tarkoitetuista ampumaurheilussa käytettäväksi soveltuvan A6- ja A7-luokan ampuma-aseista, jotka Euroopan ampuma-asepassin haltija saisi siirtää Suomesta tietyissä tilanteissa. Lisäksi pykälästä poistettaisiin maininta asedirektiivissä tarkoitetuista D-luokan aseista, koska asedirektiivin muutoksella D-luokka poistettiin direktiivistä. Pykälään tehtäisiin lisäksi kielellisiä parannuksia.

84 a §. *Aseluvan tai vastaavan oikeutuksen sekä henkilöllisyyden tarkastaminen.* Pykälä on uusi ja sillä täytäntöönpantaisiin asedirektiiviin otettu vaatimus aseluvan tai vastaavan oikeutuksen ja henkilöllisyyden tarkastamisesta. Asedirektiivin 5 b artiklan mukaan etäsovimuksella tehtävissä luovutuksissa ampuma-aseen, olennaisten osien tai ampumatarvikkeiden ostajan henkilöllisyyden ja tarvittaessa luvan tarkistaa ennen luovutusta kyseiselle henkilölle tai viimeistään sen yhteydessä joko luvan saanut asekauppias tai -välittäjä tai viranomaisen tai kyseisen viranomaisen edustaja. Ampuma-aseiden, aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten jäljitettävyyden ja seurannan edistämiseksi olisi kuitenkin tarpeen säätää aseluvan tai vastaavan oikeutuksen ja henkilöllisyyden tarkastamisesta myös muissa luovutustilanteissa, kuin etäkaupassa.

Pykälän ensimmäisen momentin mukaan ampuma-aseen, aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten 86 §:ssä tarkoitettu luovutus, taikka 87 §:ssä tarkoitettu lainaaminen edellytyksenä on, että luovuttaja tai lainaksiantaja varmistaa luovutuksen saajan taikka lainaksisaajan henkilöllisyyden ja oikeuden kyseisen esineen hankkimiseen tai hallussapitoon. Tämän velvollisuuden laiminlyöntiä arvioitaisiin ampuma-aserikoksena rikoslain 41 luvun 1 §:n mukaan.

Toisen momentin mukaan asealan elinkeinoluvan haltija voi varmistaa 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovutuksen saajan tai lainaksisaajan henkilöllisyyden vahvaa sähköistä tunnistautumista käyttäen. Laissa vahvasta sähköisestä tunnistamisesta ja sähköisistä luottamuspalveluista 617/2009 säädetään vahvasta sähköisestä tunnistamisesta sekä tunnistuspalveluiden tarjoamisesta palveluntarjoajille, yleisölle ja toisille tunnistuspalvelun tarjoajille.

Kolmannessa momentissa säädettäisiin, että asealan elinkeinoluvan haltijalla on oikeus tarkastaa hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava luvan voimassaolo poliisilta myös 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen. Sähköiseen asiointiin sovelletaan lakia vahvasta sähköisestä tunnistautumisesta (617/2009).

87 §. *Ampuma-aseen ja aseosien lainaaminen.* Pykälän ensimmäisen momentin 10 kohtaa tarkennettaisiin niin, että kun sen mukaan erityisen vaarallisen ampuma-aseen saa lainata vain sille, jolla on oikeus toimintatavaltaan ja muuten vastaavan ampuma-aseen hallussapitoon, sana "muuten" korvattaisiin sanalla "asetyypiltään". Lisäksi tarkennettaisiin, että lainaksisaajalla tulisi olla hallussapitoon oikeuttava lupa nimenomaan erityisen vaaralliseen ampuma-aseisiin. Muutoksilla selvennettäisiin sitä, kenelle erityisen vaarallisen ampuma-aseen saa lainata.

Pykälän neljännen momentin mukaan aseosien saa lainata toiselle, jos hänelle 1 momentin mukaan saisi lainata ampuma-aseen, jossa lainattava aseosa on suunniteltu ja valmistettu käytettäväksi. Aseosien saa lisäksi lainata sille, jolla muuten on oikeus kyseisen aseosien hallussapitoon. Myös ampuma-aseen latauslaitteet kuuluvat momentissa tarkoitettuihin aseosiin.

91 §. *Haltuunotto.* Pykälää täydennettäisiin lisäämällä siihen uusi 3 momentti, jonka mukaan poliisi voisi pakkokeinoin 7 luvussa säädetyn takavarikon kumoutuessa ottaa esineen hal-

tuun, jos kyseessä on ampuma-aselain soveltamisalaan kuuluva esine, johon sen haltijalla ei ole voimassaolevaa hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Haltuunottoa voitaisiin jatkaa siihen saakka, kunnes kyseisen esine voidaan luovuttaa tämän esineen hallussapitoon oikeutetulle. Määrääjän kuluttua esine voitaisiin ampuma-aselain 100 §:n mukaisesti myydä poliisin toimesta omistajan lukuun.

92 §. Väliaikainen haltuunotto. Pykälää esitetään tarkennettavaksi niin, että ampuma-aselain mukaiset hyväksynnit lisättäisiin lupien rinnalle. Pykälän ensimmäisen momentin mukaista poliisin velvollisuutta tehdä päätös lupien ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun tarkennettaisiin niin, että velvollisuus ei koskisi tilanteita, joissa lupa tai hyväksyntä on sähköinen. Pykälään tehtäisiin lisäksi kielellisiä tarkennuksia. Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

93 §. Väliaikaisen haltuunoton vaikutus luvan tai hyväksynnän voimassaoloon. Pykälää ehdotetaan muutettavaksi niin, että ampuma-aselain mukaiset hyväksynnit ja aseiden käsittelylupa lisättäisiin sen ensimmäiseen momenttiin. On tarkoituksenmukaista, että mikäli poliisi ottaa hyväksynnän tai aseiden käsittelyluvan väliaikaisesti haltuun, kyseessä oleva hyväksyntä tai lupa lakkaa olemasta voimassa. Pykälään tehtäisiin lisäksi kielellisiä muutoksia.

94 §. Väliaikaisen haltuunoton kesto. Ampuma-aselain nojalla annetut voimassaolevat hyväksynnit tai luvat lisättäisiin pykälän ensimmäiseen momenttiin, joka koskee haltuunottoa koskevan päätöksen voimassaoloa. On tarkoituksenmukaista ja yhdenmukaista, että myös ampuma-aselain mukaista hyväksyntää tai lupaa koskeva haltuunottopäätös olisi voimassa kolme kuukautta. Pykälän toiseen momenttiin, joka koskee haltuun otettujen esineiden palauttamista, lisättäisiin myös luvat ja hyväksynnit. Nykyisen muotoilun mukaan palautettu lupa tulee uudelleen voimaan ja tätä ehdotetaan muutettavaksi niin, että jos haltuun otettu esine, lupa tai hyväksyntä palautetaan, niiden voimassaolo jatkuu entisin ehdoin. Pykälään tehtäisiin lisäksi joitakin kielellisiä muutoksia.

96 §. Lupatodistuksen ja suostumuksen luovuttaminen, poliisin haltuun ottaminen ja palauttaminen. Pykälän ensimmäiseen momenttiin lisättäisiin aseiden käsittelylupa ja hyväksyntä, niin että myös edellä mainittuja koskevat asiakirjat olisi viipymättä luovutettava poliisille. Momentissa mainittujen asiakirjojen luetteloon lisättäisiin kortti ja hyväksyntä ja lisäksi momenttiin tehtäisiin joitakin kielellisiä tarkennuksia. Pykälän toiseen momenttiin lisättäisiin uudelleen voimaan tuleviin asiakirjoihin luvan rinnalle myös suostumus ja palautettavien asiakirjojen luetteloon kortti, hyväksyntä tai suostumus. Lisäksi momenttiin tehtäisiin kielellisiä tarkennuksia.

105 §. Huolellisuusvelvollisuus. Pykälään lisättäisiin uusi toinen momentti, jonka mukaan alle 18-vuotiaan rinnakkaisluvalla hallussa pitämien ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunoiden huolellisesta säilyttämisestä vastaa kyseisen ampuma-aseen ja aseiden osien pääluvan haltija. Muutos johtuu asedirektiiviin tehdystä muutoksesta, jonka mukaan alle 18-vuotiaan ammuntaa harjoittavan vanhempi tai sellainen aikuinen, jolla on voimassa oleva aseenkantolupa tai metsästyslupa, kantaa vastuun asianmukaisesta säilyttämisestä direktiivin 5 a artiklan mukaisesti ja selvittäisi säilyttämistä koskevaa vastuuta alle 18-vuotiaan rinnakkaisluvalla pääluvan haltijan osalta.

106 §. Säilyttäminen. Pykälää muutettaisiin niin, että sen 1 momenttiin lisättäisiin aseiden osat, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot. Pykälän 2 momenttiin lisättäisiin virke siitä, että jos patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksot ei säilytetä edellä tarkoitettussa turvakaapissa, niin ne on säilytettävä ampuma-aseista erillään siten, ettei vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole. Pykälän 3 momenttiin lisättäisiin vaatimus siitä, että yli viiden ampuma-aseiden kokoamisen mahdollistavat aseiden osat on säilytettävä murtoturvalisissa ja lukituksissa.

turvakaapissa. Ampuma-aselain 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annettu sisäministeriön asetus ampuma-aseiden säilyttämiseen tarkoitettuun turvakaapista (163/2002) koskee turvakaapin vaatimuksia, asetusta on muutettu viimeksi 1.3.2018 voimaan tulleella asetuksella (956/2017). Turvakaapin vaihtoehtona olisi edellä mainitussa tapauksessa aseiden säilytyspaikan poliisilaitoksen hyväksyntä säilytystiloille.

Pykälään lisättäisiin uusi 4 momentti, jonka mukaan asealan elinkeinoluvan haltijan ja asekeräilijän tulisi säilyttää ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia, tilapäistä säilytystä lukuun ottamatta, poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa. Muutoksella selvennettäisiin asealan elinkeinoluvan haltijan ja asekeräilijän säilytysvelvollisuutta koskevia säännöksiä.

Ehdotetuilla muutoksilla täytäntöönpantaisiin asedirektiivin uusi 5 a artikla, jonka mukaan jäsenvaltioiden on otettava käyttöön säännöt ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden asianmukaisesta valvonnasta ja turvallisesta säilytyksestä. Artikla edellyttää, että ampuma-aseet ja niiden ampumatarvikkeet eivät saa olla suoraan yhdessä saatavilla. Asianmukaisella valvonnalla tarkoitetaan sitä, että asianomaista ampuma-asetta tai asianomaisia ampumatarvikkeita laillisesti hallussaan pitävä henkilö valvoo niitä niiden kuljetuksen ja käytön aikana. Mainitunlaisen asianmukaisten säilytysjärjestelyjen valvonnan tason on vastattava asianomaisten ampuma-aseiden ja ampumatarvikkeiden määrää ja luokkaa.

Pykälään tehtäisiin lisäksi teknisiä kielellisiä tarkennuksia.

106 b §. *Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen sekä väliaikainen säilyttäminen.* Pykälään lisättäisiin uusi ensimmäinen momentti ja samalla voimassaolevan pykälän teksti siirtyisi toiseksi momentiksi. Uuden ensimmäisen momentin mukaan patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammuksien säilyttäminen, kuljettaminen ja väliaikainen säilyttäminen tulee järjestää siten, etteivät ampuma-aseet ja patruunat tai erityisen vaaralliset ammuksot ole suoraan yhdessä saatavilla eikä vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole. Pykälän otsikkoa muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä ja pykälään tehtäisiin joitain kielellisiä muutoksia. Muutosten osalta viitataan 106 §:n perusteluihin koskien asedirektiivin muutosta.

110 §. *Ampuma-aseen ja patruunoiden tarkastus.* Pykälää muutettaisiin niin, että tarkastuttamiselvelvollisuuden piiriin tuotaisiin myös muunnetut ampuma-aseet ja patruunat. Muutoksen johdosta myös muunnettujen ampuma-aseiden käyttäjäturvallisuus paranisi, kun niiden käyttöturvallisuus tarkastettaisiin ennen kaupan laskemista tai muuta luovuttamista. Muutos parantaisi myös muunnettujen ampuma-aseiden ja patruunoiden jäljitettävyyttä. Lisäksi momenttiin lisättäisiin säännös siitä, että ampuma-ase on tarkastutettava myös, jos siihen vaihdetaan asealan elinkeinoluvan haltijan toimesta aseiden osa. Tällä varmistetaan ampuma-aseen käyttöturvallisuutta ja kuluttajansuojaa. Pykälän 2 momenttia tarkennettaisiin ja lisättäisiin että yksityiseen valmistamiseen tai muuntamiseen oikeuttavaan aselupaan voidaan sisällyttää ehto, jonka mukaan myös muunnettu ampuma-ase on tarkastutettava sen käyttöturvallisuuden toteuttamiseksi. Otsikkoa muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä ja pykälään tehtäisiin kielellisiä muutoksia.

110 a §. *Sarja- ja tunnistenumero sekä merkinnät.* Asedirektiivi velvoittaa jäsenvaltioita varmistamaan, että markkinoille saatetut ampuma-aseet, jotka on valmistettu tai tuotu unionin alueelle 14 päivänä syyskuuta 2018 tai sen jälkeen, on varustettu selkeällä, pysyvällä ja yksilöllisellä merkinnällä viipymättä valmistuksen jälkeen ja viimeistään ennen niiden markkinoille saattamista tai viipymättä unionin alueelle tuonnin jälkeen. Pykälän 3 kohtaan tehtäisiin muutoksia niin, että siihen lisättäisiin aseiden osat. Lisäksi kohtaa tarkennettaisiin niin, että merkin-

töjä koskevat vaatimukset ovat vähimmäisvaatimuksia, eli myös enemmän merkintöjä saisi tehdä. Muutoksen johdosta valmistajan nimen sijaan voisi merkitä tuotemerkin ja lisäksi tulisi merkitä valmistusvuoksi, mikäli se ei ole osa sarjanumeroa. Pykälän pakkausmerkintää koskevaan 6 kohtaa tarkennettaisiin lisäämällä viittaus lain 5 §:n 2 momentissa tarkoitettuun patruunan tyyppiin.

110 b §. Merkintöjen tekeminen. Pykälässä säädetään merkintöjen tekemisestä. Pykälän ensimmäisessä momentissa veloitetaan ampuma-aseen valmistaja valmistuksen yhteydessä ja valtion viranomaisen tietyissä tilanteissa tekemään ampuma-aseeseen valmistusmerkintä. Momenttia muutettaisiin niin, että ampuma-aseen lisäksi merkintöjen tekemistä koskevat veloitteet koskisivat ampuma-aseen lisäksi ampuma-aseen osaa, äänenvaimenninta ja latauslaitetta lukuun ottamatta. Vastaavat muutokset tehtäisiin pykälän muihin momentteihin. Ampuma-aseen valmistajalla tarkoitettaisiin ketä tahansa, joka ampuma-aseen valmistaa.

Toista momenttia muutettaisiin niin, että asealan elinkeinonluvan haltijan, joka tuo tai siirtää pysyvästi Suomeen ampuma-aseen tai muun ampuma-aseen osan kuin latauslaitteen tai äänenvaimentimen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on viimeistään ennen ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan kauppaan laskemista tai luovuttamista ja viipymättä siirron tai tuonnin jälkeen tehtävä siihen valmistusmerkintä tai sitä vastaavat tiedot. Aikaisemmin momentissa veloitettiin tekemään täydennysmerkintä. Muutos johtuu direktiivin muutoksesta, jonka mukaan myös markkinoille saatettuihin ampuma-aseisiin ja aseiden osiin on tehtävä yksilöivä merkintä. Käytännössä esineen haltijan on merkittävä esineeseen omat yksilöintitietonsa, mikäli valmistusmerkintään tarvittavia tietoja ei ole tiedossa.

Pykälän 5 momentin mukaista mahdollisuutta saada lupa poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä tarkennettaisiin niin, että Poliisihallitus voisi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä jos ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja merkintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan historiallista arvoa. Ase-direktiivin 4 artiklan 2 kohdan mukaan historiallisesti erityisen merkittäviä ampuma-aseita tai olennaisia osia koskevat merkintävaatimukset määräytyvät kansallisen lainsäädännön mukaisesti. Pykälän mukainen poikkeusmahdollisuus koskisi historiallisesti erittäin merkittäviä ampuma-aseita ja ampuma-aseen osia.

Pykälään lisättäisiin uusi 6 momentti, jonka mukaan ne ampuma-aseen osat, jotka ovat liian pieniä merkittäväksi valmistusmerkinnällä, on merkittävä vähintään sarjanumerolla. Muutos täyttäisi asedirektiivin 4 artiklan mukaisen vaatimuksen siitä, että jos olennainen osa on liian pieni merkittäväksi tämän artiklan mukaisesti, se on merkittävä vähintään sarjanumerolla taikka aakkosnumeerisella tai digitaalisella koodilla. Lisäksi pykälään tehtäisiin joitain teknisluontoisia kielellisiä muutoksia.

110 c §. Merkintöjen poistaminen tai muuttaminen. Pykälään lisättäisiin aseiden osat, jolloin kielto poistaa tai muuttaa merkintöjä ilman Poliisihallituksen merkinnän selventämiseksi tai parantamiseksi antamaa lupaa koskisi selkeästi myös ampuma-aseiden osia.

112 §. Deaktivoitujen ampuma-aseiden esittäminen ja ilmoittaminen. Pykälää muutettaisiin niin, että pysyvästi ampuma-kelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen ja pysyvästi toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osan sijaan pykälässä käytettäisiin termiä deaktivointi, joka tarkoittaa pysyvästi ampumakelvottomaksi tekemistä. Käsitettä käytetään asedirektiivissä ja deaktivointiasetuksessa. Koska deaktivointiasetuksen mukaan deaktivointi koskee koko asetusta, poistettaisiin pykälästä maininnat pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdystä aseiden osasta. Säännöstä tarkennettaisiin niin, että deaktivoitu ampuma-ase olisi esitettävä Poliisihallitukselle tarkastusta varten. Pykälän otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä.

112 a §. *Deaktivoitun ampuma-aseen siirto ja tuonti Suomeen.* Pykälään tehtäisiin vastaavat termejä koskevat muutokset kuin 112 §:ään sekä poistettaisiin ampuma-aseen osaa koskevat viittaukset samoin perustein, kuin 112 §:stä. Otsikko muutettaisiin vastaamaan pykälän sisältöä.

112 b §. *Ampuma-aseen deaktivointi.* Pykälään tehtäisiin samat termejä koskevat muutokset, kuin 112 §:ään, lisäksi termi elinkeinonharjoittaja muutettaisiin termiksi asealan elinkeinonharjoittaja, jotta se olisi yhteneväinen muiden lain säännösten kanssa. Asealan elinkeinonharjoittajan velvollisuutta antaa deaktivoinnista todistus tarkennettaisiin vielä niin, että todistuksesta tulisi käydä ilmi deaktivointitoimenpiteet. Pykälään tehtäisiin lisäksi joitain kielellisiä muutoksia.

113 §. *Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen.* Pykälän 1 momenttia tarkennettaisiin niin, että poliisin velvollisuus tallentaa tarpeellisia tiedostoja koskisi myös ampuma-aseiden, aseosien, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten jäljittämisen suorittamiseksi tarpeellisia tiedostoja. Näitä tiedostoja olisivat esimerkiksi aseluvat, ase-elinkeinoluvat, ampuma-aselaissa mainitut hyväksynnät ja suostumukset. Tiedostot sisältäisivät muun muassa luvan, hyväksynnän tai suostumuksen saaneen päätöksen tiedot. Velvoite kattaisi asealan elinkeinonharjoittajista ja annetuista asealan elinkeinoluvista asedirektiivin 4 artiklan 3 kohdassa säädetyn rekisterinpitovelvollisuuden.

Kauttakulkua koskevat tiedot lisättäisiin niiden tietojen luetteloon, jotka voidaan tallentaa asedirektiivissä sekä siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille. Pykälään tehtäisiin lakitekninen muutos, koska Euroopan unionin neuvoston päätöksellä 20 päivänä toukokuuta 1999 Schengenin soveltamissopimuksen 77—81 ja 83—90 artikla on korvattu asedirektiivillä.

Pykälän 2 momenttia muutettaisiin niin, että ampuma-aseiden säilytyspaikkaa koskevat tiedot lisättäisiin salassa pidettävien tietojen luetteloon. Aseturvallisuuden näkökulmasta on perusteltua, että myös säilytyspaikkaa koskevat tiedot ovat lähtökohtaisesti salassa pidettäviä. Nykyisen säännöksen mukaan poliisi voi erityisestä syystä päätöksellään vahvistaa yksittäisen luvan voimassaoloa tai sisältöä koskevan tiedon, jos tiedon pyytäjän henkilöllisyys on poliisin tiedossa. Säännöksestä poistettaisiin vaatimus erityisestä syystä ja päätöksestä ja lisättäisiin tiedon vahvistamisen edellytykseksi se, että tietojen luovuttaminen ei saa vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta. Kun poliisin asetietojärjestelmä uudistuu, tarkoituksena on, että luvanhaltija voisi tarkastella omia lupatietojaan. Poliisin ei tarvitsisi tehdä erikseen päätöstä lupatietojen luovuttamisesta, kunhan tiedon pyytäjän henkilöllisyys on tiedossa, eikä tiedon luovuttaminen vaaranna yleistä järjestystä ja turvallisuutta.

114 a §. *Asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuus epäilyttävästä liiketoimen yrityksestä.* Pykälä on uusi ja sillä täytäntöönpantaisiin asedirektiivin asekauppiaille ja välittäjille asettama velvoite ilmoittaa epäilyttävästä liiketoimen yrityksestä. Asedirektiivin mukaan asekauppiat ja -välittäjät voivat kieltäytyä liiketoimesta, joka koskee kokonaisten patruunoiden tai ampumatarvikkeiden osien hankkimista, jos niiden on kohtuullista pitää liiketoimea epäilyttävänä sen luonteen tai laajuuden perusteella, ja niiden on ilmoitettava tällaisen liiketoimen yrityksestä toimivaltaisille viranomaisille. Ampuma-aselailla ei ole rajoitettu asealan elinkeinonharjoittajien mahdollisuutta kieltäytyä liiketoimista. Sopimusvapaus saa suojaa tiettyssä määrin myös perustuslain omaisuuden suojaa koskevan 15 §:n kautta. Uuden 114 a §:n mukaan asealan elinkeinoluvan haltijan olisi ilmoitettava laadun tai luonteen vuoksi epäilyttävänä pitämästään patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankinnasta tai hankinnan yri-

tyksestä poliisille Asedirektiivin johdantokappaleen mukaan liiketoimea voidaan pitää epäilyttävänä, jos siihen esimerkiksi liittyy epätavallisia ostosmääriä, ostaja vaikuttaa tietämättömältä ostamiensa ampumatarvikkeiden käytöstä tai jos ostaja haluaa välttämättä maksaa käteisellä eikä ole halukas todistamaan henkilöllisyyttään.

114 b §. *Salassapito.* Lakiin lisättäisiin uusi pykälä, joka koskisi salassapitoa. Ensimmäisen momentin mukaan asealan elinkeinoluvan haltija, tämän palveluksessa oleva vastuuhenkilö, aseenkäsittelyluvan haltija sekä ampuma-asekouluttaja eivät saisi oikeudettomasti ilmaista eikä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä he toiminnassa tai tehtävässään ovat saaneet tietää aseluvanhaltijan luvista, hallussa olevista ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista, niiden säilytykseen ja kuljetukseen sekä muuten aseturvallisuuteen liittyvistä turvallisuusjärjestelyistä, liike- ja ammattisalaisuudesta sekä henkilön yksityiselämän piiriin kuuluvista seikoista.

Toisen momentin mukaan oikeudettomana ilmaisemisena ei pidettäisi tietojen ilmaisemista poliisille lupahallinnollisiin tehtäviin liittyen eikä rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi. Pykälän kolmannen momentin mukaan tässä pykälässä tarkoitettu salassapitovelvollisuus säilyisi tehtävän päätyttyä.

115 §. *Lain noudattamisen valvonta.* Pykälän 1 momentin ensimmäisen virkkeen mukaan ampuma-ase lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo Poliisihallitus. Pykälän ensimmäistä momenttia muutettaisiin niin, että Poliisihallituksen sijaan viitattaisiin yleisemmin poliisiin. Pykälästä poistettaisiin myös tarpeettomana viittaus lain nojalla annettuihin säännöksiin. Muuten pykälä säilyisi ennallaan.

116 §. *Asealan elinkeinoluvan haltijoiden ja asekeräilijöiden valvonta.* Pykälän 1 momentin mukaisia asealan elinkeinoluvan haltijan säilytystiloja ja toisen momentin mukaisia keräilykoelmaan säilytystiloja koskevia vaatimuksia tarkennettaisiin niin, että säilytystilojen tulisi olla oikeassa suhteessa säilytettävien esineiden lukumäärään. Pykälän ensimmäisen momentin mukaan poliisin on vähintään kerran vuodessa tarkastettava alueellaan toimivien asealan elinkeinoluvan haltijoiden 25 §:n 5 momentissa tarkoitetut pitämät tiedostot ja kirjanpito, varastot ja säilytystilat. Momenttia täydennettäisiin niin, että edellä mainittuun tarkastukseen sisältyvät myös ampuma-aseet ja luvanvaraiset aseiden osat. Tarkastusvelvoitetta muutettaisiin niin, että jatkossa tarkastus tulisi tehdä vähintään kahden vuoden välein. Koska asealan elinkeinoluvan haltijoilla on velvollisuus ilmoittaa säilytystiloja koskevista muutoksista ja aseelinkeinonharjoittajilla olevat varasto- ja luovutustiedot ilmoitetaan poliisille, ei tarkastusta olisi tarpeen enää tehdä vähintään kerran vuodessa. Pykälän 3 momenttia muutettaisiin niin, että jatkossa poliisin tässä pykälässä tarkoittamasta tarkastuksesta laatima pöytäkirja tehdään poliisin asetietojärjestelmään.

119 §. *Tarkemmat säännökset.* Pykälän 1 momentissa on kaksi kohtaa samalla numerolla seitsemän. Pykälää muutettaisiin niin, että vanhempi lailla 601/2001 säädetty kohdista poistettaisiin. Kohta on ollut tarkoitus kumota vuonna 2002 voimaantulleella muutoksella. Muuten pykälään tehtäisiin kielellisiä muutoksia.

1.2 Laki vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta

2 §. *Sotilaallinen koulutus ja sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus.* Pykälän 2 momenttia ehdotetaan muutettavaksi niin, että sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta koskevaa, voimassaolevaa säännöstä tarkennettaisiin. Sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus olisi jatkossa ensinnäkin ampumakoulutusta, joka annetaan muilla kuin Puolustusvoimien aseilla ja ampumatarvikkeilla. Lisäksi sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitettaisiin

muuta vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta. Muussa kuin sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa voitaisiin käsitellä ampuma-aseita, mutta erityisen vaarallisilla ampuma-aseilla ei ammuttaisi. Pykälämuutoksella selvennettäisiin nykytilaa, jossa Maanpuolustuskoulutusyhdistys on antanut sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena ampumakoulutusta, mutta asiasta ei ole säädetty laissa.

Maanpuolustuskoulutusyhdistys on järjestänyt merkittävän määrän erilaisia kursseja, joiden osana tai pääasiallisena aiheena on ollut ampumakoulutuksen antaminen. Ampumakoulutusta on annettu muun muassa nousujohteisilla ampumakurssikokonaisuuksilla, joissa on ammuttu sotilaskäytössä olevia ampuma-aseita perustoimintavaltaaan muistuttavilla ampuma-aseilla. Näiden kurssien lisäksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kursseina on järjestetty esimerkiksi metsästystä ja erilaisia urheiluampumalajeja palvelevia ammuntakursseja.

Sotilaallista koulutusta koskeva määritelmä rajaa tietyiltä osin sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen määritelmällistä sisältöä, mutta laissa ei ole tarkkarajaista määritelmää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevalle koulutukselle. Puolustusvaliokunta on vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettua lakia koskevassa mietinnössään (PuVM 3/2006 vp) todennut, että sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta ovat esimerkiksi suunnistus- ja karttatarjoitukset. Kyseinen esimerkki on ainoa sotilaallisia valmiuksia palvelevan koulutuksen sisältöä määrittelevä luonnehdinta ja se jättää tulkinnanvaraiseksi sen, voiko Maanpuolustuskoulutusyhdistys antaa sotilaallisia valmiuksia palvelevassa koulutuksessa ampumakoulutusta.

Pykälän mukaisesti sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta voisi antaa vain Maanpuolustuskoulutusyhdistys osana julkista hallintotehtäväänsä lain 7 §:n ensimmäisen momentin ensimmäisen kohdan mukaisesti. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöille ei ole julkisia hallintotehtäviä laissa säädetty. Sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta annettaisiin muilla kuin Puolustusvoimien aseilla ja ampumatarvikkeilla, jolloin käytännössä tulisivat kyseeseen Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamat tai hallussa pitämät ja koulutukseen osallistuvien henkilöiden omistamat aseet taikka esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöiltään lainatut ampuma-aseet. Koska koulutus ei tapahtuisi Puolustusvoimien aseilla tai ampumatarvikkeilla, ei koulutuksen järjestäminen edellyttäisi Puolustusvoimien henkilöstön paikallaoloa.

13 §. *Menettely julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa sekä rikosoikeudellinen virkavastuu.* Pykälää muutettaisiin niin, että sen toiseen momenttiin, joka koskee rikosoikeudellisen virkavastuun soveltamista julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa, lisättäisiin lain uuden 20 b §:n mukaiset ammunnan johtajat. Ammunnan johtajia koskisi rikosoikeudellinen virkavastuu, joka säännöksen mukaan koskee myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksen jäsentä, toimihenkilöä ja työntekijää. Vapaaehtoista maanpuolustusta koskevan lain säätämistä koskevassa hallituksen esityksessä 172/2006 vp on katsottu, että koska julkisen hallintotehtävän antaminen muulle kuin viranomaiselle ei saa heikentää yksittäisen kansalaisen oikeusasemaa, lain 13 §:n 2 momenttiin ehdotetaan selvyuden vuoksi otettavaksi nimenomainen säännös siitä, että Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksen jäsenet ja sen toimihenkilöt sekä työntekijät hoitaisivat yhdistykselle tämän lain mukaisesti annettuja julkisia hallintotehtäviä rikosoikeudellisella virkavastuulla.

20 a §. *Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus.* Pykälä olisi uusi ja siinä määriteltäisiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettu sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen sisältö, järjestämistavat ja valvonta. Ammunnan järjestäminen olisi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkinen hallintotehtävä. Sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampuma-

koulutuksen järjestämistä varten laadittaisiin valtioneuvoston asetus ampumakoulutuksen sisällöstä ja asetyyppikohtaisista turvallisista ampuma-aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavasta ampumakokeesta ja sen hyväksyttävästä suorittamisesta.

Koulutuksessa olisi noudatettava voimassa olevia Puolustusvoimien ammuntojen järjestämistä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyvämääräyksiä. Ampumasuoritusten valvonnalla tarkoitetaan kouluttajan tai ammunnan johtajan suorittamaa koulutettavan ohjaamista ja hänen ampumasuorituksensa seuraamista ammunnan turvallisuuden ja oikeaoppisen suorituksen varmistamiseksi.

Ampumakoulutus tapahtuisi lain 20 b §:ssä tarkoitetun ammunnan johtajan läsnä ollessa, johdolla ja ohjauksessa yksilön ammuntana. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa voisi toimia ammunnan johtajan alaisuudessa kouluttajana tai apukouluttajana myös muu henkilö, kuin ammunnan johtajan hyväksynnän saanut. Ammunnoissa voisi kerrallaan olla vain yksi ammunnan kokonaisuudesta vastuussa oleva ammunnan johtaja. Ampumakoulutus rajattaisiin yksilön Puolustusvoimien ampuma-alueella tai ampumaradalla taikka ampumaratalain (763/2015) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetulla ampumaradalla tai 2 momentissa tarkoitetussa ampumaurheilukeskuksessa tapahtuvaan ammuntaan.

Ammunnan tulisi tapahtua ampujalle ennen ampumasuoritusta osoitetulta paikalta ennalta määriteltynä maaliin. Ammunnanjohtaja osoittaisi ampujalle ennen ampumasuoritusta sen paikan tai ne paikat ampumaradalla, josta tai joista hän ammunnan suorittaa. Tarkoituksena ei olisi estää sellaisen ammunnan laatiminen, johon sisältyisi ampujan liikettä ampumasuorituksen aikana. Ammunnan olisi kuitenkin aina tapahduttava ennakkoon osoitetusta kohdasta tai kohdista, eikä ampumapaikan valintaa saisi jättää ampujan itsensä päätettäväksi. Ammunnanjohtaja osoittaisi ampujalle ennen ampumasuoritusta sen maalin tai ne maalit, johon tai joihin hänen tulee ammuttansa kohdistaa kultakin ampumapaikalta. Ampumasuoritusta ei edellä todetut näkökohdat huomioiden saisi laatia sellaiseksi, jossa ampuja saisi vapaasti liikkuen valita vapaasti maalit. Maalin muotoa tai toimintaperiaatetta ei olisi tarkoitus rajata laissa. Näin ollen esimerkiksi niin kutsutun jaster-maalilaitteen käyttäminen sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa olisi sallittua. Edellä mainituilla rajoituksilla olisi tarkoitus rajata Puolustusvoimien taisteluammunnoiksi luokiteltavat ammunnat pois Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevien kurssien sotilaallisia valmiuksia palvelevasta ampumakoulutuksesta ja varmistaa turvallisen ampumaohjelmiston laatiminen.

Ampumakoulutuksen järjestämiseen käytettäisiin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallussa pitämiä ampuma-aseita. Myös ampuma-aselain säännösten mukaan lainatut ampuma-aseet sisältyvät hallussapidon määritelmään. Lisäksi pykälässä säädettäisiin ampumakoulutukseen osallistuvan oikeudesta käyttää omistamaansa asetta koulutuksessa omalla vastuullaan. Tällöin omaa ampuma-asetta käyttävä vastaisi aseensa toiminnasta ja käytöstä. Ampuma-aseen tulisi olla sellainen jota kyseessä olevassa ampumakoulutuksessa harjoitettava koulutusohjelma edellyttää. Oman aseiden käyttöön liittyisi lakiin ehdotetussa uudessa 20 b §:ssä tarkoitetun ammunnan johtajan oikeus uuden 20 c §:n mukaisesti tarkistaa koulutukseen omalla aseella osallistuvan henkilön aselupa ja estää ilman voimassa olevaa aselupaa tai koulutukseen soveltuva ampuma-asetta olevan henkilön osallistuminen koulutukseen muulla kuin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallussa pitämällä aseella.

Pykälä sisältäisi asetuksenantovaltuuksia valtioneuvostolle. Ampumakoulutus toimeenpantaisiin koulutusohjelmalla, josta annettaisiin valtioneuvoston asetus. Ampumakoulutus sisältäisi sotilaallisia valmiuksia palvelevia ammuntoja sekä asetyyppikohtaisia turvallista aseenkäsittelytaitoa ja ampumataitoa mittaavia ampumakokeita. Lisäksi valtioneuvoston asetuksella säädettyssä koulutusohjelmistossa tulisi määritellä kuinka monta koulutettavaa voi enimmillään

olla yhtä ammunnan johtajaa kohden yksittäisessä koulutustapahtumassa. Asetus laadittaisiin siten, että ammunnoissa käytettävien ampuma-aseiden tyypit, toimintatavat ja käyttö ilmenisivät asetuksesta eikä esimerkiksi sotilaskäskyasiana annettavasta Puolustusvoimien ampumaohjelmistosta. Näin ampumakoulutuksen sisältöä koskevien säännösten säädöstaso olisi oikea suhteessa perustuslakiin, koska asetuksella ei säädettäisi yksilön oikeuksien tai velvollisuuksien perusteista. Tarkoituksena ei olisi säätää Puolustusvoimien koko ampumaohjelmistosta asetuksen tasoisesti, vaan ainoastaan ampumakoulutuksesta siltä osin kuin se koskee ampuma-aseiden tyyppejä, toimintatapoja ja käyttöä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaessa sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta. Vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annettulla lailla ja sen nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella ei myöskään olisi tarkoitus säätää Puolustusvoimien sisäisistä ampumaohjelmistoista, joita Puolustusvoimat käyttää esimerkiksi reserviläisten koulutuksessa. Asian teknisyydestä ja laintasoisista ampumakoulutuksen sisällön rajoituksista johtuen asetus voitaisiin antaa valtioneuvoston asetuksena. Valtioneuvoston asetuksella säädettävä sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen sisältö olisi tarkoituksena laatia Puolustusvoimilla käytössä olevista ammunnoista niitä muokkaamalla tai Puolustusvoimien muutoin jatkokehittämistä reserviläisille soveltuvista ammunnoista. Tällä toimintatavalla varmistettaisiin, että Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen sotilaallisia valmiuksia palvelevalla ampumakoulutuksella tuettaisiin Puolustusvoimien edellyttämää reserviläisten ampumataitojen ylläpitoa ja edistettäisiin ammuntojen turvallisuutta. Valtioneuvoston asetuksen valmistelussa voitaisiin myös kuulla Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimijoita ja muita vapaaehtoisia tarpeenmukaisessa laajuudessa. Ampumakoulutuksen sisällön olisi tarkoitus muodostaa kokonaisuus, jossa koulutukseen osallistuvat pystyisivät kehittämään sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumataitoaan nousujohteisesti ja turvallisesti.

Valtioneuvoston asetuksessa rajattaisiin ne aseet, joita sotilaallisia valmiuksia palvelevassa ampumakoulutuksessa saisi käyttää valtioneuvoston asetuksessa säädettävän koulutusohjelman edellyttämällä tavalla. Muiden ampuma-aseiden sekä erityisen vaarallisten ammuntojen käyttäminen ampumakoulutuksessa olisi kiellettyä. Valtioneuvoston asetuksella säädettävässä koulutusohjelmassa tulisi rajoittaa koulutusohjelmassa käytettäväksi tulevat ampuma-aseet sellaisiin ampuma-aseisiin, jotka vastaavat käytettävyydeltään ja muilta ominaisuuksiltaan Puolustusvoimissa käytössä olevia ampuma-aseita, ja joissa käytettävän ammuksen kaliiperi, tehokkuus ja muut ominaisuudet vastaavat olennaisilta osiltaan Puolustusvoimissa käytössä olevien ammuntojen ominaisuuksia. Lisäksi edellä mainitussa koulutusohjelmassa tulisi arvioida miten koulutusohjelman suunnittelussa ja toteuttamisessa voidaan ennalta estää sen mahdolliset kielteiset vaikutukset yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämisen kannalta. Esimerkiksi merkinantopistoolien käyttäminen pimeäammuntojen valaisuun voisi aiheuttaa ylimääräisiä yhteydenottoja viranomaisiin.

20 b §. *Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan hyväksyminen.* Esityksessä ehdotetaan, että lakiin lisätään uusi 20 b §, joka koskisi ammunnan johtajan hyväksymistä. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa ammuntojen johtajina saisivat toimia ainoastaan Puolustusvoimien kyseisiin tehtäviin hyväksymät ammunnan johtajat. Hyväksynnällä varmistettaisiin, että ammuntojen johtajat omaisivat riittävän osaamisen ammuntojen turvallisesta järjestämisestä ja läpiviennistä, sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumaohjelmiston ampumasuoritteista sekä turvallisen ampumataidon kouluttamisesta.

Ammunnan johtajaksi voitaisiin hyväksyä henkilö, jolla on Puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnassa hankittu johtaja- tai kouluttajakoulutus. Hänellä tulisi lisäksi olla näyttökokeella osoitettu pätevyys 20 a §: ssä tarkoitettusta sotilaallisia valmiuksia palvelevien ammuntojen järjestämisestä sekä kouluttamisesta ja lisäksi olla tehtävään muuten sopiva. Käytännössä Puolustusvoimien tulisi järjestää ammunnan johtajille koulutusta sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutusohjelmistosta ja ampumakoulutustapahtuman jär-

jestämisestä turvallisella ja osaamista tuottavalla tavalla. Pykälä sisältäisi asetuksenantovaltuuden näyttökokeen sisällöstä, joka todentaisi ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön käytännön osaamisen.

Lisäksi momentissa edellytettäisiin, että Puolustusvoimat pyytää ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön sopivuudesta lausunnon poliisilta. Ammunnan johtajilla olisi ehdotetun ampuma-aselain uuden 45 c §:n mukaan oikeus sotilaallisia valmiuksia palvelevaa koulutusta järjestäessään hallussapitää, käsitellä ja säilyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia ja hallussapitämiä ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita sekä antaa edellä mainitun ampuma-aseen ampuma-aselain 88 §:n mukaisena valvottuna käyttönä välittömässä valvonnassaan käytettäväksi. Tämän vuoksi myös ammunnan johtajilta, kuten kaikilta muiltakin henkilöryhmiltä, joille voidaan antaa ampuma-aselain nojalla oikeus pitää hallussa ampuma-aseita, tulisi voida edellyttää, että heitä voidaan terveydentilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella pitää sopivana. Esimerkiksi ampuma-aselain 45 d §:ssä tarkoitetuilta ampuma-asekouluttajilta edellytetään voimassa olevaa aselupaa, joten heidän edellä mainittu sopivuutensa tulee sitä kautta lupaviranomaisen tarkistettavaksi. Ammunnan johtajalta ei olisi tarkoitus edellyttää voimassa olevaa aselupaa. Näin ollen ampuma-aseilaisissa tarkoitettua lupaviranomaisen arviointia ammunnan johtajan edellä tarkoitettua sopivuudesta ei olisi tehty. Tämän vuoksi Puolustusvoimien tulisi pyytää poliisilta ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön sopivuudesta lausunto. Poliisi arvioisi vastaavasti kuin 45 §:n 1 momentin nojalla aselupaa myönnettäessä, olisiko Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi harkittava henkilö terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopiva pitämään hallussa, käsittelemään ja säilyttämään ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita. Poliisi antaisi ehdotetun ampuma-aselain uuden 45 c §:n mukaan Puolustusvoimien pyynnöstä lausunnon Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön edellä mainitusta sopivuudesta.

Pykälän toisen momentin mukaan Puolustusvoimien 1 momentissa säädetty hyväksyntä olisi voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan. Kolmannen momentin mukaan Puolustusvoimien tulisi peruuttaa hyväksyntä, mikäli ammunnan johtaja olisi rikkonut uudessa lain 20 c §:ssä ammunnan johtajalle säädetyn velvollisuuden tai jos ammunnan johtajaa ei enää katsottaisi tehtävään muuten sopivaksi. Peruuttamisvelvoite molemmissa näistä tapauksista olisi ehdoton, tällä varmistettaisiin ampumakoulutuksen turvallisuutta.

Pykälän neljännen momentin mukaan Puolustusvoimien tulisi ilmoittaa ammunnan johtajan hyväksynnästä ja hyväksynnän peruuttamisesta poliisille.

20 c §. *Ammunnan johtajan velvollisuudet Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä ampumakoulutuksessa.* Lakiin ehdotetaan lisättäväksi uusi 20 c §, joka koskisi ammunnan johtajan velvollisuuksia ampumakoulutuksessa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksessä. Ammunnan johtajan velvollisuutena ampumakoulutuksessa olisi varmistaa, että hänen järjestämisvastuullaan olevassa ampumakoulutuksessa noudatetaan ampuma-aselakia ja lakia vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta sekä Puolustusvoimien amuntojen järjestämistä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyväismääräyksiä. Lisäksi ammunnan johtajan tulisi varmistaa koulutuksen osallistuvan henkilön käyttämän ampuma-aseen soveltuvuus järjestettävään ampumakoulutukseen ennen koulutuksen aloittamista ja estää ampumakoulutukseen soveltumattoman ampuma-aseen käyttäminen koulutuksessa. Ammunnan johtajan velvollisuutena olisi varmistaa, että muuta kuin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampuma-asetta käyttävällä on siihen voimassaoleva, hallussapitoon oikeuttava lupa ja keskeyttää ampumakoulutus, jos sen toteuttaminen olisi omiaan aiheuttamaan vaaraa koulutukseen osallistuvalla, ulkopuoliselle tai omaisuudelle. Ammunnan johtajan tehtävänä olisi myös ampuma-aselain 45 §:n 6 momentissa tarkoitettua turvallisen ampujan kokeen suo-

rittamisesta myönnettävän todistuksen antaminen sekä turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavan ampumakokeen valvonta ja koetta koskevan koulutuksen antaminen.

1.3 Asevelvollisuuslaki

97 a §. *Tietojen luovuttaminen ampuma-aselain mukaisen luvan hakijoista ja haltijoista sekä hyväksynnän saajaksi haettavasta ja hyväksynnän saaneesta.* Asevelvollisuuslakia (1438/2007) ehdotetaan muutettavaksi niin, että sen 97 a §:ään lisättäisiin uusi kolmas momentti, jonka mukaan sotilasviranomaisen tulee antaa ampuma-aselain 45 §:n 7 momentin 4 kohdassa säädetyn lausunnon antamisen yhteydessä asevelvollisrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskeva ilmoitus tietyissä tilanteissa. Ilmoitus annettaisiin, jos sotilasviranomaisella on perusteltu syy katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussa ampuma-asetta, aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulisi sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen. Ilmoituksen antamisvelvollisuus liittyisi sotilasviranomaisen antamaan lausuntoon aseluvasta silloin, kun aselupaa haettaisiin kansallisen puolustuksen poikkeusperusteella. Puolustusvoimilla saattaa olla asevelvollisrekisterissä aseluvan hakijasta sellaisia tietoja, joiden perusteella hakijalle ei todistuksen antavan sotilasviranomaisen arvion mukaan todistuksesta huolimatta tulisi myöntää aselupaa. Todistuksen antavalle sotilasviranomaiselle tulisi näin ollen säätää velvollisuus tiedon antamiseen todistuksen antamisen yhteydessä, koska sotilasviranomaisella ei olisi harkintavaltaa todistuksen antamiseen, jos sen antamisen edellytykset täyttyvät. Sotilasviranomaisella on jo voimassaolevan pykälämuotoilun nojalla oikeus antaa omaaloitteisestikin säädettäväksi esitettävät tiedot poliisille.

2 Tarkemmat säännökset ja määräykset

Ampuma-aselain muuttamisen johdosta ampuma-aseasetuksen muun muassa asealan elinkeino- ja ampuma-aseiden merkintöjä koskevia säännöksiä tulee muuttaa. Lakiehdotus vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain uuden 20 a §:n 1 momentiksi sisältäisi valtioneuvostoa koskevan asetuksenantovaltuuden. Valtuutussäännöksen mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestettävän ampumakoulutuksessa käytettävien ampuma-aseiden tyypeistä, toimintatavoista ja käytöstä sekä ase-tyyppikohtaisesta turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavista ampumakokeista ja niiden hyväksyttävästä suorittamisesta. Valtioneuvoston asetuksenantovaltuutta rajaisi ehdotetun 20 a §:n 3 momentin ammunnan sisältöä koskevat rajaukset. Asetus sisältäisi kuvauksen niistä ampuma-asetyypeistä ja ampuma-aseiden toimintatavoista, joita voitaisiin käyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestettävässä ampumakoulutuksessa. Aselupahallinto ja aseturvallisuuden varmistaminen kuuluu sisäministeriön hallinnonalaan kun taas vapaaehtoisen maanpuolustuskoulutuksen järjestäminen kuuluu puolustusministeriön hallinnonalaan. Tämän vuoksi aseluvan yhtenä myöntämisen perusteena olevan ampumakoulutuksen sisältö tulisi säätää valtioneuvoston asetuksella jotta eri hallinnonalojen näkemykset voidaan yhteen sovittaa. Asetuksella säädettäisiin osaltaan myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisen hallintotehtävän sisällöstä, eikä asetuksella näin ollen säädettäisi yksilön oikeuksista, eduista tai velvollisuuksista.

Lakiehdotus vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain uuden 20 b §:n 1 momentiksi sisältäisi valtioneuvostoa koskevan asetuksenantovaltuuden. Valtuutussäännöksen mukaan valtioneuvoston asetuksella säädettäisiin tarkemmin sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen ammunnan johtajan ja kouluttajan pätevyyden osoittamista koskevan näyttökokeen sisällöstä. Asetuksella säädettäisiin näin ollen teknisistä Puolustusvoimien vapaaehtoisille sitoumuksen tehneille Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen kouluttajille antamaa koulu-

tusta koskevista seikoista. Asetuksella ei näin ollen säädettäisi yksilön oikeuksista, eduista tai velvollisuuksista.

3 Voimaantulo

Lait ehdotetaan tulemaan voimaan mahdollisimman pian. Suurin osa asedirektiivin säännöksistä olisi tullut saattaa kansallisesti voimaan 14 päivänä syyskuuta 2018 mennessä. Tietojärjestelmiin liittyvät asedirektiivin edellyttämät uudistukset, joiden tulee olla voimassa joulukuussa 2019, on tarkoitus toteuttaa henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muutosesityksen yhteydessä.

Lain 42 c § ampuma-aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta poliisille lainaamistilanteissa tulisi kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2020. Lainamisesta tulisi ilmoittaa poliisille vasta silloin, kun poliisin asetietojärjestelmän uudistus mahdollistaa ilmoituksen tekemisen sähköisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa annettu aselupa ja aseenkäsittelylupa olisivat ehtooneen ja rajoituksineen voimassa kyseisen luvan voimassaoloajan ja siihen sovellettaisiin tämän lain säännöksiä. Ennen tämän lain voimaantuloa annettu ampuma-aseiden ja aseosien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallinen ja yksityinen tuontilupa, kaupallinen ja yksityinen siirtolupa sekä kaupallinen kauttakulkulupa olisivat ehtooneen ja rajoituksineen voimassa kyseisen luvan voimassaoloajan, mutta kuitenkin niin kauan kuin asealan elinkeinolupa on voimassa ja niihin sovellettaisiin tämän lain säännöksiä.

Sen, jolla on ennen 1 päivää tammikuuta 2010 myönnetty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asealan elinkeinolupa tai muu lupa, joka oikeuttaa harjoittamaan asealan elinkeinotoimintaa ja joka on harjoittanut tätä toimintaa lain voimaan tullessa, tulisi vuoden kuluessa lain voimaantulosta Poliisihallitukselle tekemällään ilmoituksella ilmoittaa jatkavansa toimintaansa asealan elinkeinoluvan haltijana. Ilmoituksessa olisi ilmoitettava tämän lain 119 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla annetussa säännöksessä tarkoitetut tiedot ja liitettävä kopio alkuperäisestä luvasta. Lisäksi Poliisihallitus voisi pyytää muita asian selvittämiseksi tarpeellisia selvityksiä. Poliisihallitus myöntäisi uuden asealan elinkeinoluvan edellä mainitun ilmoituksen tehneelle maksutta. Asealan elinkeinoluvan sisältö määräytyisi ampuma-aselain 21 §:n mukaan. Jos ilmoitusta ei olisi määräajassa tehty, lupa raukeaisi vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Elinkeinoluvan haltijan vastuuhenkilöksi ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytty henkilö voisi jatkaa asealan elinkeinoluvan haltijan vastuuhenkilönä ilman eri ilmoitusta, jos Poliisihallitus olisi myöntänyt uuden asealan elinkeinoluvan. Vastuuhenkilön tehtävien hoitamista jatkavan ei tällöin olisi tehtävässä jatkaakseen suoritettava 77 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koetta.

Siirtymäsäännöksessä tarkoitettuna siirtymäaikana asealan elinkeinoluvan haltijaan sovellettaisiin tämän lain asealan elinkeinoluvan haltijaa koskevia säännöksiä.

Ennen lain voimaantuloa tämän lain tai ampuma-asetuksen perusteella laadittuja ja ylläpidettyjä tiedostoja olisi säilytettävä tässä laissa säädetyn ajan.

Asealan elinkeinolupaa ja vastuuhenkilöksi hyväksymistä koskevaan asiaan, joka on tullut viireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asealan elinkeinoluvan tai vastuuhenkilöksi hyväksynnän väliaikainen peruuttaminen jäisi voimaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa, mutta viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2017 myönnetyn, voimassa olevan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan sellaiselle 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitettulle ampuma-aseelle tai sen osalle, jonka yksilöintitiedot luvanhaltija on ilmoittanut poliisille 12 päivään kesäkuuta 2017 mennessä, voimassaolo jatkuisi tämän lain voimaan tullessa mukaan lukien oikeus hankkia ja pitää hallussa 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja lauslaitteita. Aseluvan voimassaolo jatkuisi enintään sen ajan joksi se on myönnetty. Lain 53 a §:ssä tarkoitettu velvollisuus harrastuneisuuden jatkuvuuden osoittamisesta ei koskisi aselupaa, jonka voimassaolo jatkuisi tämän momentin nojalla. Muilta osin edellä mainittuun aselupaan sovellettaisiin tätä lakia.

Sen, joka on 12 päivänä kesäkuuta 2017 jälkeen hankkinut 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitetun ampuma-aseen tai sen osan on kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta haettava ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa poliisilta. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa on voimassa, kunnes lupahakemus on ratkaistu. Lupahakemuksesta ei perittäisi maksua. Jos ilmoitusta ei ole määräajassa tehty, lupa raukeaa määräajan päätyttyä. Luvan hakemisen sijasta henkilö voi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta luovuttaa 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitetun ampuma-aseen tai sen osan sille, jolla on ampuma-aselain nojalla oikeus kyseisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiseen tai luovuttaa ampuma-aseen tai aseosan valtiolle, jolloin ampuma-ase tai aseosa siirtyy korvauksetta valtion omistukseen.

Sen, jolle tämän lain voimaan tullessa syntyisi velvollisuus säilyttää ampuma-aseensa 106 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla, olisi säilytettävä ampuma-aseensa mainitussa momentissa tarkoitettulla tavalla viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2020. Esityksessä ehdotetaan, että tiettyistä ampuma-aseista tulee direktiivimuutoksen johdosta erityisen vaarallisia ampuma-aseita, joita koskee 106 §:n mukaisesti velvoite säilyttää ne turvakaapissa tai poliisiin hyväksymissä säilytystiloissa. Tämä velvoite on tullut voimaan 1 päivänä joulukuuta 2015 ja niille, joille silloin on lainmuutoksen johdosta syntynyt uusi säilyttämistä koskeva velvoite, on annettu siirtymäaikaa viiden vuoden verran. Tällä siirtymäaikaa koskevalla säännöksellä varmistettaisiin se, ettei uusi säilytystiloja koskeva velvoite tule voimaan liian nopeasti.

Lukuun ottamatta 6 §:n 3 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita, 53 a §:ää harrastuneisuuden jatkumisen osoittamisesta sovellettaisiin ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaan lupaan, joka on myönnetty tämän lain voimaantulon jälkeen.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase, jota ei ole deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti, tulisi deaktivoida edellä mainitun asetuksen mukaisesti viimeistään ampuma-aseen luovuttamisen yhteydessä ja ilmoittaa 42 c §:ssä tarkoitettut tiedot poliisille.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdystä ampuma-aseesta, jota ei ole deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti, tulisi ilmoittaa 42 c §:ssä tarkoitettut tiedot poliisille viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Ampuma-ase tulisi pyydettyä esittää poliisille.

4 Suhde perustuslakiin ja säätämisyjärjestys

4.1 Johdanto

Ampuma-aseen hankkiminen ja hallussapito eivät ole perusoikeuksia, eikä kenelläkään ole ehdotonta oikeutta ampuma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavan luvan saamiseen. Lupaviranomaiselle on ampuma-aselaisa jätetty laaja harkintavalta luvan antamiseen ja luvan myöntäminen vaatii ampuma-aselain mukaisten luvan myöntämisen edellytysten täyttymistä.

Osiassa arvioidaan eräitä keskeisiä säädösehdotuksia perusoikeuksien toteutumisen näkökulmasta. Perusoikeuksien rajoitusten on perustuttava eduskunnan säätämään lakiin ja rajoitusten on täytettävä täsmällisyyden ja tarkkarajaisuuden vaatimukset. Rajoitusten on oltava hyväksyttävissä ja ne saa ulottua perusoikeuden ytimeen. Rajoitusten tulee täyttää myös suhteellisuutta ja oikeusturvaa koskevat vaatimukset samoin kuin Suomea sitovien kansainvälisten ihmisoikeussopimusten velvoitteet.

Yhdenvertaisuus

Perustuslain 6 §:n mukaan ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Sen toisen momentin mukaan ketään ei saa ilman hyväksyttävää perustetta asettaa eri asemaan sukupuolen, iän, alkuperän, kielen, uskonnon, vakaumuksen, mielipiteen, terveydentilan, vammaisuuden tai muun henkilöön liittyvän syyn perusteella. Pykälän neljännen momentin mukaan sukupuolten tasa-arvoa edistetään yhteiskunnallisessa toiminnassa sekä työelämässä, erityisesti palkkauksesta ja muista palvelussuhteen ehtoista määrättäessä, sen mukaan kuin lailla tarkemmin säädetään.

Esityksessä ehdotetaan, että sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen osallistumista varten voitaisiin myöntää lupa asedirektiivissä kiellettyyn aseeseen vain sijoittamiskelpoiselle hakijalle. Tämä edellytys rajaisi ulkopuolelle ne henkilöt, jotka eivät ole suorittaneet asepalvelusta. Edellä mainitun aseluvan antamisen sitomisen asepalveluksen suorittamiseen ei voida katsota rikkovan perustuslain 6 §:n yhdenvertaisuusperiaatetta, sillä poikkeamiseen on hyväksyttävä peruste. Asedirektiivin mukaan poikkeuslupa kiellettyyn ampuma-aseeseen voidaan myöntää tiettyjen tarkkarajaisten edellytysten täytyessä ja kansallisesti ehdotettavalla lainsäädännöllä on pyritty täyttämään nämä tiukat edellytykset.

Yksityiselämän suoja

Perustuslain 10 §:n 1 momentin mukaan jokaisen yksityiselämä, kunnia ja kotirauha on turvattu. Henkilötietojen suojasta säädetään tarkemmin lailla. Esityksessä ehdotetaan, että Puolustusvoimat pyytäisi poliisilta lausuntoa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi harkittavasta henkilöstä. Poliisi ottaisi lausunnossaan kantaa siihen, täyttääkö henkilö ampuma-aselain 45 §:n mukaiset luvan myöntämisen yleiset edellytykset, eli onko hän terveydentilaltaan ja käyttäytymiseltään sopiva pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia. Lausunnossa ilmoitettaisiin, puoltaako poliisi henkilön hyväksymistä Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi vai ei, eikä Puolustusvoimille avattaisi niitä tietoja, joita lausunnon antamisen perusteena olisi käytetty. Poliisi hyödyntäisi lausuntoaan varten niitä tietoja, joita ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön käyttäytymisestä ja terveydentilasta poliisin hallussa on, mukaan lukien mahdollisesti terveydenhuollon ammattihenkilöiden ampuma-aseilmoituksen kautta saadut henkilön terveydentilaan liittyvät tiedot.

Koska Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajalta ei edellytetä voimassaolevaa aselupaa, olisi perusteltua, että poliisi tarkastaisi hänen soveltuvuutensa ampuma-aseen tai

aseen osan hallussapitoon. Poliisi vastaa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden varmistamisesta ja ampuma-aseturvallisuus liittyy osana tähän velvollisuuteen. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtaja saisi tehtävässään pitää hallussaan Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia tai hallussaan pitämiä erityisen vaarallisia ampuma-aseita ja aseiden osia, joten myös siksi olisi tärkeää varmistaa hänen sopivuutensa.

Esityksen mukaisesti poliisi saisi Puolustusvoimilta tiedon Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan hyväksymisestä ja hyväksynnän peruuttamisesta. Poliisi merkitsisi tiedon siitä, että henkilö toimii Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajana omaan tietojärjestelmäänsä. Olisi tärkeää, että poliisi saisi tiedon myös Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan hyväksynnän peruuttamisesta, koska jos henkilö olisi rikkonut velvoitteitaan tai muuten sopimaton toimimaan ammunnan johtajana, voisi tällä olla merkitystä henkilön mahdollisten omien ampuma-aseiden tai aseiden osan hallussapitoon oikeuttavien lupien kannalta.

Esityksellä ei rikottaisi perustuslain yksityiselämän suojaa koskevaa säännöstä.

Yhdistymisvapaus

Perustuslain 13 §:n 2 momentin mukaan jokaisella on yhdistymisvapaus. Yhdistymisvapauden sisältyy oikeus ilman lupaa perustaa yhdistys, kuulua tai olla kuulumatta yhdistykseen ja osallistua yhdistyksen toimintaan. Asedirektiivissä ampuma-aseiden hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan yhdeksi myöntämisen edellytykseksi ampumaurheilua varten on lisätty se, että virallisesti tunnustettu ampumaurheilujärjestö on antanut todistuksen siitä, että urheiluampuja on ampumaseuran jäsen ja on harjoitellut säännöllisesti urheiluammuntaa seurassa vähintään 12 kuukauden ajan. Muutos tarkoittaa käytännössä perustuslain mukaisen negatiivisen yhdistymisvapauden, eli oikeuden olla kuulumatta yhdistykseen, rajoittamista. Ottaen huomioon, että ampumaurheilijoiden yhdistykseen kuulumista koskeva säännös on erittäin rajattu, sillä vaatimus koskee vain lähtökohtaisesti kiellettyjä A-luokan aseita, ja vaatimus kohdistuu vain henkilöihin, jotka ottavat osaa kilpailuihin tai valmistautuvat niihin, ja jotka todennäköisesti ovat muutoinkin jonkin ampumaseuran jäseniä, voidaan katsoa, että yhdistymisvapauden liittyvä rajoitus ei muodostu olennaiseksi, minkä lisäksi rajoitus on tarkkarajaisesti ja täsmällisesti muotoiltu.

Perustuslaissa turvatun yhdistymisvapauden yhtenä perustana on yhdistysten sisäinen itsemääräämisoikeus ja toimintavapaus. Niihin kuuluu muun ohella yhdistysten oikeus vapaasti hyväksyä haluamansa säännöt (HE 309/1993 vp, s. 60/I). Perustuslakivaliokunnan käytännössä on kuitenkin lähdetty siitä, ettei lainsäädäntötoimin järjestettyjen yhdistysten tarvitse nauttia samanlaista itsemääräämisoikeutta kuin tavallisten yhdistyslailla säänneltävien yhdistysten. Toisaalta lailla järjestettyjen yhdistysten autonomiaa ei valiokunnan aiempien kannanottojen mukaan ole asiallista rajoittaa enempää kuin on niiden lakisäätteisten tehtävien kannalta välttämätöntä (PeVL 39/2004 vp, s. 3/II, PeVL 1/1998 vp, s. 4/II).

Esityksessä ehdotetaan Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle erityistä tehtävää ja toisaalta myös erityistä oikeutta saada lupa yhteisönä direktiivin A-luokan aseisiin. Maanpuolustuskoulutusyhdistys on julkisoikeudellinen yhdistys ja tämänkin vuoksi sen erityisaseman ei voida katsoa loukkaavan yhdistysten osalta perustuslaissa säädettyä yhdenvertaisuutta.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen tehtävät liittyvät vapaaehtoiseen maanpuolustukseen ja siihen liittyvään sotilaalliseen ja sotilaallisia valmiuksia palvelemaan koulutukseen. Yhdistyksen toimintamenoja katetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 11 §:n mukaisesti valtion talousarvioon vuosittain otettavalla määrärahalta. Maanpuolustuskoulutusyhdistys

ja sen antama ampumakoulutus yhdistetään puolustushallintoon, mistä johtuen puolustushallinnon viranomaisten tulee ohjata ja valvoa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antamaa ampumakoulutusta kokonaisuudessaan. Kyseinen ohjaus ja valvonta eivät ole mahdollisia, jos ampumakoulutusta annetaan muuna kuin julkisena hallintotehtävänä. Ampumatoimintaa koskevasta rajoituksesta erityisen vaarallisten ampuma-aseiden osalta ei myöskään voida katsoa olevan merkittävää haittaa Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toimintaan osallistuville, sillä esimerkiksi Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen jäsenjärjestöjen ja näiden järjestöjen jäsenjärjestöjen toiminnassa on mahdollista vapaasti harrastaa ampuma-aselain ja yhdistyslain rajoissa ammuntaa. Nämä seikat ja ennen muuta Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen julkisoikeudellisten hallintotehtävien erityinen luonne ja yhdistyksen yhteys puolustushallintoon huomioon ottaen, vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muutosesitys on sopusoinnussa perustuslain 13 §:n 2 momentin kanssa.

Omaisuuuden suoja

Perustuslain 15 § koskee omaisuudensuojaa. Jokaisen omaisuus on perustuslain mukaan turvattu.

Tietyt ampuma-aseen ja latauslaitteenyhdistelmät, eli pitkä keskisytteteistä patruunaa ampuva itselataava ampuma-ase ja yli 10 patruunan latauslaite ja lyhyt keskisytteteistä patruunaa ampuva itselataava ampuma-ase sekä yli 20 patruunan latauslaite ovat jatkossa asedirektiivissä kiellettyjen aseiden luokassa. Lupia näihin ampuma-aseisiin voidaan myöntää poikkeustapauksissa tietyin edellytyksin. Esityksessä ehdotetaan, että nämä edellä mainitut ampuma-aseen ja latauslaitteen yhdistelmät olisivat ampuma-aselain mukaan erityisen vaarallisia ampuma-aseita ja niitä koskisivat aikaisempaa tiukemmat luvanmyöntämisen edellytykset. Asedirektiivin tuomat muutokset koskevat ainoastaan 12 päivänä kesäkuuta 2017 jälkeen rekisteröityjä ampuma-aseita, eli tätä ennen hankitun ja rekisteröidyn ampuma-aseen haltija, jolla on siihen voimassa oleva lupa, voi pitää hallussa aseiden kyseisen luvan voimassaoloajan, eikä hänen siis tarvitse hakea uutta lupaa ennen luvan voimassaoloajan päättymistä. Uudet luvanmyöntämisen edellytykset koskisivat siis vain uusia edellä mainittuja ampuma-aseita, eikä niillä puuttuttaisi omaisuudensuojaan.

Omaisuudensuojan taannehtivuutta koskeva ulottuvuus liittyy perinteisesti ennen kaikkea yksityisoikeudellisten sopimussuhteiden pysyvyyteen eikä hallintopäätösten, kuten esimerkiksi aseluvan myöntämisen, pysyvyyteen. Tällaisiin hallinnollisiin päätöksiin liittyviä oikeutettuja odotuksia suojaa kyllä hallinto-oikeudellinen luottamuksensuoja, mutta tämän ei taas ole perinteisesti ajateltu asettavan ehdottomia rajoitteita lainsäätäjälle. Aseiden omistamisen luvanvaraistaminen ja tästä johtuvat esimerkiksi luovuttamista koskevat rajoitukset ovat sinällään perustuslakivaliokunnan pitkäaikaisessa käytännössään hyväksymiä (esim. PeVL 15/1996 vp). Näin ollen omaisuudensuojasta ei sinänsä johdu esteitä tämän kaltaiselle ”taannehtivalle” puuttumiselle omaisuudensuojan kannalta merkitykselliseen lupalainsäädäntöön. Tämä ei toisaalta toki muuta sitä, etteivätkö ehdotetut siirtymäsäännökset mahdollisesti muuttaisi omaisuudensuojaan puuttumista koskevan suhteellisuusarvion näkökulmasta suotuisammiksi, kuin ilman niitä toteutettu lainsäädäntö.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen ja hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamista koskevaa säännöstä niin, että niitä syytä, joiden perusteella poliisin tulee peruttaa lupa ilman harkintaa, olisi nykyistä enemmän. Ehdotuksen mukaan lupa tulisi aina peruuttaa, kun luvan myöntämisen edellytyksiä ei enää olisi, kun nykyisin peruuttaminen on näissäkin tapauksissa ollut harkinnanvaraista. Lisäksi esityksellä tarkennettaisiin harkinnanvaraisia peruuttamisperusteita. Muutoksella täytäntöönpantaisiin asedirektiivin jäsenvaltioille asettama vaatimus perua am-

puma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon annettu lupa, jos luvan myöntämisen edellytyksiä ei enää ole.

Ehdotetun ampuma-aselain 67 §:n muutoksen mukaan ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan, ja aseenkäsittelyluvan hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttaminen johtuisi niissä uusissa tapauksissa, joissa harkinnanvaraa ei olisi, pääasiassa joko luvanhaltijan omasta toiminnasta, kuten rikoksiin syyllistymisestä tai hänen terveydentilastaan. Lisäksi lupa peruutettaisiin niissä tapauksissa, joissa yhteisö tai säätiö ei enää täyttäisi luvan myöntämisen yleisiä 45 a §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä tai jos ampuma-ase tai aseiden osa olisi kadonnut tai anastettu. Ampuma-aselain 67 §:n muutoksen johdosta lupa peruutettaisiin ilman harkintaa käytännössä vain niissä tapauksissa, joissa luvan myöntämisen edellytyksiä ei yksiselitteisesti enää olisi. Poliisilta saatujen tietojen mukaan lupa on peruutettu tapauksissa, joissa luvanhaltijaa ei ole käyttäytymisensä tai terveydentilansa perusteella katsottu ampuma-aselain tarkoittamalla tavalla sopivaksi hankkimaan tai pitämään hallussaan ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia aseita johdonmukaisesti myös nykykäytännön mukaan, vaikka ampuma-aselain 67 §:n nykyisen muotoilun mukaan peruuttaminen onkin ollut harkinnanvaraista.

Asedirektiivi vaatii jäsenvaltioita peruuttamaan ampuma-aseiden hankkimiseen ja hallussapitoon myönnettyt luvat, jos luvan myöntämisen edellytykset eivät enää täyty. Myös aseturvallisuuden varmistamiseksi on perusteltua, että ampuma-aseita saavat pitää hallussa vain sellaiset henkilöt tai yhteisöt, jotka täyttävät luvan myöntämisen edellytykset. Toisaalta ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttamisella puututaan luvanhaltijan oikeuteen käyttää omaisuuttaan, itse omistusoikeus säilyy edelleen luvanhaltijalla.

Asedirektiivin mukaan kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden hankinta keskisytytteisiä itselataavia kertatuliaseita varten on sallittu ainoastaan henkilöille, joilla on kyseisiin ampuma-aseisiin ja isojen latauslaitteiden hankintaan ja hallussapitoon oikeuttava lupa. Asedirektiivin liitteessä luokitellaan kielletyksi ampuma-aseeksi tietyt keskisytytteisten itselataavien kertatuliaseiden ja kapasiteetiltaan isojen latauslaitteiden yhdistelmät. Lisäksi asedirektiivi edellyttää, että jos henkilöllä on asedirektiivissä B-luokkaan luokiteltuun ampuma-aseeseen aselupa ja hänen hallussaan on tällainen kapasiteetiltaan iso latauslaite, niin tältä henkilöltä tulee peruuttaa aseluvat kaikkiin B-luokan ampuma-aseisiin. Asedirektiivin säännöksen tarkoituksena on estää mahdollisuus kiertää direktiivin säännöksiä kielletyistä ampuma-aseista hankkimalla erikseen kapasiteetiltaan isoja latauslaitteita tilanteessa, jossa henkilöllä on aselupa keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen tai lippaalliseen kertatuliaseeseen. Tämä asedirektiivin sisältämän sääntelyn toteuttaminen edellyttää, että ampuma-aseissa aseiden osaksi määritellään kapasiteetiltaan isot latauslaitteet tietyissä tilanteissa. Lisäksi ehdotetaan säädettäväksi, että nämä latauslaitteet olisivat luvanvaraisia muutoin kuin silloin jos henkilöllä on voimassa oleva ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttava lupa tiettyyn erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen. Lakiehdotukseen sisältyy kuitenkin siirtymäsäännös, jonka nojalla sen, joka on ennen tämän lain voimaantuloa hankkinut tällaisen kapasiteetiltaan ison latauslaitteen ja joka ei ehdotuksen mukaan saisi latauslaitteen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa suoraan lain voimaantullessa, olisi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta hankittava lupa latauslaitteen hallussapitoon. Luvan hankkimisen sijasta henkilö voisi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta luovuttaa latauslaitteen sille, jolla on ampuma-aselain nojalla oikeus sen hankkimiseen tai luovuttaa latauslaitteen poliisille, jolloin latauslaite siirtyy korvauksetta valtion omistukseen. Lisäksi esitetyn säännösmuutoksen vaikutuksia rajaisi se, että sen mukaan ampuma-aseiden osana ei pidettäisi sellaista latauslaitetta, joka on valmistettu sellaiseen sarjatuliaseemalliin, jonka valmistus on alkanut ennen vuotta 1946 ja joka ei sovi asennettavaksi kes-

kisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen tai lippaalliseen kertatuliaseeseen. Myöskään pysyvästi toimintakelvottomiksi tehtyjä koristelippaita ei katsottaisi aseiden osiksi.

Esitys vaikuttaisi tältä osin mahdollisuuteen pitää hallussa isoja latauslaitteita. Ampuma-aseiden tai sen osien hallussapito ei kuitenkaan ole perusoikeus. Isot latauslaitteet eivät ole myyntiarvoltaan yleisesti ottaen arvokkaita ja puolustusvoimat on myynyt niitä kahden euron kappalehinnalla.

Ehdotuksella ei puututtaisi perustuslain turvaamaan omaisuuden suojaan.

Elinkeinovapaus

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi myös asealan elinkeinotoiminnan luvanvaraisuudesta ja luvista, mitä tulee tarkastella perustuslain elinkeinovapautta koskevan 18 §:n valossa. Säännöksen 1 momentin mukaan jokaisella on oikeus lain mukaan hankkia toimeentulonsa valitsemallaan työllä, ammatilla tai elinkeinolla. Perustuslakivaliokunta on vakiintuneesti lausuntokäytännössään pitänyt elinkeinovapautta perustuslain mukaisena pääsääntönä, mutta katsotut elinkeinotoiminnan luvanvaraisuuden olevan poikkeuksellisesti mahdollista. Luvanvaraisuudesta on säädettävä lailla, jonka on täytettävä perusoikeutta rajoittavalta lailta vaadittavat yleiset edellytykset. Laissa säädettävien elinkeinovapauden rajoitusten tulee olla täsmällisiä ja tarkkarajaisia, minkä lisäksi rajoittamisen laajuuden ja edellytysten tulee ilmetä laista. Sääntelyn sisällön osalta valiokunta on pitänyt tärkeänä, että säännökset luvan edellytyksistä ja pysyvyydestä antavat riittävän ennustettavuuden viranomaistoiminnasta. Tältä kannalta merkitystä on muun muassa sillä, missä määrin viranomaisen toimivaltuudet määräytyvät sidotun harkinnan tai tarkoituksenmukaisuusharkinnan mukaisesti. Lisäksi viranomaisen toimivallan liittämällä toimilupaan ehtoja tulee perustua riittävän täsmällisiin lain säännöksiin (ks. esim. PeVL 13/2014 vp). Perustuslakivaliokunnan vakiintuneen käytännön mukaisesti on selvää, että asealan elinkeinotoiminnalle voidaan asettaa luvanvaraisuuden vaatimus. Ehdotettu sääntely täyttää tarkkarajaisuuden ja täsmällisyyden vaatimukset.

Lainsäädännön taannehtivuus

Asedirektiivin tarkoitus on rajata aiemmin myönnettyjen lupien vahvistaminen ja jatkaminen vain ennen 13.6.2017 hankittuihin aseisiin. Tarkoitus oli, ettei direktiivin voimaantulon jälkeen enää voisi hankkia kyseisiä aseita niin, että niiden käytölle voisi saada lisäaikaa paitsi jos poikkeuslupan edellytykset täyttyvät. Direktiivin tarkoitus ei ole ollut antaa mahdollisuutta hankkia direktiivin voimaantulon jälkeen vapaasti kyseisiä aseita ja lupia ilman että niille tarvitsisi hakea vahvistusta tai jatkolupaa, mitä edellytetään ennen päivämäärää hankituille.

Se, että lailla rajoitetaan tietyn luvan voimassaoloaikaa tulevaisuudessa olevasta lain voimaantulon ajankohdasta lukien, ei sellaisenaan ole taannehtivan rikoslainsäädännön säätämistä, vaikka luvaton toiminta on säädetty rangaistavaksi. Se, että tällainen siirtymäsäännös on rajoitettu tiettyihin tapauksiin, ei siis myöskään sellaisenaan riko rikosoikeudellista taannehtivuuksiä kieltoa.

Toinen asia on, että jos luvan saaneiden asemaan puututaan lailla, joka tulee hyvin nopeasti voimaan, lainsäätäjällä voi olla aihetta järjestää niin, että luvanhaltijoilla on kohtuullinen tilaisuus ilman sanottavia oikeudenmenetyksiä järjestää asiansa uuden lainsäädännön edellyttämään kuntoon. Tämä ei sellaisenaan ole taannehtivaa rikoslainsäädäntöä koskeva kysymys. Jos tällaista kohtuullista tilaisuutta ei ole, voisi rangaistavuus uudessa tilanteessa kuitenkin olla epäasianmukainen.

HE 179/2018 vp

Lakiehdotukset voidaan hallituksen käsityksen mukaan käsitellä tavallisessa lainsäätämisyksessä.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki**ampuma-aselain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ampuma-aselain (1/1998) 17 §:n 1 momentin 3 kohta,

muutetaan 1 luvun otsikko, 1—3 § 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9, 12, 14 ja 15 §, 16 §:n 1 momentin 7 kohta, 17 §:n 1 momentin 4 kohta, 18 §:n 1 momentti, 19, 19 a ja 20—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24—27 ja 29 §, 30 §:n 1 momentti, 42 b §:n 2 ja 3 momentti, 42 c, 43—45 ja 45 a §, 45 b §:n 2 momentti, 45 d, 47, 53 a, 57—59, 61, 62, 66 a, 67 ja 67 b §, 68 §:n 1 momentti, 68 a ja 70 §, 75 §:n 1 momentti, 80 §:n 2 momentti, 87 §:n 1 momentin 10 kohta, 92—94, 96, 106, 106 b, 110, 110 a—110 c, 112, 112 a, 112 b ja 113 §, 115 §:n 1 momentti sekä 116 ja 119 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1, 12, 44 ja 116 § osaksi laissa 623/2017, 2 § osaksi laissa 124/2011, 3, 19 a, 45 d, 53 a, 67 b ja 110 a—110 c § laissa 124/2011, 14, 106 ja 106 b § laissa 764/2015, 15 § laissa 508/2009, 18 §:n 1 momentti, 25 §, 42 b §:n 2 ja 3 momentti, 42 c ja 45 a §, 45 b §:n 2 momentti, 47, 61, 62, 66 a, 70 ja 93 § sekä 115 §:n 1 momentti laissa 623/2017, 19 § osaksi laeissa 601/2001, 124/2011, 764/2015 ja 623/2017, 20 § osaksi laeissa 508/2009 ja 764/2015, 21 §, 68 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 80 §:n 2 momentti laissa 601/2001, 22 § osaksi laissa 601/2001, 26 ja 110 § osaksi laeissa 601/2001 ja 508/2009, 27 § laeissa 601/2001 ja 623/2017, 43 § osaksi laeissa 601/2001 ja 623/2017, 45 § laeissa 124/2011 ja 623/2017, 57 § laeissa 601/2001 ja 508/2009, 67 § osaksi laeissa 601/2001, 124/2011 ja 623/2017, 68 a § laissa 804/2003, 112, 112 a ja 112 b § laissa 190/2016, 113 § laeissa 764/2003, 689/2013 ja 623/2017 sekä 119 § osaksi laeissa 601/2001, 804/2003 ja 124/2011, sekä

lisätään 10 §:ään uusi 3 momentti, 28 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 601/2001, uusi 3 momentti, 91 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 893/2011, uusi 3 momentti, 105 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 6 a, 7 a, 20 a, 23 a, 26 a—26 e, 28 a, 29 a, 44 a ja 44 b §, lakiin siitä lailla 623/2017 kumotun 45 c §:n tilalle uusi 45 c § sekä lakiin uusi 45 e, 67 c, 84 a, 114 a ja 114 b § seuraavasti:

1 luku

Soveltamisala ja määritelmät

1 §

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ampuma-aseisiin, aseiden osiin ja patruunoihin, lukuun ottamatta paukku patruunoita, sekä erityisen vaarallisiin ammuksiin.

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä, kaasusumuttimia ja tehokkaita ilma-aseita. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2, 2 a, 3—6, 6 a, 7, 7 a, 8—10, 12, 15, 31—33, 35, 35 a, 36, 42, 42 a—42 d, 43, 44, 44 a, 44 b, 45, 45 a—45 c, 45 e, 47—49, 53 a, 54, 55, 56—59 ja 61—63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70—72, 74—77, 80—82, 89, 90 ja 106 §:ää, 106 a §:n 2 ja 3 momenttia eikä 106

HE 179/2018 vp

b, 110, 110 a—110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Tehokkaiisiin ilma-aseisiin ei sovelleta 3—6, 6a, 7, 7 a, 8—12, 31—33, 35, 35 a, 36, 45 e, 53 a, 55 a—55 c, 61—63, 67 b, 72, 106 b, 110 eikä 110 a—110 c §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

2 §

Ampuma-ase

Ampuma-aseella tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen avulla voidaan ampua luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lamaanuttavia aineita.

Ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka on suunniteltu paukkupatruunoiden laukaisemista varten, jollei sen muuttamista 1 momentin mukaiseksi ole teknisesti estetty. Sisäministeriön asetuksella säädetään teknisistä vaatimuksista muuttamisen estämiseksi. Ampuma-aseeksi katsotaan myös muu esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on muutettavissa ampuma-aseeksi.

Ampuma-aseina ei pidetä seuraavia välineitä, jos ne eivät ole 1 momentin mukaisia eivätkä muunnettavissa sellaisiksi:

- 1) rakennustyössä käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut naulaimet;
- 2) hengenpelastuksessa taikka, teknisessä tai teollisessa käyttötarkoituksessa käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut välineet;
- 3) teurastukseen suunnitellut ja valmistetut välineet.

Ampuma-aseen hävittämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Aseen osa

Aseen osalla tarkoitetaan aseiden runkoa, ylä- ja alarunkoa, lukon kehystä, piippua, luistia, patruunarullaa ja patruunapesää, lukkoa ja muuta sulkulaitetta sekä lukon ja muun sulkulaitteen runkoa, sulkukappaletta, äänenvaimenninta sekä niitä toiminnallisesti vastaavia osia.

Aseen osaksi katsotaan myös latauslaite, jos sen kapasiteetti on yli:

- 1) 20 patruunaa ja se on lyhyen keskisytytteistä patruunaa ampuvan itselataavan kertatuliaseen osa tai siihen liitettävä irrotettava latauslaite;
- 2) 10 patruunaa ja se on pitkän keskisytytteistä patruunaa ampuvan itselataavan kertatuliaseen osa tai siihen liitettävä irrotettava latauslaite.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna aseiden osana ei kuitenkaan pidetä latauslaitetta, joka on valmistettu sarjatuliaseen malliin, jonka valmistus on alkanut ennen vuotta 1946 ja joka ei sovi asennettavaksi keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen tai lippaalliseen kertatuliaseeseen.

Latauslaitteella tarkoitetaan ampuma-aseeseen kiinnitettävää ja ampuma-aseessa kiinteästi olevaa lipasta, syöttölaitetta ja -koneistoa sekä laitetta, jonka avulla patruunat syötetään ampuma-aseeseen.

Sarjatuliaseen osaksi katsotaan 1 momentissa tarkoitettujen osien lisäksi myös sellainen laukaisukoneisto, laukaisukoneiston osa ja muu sarjatuliaseeseen suunniteltu esine, joka sellaisenaan tai yhdessä muiden osien kanssa mahdollistaa sarjatulen sekä ampuma-aseeseen suunniteltu esine, joka mahdollistaa sarjatulta jäljittelevän toiminnan ampuma-aseessä.

Aseen osa katsotaan sellaisen ampuma-aseen osaksi, jonka osaksi se on valmistettu tai tarkoitettu. Aseen osana ei kuitenkaan pidetä latauslaitteeksi valmistettua esinettä, jonka toiminta on pysyvästi estetty. Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, millä edellytyksillä latauslaitteen toiminta on katsottava pysyvästi estetyksi.

5 §

Patruuna

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *haulikon patruunalla* käyttövalmista reunakantaista patruunaa, joka koostuu hylsystä, hylsyn kannasta, luodista tai hauleista, välitulpista, ruudista ja patruunan kannan keskelle sijoitetusta nallista, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

2) *keskisytytteisellä patruunalla* käyttövalmista patruunaa, joka koostuu hylsystä, luodista tai hauleista, ruudista ja patruunan kannan keskelle sijoitetusta nallista, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

3) *reunasytytteisellä patruunalla* käyttövalmista reunakantaista patruunaa, joka koostuu hylsystä, luodista tai hauleista, ruudista ja ruudin syttymisen aiheuttavasta, kannan reunaan sijoitetusta nallimassasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

4) *kaasupatruunalla* käyttövalmista, kyynelkaasua tai käyttötarkoitukseltaan ja vaikutukseltaan siihen verrattavaa lamaannuttavaa ainetta levittävää patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista, nallista ja ammuttaessa kaasuksi muodostuvasta osasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

5) *merkinantopatruunalla* käyttövalmista, merkinantoon tai valaisuun valmistettua, reunakantaista tai keskisytytteistä patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista, nallista ja ammuttaessa valoa, savua tai ääntä synnyttävästä osasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

6) *paukkupatruunalla* käyttövalmista, äänimerkinantoon valmistettua, reunakantaista tai keskisytytteistä patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista ja nallista sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa.

6 §

Ampuma-aseiden tyypit

Tässä laissa tarkoitetut ampuma-aseiden tyypit ovat haulikko, kivääri, pienoiskivääri, pistooli, pienoispistooli, revolveri, pienoisrevolveri, yhdistelmäase, kaasuase, merkinantopistooli, mustaruutiase ja muu ampuma-ase.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *haulikolla* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua sileä- tai rihlapiippuista pitkää ampuma-asetta, jossa käytetään haulikon patruunaa;

2) *kiväärillä* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua rihlapiippuista pitkää ampuma-asetta, jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa;

3) *pienoiskiväärillä* kivääriä, jossa käytetään reunasytytteistä enintään .22 kaliiperista patruunaa;

4) *pistoolilla* yhden käden otteella ammuttavaksi suunniteltua ja valmistettua lyhyttä ampuma-asetta, jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa;

5) *pienoispistoolilla* pistoolia, jossa käytetään reunasytytteistä enintään .22 kaliiperista patruunaa;

6) *revolverilla* yhden käden otteella ammuttavaksi suunniteltua ja valmistettua lyhyttä ampuma-asetta, jossa on pyörivä patruunarulla ja jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa;

7) *pienoisrevolverilla* revolveria, jossa on pyörivä patruunarulla ja jossa käytetään reunasytytteistä enintään .22 kaliiperista patruunaa;

8) *yhdistelmäaseella* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua pitkää ampuma-asetta, jossa on ainakin kaksi piippua tai putkea sekä jossa käytetään keski- tai reunasytytteistä patruunaa ja haulikon patruunaa;

9) *kaasuaseella* ampuma-asetta, jossa käytetään kaasupatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita;

10) *merkinantoaseella* ampuma-asetta, jossa käytetään merkinantopatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita;

11) *mustaruutiaseella* ampuma-asetta, joka on suunniteltu ja valmistettu ja soveltuu vain mustalla ruudilla käytettäväksi;

12) *muulla ampuma-aseella* asetta, joka rakenteeltaan, ampumistavaltaan, mitoiltaan tai muilta ominaisuuksiltaan poikkeaa 1—11 kohdassa tarkoitetuista ampuma-aseista;

13) *deaktivoitulla ampuma-aseella* ampuma-asetta, jonka poliisi on hyväksynyt deaktivoitua deaktivoitistandardeja ja -tekniikoita koskevien yhteisten suuntaviivojen vahvistamisesta sen varmistamiseksi, että deaktivoitut ampuma-aseet tehdään pysyvästi ampumakelvottomiksi annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2403, jäljempänä *deaktivoitiasetus*, mukaisesti.

6 a §

Lyhyt ja pitkä ampuma-ase

Lyhyellä ampuma-aseella tarkoitetaan ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on enintään 600 millimetriä tai jonka piipun pituus on enintään 300 millimetriä.

Pitkällä ampuma-aseella tarkoitetaan kaikkia muita ampuma-aseita kuin lyhyitä ampuma-aseita.

7 §

Ampuma-aseiden toimintatavat

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kertatulella* toimintatapaa, jossa lippaattoman ampuma-aseen jokainen piippu tai putki on laukauksen jälkeen ladattava uudella patruunalla ja jossa aseensa laukaisukoneisto on jokaisen piipun tai putken osalta viritettävä ulkopuolisella voimalla uudestaan laukauksen jälkeen;

2) *lippaallisella kertatulella* toimintatapaa, jossa lippaalla varustetun ampuma-aseen jokainen piippu tai putki on laukauksen jälkeen ladattava uudella patruunalla ja jossa aseensa laukaisukoneisto on jokaisen piipun tai putken osalta viritettävä ulkopuolisella voimalla uudestaan laukauksen jälkeen;

3) *itselataavalla kertatulella* toimintatapaa, jossa ampuma-ase latautuu ja virittyy jokaisen laukauksen jälkeen automaattisesti aseessa syntyvän energian tai siihen liitetyn energialähteen avulla ja jossa aseella voidaan laukaista yhdellä liipaisimen painalluksella vain yksi patruuna kussakin patruunapesässä;

4) *sarjatulella* toimintatapaa, jossa ampuma-ase latautuu ja virittyy jokaisen laukauksen jälkeen automaattisesti aseessa syntyvän energian tai siihen liitetyn energialähteen avulla ja jossa aseella voidaan laukaista yhdellä liipaisimen painalluksella tai muutoin peräkkäin useita patruunoita.

HE 179/2018 vp

7 a §

Ampuma-aseen muuttamisen vaikutukset

Vaikka ampuma-ase muutetaan ampumaan vain paukkupatruunoita, kaasupatruunoita tai pyroteknisiä patruunoita, sen toimintatavan ja tyyppin on katsottava edelleen vastaavan kyseisen ampuma-aseen alkuperäistä 6 §:ssä tarkoitettua ampuma-aseen tyyppiä, 7 §:ssä tarkoitettua toimintatapaa ja 9 §:ssä tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta.

8 §

Taskuase

Taskuaseella tarkoitetaan sellaista ampuma-asetta, ei kuitenkaan kaasusetta, joka mahtuu suorakulmaiseen, sisämitoiltaan 130 x 180 millimetrin suuruiseen laatikkoon siten asetettuna, että ase on piippu ja perä ovat laatikon pohjan tason suuntaisina.

9 §

Erityisen vaarallinen ampuma-ase

Erityisen vaarallisella ampuma-aseella tarkoitetaan:

- 1) sinkoa, kranaatinheitintä, takaaladattavaa tykkiä sekä rakenteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavaa ampuma-asetta sekä ohjus- ja raketinheitinjärjestelmää;
- 2) sarjatuliaseetta;
- 3) muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta;
- 4) ampuma-asetta, joka on alun perin valmistettu toimimaan sarjatulella, mutta joka on muunnettu toimimaan kertatulella, lippaallisella kertatulella tai itselataavalla kertatulella;
- 5) seuraavia keskisytytteisiä itselataavia kertatuliaseita:
 - a) lyhyet keskisytytteistä patruunaa ampuvat itselataavat kertatuliaseet, joilla voidaan laukaista yli 21 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos siinä on kiinteä latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa tai irrotettava latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa;
 - b) pitkät keskisytytteistä patruunaa ampuvat itselataavat kertatuliaseet, joilla voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos siinä on kiinteä latauslaite, jonka kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa tai irrotettava latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 10 patruunaa;
- 6) lyhyt itselataava kertatuliase, joka on kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi taikka muutoin kahden käden otteella ammuttavaksi suunniteltu ja valmistettu.

10 §

Erityisen vaaralliset patruunat ja ammuks

Erityisen vaarallisilla ammuksilla tarkoitetaan myös 9 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseessa käytäväksi tarkoitettua ammusta, ohjusta ja taistelukärkeä.

12 §

Ampuma-aseen ja aseos osan muuntaminen ja kaupallinen muuttaminen

Ampuma-aseen muuntamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jonka seurauksena aseos tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuvat, pitkästä ampuma-aseesta tulee lyhyt ampuma-ase tai lyhyestä ampuma-aseesta pitkä ampuma-ase taikka muusta aseesta kuin taskuaseesta tulee taskuase.

Aseos osan muuntamisella tarkoitetaan sellaista aseos osalle tehtyä toimenpidettä, jonka seurauksena ampuma-ase muuttuu 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos kyseinen osa kiinnitetään aseeseen.

Ampuma-aseen tilapäisellä muuntamisella tarkoitetaan sellaista toimenpidettä, jonka seurauksena aseos tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuvat tilapäisesti, kun siihen vaihdetaan piippu tai sulkulaite taikka molemmat. Tilapäisenä muuntamisena ei kuitenkaan pidetä mitään toimenpidettä, joissa ampuma-aseesta tulee erityisen vaarallinen ampuma-ase tai muusta kuin taskuaseesta tulee taskuase.

Ampuma-aseen ja aseos osan kaupallisella muuttamisella tarkoitetaan sellaista ampuma-aseen tai aseos osan rakenteellista työstämistä tai osan vaihtamista, jonka seurauksena ampuma-aseen tai aseos osan tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi ei muutu.

14 §

Asealan elinkeino

Asealan elinkeinoja ovat kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava:

- 1) ampuma-aseiden, aseos osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa, vaihto, säilyttäminen ja vuokraaminen;
- 2) ampuma-aseiden ja aseos osien korjaaminen, kaupallinen muuttaminen, muuntaminen, ja valmistaminen;
- 3) ampuma-aseen, aseos osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten välittäminen;
- 4) ampuma-aseiden, aseos osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten Suomen sisällä tapahtuvan siirtämisen ja 16 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettun siirron, viennin ja tuonnin järjestäminen;
- 5) patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallinen valmistaminen.

15 §

Asekeräilijä

Asekeräilijällä tarkoitetaan tässä laissa luonnollista henkilöä taikka Suomessa rekisteröityä tai julkista tehtävää hoitavaa yhteisöä tai säätiötä, joka kerää ja säilyttää ampuma-aseita, aseos osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen tai kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten ja jolle Poliisihallitus on hakemuksesta antanut asekeräilijän hyväksynnän.

Jos edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö on museo, sen tulee täyttää museolain (729/1992) 2 §:n mukaiset valtiosuuden saamisen edellytykset ja olla avoinna yleisölle. Lisäksi museon toimialana tulee olla ampuma-aseiden, aseos osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankkiminen, säilyttäminen, tutkiminen ja näytteille asettaminen kulttuuriin, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen, kulttuuriperintöön tai virkistykseen liittyviä tarkoituksia varten.

16 §

Kuljettamiseen liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *Euroopan ampuma-asepassilla* aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY), jäljempänä *asedirektiivi*, 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua EU:n jäsenvaltion viranomaisen antamaa todistusta, josta ilmenee, että todistuksessa nimeytyllä on siinä valtiossa oikeus ampuma-asepassiin merkittyjen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon.

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

4) Puolustusvoimien omistamallaan ampuma-aseilla, aseiden osilla, patruunoilla ja erityisen vaarallisilla ammuksilla järjestämiä sen palveluksessa olevan johdolla tapahtuvia vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön liittyviä harjoituksia ja kilpailuja;

18 §

Luvanvaraisuus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, luvanvaraista on:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirto ja tuonti Suomeen, siirto ja vienti Suomesta, kauttakuljetus sekä välittäjänä toimiminen kaupallisessa tarkoituksessa, kauppa, kaupallinen säilyttäminen, hankkiminen, hallussapito, vaihto, vuokraus ja valmistaminen;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva korjaaminen, kaupallinen muuttaminen sekä muuntaminen lukuun ottamatta yksityishenkilön tekemää aseiden tilapäistä muuntamista aseiden osien hallussapitoluvan nojalla hallussa pidetyistä aseiden osista.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Luvanvaraista ei ole:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vienti yksityistä tarkoitusta varten;

2) siihen ampuma-aseeseen tarkoitettuna aseiden osien varaosaksi hankkiminen ja hallussapito, johon hankkijalla tai hallussapitäjällä on hallussapitoon oikeuttava lupa, kuitenkin enintään siinä määrin, että varaosiksi hankittujen aseiden osien avulla ei voi koota toista ampuma-asetta;

3) äänenvaimentimen hankkiminen, hallussapito ja luovuttaminen, jos henkilöllä on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa;

4) lyhyeen keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen lisättävän tai kiinnitettävän kapasiteetiltaan yli 20 patruunan latauslaitteen hankkiminen, jos henkilöllä on erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava aselupa mainittuun ampuma-aseeseen;

5) pitkään keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen lisättävän tai kiinnitettävän kapasiteetiltaan yli 10 patruunan latauslaitteen hankkiminen, jos henkilöllä on erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava aselupa mainittuun ampuma-aseeseen;

6) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljetaminen kaupallisessa tarkoituksessa ja kuljettamisen suorittamiseksi välttämätön säilyttäminen, jos kuljettaja harjoittaa ammattimaista tavaroiden kuljettamista;

7) muiden kuin erityisen vaarallisten patruunoiden valmistaminen yksityistä tarkoitusta varten, jos valmistajalla on kyseisten patruunoiden hallussapitoon oikeuttava lupa;

8) asianmukaisen luvan nojalla hallussa pidetyn ampuma-aseen tai aseiden osien korjaaminen yksityistä tarkoitusta varten;

9) merkinantopistoolin hallussapito ulkomaisessa kauppa- tai huvialuksessa, jos alus on ainoastaan tilapäisesti Suomen aluevesillä;

10) tehokkaan ilma-aseiden vienti, siirto Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa sekä hankkiminen ja hallussapito, jos hankkijalla tai hallussapitäjällä on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon;

11) deaktivoitujen ampuma-aseiden hankkiminen ja hallussapito, jos siitä on tehty 70 §:n mukainen ilmoitus poliisilaitokselle.

Ennen vuotta 1890 valmistettujen ainoastaan mustalla ruudilla ampumiseen soveltuvien mustaruutiaseiden kuljetaminen ja säilyttäminen ei ole luvanvaraista. Luvanvaraista ei myöskään ole tällaisten mustaruutiaseiden pitäminen museossa tai kokoelmassa, ellei aseilla ammuta. Sisäministeriön asetuksella voidaan säätää muidenkin asehistoriallisesti arvokkaiden vanhojen ampuma-aseiden vapauttamisesta luvanvaraisuudesta tässä momentissa säädetyin edellytyksin.

Sisäministeriön asetuksella voidaan säätää, mitä aseiden osia pidetään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla varaosina.

19 a §

Kielto valmistaa ampuma-ase, aseiden osa tai patruuna tietyissä tilanteissa

Ampuma-asetta, aseiden osaa tai patruunaa ei saa valmistaa:

1) laittomasti Suomeen maahantuoduista tai siirretyistä taikka Suomessa laittomasti kaupatuista aseiden osista tai patruunan osista;

2) ilman siihen tarkoitukseen myönnettyä lupaa; tai

3) ilman, että ampuma-ase tai aseiden osa merkitään 110 b §:n mukaisesti ja ilmoitetaan 25 tai 42 c §:n mukaisesti asetietojärjestelmään.

Patruunaa ei saa valmistaa ilman lupaa muutoin kuin omaan henkilökohtaiseen käyttöön sellaiseen ampuma-aseeseen, jonka hallussapitoon valmistajalla on lupa.

20 §

Asealan elinkeinolupa

Poliisihallitus antaa ja peruuttaa luvan asealan elinkeinon harjoittamiseen (*asealan elinkeinolupa*).

Asealan elinkeinolupa voidaan antaa 20 a §:ssä säädetyt edellytykset täyttävälle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jos tämän elinkeinotoiminta koostuu kokonaan tai osittain yhdestä tai useammasta 14 §:ssä tarkoitettusta asealan elinkeinosta.

Jos elinkeinotoiminnassa on tarkoitus käsitellä tai säilyttää ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityiseen vaarallisia ammuksia, asealan elinkeinoluvan antamisen edellytyksenä on lisäksi, että säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat turvallisiksi ottaen huomioon hakijan asealan elinkeinotoiminnan luonne ja laajuus.

20 a §

Asealan elinkeinoluvan myöntämisen edellytykset

Asealan elinkeinolupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;
- 2) on elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu;
- 3) ilmoittaa 26 §:ssä tarkoitetun Poliisihallituksen hyväksymän vastuuhenkilön;
- 4) terveydentilansa ja käyttäytymisensä puolesta on asealan elinkeinon harjoittamiseen sopiva;

5) omaa asealan elinkeinotoiminnan kannalta riittävän asiantuntemuksen;

6) ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu; sekä

7) varallisuutensa puolesta kykenee huolehtimaan asealan elinkeinotoiminnasta hyvin.

Asealan elinkeinolupa voidaan myöntää oikeushenkilölle, jos:

1) se varallisuutensa puolesta kykenee huolehtimaan toiminnasta hyvin; sekä

2) sen hallintoelimiin kuuluvat henkilöt ja toimitusjohtaja sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehet ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaiset yhtiömiehet täyttävät 1 momentin 1–2, 4 ja 6 kohdassa säädetyt vaatimukset.

21 §

Asealan elinkeinoluvan sisältö, ehdot, rajoitukset ja voimassaoloaika

Asealan elinkeinoluovassa on mainittava asealan elinkeinoharjoittajan toimipaikat tai pääasiallinen toimipaikka, ne 14 §:ssä tarkoitetut asealan elinkeinot, joita lupa koskee, sekä se, minäkälaisia ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia asealan elinkeinoluvan haltija voi hankkia ja pitää hallussa elinkeinotoimintaansa varten. Luvassa on myös määrättävä 26 §:ssä tarkoitettujen vastuuhenkilöiden lukumäärä ja vastuualueet. Asealan elinkeinoluvan nojalla tapahtuvaa toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin asealan elinkeinoluovassa määrätty ehdot vastuuhenkilöistä on täytetty. Lupa oikeuttaa harjoittamaan asealan elinkeinoa vain luvassa mainitussa toimipaikassa. Tilapäisesti elinkeinoa saa kuitenkin harjoittaa muuallakin.

Asealan elinkeinolupa oikeuttaa elinkeinoa harjoittavaa elinkeinonharjoittajaa hankkimaan ja pitämään hallussaan asealan elinkeinotoimintaansa varten luvassa mainittuja ampuma-aseita, aseiden osia sekä patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia ilman 42 §:ssä tarkoitettua aselupaa. Jos asealan elinkeinoluvan perusteena on ainoastaan 14 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu elinkeinotoiminta, elinkeinolupa ei oikeuta ampuma-aseiden tai aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankintaan tai hallussapitoon. Asealan elinkeinolupa voidaan perustellusta syystä sisällyttää myös oikeus hankkia ja pitää hallussa elinkeinotoimintaa varten erityisen vaarallisia ampuma-aseita tai niiden osia. Tämä oikeus tulee nimenomaisesti mainita asealan elinkeinoluovassa ja yksilöidä aseiden ja aseiden osien tyypit.

Poliisihallitus voi liittää asealan elinkeinolupaan toiminnan laadusta, laajuudesta, luvan haltijan toimipaikkojen ja säilytyspaikkojen lukumäärästä, turvallisuudesta ja sijainnista sekä muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä asealan elinkeinon liittyviä ehtoja ja rajoituksia.

Poliisihallitus voi muuttaa tai lisätä 3 momentissa tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia toiminnan muiden kuin tilapäisten muutosten vuoksi.

Lupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. Poliisihallitus antaa asealan elinkeinoluovasta todistuksen, joka on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

22 §

Asealan elinkeinotoimintaa koskeva muutosilmoitus

Asealan elinkeinoluovanhaltijan on tehtävä muutosilmoitus kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen Poliisihallitukselle sen:

1) nimen tai toiminimen tai yhtiömuodon muuttumisesta, toimipaikan perustamisesta ja lakauttamisesta, säilytystilojen olosuhteiden taikka sijainnin muuttumisesta, uuden säilytystilan käyttöönotosta ja säilytystilan käytöstä poistamisesta sekä toimipaikan osoitteen muuttumisesta;

2) hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta;

3) toiminnan harjoittamisen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi;

4) toiminnan jatkamisesta 3 kohdassa tarkoitettua keskeytyksen jälkeen.

Muutosilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen muutosta, mutta viimeistään seitsemäntenä päivänä sen jälkeen. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua muutoksesta ilmoitettaessa muutosilmoitukseen on liitettävä asiakirjat, joilla osoitetaan, että tilalle tullut henkilö täyttää 20 a §:n 2 momentin 2 kohdan mukaiset edellytykset.

23 §

Asealan elinkeinoluovun raukeaminen ja peruuttaminen

Asealan elinkeinoluova raukeaa:

1) jollei luovassa tarkoitettua toimintaa ole aloitettu vuoden kuluessa päivästä, jona luova on annettu;

2) vuoden kuluttua luovanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

Luova on peruutettava, jos luovanhaltija:

1) sitä pyytää; taikka

2) ei enää täytä 20 §:n 3 momentissa ja 20 a §:ssä säädettyjä luovan antamisen edellytyksiä.

23 a §

Asealan elinkeinoluovun voimassaolon väliaikainen peruuttaminen

Poliisihallitus voi 23 §:ssä tarkoitettua peruuttamisasian tultua vireille, peruuttaa asealan elinkeinoluovun voimassaolon väliaikaisesti.

Väliaikainen peruuttaminen on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos peruuttamisasian selvittäminen on kesken.

24 §

Asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssi tai kuolema

Asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssi- ja kuolinpesällä on oikeus jatkaa elinkeinon harjoittamista asealan elinkeinonharjoittajalle annetun luvan nojalla vuoden ajan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä, jos 20 §:n ja 20 a §:ssä säädetty luvan antamisen edellytykset edelleen täyttyvät.

Konkurssipesän hoitajan, kuolinpesän osakkaan ja muun pesää hoitavan on ilmoitettava Poliisihallitukselle luvan haltijan konkurssista ja kuolemasta sekä muutoksista 26 §:ssä tarkoitettuun vastuuhenkilöön 7 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai siitä, kun kuolemasta on saatu tieto.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssista ja kuolemasta, sovelletaan myös, kun yhteisö tai säätiö on niitä koskevien säännösten mukaan lakannut.

25 §

Ilmoitus asetietojärjestelmään ja tietojen tallentaminen

Asealan elinkeinoluvan haltijan on elinkeinotoimintansa aikana ilmoitettava asetietojärjestelmään ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen ja aseiden osan yksilöintitiedot, esineen luovuttajan tai lainaksiantajan ja luovutuksensaajan tai lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika sekä esineen korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi ja osoite.

Asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava myös hallussaan olevan ampuma-aseen muuntamisesta ja aseiden deaktivoinnista ja hävittämisestä. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ampuma-aseen ja aseiden osan yksilöintitiedot ja niiden muutos, sekä toimenpiteen ajankohta.

Asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava yksilöintitiedot myös patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tai tallennettavat tiedot 5 momentissa tarkoitettuun tiedostoon.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen 0 päivän kuluessa siitä, kun asealan elinkeinoluvan haltija on vastaanottanut ilmoitettavan esineen tai luovuttanut sen. Ampuma-aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta esineitä luovutettaessa säädetään 42 c §:ssä. Ilmoitus luovutetuista patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tehdään luovutuksen yhteydessä.

Patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia koskevaan tiedostoon on tallennettava esineen luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi. Tiedostoon sisältyviä henkilötietoja saa luovuttaa vain 115 §:ssä tarkoitettu valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten. Asealan elinkeinoluvan haltijan on vaadittaessa esitettävä tiedosto poliisille sekä luovutettava se lupaviranomaiselle, kun asealan elinkeinolupa raukeaa tai jos se peruutetaan. Tiedosto on säilytettävä vähintään 30 vuotta siihen viimeksi tehdyn merkinnän jälkeen ja se on hävitettävä sen jälkeen, kun viimeisen merkinnän tekemisestä on kulunut 50 vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten yksilöintitietojen ilmoittamisesta sekä tietojen tallentamisesta 5 momentissa tarkoitettuun tiedostoon ja niiden esittämisestä ja luovuttamisesta.

Asealan elinkeinoluvan haltija voi poiketa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta, jos ampuma-aseen tai aseiden osan haltija on jättänyt ampuma-aseen tai aseiden osan asealan elinkeinonharjoittajalle ja esine on asealan elinkeinoluvan haltijan hallussa enintään 10 päivää.

26 §

Vastuuhenkilö

Asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa on oltava yksi tai useampi 26 c §:n mukaisesti hyväksytty vastuuhenkilö.

Asealan elinkeinoluvan haltijan on tehtävä ilmoitus poliisille seitsemän päivän kuluessa, kun:

- 1) vastuuhenkilö eroaa palveluksesta;
- 2) vastuuhenkilö ei enää hoida 26 b §:ssä tarkoitettua tehtävää; tai
- 3) vastuuhenkilön hyväksyntä päättyy.

Hakemus uuden vastuuhenkilön hyväksymiseksi on tehtävä 30 päivän kuluessa 2 momentissa tarkoitettua tapahtumasta. Hakemus on edellytys sille, että 26 a §:ssä tarkoitettu vastuuhenkilön sijainen voi hoitaa vastuuhenkilön tehtäviä. Sijainen voi hoitaa tehtäviä uuden vastuuhenkilön hyväksyntään saakka, kuitenkin enintään vuoden ajan.

26 a §

Vastuuhenkilön sijainen

Poliisihallitus voi hyväksyä asealan elinkeinoluvan haltijan hakemuksesta vastuuhenkilölle sijaisen tämän ollessa tilapäisesti estynyt taikka 26 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa. Sijaiseksi hyväksyttävän on täytettävä 26 c §:ssä tarkoitettut edellytykset lukuun ottamatta vastuuhenkilön kokeen suorittamista. Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää ehtoja ja rajoituksia.

26 b §

Vastuuhenkilön tehtävät

Vastuuhenkilö vastaa siitä, että asealan elinkeinoluvan nojalla harjoitettua liiketoimintaa harjoitetaan tämän lain ja lupaehtojen mukaisesti.

26 c §

Vastuuhenkilön hyväksyntä

Poliisihallitus voi asealan elinkeinoluvan hakijan tai haltijan hakemuksesta hyväksyä vastuuhenkilöksi henkilön:

- 1) joka on antanut suostumuksensa vastuuhenkilön tehtävään;
 - 2) joka on täyttänyt 18 vuotta;
 - 3) jolla on tehtävän edellyttämä perehtyneisyys ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin
 - 4) joka on suorittanut hyväksytysti Poliisihallituksen järjestämän vastuuhenkilökokeen; ja
 - 5) jolla on voimassa oleva 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa.
- Vastuuhenkilön hyväksyntä on voimassa toistaiseksi.

26 d §

Vastuuhenkilön hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Vastuuhenkilön hyväksyntä raukeaa, kun hyväksynnän perusteena oleva elinkeinotoiminta päättyy tai vastuuhenkilö ei ole enää hyväksyntää hakeneen asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa.

Poliisihallituksen on peruutettava vastuuhenkilön hyväksyntä, jos asealan elinkeinoluvan haltija tai vastuuhenkilö sitä pyytää.

Poliisihallitus peruuttaa vastuuhenkilöksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos vastuuhenkilö:

- 1) ei enää täytä vastuuhenkilöksi hyväksymisen edellytyksiä;
- 2) on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastuuhenkilöksi, tai hänen voidaan katsoa tahallaan menetelleen vastuuhenkilönä olennaisesti virheellisesti.

Poliisihallituksen tulee ilmoittaa asealan elinkeinoluvan haltijalle vastuuhenkilön hyväksynnän peruuttamisasian vireille tulosta.

26 e §

Vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikainen peruuttaminen

Poliisihallitus voi 26 d §:ssä tarkoitetun peruuttamisasian tultua vireille, peruuttaa vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikaisesti.

Väliaikainen peruuttaminen on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos peruuttamisasian selvittäminen on kesken.

27 §

Aseenkäsittelylupa

Asealan elinkeinoluvan haltijan palveluksessa olevalla henkilöllä, joka kuljettaa, säilyttää tai muuten käsittelee ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia, on oltava siihen lupa (*aseenkäsittelylupa*). Lupa oikeuttaa esittely-, kokeilu- tai koulutustarkoituksessa myös ampumaan ampuma-aseilla, jos se on tarpeellista sen asealalla harjoitettavan elinkeinotoiminnan kannalta, johon aseenkäsittelylupa on myönnetty.

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa myös tilapäiseen, työssä tapahtuvaan 1 momentissa tarkoitettuun käsittelyyn.

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana 1 momentissa tarkoitettuun aseenkäsittelyyn ja jonka työtehtävät sitä edellyttävät. Alle 20-vuotiaalle annettavaan aseenkäsittelylupaan asetetaan ehto, jonka mukaan lupa ei oikeuta käsittelemään 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita eikä 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja erityisen vaarallisia ampuma-aseita tai niiden osia ennen kuin luvanhaltija on täyttänyt 20 vuotta.

Poliisilaitos voi hakemuksesta antaa ja peruuttaa aseenkäsittelyluvan. Hakijan tulee saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

Jos aseenkäsittelylupa myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

28 §

Aseenkäsittelyluvan voimassaoloaika ja lupaehdot

Aseenkäsittelylupa on voimassa vain luvanhaltijan toimiessa lupahakemuksessa mainitun työnantajan palveluksessa. Asealan elinkeinoluvan haltijan tulee ilmoittaa aseenkäsittelyluvan haltijan palvelussuhteen päättymisestä poliisille.

28 a §

Aseenkäsittelylupakortti

Poliisilaitos antaa aseenkäsittelyluvan haltijalle aseenkäsittelylupakortin. Aseenkäsittelylupakortti on pidettävä aseenkäsittelylupaa edellyttävissä tehtävissä mukana ja se on esitettävä pyydettyä. Ennen aseenkäsittelylupakortin luovuttamista Poliisilaitos antaa aseenkäsittelyluvan haltijalle määräaikaisen todistuksen aseenkäsittelyluvan antamisesta. Todistus osoittaa aseenkäsittelyluvan voimassaolon ennen aseenkäsittelylupakortin luovuttamista aseenkäsittelyluvan haltijalle.

Aseenkäsittelylupakortti on heti luovutettava poliisille, jos aseenkäsittelylupa on peruutettu tai aseenkäsittelyluvan haltijalle luovutetaan uusi aseenkäsittelylupakortti.

29 §

Aseenkäsittelyluvan raukeaminen

Aseenkäsittelylupa raukeaa, kun luvan myöntämisen perusteena oleva asealan elinkeinotoiminta päättyy tai luvanhaltija ei ole enää luvassa mainitun työnantajan palveluksessa.

29 a §

Aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen

Poliisi voi 67 §:ssä tarkoitetun aseenkäsittelylupaa koskevan peruuttamisasian tultua vireille, peruuttaa aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikaisesti.

Väliaikainen peruuttaminen on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisi voi jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos peruuttamisasian selvittäminen on kesken.

30 §

Varoitus ja uuden vastuuhenkilön nimeäminen

Lupaviranomainen voi 23 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa asealan elinkeinoluvan haltijalle varoituksen, jos luvanhaltija on korjannut asealalla harjoitettavassa elinkeinotoiminnassa todetut puutteet ja luvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta. Jos asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoittama vastuuhenkilö on toiminut mainitussa kohdassa tarkoitetulla tavalla, lupaviranomainen voi määrätä asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoittamaan uuden vastuuhenkilön.

42 b §

Päätös, luvan voimassaolo ja lupaehdot

Aselupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. Ensimmäinen aselupa 43 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten annetaan luonnolliselle henkilölle 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitetuista asetyypeistä koostuvaan ryhmään kuuluvaan ampuma-aseeseen taikka 9 §:n 5 a alakohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen enintään viiden vuoden määräajaksi. Kaikki luvanhaltijalle tämän määräaikaisen luvan voimassaoloaikana samaan aseryhmään kuuluviin ampuma-aseisiin myönnettävät aseluvat annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään samanaikaisesti ensimmäisen määräaikaisen luvan päättymisen kanssa. Sellaista työtä varten, jossa ampuma-ase on välttämätön, lupa annetaan kuitenkin enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Tällöin lupaan on sisällytettävä ehto, jonka mukaan lupa on voimassa vain niin kauan kuin luvansaaja toimii kyseisessä työtehtävässä. Aselupa luvanhaltijan huollettavana olevan 15 mutta ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussapidettäväksi tarkoitettua haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään nuorimman 54 §:ssä tarkoitettua rinnakkaisluvanhaltijan täyttäessä 19 vuotta.

Jos aselupa on myönnetty asekeräilijän hyväksynnän perusteella, lupaviranomainen voi sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan ampuma-aseella ei saa ampua. Aselupa, joka on annettu luvanhaltijan huollettavana olevan 15 vuotta mutta ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussa pidettäväksi tarkoitettua haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten, asetetaan ehto, jonka mukaan luvanhaltija ei saa ampua aseella.

42 c §

Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittaminen poliisille

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseiden osien yksilöintitiedot ja luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi, osoite ja syntymäaika, korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiantajan nimi sekä ampuma-aseen lainaksiantajan ja lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika tulee ilmoittaa poliisille kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen. Jos ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai ampuma-aseen kokoamisen mahdollistavat aseiden osat säilytetään muutoin kuin tilapäisesti 106 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla muun kuin ampuma-aseen hallussapitoon oikeutettua luvanhaltijan luona, poliisille tulee ilmoittaa säilyttäjän ja säilytyspaikan yksilöimiseksi tarvittavat tiedot. Lisäksi tulee ilmoittaa tieto ampuma-aseen muuntamisesta, jos ampuma-aseen tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu tai ase deaktivoidaan tai hävitetään. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ajankohta, jona toimenpide on tehty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettua tietoa ilmoittaa:

- 1) luovuttaja tai lainaksiantaja luovutuksen, lainaamisen tai lainasta palauttamisen yhteydessä, jos luovuttaja tai lainaksiantaja on 20 §:ssä tarkoitettua asealan elinkeinoluvan haltija; tai
- 2) muussa kuin 1 kohdassa tarkoitettua tapauksessa esineen hankkinut, lainannut, valmistanut tai muuntanut aseluvanhaltija 30 päivän kuluessa esineen hankkimisesta, lainaamisesta, valmistamisesta tai muuntamisesta.

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseiden osien lainaksiantaja voi poiketa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta, jos esine on lainaksisaajan hallussa enintään 30 päivän ajan lainaksiantamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseiden osien yksilöintitietojen ilmoittamisesta koskevista menettelyistä ja ilmoitusten sisällöstä.

43 §

Hyväksyttävät käyttötarkoitukset

Aselupa voidaan antaa seuraaviin käyttötarkoituksiin:

- 1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen;
- 2) ampumaurheilu ja -harrastus;
- 3) työ, jossa ase on välttämätön;
- 4) näytös, kuvaus tai muu vastaava esitys;
- 5) asekeräilijän ampuma-aseiden tai aseosien keräilysuunnitelman mukainen kerääminen ja säilyttäminen;
- 6) muistoesineenä säilyttäminen;
- 7) merkinanto;
- 8) luvanhaltijan huollettavana olevan 15 mutta ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, kiväärin, pienoiskiväärin tai yhdistelmäaseen säilyttäminen ja kuljettaminen;
- 9) vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestäminen tai siihen osallistuminen tämän lain 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla tai aseosilla.

Muistoesineenä säilyttämiseksi lupa voidaan antaa muun kuin erityisen vaarallisen ampumaaseen tai sen osan hankkimiseen yksittäisessä tapauksessa, jos hakija osoittaa ampumaaseella tai aseosalla olevan hänelle erityistä historiallista tai muuta muistoarvoa. Tällöin aselupa voidaan asettaa ehto, jonka mukaan ampumaaseella ei saa ampua.

44 §

Hankittavaa ampuma-asetta ja aseosaa koskevat yleiset edellytykset

Aselupa voidaan antaa vain sellaista ampuma-asetta tai aseosaa varten, joka ei lippaan patruunamäärän, kaliiperin tai muiden ominaisuuksien perusteella ole hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen nähden tarpeettoman tulivoimainen ja tehokas sekä joka soveltuu hyvin hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen. Jos hakijan ilmoittama käyttötarkoitus on metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen, ampumaaseen soveltuvuutta arvioitaessa noudatetaan lisäksi metsästyslakia (615/1993). Metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten aselupaa ei voida antaa tämän lain 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten lukuun ottamatta kertatulitoimista pienoispistoolia ja pienoisrevolveria.

Aselupa 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa asekeräilijälle museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön.

44 a §

Hankittavaa ampuma-asetta ja aseosaa koskevat rajoitukset taskuaseelle tai sen osalle

Hankittavaa ampuma-asetta tai aseosaa koskevien 44 §:ssä tarkoitettujen yleisten edellytysten täyttyessä, aselupa taskuasetta ja sen osaa varten voidaan antaa vain asekeräilijälle ampumaaseiden tai aseosien museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön.

44 b §

Rajoitukset erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiselle

Sen lisäksi, mitä 44 §:ssä säädetään, aselupa 9 §:n 1, 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan antaa vain:

- 1) asekeräilijälle ampuma-aseiden tai aseiden osien keräämiseen tai säilyttämiseen;
- 2) erityisestä syystä työhön, jossa ampuma-ase on välttämätön; tai
- 3) määrääjäksi näytöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa tarkoitusta varten.

Lisäksi aselupa voidaan antaa 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen järjestämisestä tai siihen osallistumisesta varten.

Lisäksi aselupa voidaan antaa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten luonnolliselle henkilölle ampumaurheilua varten, jos hakija on ja on ollut luvan hakemista edeltäneen 12 kuukauden ajan yhdistyslain (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettuna luvan saaneen yhdistyksen jäsen.

Lisäksi aselupa voidaan antaa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten yhteisölle tai säätiölle urheiluammuntakoulutusta varten.

Aselupa 9 §:n 3 kohdan muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta tai sen osaa varten voidaan antaa vain erityisestä syystä.

45 §

Aseluvansaajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Aselupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia.

Lupaviranomaisella on oikeus saada hakijasta lääketieteellinen arvio, jos saatujen tietojen tai haastattelun perusteella lupaviranomaisella on syytä epäillä luvanhakijan henkilökohtaista sopivuutta ampuma-aseen hallussapitoon. Lupaviranomaisella on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada lääketieteellisessä arvioissa luvanhakijasta sellaiset terveystiedot, jotka ovat välttämättömiä lupaviranomaisen arvioidessa hakijan sopivuutta ampuma-aseen hallussapitoon.

Asevelvollisen on pyydettyä esitettävä selvitys suoritettua varusmies- tai siviilipalveluksesta. Jos palvelusta ei ole suoritettu, asevelvollisen on pyydettyä esitettävä määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen.

Aselupa 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja aseiden osaa sekä pistoolia, pienoispistoolia, revolveria ja pienoisrevolveria sekä niiden osaa varten voidaan antaa vain 20 vuotta täyttäneelle henkilölle.

Aselupa ampumaurheilussa tai -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten ja ampumaurheilussa 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitettuna luvan saaneen yhdistyksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen ampuma-urheilusta tai harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävät kaksi vuotta. Aktiivisen harrastuksen jatkumista koskevaan kahden vuoden ajanjaksoon lasketaan puolet aseellisessa palveluksessa asevelvollisena suoritettua palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa suoritettua palvelusta. Aselupa ampumaurheilussa tai harrastuksessa käytettävään 6 §:n 2

momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen ja sen osaan voidaan myöntää myös, jos henkilö esittää luotettavan selvityksen ampumaurheilusta tai harrastuksestaan ja työnantajanaan toimivan valtion viranomaisen todistuksen siitä, että hän virkaansa kuuluvissa tehtävissä kantaa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta.

Aselupa ampumaurheilussa käytettävää 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneen yhdistyksen ampumasekouluttajan antaman todistuksen ampuma-urheilusta tai harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävät 12 kuukautta.

Aselupa 43 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen ja sen osaan voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman todistuksen osallistumisesta vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen ampuma-aseyypillä, johon aselupaa haetaan, aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävän 12 kuukauden aikana sekä vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettua todistuksen hyväksytyksi suoritettuun ampumakokeesta. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antama todistus voidaan osittain korvata muulla luotettavalla selvityksellä aktiivisesta reserviläisen ampumarjoittelusta. Aktiivista harjoittelua koskevaan vuoden ajanjaksoon lasketaan puolet aseellisessa palvelussa asevelvollisena suoritusta palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalvelussa suoritettuun palvelusta.

Haettaessa lupaa:

1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys ja, jos hakemus koskee lupaa 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten, lisäksi riistanhoitoyhdistyksen antama todistus aktiivisesta harrastuksestaan;

2) ampumaurheilua ja -harrastusta varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys;

3) 9 §:n 5 a ja 5 b kohdassa tarkoitettuun erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseeseen ampumaurheilua varten hakijan on esitettävä todistus voimassaolevasta vähintään luvan hakemista edeltäneen 12 kuukauden ajan jatkuneesta jäsenyydestä yhdistyslain 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneesta yhdistyksessä ja luotettava selvitys siitä, että hakija harjoittelee aktiivisesti tai osallistuu ampumakilpailuihin ampuma-aseyypillä, johon lupaa haetaan.

4) työtä varten hakijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on koulutuksessaan tai muuten riittävästi perehtynyt ampuma-aseen turvalliseen käsittelemiseen ja että hänellä on hyväksyttävä peruste ampuma-aseen kantamiseen työssään;

5) 43 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ampuma-asetta ja aseeseen osaa varten Poliisihallitus pyytää Puolustusvoimilta perustellun lausunnon; Puolustusvoimat voi antaa puoltavan lausunnon hakijalle, joka on sijoituskelpoinen ja jolla Puolustusvoimat katsoo olevan tarve kyseisellä ampumaseella ja aseeseen osalla harjoitteluun reservin ampumataidon ylläpitämiseksi.

Lupa ampuma-aseeseen ja aseeseen osan keräilyyn ja säilyttämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jonka ampuma-aseiden ja aseeseen osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Lupa 43 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella voidaan antaa, kun huollettava henkilö on jättänyt 54 §:ssä tarkoitettua rinnakkaislupaa koskevan lupahakemuksensa ja lupaviranomainen on tutkinut, että rinnakkaisluvan antamiseen on mainitussa pykälässä säädetty edellytykset.

Edellä 7 momentin 1 kohdassa tarkoitettua harrastusta voidaan pitää aktiivisena, jos eläinten ampuminen 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua ampumaseella on metsästyskauttainsäädännön mukaisesti jatkuvaa pyyntiä, johon muu kuin mainitussa momentissa tarkoitettu ampumase ei hyvin sovellu. *Eläinten ampumisella* tarkoitetaan luolassa, loukussa tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan eläimen metsästyksen liittyvää lopettamista. Ampumaurheilu tai harrastus on aktiivista, jos kyseessä on jonkin ampumaurheilulajin harjoittelu,

HE 179/2018 vp

kilpaileminen, kilpailun toimihenkilönä toimiminen, valmentaminen tai kouluttaminen ampuma-aseen käyttöön taikka osallistuminen vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevaan ampumakoulutukseen ampuma-asetyypillä, johon aselupaa haetaan.

45 a §

Aseluvan saajaa koskevat edellytykset yhteisölle ja säätiölle

Aselupa voidaan antaa Suomessa rekisteröidylle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle tai säätiölle, jota on toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussa ampuma-aseita ja aseiden osia. Lupa voidaan antaa vain hakijalle, jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt ja jolla on 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava.

Aseluvan saajaa koskevien edellytysten osalta noudatetaan lisäksi 45 §:n 9 ja 10 momenttia.

Sen lisäksi mitä 44 b:ssä säädetään, aselupa 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan 1 momentin nojalla myöntää Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestämistä varten ja aselupa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten yhteisölle tai säätiölle urheiluammunta-koulutusta varten.

45 b §

Yhteisön ja säätiön asevastaava

Asevastaavan hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa poliisi. Poliisi voi vaatia, että asevastavia on useampia kuin yksi, jos se yhteisön tai säätiön toiminta huomioon ottaen on tarpeen. Asevastaavaksi voidaan hyväksyä sellainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, jota terveydentilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia. Jos asevastaava huolehtii yhteisön tämän lain 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitetuista ampuma-aseista, asevastaavaksi voidaan hyväksyä vain 20 vuotta täyttänyt henkilö.

45 c §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtaja

Vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 b §:n 1 momentissa tarkoitettua Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan tulee olla terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopiva pitämään hallussa ja säilyttämään ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita. Poliisi antaa Puolustusvoimien pyynnöstä lausunnon Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön edellä mainitusta sopivuudesta.

Ammunnan johtaja saa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:n mukaista sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta järjestäessään pitää hallussaan ja säilyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia ja hallussaan pitämiä ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita, sekä antaa edellä mainitun ampuma-aseen 88 §:n mukaisesti välittömässä valvonnassaan käytettäväksi.

45 d §

Aselupaedellytysten seuranta

Aselupa-, asealan elinkeino- ja aseenkäsittelylupaharkinnassa ja lupaedellytysten voimassaolon seurannassa 45 §:ssä tarkoitettua sopivuutta arvioidaan ja seurataan jatkuvasti poliisin käytössä olevista tietojärjestelmistä saatavien tietojen ja muutoin poliisin tietoon tulevien seikkojen perusteella. Henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetussa laissa (761/2003).

Mitä 1 momentissa säädetään sopivuuden arvioinnista ja seurannasta sovelletaan myös asealan elinkeinoluvan haltijalta edellytettävän vastuuhenkilön, asekeräilijän ja asevastaavan hyväksyntää koskevassa harkinnassa ja hyväksyntäedellytysten voimassaolon arvioinnissa ja seurannassa.

Luvan tai hyväksynnän myöntävä viranomainen vastaa sopivuuden arvioinnista ja sen seurannasta.

45 e §

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen

Ampuma-asekouluttajaksi voidaan hyväksyä se, joka on:

- 1) täyttänyt 20 vuotta ja suostuu tehtävään;
- 2) ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan haltija;
- 3) yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitetun yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa; sekä
- 4) hyväksytysti suorittanut Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän poliisin järjestämän koulutuksen (*ampuma-asekouluttajakoulutus*), joka sisältää ainakin ampuma-aseita koskevaan lainsäädäntöön, niiden turvalliseen käsittelyyn ja säilyttämiseen, ampuma-asekouluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä kouluttajana toimimiseen liittyvät opetusaiheet.

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen on voimassa enintään 10 vuotta.

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyy yhdistyksen tekemästä hakemuksesta poliisi. Hyväksyntään voidaan asettaa ehtoja ja rajoituksia. Poliisi voi muuttaa hyväksymiseen asetettuja ehtoja ja rajoituksia tai peruuttaa hyväksynnän, jos 1 momentissa tarkoitetut hyväksynnän edellytykset eivät täyty.

47 §

Hankkimislupa ulkomailla asuvalle

Ulkomailla asuvalle henkilölle luvan ampuma-aseen, aseosan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen (*hankkimislupa ulkomailla asuvalle*) antaa ja peruuttaa näiden esineiden vientiin tai Suomesta tapahtuvaan siirtoon luvan antava viranomainen. Lupa oikeuttaa hankkimaan luvassa mainitun ampuma-aseen ja aseosan sekä siinä mainitut patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksiset. Lupa ei oikeuta niiden hallussapitoon, eikä niitä saa Suomessa luovuttaa luvansaajalle, vaan ne on viipymättä toimitettava luvassa mainittuun osoitteeseen luvansaajan asuinmaahan.

53 a §

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen

Luonnollisen henkilön, jolla on toistaiseksi voimassa oleva hallussapitoon oikeuttava lupa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen, erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen taikka ampuma-aseeseen, jonka toimintatapa on itselataava kertatuli, on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle selvitys 45 §:n 5—11 momentissa tarkoitettun lupaedellytyksen voimassa olosta. Esitettävällä selvityksellä on osoitettava, että luvanhaltija edelleen aktiivisesti harjoittaa luvan myöntämisen perusteena ollutta toimintaa tai muuta toimintaa, johon kyseistä ampuma-asetta koskeva lupa olisi voitu myöntää.

Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia luvanhaltijaa esittämään harrastuksestaan muitakin selvityksiä.

Asekeräilijän hyväksynnän perusteella myönnetyn ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvanhaltijan tulee kuitenkin toimittaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettu selvitys vain lupaviranomaisen sitä erikseen pyytäessä.

57 §

Asekeräilijäksi hyväksyminen

Asekeräilijän hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa Poliisihallitus.

Asekeräilijäksi voidaan hyväksyä luonnollinen henkilö, joka täyttää 45 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset. Asekeräilijäksi voidaan hyväksyä myös Suomessa rekisteröity tai julkista tehtävää hoitava yhteisö tai säätio, joka täyttää 45 a §:ssä säädetyt edellytykset ja jolla on 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava. Hyväksyntä voidaan antaa hakijalle, joka esittää hyväksyttävän suunnitelman järjestelmällistä ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten keräilyä ja säilyttämistä historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen tai kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten. Suunnitelman tulee sisältää myös selvitys ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten turvallisesta säilyttämisestä. Hyväksynnän antamisen edellytyksenä on, että hakijana olevalla luonnollisella henkilöllä ja asevastaavalla on toiminnan harjoittamista varten tarpeellinen asehistoriallinen ja asetekninen asiantuntemus.

Hakemus jätetään kirjallisena poliisille.

58 §

Asekeräilijälle annettavan hyväksynnän sisältö ja voimassaoloaika

Asekeräilijälle annettavassa hyväksynnässä on mainittava, mitä ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia hyväksyntä koskee. Hyväksynnän antava viranomainen voi asettaa hyväksynnälle rajoituksia asekeräilijän asehistoriallisen ja aseteknisen asiantuntemuksen, keräilyalan sekä harrastuksesta tehdyn kokonaisarvioinnin perusteella.

Hyväksyntä annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi.

Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulee hakea 42 §:n mukaisesti ampuma-aseiden ja aseiden osien hallussapitoon aselupa, johon voidaan liittää hankkimisoikeus tai yksityinen valmistusoikeus.

Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulee hakea 62 §:n mukaisesti patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen ampumatarvikelupa.

Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulee tallentaa tiedot ampumatarvikeluvan nojalla hankkimistaan ja hallussa pitämistään patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tiedostoon. Tiedosto on pyydyttävä esitettävä poliisille.

HE 179/2018 vp

Lupaviranomainen voi asettaa asekeräilijän hyväksyntään tarpeellisia ehtoja ja rajoituksia ja muuttaa tai lisätä niitä tarvittaessa.

59 §

Asekeräilijän ampuma-aseen aseiden osan, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten säilytystilojen muutos

Asekeräilijän on ilmoitettava ampuma-aseiden, aseiden osan, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten säilytystiloja koskevista säilytyksen turvallisuuteen tai sijaintiin liittyvistä muutoksista poliisille. Muutetuille säilytystiloille tulee saada poliisin hyväksyntä.

61 §

Patruunoiden hankkiminen ja hallussapito

Aselupa ja rinnakkaislupa oikeuttavat hankkimaan ja pitämään hallussa sellaisia muita kuin erityisen vaarallisia patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi luvan haltijan ampuma-aseessa tai sellaisessa ampuma-aseessa, jonka lainaamiseen luvanhaltijalla on oikeus 87 §:n 1 momentin mukaisesti. Euroopan ampuma-asepassin tai ampuma-aseiden hallussapitoon oikeuttavan yksityisen tuontiluvan haltija taikka Norjan, Ruotsin, Islannin tai Tanskan viranomaisen ampuma-aseiden hallussapitoon antaman luvan haltija on oikeutettu Suomessa oleskellessaan hankkimaan ja pitämään hallussaan sellaisia muita kuin erityisen vaarallisia patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi ampuma-aseessa. Lupaviranomainen voi kuitenkin sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan lupa ei oikeuta hankkimaan ja pitämään hallussa asekeräilijän hallussa olevaan keräilykokoelmaan kuuluvaan tai muistoesineenä säilytettävään aseeseen soveltuvia patruunoita.

62 §

Ampumatarvikelupa

Luvan patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon (*ampumatarvikelupa*) antaa ja peruuttaa poliisilaitos.

Lupa voidaan antaa 45 §:n 1—8 momentissa tai 45 a §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin noudattaen, mitä 42 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään aseluvasta.

Lupa erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon voidaan antaa vain, jos siihen on erityinen syy ja yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu. Lupaan voidaan asettaa ehto, jonka mukaan erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten käyttö erityisen vaarallisissa ampuma-aseissa on kielletty. Lisäksi lupaan voidaan asettaa ehto, jolla rajoitetaan lukumäärällisesti tai muuten erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankintaa, valmistamista ja hallussapitoa.

Ampumatarvikelupa patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon voidaan antaa asekeräilijälle.

66 a §

Luvan peruuttamisen vireilletulo

HE 179/2018 vp

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttaminen tulee vireille, jos:

- 1) 67 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetty luvan peruuttamisen edellytykset täytyvät; tai
- 2) on perusteltua syytä epäillä, että 67 §:n 1 momentin 4—8 kohdassa ja 2 momentissa sekä 67 b §:ssä säädetty luvan peruuttamisen edellytykset täytyisivät.

67 §

Lupien peruuttaminen

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa ja aseenkäsittelylupa on peruutettava, jos:

- 1) lupanhaltija sitä pyytää;
- 2) huoltajat peruuttavat ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan antamista koskevan suostumuksen;
- 3) aseluvan haltija tai valtio peruuttaa 54 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen;
- 4) lupanhaltija on syyllistynyt törkeään väkivaltaista käyttäytymistä osoittavaan rikokseen, rikoslain 50 luvun 2 tai 4 a §:ssä tarkoitettuun rikokseen taikka muuhun rikokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;
- 5) lupanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;
- 6) lupanhaltija on syyllistynyt törkeään ampuma-aserikokseen;
- 7) yhteisö tai säätiö ei enää täytä 45 a §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä; taikka
- 8) ampuma-ase tai aseiden osa on kadonnut tai anastettu.

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa ja aseenkäsittelylupa voidaan peruuttaa, jos:

- 1) lupanhaltija on syyllistynyt rikoslain 50 luvun 1, 2 a tai 4 §:ssä tarkoitettuun rikokseen taikka ampuma-aserikokseen, ampuma-aserikokemukseen tai muuhun ampuma-asetta käyttäen tehtyyn rangaistavaan tekoon;
 - 2) lupanhaltija on rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;
 - 3) yhteisö tai säätiö taikka sen 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava on rikkonut tätä lakia, sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupaehtoja taikka muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;
 - 4) lupanhaltija on muuten kuin tilapäisesti lopettanut ampuma-aseiden kantamisen taikka luvan myöntämisen perusteena olevan harrastuneisuuden;
 - 5) ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapito muutoin kuin 1—4 kohdassa tarkoitettulla tavalla erityisen painavasta syystä vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta; taikka
 - 6) ampuma-aseen hallussapito ei enää ole työn vuoksi välttämätöntä.
- Rinnakkaisluvan peruuttavan viranomaisen on ilmoitettava rinnakkaisluvan peruuttamisesta aseluvan haltijalle.

67 b §

Lupien peruuttaminen eräissä tilanteissa

Edellä 6 §:n 2 momentin 4—7 ja 12 kohdassa tarkoitetun ja 7 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitetulla itselataavalla kertatulella toimivan ampuma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavat luvat, hyväksynät ja aseenkäsittelylupa on peruutettava, jos henkilöllä on hallussaan 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu latauslaite ilman sen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa.

67 c §

Ampuma-asekouluttajalle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä raukeaa, kun ampuma-asekouluttaja kuolee tai hyväksyntää hakenut yhdistys lakkaa.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä on peruutettava, jos yhdistys tai ampuma-asekouluttaja sitä pyytää.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä voidaan peruuttaa 67 §:n 2 momentin 1—4 kohdassa tarkoitetuin perustein. Hyväksyntä voidaan peruuttaa myös, jos ampuma-asekouluttaja olennaisesti rikkoo hyväksymispäätökseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia taikka jos hän ei enää ole yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa. Poliisilaitoksen on ilmoitettava ampuma-asekouluttajaksi hyväksynnän peruuttamisesta kouluttajaksi hyväksyntää hakeneelle yhdistykselle.

68 §

Asekeräilijälle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Asekeräilijälle annettu hyväksyntä raukeaa, kun asekeräilijä kuolee taikka yhteisö, säätiö tai museo niitä koskevien säännösten mukaan lakkaa.

68 a §

Poikkeus lupien ja hyväksynnän peruuttamiseen

Jos luvanhaltija, 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava taikka asekeräilijä oma-aloitteisesti ilmoittaa luvattomasta ampuma-aseesta tai aseosasta, luvattomista patruunoista, latauslaitteesta tai erityisen vaarallisista ammuksista taikka luvattomista räjähteistä poliisille ja luovuttaa ne poliisiin haltuun, ampuma-aseen, aseosan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavaa lupaa taikka asevastaavan tai asekeräilijän hyväksyntää ei tämän luovutetun esineen luvattoman hallussapidon perusteella peruuteta.

70 §

Aseen osan, ja tehokkaan ilma-aseen ja deaktivoidun ampuma-aseen hankinnasta ilmoittaminen ja esittäminen poliisille

Aseen osan ja tehokkaan ilma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisilaitokselle, jos oikeus:

1) aseosan hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu siihen, että hankkijalla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetuista vastaavista aseosista kootun ampuma-aseen hallussapitoon; tai

2) tehokkaan ilma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 10 kohtaan.

HE 179/2018 vp

Deaktivoitujen ampuma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisilaitokselle, jollei ilmoitusta ole tehty 42 c §:n nojalla.

Ilmoituksen voi tehdä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttämällä. Aseen osa, tehokas ilma-ase tai deaktivoitu ampuma-ase on esitettävä pyynnöstä poliisille.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitettujen ilmoituksen tekemisestä.

75 §

Siirto ja tuonti Suomeen sekä hallussapito Euroopan ampuma-asepassin nojalla

Euroopan ampuma-asepassin haltija saa siirtää ja tuoda Suomeen mainittuun passiin merkityn ampuma-urheilussa käytettäväksi soveltuvan ja asedirektiivin liitteessä I tarkoitettuun A6-, A7-, B- tai C-luokkaan kuuluvan sekä metsästyksessä käytettäväksi soveltuvan ja mainitussa liitteessä tarkoitettuun C-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen ja aseosan sekä tarpeellisen määrän aseessa käytettäväksi soveltuvia patruunoita. Edellytyksenä on lisäksi, että passin haltijalla on hallussaan kirjallinen kutsu tai muu luotettava selvitys, josta ilmenee, että siirto tai tuonti on tarpeellinen ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi. Ampuma-asepassin haltija saa myös pitää hallussaan ampuma-asetta, aseosan ja patruunoita niin kauan kuin se on välttämätöntä ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi.

80 §

Suomesta tapahtuvan siirron luvanvaraisuus

Euroopan ampuma-asepassin haltija saa kuitenkin siirtää Suomesta mainittuun passiin merkityn ampumaurheilussa käytettäväksi soveltuvan ja asedirektiivin liitteessä I tarkoitettuun A6-, A7-, B- tai C-luokkaan kuuluvan sekä metsästyksessä käytettäväksi soveltuvan ja asedirektiivissä tarkoitettuun C-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen ja aseosan sekä tarpeellisen määrän aseessa käytettäväksi soveltuvia patruunoita. Edellytyksenä on lisäksi, että siirtäjällä on hallussaan kirjallinen kutsu tai muu luotettava selvitys, josta ilmenee, että siirto on tarpeellinen ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi.

84 a §

Aseluvan tai vastaavan oikeutuksen sekä henkilöllisyyden tarkastaminen

Ampuma-aseen, aseosan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten 86 §:ssä tarkoitettua pysyvän luovutuksen taikka 87 §:ssä tarkoitettua lainaamisen edellytyksenä on, että luovuttaja tai lainaksiantaja varmistaa luovutuksensaajan tai lainaksisaajan henkilöllisyyden ja oikeuden kyseisen esineen hankkimiseen tai hallussapitoon.

Asealan elinkeinoluvan haltija voi varmistaa 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovutuksensaajan tai lainaksisaajan henkilöllisyyden luotettavaa sähköistä tunnistautumista käyttäen.

Asealan elinkeinoluvan haltijalla on oikeus tarkastaa hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan voimassaolo poliisilta myös 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen.

87 §

Ampuma-aseen ja aseosin lainaaminen

Ampuma-aseen saa lainata toiselle seuraavasti:

10) erityisen vaarallisen ampuma-aseen saa lainata vain sille, jolla on oikeus toimintatavataan ja asetyypiltään vastaavan erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon;

91 §

Haltuunotto

Poliisi voi pakkokeinolain 7 luvussa säädetyn takavarikon kumoutuessa ottaa esineen haltuun, jos kyseessä on ampuma-aselain soveltamisalaan kuuluva esine, johon sen haltijalla ei ole voimassaolevaa hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Haltuunottoa voidaan jatkaa siihen saakka, kunnes esine voidaan luovuttaa sen hallussapitoon oikeutetulle. Määräajan kuluttua esine voidaan tämän lain 100 §:n mukaisesti myydä poliisin toimesta omistajan lukuun.

92 §

Väliaikainen haltuunotto

Jos on perusteltu syy epäillä, että ampuma-asetta, aseosin osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia käytetään väärin, taikka jos niitä koskevan luvan tai hyväksynnän peruuttaminen on pantu vireille, poliisin on viipymättä tehtävä päätös esineiden ja tämän lain nojalla annetun voimassa olevan luvan ja hyväksyntää osoittavan asiakirjan ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun, jos lupaa tai hyväksyntää osoittava asiakirja ei ole sähköinen.

Poliisimiehen on otettava ampuma-ase, aseosin osa, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksit ja niitä koskevat tämän lain nojalla annetut voimassa olevat hyväksyntä ja lupaa osoittavat asiakirjat pois niiden haltijalta, jos niiden väärinkäytön vaara on ilmeinen. Poliisimiehen on viipymättä ilmoitettava pois ottamisesta sen paikan poliisilaitokselle, jonka toimialueella esineet on otettu pois niiden haltijalta, tai luvanhaltijan kotikunnan poliisilaitokselle. Poliisin on 14 vuorokauden kuluessa esineiden ja tämän lain nojalla annettujen voimassa olevia hyväksyntöjä tai lupia osoittavien asiakirjojen pois ottamisesta ryhdyttävä toimenpiteisiin päätöksen tekemiseksi esineiden ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun tai luovutettava pois otetut esineet sekä tämän lain nojalla annetut voimassa olevat hyväksyntöjä ja lupia osoittavat asiakirjat takaisin niiden haltijalle.

93 §

Väliaikaisen haltuunoton vaikutus luvan tai hyväksynnän voimassaoloon

Ampuma-asetta, aseosin osaa, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia koskeva asealan elinkeinolupaa, yksityistä käyttöä varten annettu hallussapitoon oikeuttava lupaa ja hyväksyntä sekä aseosin käsittelylupaa osoittavat asiakirjat lakkaavat olemasta voimassa, kun mainittu esine otetaan väliaikaisesti haltuun.

Jos poliisin haltuun on väliaikaisesti otettu rinnakkaisluvan nojalla hallussa pidetty ampuma-ase tai aseosin osa, ampuma-asetta tai aseosin osaa koskeva aselupa ja muut rinnakkaisluvut jäävät kuitenkin voimaan.

94 §

Väliaikaisen haltuunoton kesto

Päätös, jolla ampuma-ase, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia taikka tämän lain nojalla annettu voimassa oleva hyväksyntä tai lupaa osoittava asiakirja on väliaikaisesti otettu poliisin haltuun, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisi voi erityisestä syystä jatkaa päätöksen voimassaoloaikaa enintään kuudella kuukaudella kerrallaan. Päätöksen voimassaoloaikana:

1) ampuma-asetta, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva lupa ja hyväksyntä on peruutettava;

2) poliisin on tehtävä päätös kuolinpesään kuuluvien ampuma-aseiden, aseosa, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten haltuunotosta;

3) luvanhaltijalle on annettava varoitus ja haltuun otetut esineet on palautettava hänelle; taikka

4) haltuun otetut esineet on palautettava luvanhaltijalle tai sille, jonka hallussa kuolinpesän omaisuus on.

Jos haltuun otetut esineet, lupaa tai hyväksyntää osoittava asiakirja palautetaan, niiden voimassaolo jatkuu entisin ehdoin.

Jos poliisin haltuun on väliaikaisesti otettu rinnakkaislupan nojalla hallussa pidetty ampuma-ase tai aseosa, se voidaan 1 momentin estämättä luovuttaa hallussapitoluvan haltijalle, jollei tästä aiheudu vaaraa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiselle.

96 §

Lupatodistuksen ja suostumuksen luovuttaminen, poliisin haltuun ottaminen ja palauttaminen

Kun asealan elinkeinolupa tai yksityistä käyttöä varten annettu hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa tai suostumus, aseenkäsittelylupa tai hyväksyntä lakkaa olemasta voimassa, lupaa osoittava todistus tai kortti sekä hyväksyntä tai suostumus on viipymättä luovutettava poliisille. Poliisilla on oikeus ottaa lupaa osoittava todistus tai kortti sekä hyväksyntä tai suostumus poliisin haltuun.

Jos 1 momentissa tarkoitettu lupa tai suostumus tulee uudelleen voimaan, lupaa osoittava todistus tai kortti sekä hyväksyntä tai suostumus on viipymättä palautettava luvanhaltijalle.

105 §

Huolellisuusvelvollisuus

Alle 18-vuotiaan rinnakkaisluvalla hallussaan pitämien ampuma-aseiden, aseosa, patruunoiden huolellisesta säilyttämisestä vastaa kyseisen ampuma-aseen ja aseosa osan pääluvan haltija.

106 §

Säilyttäminen

Kun ampuma-asetta, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia säilytetään muuten kuin tilapäisesti, ne on säilytettävä:

1) luvanhaltijan vakituksessa asunnossa, muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaa näitä;

2) toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa;

3) 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitetun asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa; taikka

4) poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

Jos ampuma-asetta säilytetään 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa paikassa, se on säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseiden osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. Jos patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia ei säilytetä edellä tarkoitettussa turvakaapissa, ne on säilytettävä ampuma-aseista erillään siten, ettei vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole. Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseiden osa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseiden osat siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase, useampi kuin viisi ampuma-asetta tai aseiden osat useampaan kuin viiden ampuma-aseen kokoamiseen, aseet on säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

Asealan elinkeinoluvan haltijan ja asekeräilijän tulee säilyttää ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia, tilapäistä säilytystä lukuun ottamatta, poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

106 b §

Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen sekä väliaikainen säilyttäminen

Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen, kuljettaminen ja väliaikainen säilyttäminen tulee järjestää siten, etteivät ne ja ampuma-aseet ole suoraan yhdessä saatavilla eikä vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole.

Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994).

110 §

Ampuma-aseen ja patruunoiden tarkastus

Myyntiä varten valmistetut, korjatut, muunnetut, Suomeen siirretyt ja tuodut ampuma-aseet ja patruunat on ennen kauppaan laskemista tai muuta luovuttamista tarkastutettava niiden käyttöturvallisuuden toteamiseksi. Ampuma-ase on tarkastutettava myös, jos siihen vaihdetaan asealan elinkeinoluvan haltijan toimesta kaupallisessa tarkoituksessa aseiden osa. Tarkastuttamisvelvollisuus ei koske sellaisia keräilyllisesti arvokkaita ampuma-aseita ja patruunoita, jotka valmistetaan, korjataan taikka siirretään tai tuodaan Suomeen museossa tai kokoelmassa pitämistä varten. Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tarkastuttamisvelvollisuudesta.

Yksityiseen valmistamiseen tai muuntamiseen oikeuttavaan aselupaan voidaan sisällyttää ehto, jonka mukaan myös omaa käyttöä varten valmistettu tai muunnettu ampuma-ase on tarkastutettava sen käyttöturvallisuuden toteamiseksi.

HE 179/2018 vp

Ampuma-asetta tai patruunaa, jota ei ole tarkastuksessa hyväksytty, ei saa pitää kaupan eikä muuten luovuttaa.

Poliisihallitus voi antaa patruunoiden valmistajalle tai maahantuojalle patruunoiden tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden. Tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja peruuttamisesta annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella.

110 a §

Sarja- ja tunnistenumero sekä merkinnät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sarjanumerolla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa, sarjaan kuulumista osoittavaa juoksevaa tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;

2) *tunnistenumeroilla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;

3) *valmistusmerkinnällä* ampuma-aseeseen tai aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu vähintään valmistajan nimestä tai tuotemerkestä, valmistuspaikasta tai -maasta, valmistusvuodesta, jos se ei ole osa sarjanumeroa ja sarjanumerosta;

4) *täydennysmerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu tuojan, siirtäjän tai luovuttavan viranomaisen nimestä, Suomen maatunnuksesta ja tunnistenumeroista;

5) *tuontimerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä Suomen maatunnuksesta ja tuontivuodesta koostuvaa merkintää;

6) *pakkausmerkinnällä* valmistajan nimestä, valmistuserän numerosta, patruunoiden kaliiperista ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitettua patruunan tyyppistä koostuvaa patruunoiden pienimmässä myyntipakkauksessa olevaa merkintää.

110 b §

Merkintöjen tekeminen

Ampuma-aseen valmistajan on valmistuksen yhteydessä tehtävä ampuma-aseeseen sekä jokaiseen ampuma-aseeseen osaan, äänenvaimenninta ja latauslaitetta lukuun ottamatta, valmistusmerkintä. Valtion viranomaisen, joka luovuttaa pysyvästi yksityiseen käyttöön ampuma-aseen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on ennen luovutusta tehtävä ampuma-aseeseen sekä jokaiseen ampuma-aseeseen osaan, äänenvaimenninta ja latauslaitetta lukuun ottamatta, täydennysmerkintä.

Asealan elinkeinonluvan haltijan, joka tuo tai siirtää pysyvästi Suomeen ampuma-aseen tai muun ampuma-aseen osan kuin latauslaitteen tai äänenvaimentimen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on viimeistään ennen ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan kauppaan laskemista tai luovuttamista ja viipymättä siirron tai tuonnin jälkeen tehtävä siihen valmistusmerkintä tai merkittävä sitä vastaavat tiedot. Muun kuin asealan elinkeinonluvan haltijan on toimitettava tällainen ampuma-ase tai ampuma-aseen osa ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista Poliisihallitukselle valmistusmerkinnän tekemistä varten.

Asealan elinkeinonluvan haltijan, joka tuo Suomeen pysyvästi ampuma-aseen tai muun ampuma-aseen osan kuin latauslaitteen tai äänenvaimentimen, on ennen ampuma-aseen tai aseeseen osan kauppaan laskemista tai luovuttamista tehtävä aseeseen tuontimerkintä. Muun kuin asealan elinkeinonluvan haltijan on ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista toimitettava pysyvästi Suomeen tuotu ampuma-ase tai muun ampuma-aseen osa kuin latauslaite tai äänenvaimennin Poliisihallitukselle tuontimerkinnän tekemistä varten.

Patruunoita kaupallisessa tarkoituksessa valmistavan on tehtävä pakkausmerkintä patruunoiden pakkaamisen yhteydessä.

HE 179/2018 vp

Poliisihallitus voi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä, jos ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja merkintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan historiallista arvoa.

Jos ampuma-aseen osa on liian pieni merkittäväksi valmistusmerkinnällä, se on merkittävä vähintään sarjanumerolla.

110 c §

Merkintöjen poistaminen tai muuttaminen

Ampuma-aseen ja aseosan sarja- ja tunnustenumeroa sekä valmistus-, täydennys-, tuonti- ja pakkausmerkintää ei saa poistaa eikä muuttaa ilman Poliisihallituksen merkinnän selventämiseksi tai parantamiseksi antamaa lupaa.

112 §

Deaktivoitujen ampuma-aseiden esittäminen ja ilmoittaminen

Ampuma-aseen ja aseosan hallussapitoon oikeuttavan luvan haltijan on 30 päivän kuluessa ampuma-aseen deaktivoinnista esitettävä ampuma-ase poliisilaitokselle tai Poliisihallitukselle tarkastusta varten. Hallussapitoon oikeuttavaa lupaa koskeva lupatodistus on samalla esitettävä sekä pyydettyä luovutettava poliisille.

Deaktivoitujen ampuma-aseiden hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisille, jollei ilmoitusta ole tehty 42 c §:n nojalla.

Ennen komission deaktivointiasetuksen voimaantuloa pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseiden haltijan on ilmoitettava sen hallussapidosta poliisille, jos sitä ei ole aikaisemmin ilmoitettu mainitun asetuksen nojalla.

112 a §

Deaktivoitujen ampuma-aseiden siirto ja tuonti Suomeen

Sen, joka siirtää tai tuo Suomeen deaktivoitujen ampuma-aseiden on 30 päivän kuluessa siirrotta tai tuonnista esitettävä ampuma-ase poliisilaitokselle tai Poliisihallitukselle tarkastusta varten.

112 b §

Ampuma-aseiden deaktivointi

Ampuma-aseen saa deaktivoida vain se, jolla on asealan elinkeinolupa 14 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun asealan elinkeinon. Deaktivoinnista on annettava todistus, josta käyvät ilmi deaktivointitoimenpiteet.

Henkilöistä ja yksiköistä, joilla on lupa ampuma-aseiden deaktivointiin, ampuma-aseiden deaktivointia koskevista teknisistä eritelmistä, deaktivoitujen ampuma-aseiden merkitsemisestä, tarkastamisesta ja varmentamisesta, jäsenvaltion avunantopyynnöstä deaktivoinnin suorittamiseksi, täydentävistä deaktivointitoimenpiteistä sekä deaktivoitujen ampuma-aseiden siirtämisestä Euroopan unionissa säädetään deaktivointiasetuksessa.

113 §

Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen

HE 179/2018 vp

Poliisilla on oltava ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupa- ja valvontatehtävien sekä edellä mainittujen esineiden jäljittämisen suorittamiseksi tarpeelliset tiedostot. Tiedostoihin on tallennettava asevientiasetuksessa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Tiedostoihin voidaan tallentaa myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia, vientiä ja kauttakulkua koskevia tietoja asedirektiivissä sekä siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedostot ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä ovat myös ampuma-asetta, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva lupahakemus ja ennakkosuostumusta, suostumusta ja asekeräilijälle annettavaa hyväksyntää koskeva hakemus sekä asiassa annettu päätös ja ampuma-aseiden säilytyspaikkaa koskevat tiedot. Poliisi voi kuitenkin vahvistaa yksittäisen luvan voimassaoloa tai sisältöä koskevan tiedon, jos tiedon pyytäjän henkilöllisyys on poliisin tiedossa eikä tietojen luovuttaminen vaaranna yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Tietojen tallentamiseen 1 momentissa tarkoitettuun tiedostoon sekä niiden käyttöön, luovuttamiseen ja poistamiseen sovelletaan muuten henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia.

114 a §

Asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuus epäilyttävästä liiketoimen yrityksestä

Asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava laadun tai luonteen vuoksi epäilyttävänä pitämästään patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankinnasta ja hankinnan yrityksestä poliisille.

114 b §

Salassapito

Asealan elinkeinoluvan haltija ja tämän palveluksessa oleva vastuhenkilö, aseenkäsittelyluvan haltija sekä ampuma-asekouluttaja eivät saa oikeudettomasti ilmaista eivätkä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä he toiminnassaan tai tehtävässään ovat saaneet tietää aseluvanhaltijan luvista, hallussa olevista ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista, niiden säilytykseen ja kuljetukseen sekä muuten aseturvallisuuteen liittyvistä turvallisuusjärjestelyistä, liike- ja ammattisalaisuudesta sekä henkilön yksityiselämän piiriin kuuluvista seikoista.

Oikeudettomana ilmaisemisenä ei pidetä tietojen ilmaisemista poliisille lupahallinnollisiin tehtäviin liittyen eikä rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettu salassapitovelvollisuus säilyy tehtävän päätyttyä.

115 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain noudattamista valvoo poliisi. Rajavartiolaitos, Tulli ja Metsähallituksen erätarkastajat valvovat lain noudattamista toimialallaan.

116 §

Asealan elinkeinoluvan haltijoiden ja asekeräilijöiden valvonta

Asealan elinkeinoluvan haltijan ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset ja oikeassa suhteessa säilytettävien esineiden lukumäärään. Tämän varmistamiseksi poliisin on tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Lisäksi poliisin on vähintään kahden vuoden välein tarkastettava alueellaan toimivien asealan elinkeinoluvan haltijoiden 25 §:n 5 momentissa tarkoitettujen tiedostot ja kirjanpito, varastot ja säilytystilat sekä ampuma-aseet ja luvanvaraiset aseiden osat. Poliisilla on oikeus tarkastusta suorittaessaan saada nähtäväkseen asealan elinkeinoluvan haltijan kirjanpito sekä päästä tiloihin, joissa edellä tarkoitettuja esineitä säilytetään.

Keräilykokoelmaan kuuluvien ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset ja oikeassa suhteessa säilytettävien esineiden lukumäärään. Tämän varmistamiseksi poliisin on ennen luvan antamista ensimmäisen keräilykokoelmaan kuuluvan ampuma-aseen tai aseiden osan hankkimiseen tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia.

Poliisin on laadittava suorittamistaan tarkastuksista asetietojärjestelmään pöytäkirja.

119 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten mittaamisesta;

2) siitä, mitkä esineet ovat aseiden osia tai erityisen vaarallisia patruunoita ja ammuksia;

3) lupien, ennakkosuostumusten, suostumuksen, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemuksen sisällöstä, asioiden ratkaisemiseksi tarpeellisista selvityksistä sekä 45 §:ssä tarkoitettua aktiivisesta harrastuksesta;

4) lupatodistusten, ennakkosuostumusten, suostumuksen, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin sisällöstä ja niiden uusimismenettelystä;

5) menettelystä, jota noudatetaan, kun valtiolle menetetyksi on tuomittu tai valtion omistukseen on tämän lain nojalla tullut ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

6) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisesta ja säilyttämisestä;

7) ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunapakkausten merkitsemisestä sekä ampuma-aseiden toimittamisesta viranomaiselle merkinnän tekemistä varten;

8) 26 c §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilökokeesta.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävistä lomakkeista;

2) valtiolle menetetyksi tuomittujen tai valtion omistukseen tämän lain nojalla tulleiden ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hävittämisestä, käyttämisestä valtion tarpeisiin, luovuttamisesta museossa tai kokoelmassa pitämistä varten taikka myymisestä julkisella huutokaupalla tai muulla tavalla;

3) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisesta ja säilyttämisessä edellytettävistä teknisistä turvarakenteista sekä rakenteiden arvioimiseen liittyvästä menettelystä;

4) tässä laissa tarkoitetuista hyväksyttävistä ampuma-aseiden käyttötarkoituksista ja näissä käyttötarkoituksissa käytettäviksi soveltuvista ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista;

5) asekeräilijäksi hyväksymiselle säädettyjen edellytysten arvioimiseen liittyvästä menettelystä;

6) tämän lain nojalla annettavista yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tarpeellisista ehdoista.

Ampuma-aseen ja aseiden osien deaktivoimista annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. Sisäministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseiden deaktivoimiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä deaktivoitujen ampuma-aseiden tai aseiden osien toimittamisesta tarkastettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen 42 c § ampuma-aseen ja sen osien yksilöintitietojen ilmoittamisesta poliisille lainaamistilanteissa tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2020.

Ennen tämän lain voimaantuloa annettu aselupa ja aseenkäsittelylupa on ehtoineen ja rajoituksineen voimassa kyseisen luvan voimassaoloajan ja siihen sovelletaan tämän lain säännöksiä. Ennen tämän lain voimaantuloa annettu ampuma-aseiden ja aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallinen ja yksityinen tuontilupa, kaupallinen ja yksityinen siirtolupa sekä kaupallinen kauttakulkulupa on ehtoineen ja rajoituksineen voimassa kyseisen luvan voimassaoloajan, mutta kuitenkin niin kauan kuin asealan elinkeinolupa on voimassa ja niihin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Se, jolla on ennen 1 päivää tammikuuta 2010 myönnetty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asealan elinkeinolupa tai muu lupa, joka oikeuttaa harjoittamaan asealan elinkeinotoimintaa ja joka on harjoittanut tätä toimintaa lain voimaan tullessa, tulee vuoden kuluessa lain voimaantulosta Poliisihallitukselle tekemällään ilmoituksella ilmoittaa jatkavansa toimintaansa asealan elinkeinoluvan haltijana. Ilmoituksessa on ilmoitettava tämän lain 119 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla annetussa säännöksessä tarkoitetut tiedot ja liitettävä kopio alkuperäisestä luvasta. Lisäksi Poliisihallitus voi pyytää muita asian selvittämiseksi tarpeellisia selvityksiä. Poliisihallitus myöntää uuden asealan elinkeinoluvan edellä mainitun ilmoituksen tehneelle maksutta. Asealan elinkeinoluvan sisältö määräytyy tämän lain 21 §:n mukaan. Jos ilmoitusta ei ole määräajassa tehty, lupa raukeaa vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Edellä 4 momentissa tarkoitetun elinkeinoluvan haltijan vastuuhenkilöksi ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytty henkilö voi jatkaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa asealan elinkeinoluvan haltijan vastuuhenkilönä ilman eri ilmoitusta. Vastuuhenkilön tehtävien hoitamista jatkavan ei tällöin ole tehtävässä jatkaakseen suoritettava 77 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koetta.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana asealan elinkeinoluvan haltijaan sovelletaan tämän lain asealan elinkeinoluvan haltijaa koskevia säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty asealan elinkeinolupa, joka oikeuttaa ampuma-aseiden korjaamiseen kattaa myös 12 §:n 4 momentissa tarkoitetun kaupallisen muuttamisen.

Ennen lain voimaantuloa tämän lain tai ampuma-aseasetuksen perusteella laadittuja ja ylläpidettyjä tiedostoja on säilytettävä tässä laissa säädetyn ajan.

Asealan elinkeinolupaa ja vastuuhenkilöksi hyväksymistä koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asealan elinkeinoluvan tai vastuuhenkilöksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen jää voimaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa, mutta viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2017 myönnetyn, voimassa olevan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan sellaiselle 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitettulle ampuma-aseelle tai sen osalle, jonka yksilöintitiedot luvanhaltija on ilmoittanut poliisille 12 päivään kesäkuuta 2017 mennessä, voimassaolo jatkuu tämän lain voimaan tullessa. Edellä mainittu ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa sisältää myös oikeuden hankkia ja pitää hallussa 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja latauslaitteita. Aseluvan voimassaolo jatkuu enintään sen ajan, joksi se on myönnetty. Lain 53 a §:ssä tarkoitettu velvollisuus harrastuneisuuden jatkuvuuden osoittamisesta ei koske aselupaa, jonka voimassaolo jatkuu tämän momentin nojalla. Muilta osin edellä mainittuun aselupaan sovelletaan tätä lakia.

Sen, joka on 12 päivänä kesäkuuta 2017 jälkeen hankkinut 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseen tai sen osan on kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta haettava ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa poliisilta. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa on voimassa, kunnes lupahakemus on ratkaistu. Lupahakemus käsitellään maksutta. Jos ilmoitusta ei ole määräajassa tehty, lupa raukeaa määräajan päätyttyä. Luvan hakemisen sijasta henkilö voi kuuden kuukauden kuluessa lain voimaantulosta luovuttaa 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseen tai sen osan sille, jolla on ampuma-aselain nojalla oikeus kyseisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiseen tai luovuttaa ampuma-aseen tai aseos osan valtiolle, jolloin ampuma-ase tai aseosa siirtyy korvauksetta valtion omistukseen.

Sen, jolle tämän lain voimaan tullessa syntyy velvollisuus säilyttää ampuma-aseensa 106 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla, on säilytettävä ampuma-aseensa mainitussa momentissa tarkoitettulla tavalla viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2020.

Lukuun ottamatta 6 §:n 3 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita, 53 a §:ää harrastuneisuuden jatkumisen osoittamisesta sovelletaan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaan lupaan, joka on myönnetty tämän lain voimaantulon jälkeen.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase, jota ei ole deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti, tulee deaktivoida mainitun asetuksen mukaisesti viimeistään ampuma-aseen luovuttamisen yhteydessä ja ilmoittaa 42 c §:ssä tarkoitettut tiedot poliisille.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdystä ampuma-aseesta, jota ei ole deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti, tulee ilmoittaa 42 c §:ssä tarkoitettut tiedot poliisille viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Ampuma-ase tulee pyydettyäessä esittää poliisille.

2.

Laki

vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 2 §:n 2 momentti ja
13 §:n 2 momentti sekä
lisätään lakiin uusi 20 a—20 c § seuraavasti:

2 §

Sotilaallinen koulutus ja sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitetaan tässä laissa ampumakoulutusta, joka annetaan muilla kuin Puolustusvoimien aseilla ja ampumatarvikkeilla sekä muuta vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta.

13 §

Menettely julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa sekä rikosoikeudellinen virkavastuu

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksen jäsenen, toimihenkilön, työntekijään ja 20 b §:ssä tarkoitettuun ammunnan johtajaan sovelletaan heidän hoitaessaan Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle tämän lain mukaisesti annettuja julkisia hallintotehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

20 a §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestää ampumakoulutusta, jossa kehitetään yksilön ampumataitoa ja turvallista aseenkäsittelytaitoa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään ampumakoulutuksessa käytettävien ampumaseiden tyypeistä, toimintatavoista ja käytöstä, koulutettavien lukumäärästä koulutustapahtumassa, asetyyppikohtaisista turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavista ampumakokeista ja niiden hyväksyttävästä suorittamisesta sekä koulutusohjelmasta. Koulutuksessa on noudatettava voimassa olevia Puolustusvoimien ammuntojen järjestämistä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyvääsmääräyksiä.

Ampumakoulutus tapahtuu 20 b §:n 1 momentissa tarkoitettun ammunnan johtajan läsnä ollessa, johdolla ja ohjauksessa yksilön ammuntana ammunnan johtajan ennalta osoittamilta ampumapaikoilta ennalta määriteltyihin maaleihin Puolustusvoimien ampuma-alueella tai ampumaradalla taikka ampumaratalain (763/2015) 3 §:n 1 momentissa tarkoitettulla ampumaradalla tai 2 momentissa tarkoitettussa ampumaurheilukeskuksessa.

Ampumakoulutuksessa käytetään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia tai hallussa pitämiä ampuma-aseita. Koulutukseen osallistuva saa kuitenkin käyttää koulutuksessa omalla

vastuullaan myös koulutusohjelman mukaista ampuma-asetta, jonka hallussapitoon hänellä on oikeus ampuma-aselain (1/1998) mukaan.

Ampumakoulutuksessa saadaan käyttää koulutusohjelman edellyttämällä tavalla ampuma-aseita. Muita ampuma-aseita sekä erityisen vaarallisia ammuksia ei saa käyttää ampumakoulutuksessa.

20 b §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajien hyväksyminen

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa voi ammunnan johtajana toimia vain Puolustusvoimien ammunnan johtajaksi hyväksymä henkilö, jonka alaisuudessa voi toimia riittävä määrä amunnassa avustavia henkilöitä. Puolustusvoimat voi hyväksyä ammunnan johtajaksi henkilön, jolla on Puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnassa hankittu johtaja- tai kouluttajakoulutus sekä näyttökokeella osoitettu pätevyys sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen turvallisesta järjestämisestä ja kouluttamisesta Puolustusvoimissa ja joka katsotaan tehtävään muuten sopivaksi. Näyttökokeen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Puolustusvoimat pyytää ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön sopivuudesta lausunnon poliisilta.

Edellä 1 momentissa säädetty hyväksyntä on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Puolustusvoimat peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun hyväksynnän, jos ammunnan johtaja on rikkonut jonkun 20 c §:ssä säädetyn velvollisuutensa tai jos ammunnan johtajaa ei enää katsota tehtävään muuten sopivaksi taikka ampuma-aselain aseluvan peruuttamisen edellytykset täyttyvät.

Puolustusvoimien tulee ilmoittaa hyväksynnästä ja hyväksynnän peruuttamisesta poliisille.

20 c §

Ammunnan johtajan velvollisuudet Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä ampumakoulutuksessa

Ammunnan johtajan velvollisuutena ampumakoulutuksessa on:

1) varmistaa, että hänen järjestämisvastuullaan olevassa ampumakoulutuksessa noudatetaan ampuma-aselakia, tätä lakia sekä Puolustusvoimien amuntojen järjestämistä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyvää määräyksiä;

2) varmistaa koulutuksen osallistuvan henkilön käyttämän ampuma-aseen soveltuvuus järjestettävään ampumakoulutukseen ennen koulutuksen aloittamista;

3) varmistaa, että muuta kuin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampuma-asetta käyttävällä on siihen voimassa oleva, hallussapitoon oikeuttava lupa;

4) keskeyttää ampumakoulutus, jos sen toteuttaminen olisi omiaan aiheuttamaan vaaraa koulutukseen osallistuvalla, ulkopuolisella tai omaisuudelle;

5) turvallisen ampujan kokeen suorittamisesta myönnettävän todistuksen antaminen sekä turvallista aseenkäsittely- ja ampumataittoa mittaavan ampumakokeen valvonta ja koetta koskevan koulutuksen antaminen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään asevelvollisuuslain (1438/2007) 97 a §:ään, sellaisena kuin se on laissa 127/2011,
uusi 3 momentti seuraavasti:

97 a §

Tietojen luovuttaminen ampuma-aselain mukaisen luvan hakijoista ja haltijoista sekä hyväksynnän saajaksi haettavasta ja hyväksynnän saaneesta

Sotilasviranomaisen tulee antaa ampuma-aselain (1/1998) 45 §:n 7 momentin 5 kohdassa säädetyn lausunnon antamisen yhteydessä asevelvollisrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskeva ilmoitus, jos sotilasviranomaisella on perusteltu syy katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussa ampuma-asetta, aseosaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä _____
kuuta 20 _____.

Helsingissä 11 päivänä lokakuuta 2018

Pääministeri

Juha Sipilä

Sisäministeri Kai Mykkänen

1.

Laki**ampuma-aselain muuttamisesta**

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

kumotaan ampuma-aselain (1/1998) 17 §:n 1 momentin 3 kohta, *muutetaan* 1 luvun otsikko, 1, 2 ja 3 §, 5 §:n 2 momentti, 6 §, 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 1 momentti, 9, 12, 14 ja 15 §, 16 §:n 1 momentin 7 kohta, 17 §:n 1 momentin 4 kohta, 18 §:n 1 momentti, 19, 19 a ja 20—22 §, 23 §:n 1 ja 2 momentti, 24—27 ja 29 §, 30 §:n 1 momentti, 42 b §:n 2 ja 3 momentti, 42 c, 43—45 ja 45 a §, 45 b §:n 2 momentti, 45 d, 47, 53 a, 57—59, 61, 62, 66 a, 67 ja 67 b §, 68 §:n 1 momentti, 68 a ja 70 §, 75 §:n 1 momentti, 80 §:n 2 momentti, 87 §:n 1 momentin 10 kohta, 92—94, 96, 106, 106 b, 110, 110 a—110 c, 112, 112 a, 112 b ja 113 §, 115 §:n 1 momentti sekä 116 ja 119 §,

sellaisina kuin niistä ovat 1, 12, 44 ja 116 § osaksi laissa 623/2017, 2 § osaksi laissa 124/2011, 3, 19 a, 45 d, 53 a, 67 b ja 110 a—110 c § laissa 124/2011, 14, 106 ja 106 b § laissa 764/2015, 15 § laissa 508/2009, 18 §:n 1 momentti, 25 §, 42 b §:n 2 ja 3 momentti, 42 c ja 45 a §, 45 b §:n 2 momentti, 47, 61, 62, 66 a, 70 ja 93 § sekä 115 §:n 1 momentti laissa 623/2017, 19 § osaksi laeissa 601/2001, 124/2011, 764/2015 ja 623/2017, 20 § osaksi laeissa 508/2009 ja 764/2015, 21 §, 68 §:n 1 momentti, 75 §:n 1 momentti ja 80 §:n 2 momentti laissa 601/2001, 22 § osaksi laissa 601/2001, 26 ja 110 § osaksi laeissa 601/2001 ja 508/2009, 27 § laeissa 601/2001 ja 623/2017, 43 § osaksi laeissa 601/2001 ja 623/2017, 45 § laeissa 124/2011 ja 623/2017, 57 § laeissa 601/2001 ja 508/2009, 67 § osaksi laeissa 601/2001, 124/2011 ja 623/2017, 68 a § laissa 804/2003, 112, 112 a ja 112 b § laissa 190/2016, 113 § laeissa 764/2003, 689/2013 ja 623/2017 sekä 119 § osaksi laeissa 601/2001, 804/2003 ja 124/2011, sekä

lisätään 10 §:ään uusi 3 momentti, 28 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 601/2001, uusi 3 momentti, 91 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 893/2011, uusi 3 momentti, 105 §:ään uusi 2 momentti, lakiin uusi 6 a, 7 a, 20 a, 23 a, 26 a—26 e, 28 a, 29 a, 44 a ja 44 b §, lakiin siitä lailla 623/2017 kumotun 45 c §:n tilalle uusi 45 c § sekä lakiin uusi 45 e, 67 c, 84 a, 114 a ja 114 b § seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

1 luku

1 luku

Soveltamisala

Soveltamisala ja määritelmät

1§

1 §

Soveltamisala

Soveltamisala

Tätä lakia sovelletaan ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin.

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-

Tätä lakia sovelletaan ampuma-aseisiin, aseiden osiin ja patruunoihin, *lukuun ottamatta paukkupatruunoita*, sekä erityisen vaarallisiin ammuksiin.

Mitä tässä laissa säädetään ampuma-

Voimassa oleva laki

aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä, kaasusumuttimia ja tehokkaita ilma-aseita. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2–10, 12, 15, 31–33, 35, 35 a, 36, 42, 42 a–42 d, 43–45, 45 a, 45 b, 45 d, 47–52, 53 a, 54, 55, 56–59 ja 61–63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70–72, 74–77, 80–82, 89, 90 ja 106 §:ää, 106 a §:n 2 ja 3 momenttia, 106 b, 110, 110 a–110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Tehokkaisuun ilma-aseisiin ei sovelleta 3–12, 31–33, 35, 35 a, 36, 45 d, 53 a, 55 a–55 c, 61–63, 67 b, 72, 106 b, 110 ja 110 a–110 c §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

2 §

Ampuma-ase

Ampuma-aseella tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen avulla voidaan ampua luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lamaannuttavia aineita *siten, että siitä voi aiheutua vaaraa ihmiselle*. Ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on *ilman erityistietoja ja -taitoja* muunnettavissa *toimivaksi* ampuma-aseeksi.

Ampuma-aseina ei pidetä seuraavia välineitä, elleivät ne ole ilman erityistietoja ja -taitoja muutettavissa välineiksi, joilla voidaan ampua luoteja tai hauleja siten, että siitä voi aiheutua vaaraa ihmiselle:

- 1) rakennustyössä käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut naulaimet;
- 2) hengenpelastuksessa taikka tieteellisessä tai teollisessa käyttötarkoituksessa käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut välineet.

Ehdotus

aseista, koskee myös ohjus- ja raketinheitinjärjestelmiä, kaasusumuttimia ja tehokkaita ilma-aseita. Kaasusumuttimiin ei kuitenkaan sovelleta 2, 2 a, 3–6, 6 a, 7, 7 a, 8–10, 12, 15, 31–33, 35, 35 a, 36, 42, 42 a–42 d, 43, 44, 44 a, 44 b, 45, 45 a–45 c, 45 e, 47–49, 53 a, 54, 55, 56–59 ja 61–63 §:ää, 66 §:n 1 momentin 1 ja 3 kohtaa, 67 b, 68, 70–72, 74–77, 80–82, 89, 90 ja 106 §:ää, 106 a §:n 2 ja 3 momenttia *eikä* 106 b, 110, 110 a–110 c, 112, 112 a ja 112 b §:ää. Tehokkaisuun ilma-aseisiin ei sovelleta 3–6, 6a, 7, 7 a, 8–12, 31–33, 35, 35 a, 36, 45 e, 53 a, 55 a–55 c, 61–63, 67 b, 72, 106 b, 110 *eikä* 110 a–110 c §:ää. Muista soveltamisalaa koskevista poikkeuksista säädetään 17 §:ssä.

2 §

Ampuma-ase

Ampuma-aseella tarkoitetaan välinettä, jolla ruutikaasunpaineen, nallimassan räjähdyspaineen tai muun räjähdyspaineen avulla voidaan ampua luoteja, hauleja tai muita ammuksia taikka lamaannuttavia aineita.

Ampuma-aseeksi katsotaan myös sellainen esine, joka on suunniteltu paukkupatruunoiden laukaisemista varten, jollei sen muuttamista 1 momentin mukaisesti ole teknisesti estetty. Sisäministeriön asetuksella säädetään teknisistä vaatimuksista muuttamisen estämiseksi. Ampuma-aseeksi katsotaan myös *muu* esine, joka muistuttaa ampuma-asetta ja joka rakenteensa tai valmistusmateriaalinsa puolesta on muutettavissa ampuma-aseeksi.

Ampuma-aseina ei pidetä seuraavia välineitä, *jos ne eivät ole 1 momentin mukaisia eivätkä muunnettavissa sellaisiksi*:

- 1) rakennustyössä käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut naulaimet;
- 2) hengenpelastuksessa taikka, teknisessä tai teollisessa käyttötarkoituksessa käytettäväksi suunnitellut ja valmistetut välineet;
- 3) *teurastukseen suunnitellut ja valmistetut välineet.*

Voimassa oleva laki

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehtyä ampuma-asetta ei pidetä 1 momentissa tarkoitettuna esineenä.

3 §

Aseen osa

Aseen osalla tarkoitetaan ampuma-aseesta irrallisena olevaa aseiden runkoa, piippua, patruunapesää, sulkulaitetta ja sen runkoa, sulkukappaletta, äänenvaimenninta sekä niitä toiminnallisesti vastaavia osia.

Ehdotus

Ampuma-aseiden hävittämisestä säädetään valtioneuvoston asetuksella.

3 §

Aseen osa

Aseen osalla tarkoitetaan aseiden runkoa, ylä- ja alarunkoa, lukon kehystä, piippua, luistia, patruunarullaa ja patruunapesää, lukkoa ja muuta sulkulaitetta sekä lukon ja muun sulkulaitteen runkoa, sulkukappaletta, äänenvaimenninta sekä niitä toiminnallisesti vastaavia osia.

Aseen osaksi katsotaan myös latauslaite, jos sen kapasiteetti on yli:

1) 20 patruunaa ja se on lyhyen keskisytytteistä patruunaa ampuvan itselataavan kertatuliaseen osa tai siihen liitettävä irrotettava latauslaite;

2) 10 patruunaa ja se on pitkän keskisytytteistä patruunaa ampuvan itselataavan kertatuliaseen osa tai siihen liitettävä irrotettava latauslaite.

Edellä 2 momentissa tarkoitettuna aseiden osana ei kuitenkaan pidetä latauslaitetta, joka on valmistettu sarjatuliasemalliin, jonka valmistus on alkanut ennen vuotta 1946 ja joka ei sovi asennettavaksi keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen tai lippaalliseen kertatuliaseeseen.

Latauslaitteella tarkoitetaan ampuma-aseeseen kiinnitettävää ja ampuma-aseessa kiinteästi olevaa lipasta, syöttölaitetta ja -koneistoa sekä laitetta, jonka avulla patruunat syötetään ampuma-aseeseen.

Sarjatuliaseen osaksi katsotaan 1 momentissa tarkoitettujen osien lisäksi myös sellainen laukaisukoneisto, laukaisukoneiston osa ja muu sarjatuliaseeseen suunniteltu esine, joka sellaisenaan tai yhdessä muiden osien kanssa mahdollistaa sarjatulen sekä ampuma-aseeseen suunniteltu esine, joka mahdollistaa sarjatulta jäljittelevän toiminnan ampuma-aseessa.

Aseen osa katsotaan sellaisen ampuma-aseiden osaksi, jonka osaksi se on valmistettu tai tarkoitettu. Aseen osana ei kuitenkaan pidetä latauslaitteeksi valmistettua esinettä, jonka toiminta on pysyvästi estetty. Sisämi-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

nisteriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä siitä, millä edellytyksillä latauslaitteen toiminta on katsottava pysyvästi estetyksi.

5 §

5 §

Patruuna

Patruuna

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *haulikon patruunalla* käyttövalmista reunakantaista patruunaa, joka koostuu hylsystä, hylsyn kannasta, luodista tai hauleista, välitulpista, ruudista ja patruunan kannan keskelle sijoitetusta nallista, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

2) *keskisytytteisellä patruunalla* käyttövalmista patruunaa, joka koostuu hylsystä, luodista tai hauleista, ruudista ja patruunan kannan keskelle sijoitetusta nallista, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

3) *reunasytytteisellä patruunalla* käyttövalmista reunakantaista patruunaa, joka koostuu hylsystä, luodista tai hauleista, ruudista ja ruudin syttymisen aiheuttavasta, kannan reunaan sijoitetusta nallimassasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

4) *kaasupatruunalla* käyttövalmista, kyynelekaasua tai käyttötarkoitukseltaan ja vaikutukseltaan siihen verrattavaa lamaannuttavaa ainetta levittävää patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista, nallista ja ammuttaessa kaasuksi muodostuvasta osasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

5) *merkinantopatruunalla* käyttövalmista, merkinantoon ja valaisuun valmistettua, reunakantaista tai keskisytytteistä patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista, nallista ja ammuttaessa valoa, savua tai ääntä synnyttävää osasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *haulikon patruunalla* käyttövalmista reunakantaista patruunaa, joka koostuu hylsystä, hylsyn kannasta, luodista tai hauleista, välitulpista, ruudista ja patruunan kannan keskelle sijoitetusta nallista, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

2) *keskisytytteisellä patruunalla* käyttövalmista patruunaa, joka koostuu hylsystä, luodista tai hauleista, ruudista ja patruunan kannan keskelle sijoitetusta nallista, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

3) *reunasytytteisellä patruunalla* käyttövalmista reunakantaista patruunaa, joka koostuu hylsystä, luodista tai hauleista, ruudista ja ruudin syttymisen aiheuttavasta, kannan reunaan sijoitetusta nallimassasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

4) *kaasupatruunalla* käyttövalmista, kyynelekaasua tai käyttötarkoitukseltaan ja vaikutukseltaan siihen verrattavaa lamaannuttavaa ainetta levittävää patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista, nallista ja ammuttaessa kaasuksi muodostuvasta osasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

5) *merkinantopatruunalla* käyttövalmista, merkinantoon tai valaisuun valmistettua, reunakantaista tai keskisytytteistä patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista, nallista ja ammuttaessa valoa, savua tai ääntä synnyttävää osasta, sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa;

6) *paukkupatruunalla* käyttövalmista, äänimerkinantoon valmistettua, reunakantaista tai keskisytytteistä patruunaa, joka koostuu hylsystä, ruudista ja nallista sekä rakenteeltaan vastaavaa patruunaa.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

6 §

6 §

*Ampuma-aseiden tyypit**Ampuma-aseiden tyypit*

Tässä laissa tarkoitetut ampuma-aseiden tyypit ovat haulikko, kivääri, pienoiskivääri, pistooli, pienoispistooli, revolveri, pienoisrevolveri, yhdistelmäase, kaasuse, merkinantopistooli, mustaruutiase ja muu ampuma-ase.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *haulikolla* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua sileä- tai rihlapiippuista ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on vähintään 840 millimetriä ja piipun pituus vähintään 400 millimetriä sekä jossa käytetään haulikon patruunaa;

2) *kiväärillä* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua rihlapiippuista ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on vähintään 840 millimetriä ja piipun tai putken pituus vähintään 400 millimetriä sekä jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa;

3) *pienoiskiväärillä* kivääriä, jossa käytetään reunasyttytteistä .22 kaliiperista patruunaa;

4) *pistoolilla ampuma-asetta*, jonka kokonaispituus on alle 840 millimetriä ja piipun pituus alle 400 millimetriä ja jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa;

5) *pienoispistoolilla* pistoolia, jossa käytetään reunasyttytteistä .22 kaliiperista patruunaa;

6) *revolverilla* ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on alle 840 millimetriä ja piipun pituus alle 400 millimetriä ja jossa käytetään pyörivään patruunarullaan ladattavaa keski- tai reunasyttytteistä patruunaa;

7) *pienoisrevolverilla* revolveria, jossa käytetään pyörivään patruunarullaan ladattavaa reunasyttytteistä .22 kaliiperista patruunaa;

8) *yhdistelmäaseella* olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua ampuma-asetta, jossa on ainakin kaksi piippua tai putkea ja jonka kokonaispituus on vähintään 840 millimetriä ja piippuyhdistelmän pituus vähintään 400 millimetriä sekä jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa ja haulikon patruunaa;

Tässä laissa tarkoitetut ampuma-aseiden tyypit ovat haulikko, kivääri, pienoiskivääri, pistooli, pienoispistooli, revolveri, pienoisrevolveri, yhdistelmäase, kaasuse, merkinantopistooli, mustaruutiase ja muu ampuma-ase.

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *haulikolla* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua sileä- tai rihlapiippuista *pitkää* ampuma-asetta, jossa käytetään haulikon patruunaa;

2) *kiväärillä* kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua rihlapiippuista *pitkää* ampuma-asetta, jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa;

3) *pienoiskiväärillä* kivääriä, jossa käytetään reunasyttytteistä *enintään* .22 kaliiperista patruunaa;

4) *pistoolilla yhden käden otteella ammuttavaksi suunniteltua ja valmistettua lyhyttä ampuma-asetta*, jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa;

5) *pienoispistoolilla* pistoolia, jossa käytetään reunasyttytteistä *enintään* .22 kaliiperista patruunaa;

6) *revolverilla yhden käden otteella ammuttavaksi suunniteltua ja valmistettua lyhyttä ampuma-asetta*, jossa on pyörivä patruunarulla ja jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa;

7) *pienoisrevolverilla* revolveria, jossa on pyörivä patruunarulla ja jossa käytetään reunasyttytteistä *enintään* .22 kaliiperista patruunaa;

8) *yhdistelmäaseella kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi valmistettua pitkää* ampuma-asetta, jossa on ainakin kaksi piippua tai putkea sekä jossa käytetään keski- tai reunasyttytteistä patruunaa ja haulikon patruunaa;

Voimassa oleva laki

naa;

9) *kaasuaseella* ampuma-asetta, jossa käytetään kaasupatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita;

10) *merkinantopistoolilla* ampuma-asetta, jossa käytetään merkinantopatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita;

11) *mustaruutiaseella* ampuma-asetta, joka on suunniteltu ja valmistettu vain mustalla ruudilla käytettäväksi;

12) *muulla ampuma-aseella* asetta, joka rakenteeltaan, mitoiltaan tai muilta ominaisuuksiltaan poikkeaa tässä pykälässä määritellyistä ampuma-aseista.

(uusi)

7 §

Ampuma-aseiden toimintatavat

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kertatulella* toimintatapaa, jossa lippaatomman ampuma-aseen jokainen piippu tai putki on laukauksen jälkeen ladattava uudella patruunalla ja jossa ase on laukaisukoneisto on jokaisen piipun tai putken osalta viritettävä ulkopuolisella voimalla uudestaan laukauksen jälkeen;

2) *lippaallisella kertatulella* toimintatapaa,

Ehdotus

9) *kaasuaseella* ampuma-asetta, jossa käytetään kaasupatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita;

10) *merkinantoaseella* ampuma-asetta, jossa käytetään merkinantopatruunaa ja jolla ei voida ampua muita patruunoita;

11) *mustaruutiaseella* ampuma-asetta, joka on suunniteltu ja valmistettu *ja soveltuu* vain mustalla ruudilla käytettäväksi;

12) *muulla ampuma-aseella* asetta, joka rakenteeltaan, *ampumistavaltaan*, mitoiltaan tai muilta ominaisuuksiltaan poikkeaa *I–II kohdassa tarkoitetuista* ampuma-aseista;

13) *deaktivoitulla ampuma-aseella* ampuma-asetta, jonka poliisi on hyväksynyt deaktivoitukseksi deaktivoitistandardeja ja -tekniikoita koskevien yhteisten suuntaviivojen vahvistamisesta sen varmistamiseksi, että deaktivoitut ampuma-aseet tehdään pysyvästi ampumakelvottomiksi annetun komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) 2015/2403, jäljempänä *deaktivoitiasetus*, mukaisesti.

6 a §

Lyhyt ja pitkä ampuma-ase

Lyhyellä ampuma-aseella tarkoitetaan ampuma-asetta, jonka kokonaispituus on enintään 600 millimetriä tai jonka piipun pituus on enintään 300 millimetriä.

Pitkällä ampuma-aseella tarkoitetaan kaikkia muita ampuma-aseita kuin lyhyitä ampuma-aseita.

7 §

Ampuma-aseiden toimintatavat

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kertatulella* toimintatapaa, jossa lippaatomman ampuma-aseen jokainen piippu tai putki on laukauksen jälkeen ladattava uudella patruunalla ja jossa ase on laukaisukoneisto on jokaisen piipun tai putken osalta viritettävä ulkopuolisella voimalla uudestaan laukauksen jälkeen;

2) *lippaallisella kertatulella* toimintatapaa,

Voimassa oleva laki

jossa lippaalla varustetun ampuma-aseen jokainen piippu tai putki on laukauksen jälkeen ladattava uudella patruunalla ja jossa aseiden laukaisukoneisto on jokaisen piipun tai putken osalta viritettävä ulkopuolisella voimalla uudestaan laukauksen jälkeen;

3) *itselataavalla kertatulella* toimintatapaa, jossa ampuma-ase latautuu ja virittyy jokaisen laukauksen jälkeen automaattisesti aseessa syntyvän energian tai siihen liitetyn energialähteen avulla ja jossa aseella voidaan laukaista yhdellä liipaisimen painalluksella vain yksi patruuna kussakin patruunapesässä;

4) *sarjätulella* toimintatapaa, jossa ampuma-ase latautuu ja virittyy jokaisen laukauksen jälkeen automaattisesti aseessa syntyvän energian tai siihen liitetyn energialähteen avulla ja jossa aseella voidaan laukaista yhdellä liipaisimen painalluksella peräkkäin useita patruunoita.

(uusi)

Ehdotus

jossa lippaalla varustetun ampuma-aseen jokainen piippu tai putki on laukauksen jälkeen ladattava uudella patruunalla ja jossa aseiden laukaisukoneisto on jokaisen piipun tai putken osalta viritettävä ulkopuolisella voimalla uudestaan laukauksen jälkeen;

3) *itselataavalla kertatulella* toimintatapaa, jossa ampuma-ase latautuu ja virittyy jokaisen laukauksen jälkeen automaattisesti aseessa syntyvän energian tai siihen liitetyn energialähteen avulla ja jossa aseella voidaan laukaista yhdellä liipaisimen painalluksella vain yksi patruuna kussakin patruunapesässä;

4) *sarjätulella* toimintatapaa, jossa ampuma-ase latautuu ja virittyy jokaisen laukauksen jälkeen automaattisesti aseessa syntyvän energian tai siihen liitetyn energialähteen avulla ja jossa aseella voidaan laukaista yhdellä liipaisimen painalluksella tai muutoin peräkkäin useita patruunoita.

7 a §

Ampuma-aseen muuttamisen vaikutukset

Vaikka ampuma-ase muutetaan ampumaan vain paukkupatruunoita, kaasupatruunoita tai pyroteknisiä patruunoita, sen toimintatavan ja tyyppin on katsottava edelleen vastaavan kyseisen ampuma-aseen alkuperäistä 6 §:ssä tarkoitettua ampuma-aseen tyyppiä, 7 §:ssä tarkoitettua toimintatapaa ja 9 §:ssä tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta.

8 §

Taskuase

Taskuaseella tarkoitetaan *revolveria tai pienoisrevolveria, joka mahtuu suorakulmaiseen, sisämitoiltaan 140 x 190 millimetrin suuruiseen laatikkoon, sekä sellaista muuta 6 §:ssä mainittua ampuma-asetta, joka mahtuu suorakulmaiseen, sisämitoiltaan 130 x 180 millimetrin suuruiseen laatikkoon siten asetettuna, että aseiden piippu ja perä ovat laatikon pohjan tason suuntaisina.*

8 §

Taskuase

Taskuaseella tarkoitetaan *sellaista ampuma-asetta, ei kuitenkaan kaasua-asetta, joka mahtuu suorakulmaiseen, sisämitoiltaan 130 x 180 millimetrin suuruiseen laatikkoon siten asetettuna, että aseiden piippu ja perä ovat laatikon pohjan tason suuntaisina.*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

9 §

9 §

Erityisen vaarallinen ampuma-ase

Erityisen vaarallinen ampuma-ase

Erityisen vaarallisella ampuma-aseella tarkoitetaan:

- 1) sinkoa, kranaatinheitintä, takaaladattavaa tykkiä sekä rakenteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavaa ampuma-asetta sekä ohjus- ja raketinheitinjärjestelmää;
- 2) sarjatuliasetta;
- 3) muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta.

Erityisen vaarallisella ampuma-aseella tarkoitetaan:

- 1) sinkoa, kranaatinheitintä, takaaladattavaa tykkiä sekä rakenteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavaa ampuma-asetta sekä ohjus- ja raketinheitinjärjestelmää;
- 2) sarjatuliasetta;
- 3) muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta;
- 4) *ampuma-asetta, joka on alun perin valmistettu toimimaan sarjatulella, mutta joka on muunnettu toimimaan kertatulella, lippaallisella kertatulella tai itselataavalla kertatulella;*
- 5) *seuraavia keskisytytteisiä itselataavia kertatuliaseteita:*
 - a) *lyhyet keskisytytteistä patruunaa ampuvat itselataavat kertatuliasetet, joilla voidaan laukaista yli 21 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos siinä on kiinteä latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa tai irrotettava latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 20 patruunaa;*
 - b) *pitkät keskisytytteistä patruunaa ampuvat itselataavat kertatuliasetet, joilla voidaan laukaista yli 11 patruunaa ilman uudelleenlatausta, jos siinä on kiinteä latauslaite, jonka kapasiteetti on yli kymmenen patruunaa tai irrotettava latauslaite, jonka kapasiteetti on yli 10 patruunaa;*
- 6) *lyhyt itselataava kertatuliasete, joka on kahdella kädellä olkapäätä vasten tuettavaksi taikka muutoin kahden käden otteella ammuttavaksi suunniteltu ja valmistettu.*

10 §

10 §

Erityisen vaaralliset patruunat ja ammukset

Erityisen vaaralliset patruunat ja ammukset

(uusi)

Erityisen vaarallisilla ammuksilla tarkoitetaan myös 9 §:n 1 kohdassa tarkoitettua ampuma-aseessa käytettäväksi tarkoitettua ammusta, ohjusta ja taistelukärkeä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

12 §

12 §

*Ampuma-aseen ja aseiden osien muuntaminen**Ampuma-aseen ja aseiden osien muuntaminen
ja kaupallinen muuttaminen*

Ampuma-aseen muuntamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jonka seurauksena aseiden tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuvat taikka muusta aseesta kuin taskuaseesta tulee taskuase.

Aseiden osien muuntamisella tarkoitetaan sellaista aseiden osalle tehtyä toimenpidettä, jonka seurauksena ampuma-ase muuttuu 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos kyseinen osa kiinnitetään aseeseen.

Ampuma-aseiden tilapäisellä muuntamisella tarkoitetaan sellaista toimenpidettä, jonka seurauksena aseiden tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuvat tilapäisesti, kun siihen vaihdetaan piippu tai sulkulaite taikka molemmat.

Ampuma-aseen muuntamisella tarkoitetaan toimenpidettä, jonka seurauksena aseiden tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuvat, *pitkästä ampuma-aseesta tulee lyhyt ampuma-ase tai lyhyestä ampuma-aseesta pitkä ampuma-ase* taikka muusta aseesta kuin taskuaseesta tulee taskuase.

Aseiden osien muuntamisella tarkoitetaan sellaista aseiden osalle tehtyä toimenpidettä, jonka seurauksena ampuma-ase muuttuu 1 momentissa tarkoitettulla tavalla, jos kyseinen osa kiinnitetään aseeseen.

Ampuma-aseiden tilapäisellä muuntamisella tarkoitetaan sellaista toimenpidettä, jonka seurauksena aseiden tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuvat tilapäisesti, kun siihen vaihdetaan piippu tai sulkulaite taikka molemmat. *Tilapäisenä muuntamisena ei kuitenkaan pidetä mitään toimenpidettä, joissa ampuma-aseesta tulee erityisen vaarallinen ampuma-ase tai muusta kuin taskuaseesta tulee taskuase.*

Ampuma-aseiden ja aseiden osien kaupallisella muuttamisella tarkoitetaan sellaista ampuma-aseiden tai aseiden osien rakenteellista työstämistä tai osien vaihtamista, jonka seurauksena ampuma-aseiden tai aseiden osien tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi ei muutu.

14 §

14 §

*Asealan elinkeino**Asealan elinkeino*

Asealan elinkeinoja ovat kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa, säilyttäminen ja valmistaminen;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen.

Asealan elinkeinoja ovat kaupallisessa tarkoituksessa harjoitettava:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kauppa, *vaihto*, säilyttäminen ja *vuokraaminen*;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen, *kaupallinen muuttaminen*, muuntaminen, ja valmistaminen;

3) *ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten välittäminen*;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

15 §

Asekeräilijä

Asekeräilijällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä taikka Suomessa rekisteröityä tai julkista tehtävää hoitavaa yhteisöä tai säätiötä, jonka Poliisihallitus on hyväksynyt asekeräilijäksi.

16 §

Kuljettamiseen liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *Euroopan ampuma-asepassilla* aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY), jäljempänä *asedirektiivi*, 1 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua EU:n jäsenvaltion viranomaisen antamaa todistusta, josta ilmenee, että todistuksessa nimetyllä on siinä valtiossa oikeus ampuma-asepassiin merkittyjen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon.

15 §

Asekeräilijä

4) *ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten Suomen sisällä tapahtuvan siirtämisen ja 16 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettujen siirron, viennin ja tuonnin järjestäminen;*

5) *patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallinen valmistaminen.*

Asekeräilijällä tarkoitetaan tässä laissa luonnollista henkilöä taikka Suomessa rekisteröityä tai julkista tehtävää hoitavaa yhteisöä tai säätiötä, joka kerää ja säilyttää ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen tai kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten ja jolle Poliisihallitus on hakemuksesta antanut asekeräilijän hyväksynnän.

Jos edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettu yhteisö tai säätiö on museo, sen tulee täyttää museolain (729/1992) 2 §:n mukaiset valtiosuuden saamisen edellytykset ja olla avoinna yleisölle. Lisäksi museon toimialana tulee olla ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankkiminen, säilyttäminen, tutkiminen ja näytteille asettaminen kulttuuriin, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen, kulttuuriperintöön tai virkistykseen liittyviä tarkoituksia varten.

16 §

Kuljettamiseen liittyvät määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

7) *Euroopan ampuma-asepassilla* aseiden hankinnan ja hallussapidon valvonnasta annetun neuvoston direktiivin (91/477/ETY), jäljempänä *asedirektiivi*, 1 artiklan 3 kohdassa tarkoitettua EU:n jäsenvaltion viranomaisen antamaa todistusta, josta ilmenee, että todistuksessa nimetyllä on siinä valtiossa oikeus ampuma-asepassiin merkittyjen ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

4) puolustusvoimien järjestämiä, sen palveluksessa olevan johdolla tapahtuvia vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön liittyviä harjoituksia ja kilpailuja;

18 §

Luvanvaraisuus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, luvanvaraista on:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirto ja tuonti Suomeen, siirto ja vienti Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa, kauppa, kaupallinen säilyttäminen, hankkiminen, hallussapito ja valmistaminen;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaaminen ja muuntaminen lukuun ottamatta yksityishenkilön aseiden tilapäistä muuntamista aseiden osien hallussapitoluvan nojalla hallussa pidetyistä aseiden osista.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Tämän lain mukaan luvanvaraista ei ole:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vienti yksityistä tarkoitusta varten;

2) sellaisten aseiden osien hankkiminen ja hallussapito, joiden hankkijalla tai hallussapitäjällä on oikeus kyseisiä aseiden osia vastaavista aseiden osista kootun ampuma-aseiden hal-

17 §

Soveltamisalaa koskevat poikkeukset

Tämä laki ei koske:

4) Puolustusvoimien omistamillaan ampuma-aseilla, aseiden osilla, patruunoilla ja erityisen vaarallisilla ammuksilla järjestämiä sen palveluksessa olevan johdolla tapahtuvia vapaaehtoiseen maanpuolustustyöhön liittyviä harjoituksia ja kilpailuja;

18 §

Luvanvaraisuus

Jollei tässä laissa toisin säädetä, luvanvaraista on:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten siirto ja tuonti Suomeen, siirto ja vienti Suomesta, kauttakuljetus sekä välittäjänä toimiminen kaupallisessa tarkoituksessa, kauppa, kaupallinen säilyttäminen, hankkiminen, hallussapito, vaihto, vuokraus ja valmistaminen;

2) ampuma-aseiden ja aseiden osien kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuva korjaaminen, kaupallinen muuttaminen sekä muuntaminen lukuun ottamatta yksityishenkilön tekemää aseiden tilapäistä muuntamista aseiden osien hallussapitoluvan nojalla hallussa pidetyistä aseiden osista.

19 §

Poikkeukset luvanvaraisuudesta

Luvanvaraista ei ole:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten vienti yksityistä tarkoitusta varten;

2) siihen ampuma-aseeseen tarkoitetun aseiden osien varaosaksi hankkiminen ja hallussapito, johon hankkijalla tai hallussapitäjällä on hallussapitoon oikeuttava lupa, kui-

Voimassa oleva laki

lussapitoon;

2 a) äänenvaimentimen hankkiminen, hallussapito ja luovuttaminen, jos henkilöllä on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa;

4) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettaminen kaupallisessa tarkoituksessa ja kuljettamisen suorittamiseksi välttämätön säilyttäminen, jos kuljettaja harjoittaa ammattimaista tavaroiden kuljettamista;

5) muiden kuin erityisen vaarallisten patruunoiden valmistaminen yksityistä tarkoitusta varten, jos valmistajalla on kyseisten patruunoiden hallussapitoon oikeuttava lupa;

6) asianmukaisen luvan nojalla hallussa pidetyn ampuma-aseen tai aseiden osan korjaaminen yksityistä tarkoitusta varten;

7) merkinantopistoolin hallussapito ulkomaisessa kauppa- tai huvialuksessa, jos alus on ainoastaan tilapäisesti Suomen aluevesillä;

8) tehokkaan ilma-aseen vienti, siirto Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa eikä hankkiminen ja hallussapito, jos hankkijalla tai hallussapitajalla on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon.

Ennen vuotta 1890 valmistettujen mustaruutiaseiden kuljettaminen ja säilyttäminen ei ole luvanvaraista. Luvanvaraista ei myöskään ole tällaisten mustaruutiaseiden pitäminen

Ehdotus

tenkin enintään siinä määrin, että varaosiksi hankittujen aseiden osien avulla ei voi koota toista ampuma-asetta;

3) äänenvaimentimen hankkiminen, hallussapito ja luovuttaminen, jos henkilöllä on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa;

4) lyhyeen keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen lisättävän tai kiinnitettävän kapasiteetiltaan yli 20 patruunan latauslaitteen hankkiminen, jos henkilöllä on erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava aselupa mainittuun ampuma-aseeseen;

5) pitkään keskisytytteiseen itselataavaan kertatuliaseeseen lisättävän tai kiinnitettävän kapasiteetiltaan yli 10 patruunan latauslaitteen hankkiminen, jos henkilöllä on erityisen vaarallisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava aselupa mainittuun ampuma-aseeseen;

6) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettaminen kaupallisessa tarkoituksessa ja kuljettamisen suorittamiseksi välttämätön säilyttäminen, jos kuljettaja harjoittaa ammattimaista tavaroiden kuljettamista;

7) muiden kuin erityisen vaarallisten patruunoiden valmistaminen yksityistä tarkoitusta varten, jos valmistajalla on kyseisten patruunoiden hallussapitoon oikeuttava lupa;

8) asianmukaisen luvan nojalla hallussa pidetyn ampuma-aseen tai aseiden osan korjaaminen yksityistä tarkoitusta varten;

9) merkinantopistoolin hallussapito ulkomaisessa kauppa- tai huvialuksessa, jos alus on ainoastaan tilapäisesti Suomen aluevesillä;

10) tehokkaan ilma-aseen vienti, siirto Suomesta, kauttakuljetus kaupallisessa tarkoituksessa sekä hankkiminen ja hallussapito, jos hankkijalla tai hallussapitajalla on oikeus ampuma-aseen hallussapitoon;

11) deaktivoitujen ampuma-aseiden hankkiminen ja hallussapito, jos siitä on tehty 70 §:n mukainen ilmoitus poliisilaitokselle.

Ennen vuotta 1890 valmistettujen ainoastaan mustalla ruudilla ampumiseen soveltuvien mustaruutiaseiden kuljettaminen ja säilyttäminen ei ole luvanvaraista. Luvanvarais-

Voimassa oleva laki

museossa tai kokoelmassa, ellei aseilla ammuta. Ampuma-aseasioita käsittelevä ministeriö voi antaa säännöksiä muidenkin asehistoriallisesti arvokkaiden vanhojen ampuma-aseiden vapauttamisesta luvanvaraisuudesta tässä momentissa tarkoitettuun edellytykseen.

Asetuksella säädetään, mitä aseiden osia pidetään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla vastaavina aseiden osina.

19 a §

Kielto valmistaa ampuma-ase laittomista osista

Ampuma-asetta ei saa valmistaa laittomasti Suomeen maahantuoduista tai siirrettyistä taikka Suomessa laittomasti kaupatuista aseiden osista.

20 §

Asealan elinkeinolupa

Poliisihallitus antaa ja peruuttaa luvan asealan elinkeinon harjoittamiseen (*asealan elinkeinolupa*).

Lupa voidaan antaa:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupan harjoittamiseen ja säilyttämiseen kaupallisessa tarkoituksessa;

2) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten valmistamiseen kaupallisessa tarkoituksessa;

3) ampuma-aseiden ja aseiden osien korjaamiseen ja muuntamiseen kaupallisessa tarkoituksessa.

Ehdotus

ta ei myöskään ole tällaisten mustaruutiaseiden pitäminen museossa tai kokoelmassa, ellei aseilla ammuta. *Sisäministeriön asetuksella voidaan säätää* muidenkin asehistoriallisesti arvokkaiden vanhojen ampuma-aseiden vapauttamisesta luvanvaraisuudesta tässä momentissa *säädetyin* edellytyksin.

Sisäministeriön asetuksella voidaan säätää, mitä aseiden osia pidetään 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla *varaosina*.

19 a §

Kielto valmistaa ampuma-ase, aseiden osa tai patruuna tietyissä tilanteissa

Ampuma-asetta, aseiden osaa tai patruunaa ei saa valmistaa:

1) laittomasti Suomeen maahantuoduista tai siirrettyistä taikka Suomessa laittomasti kaupatuista aseiden osista tai patruunan osista;

2) ilman siihen tarkoitukseen myönnettyä lupaa; tai

3) ilman, että ampuma-ase tai aseiden osa merkitään 110 b §:n mukaisesti ja ilmoitetaan 25 tai 42 c §:n mukaisesti asetietojärjestelmään.

Patruunaa ei saa valmistaa ilman lupaa muutoin kuin omaan henkilökohtaiseen käyttöön sellaiseen ampuma-aseeseen, jonka hallussapitoon valmistajalla on lupa.

20 §

Asealan elinkeinolupa

Poliisihallitus antaa ja peruuttaa luvan asealan elinkeinon harjoittamiseen (*asealan elinkeinolupa*).

Asealan elinkeinolupa voidaan antaa 20 a §:ssä säädetyt edellytykset täyttävälle luonnolliselle henkilölle tai oikeushenkilölle, jos tämän elinkeinotoiminta koostuu kokonaan tai osittain yhdestä tai useammasta 14 §:ssä tarkoitettusta asealan elinkeinosta.

Jos elinkeinotoiminnassa on tarkoitus käsitellä tai säilyttää ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityiseen vaarallisia ammuksia, asealan elinkeinoluvan antamisen edellytyksenä on lisäksi, että säilytystilojen sijain-

Voimassa oleva laki

Lupa voidaan antaa hakijalle, joka on elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu, joka ilmoittaa 26 §:ssä tarkoitetun vastuuhenkilön sekä jolla taloudellisen tilansa puolesta on riittävät edellytykset asealan elinkeinon asianmukaiseen harjoittamiseen. Jos hakija on luonnollinen henkilö, hänellä on lisäksi oltava 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa. Lupaa ei anneta, ellei säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos ole hyväksynyt ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystiloja.

(uusi)

Ehdotus

tipaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat turvallisiksi ottaen huomioon hakijan asealan elinkeinotoiminnan luonne ja laajuus.

20 a §

Asealan elinkeinoluvan myöntämisen edellytykset

Asealan elinkeinolupa voidaan myöntää luonnolliselle henkilölle, joka:

- 1) on täyttänyt 18 vuotta;*
- 2) on elinkeinon harjoittamiseen oikeutettu;*
- 3) ilmoittaa 26 §:ssä tarkoitetun Poliisihallituksen hyväksymän vastuuhenkilön;*
- 4) terveydentilansa ja käyttäytymisensä puolesta on asealan elinkeinon harjoittamiseen sopiva;*
- 5) omaa asealan elinkeinotoiminnan kannalta riittävän asiantuntemuksen;*
- 6) ei ole konkurssissa ja jonka toimintakelpoisuutta ei ole rajoitettu; sekä*
- 7) varallisuutensa puolesta kykenee huolehtimaan asealan elinkeinotoiminnasta hyvin.*

Asealan elinkeinolupa voidaan myöntää oikeushenkilölle, jos:

- 1) se varallisuutensa puolesta kykenee huolehtimaan toiminnasta hyvin; sekä*
- 2) sen hallintoelimiin kuuluvat henkilöt ja toimitusjohtaja sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehet ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaiset yhtiömiehet täyttävät 1 momentin 1–2, 4 ja 6 kohdassa säädetyt vaatimukset.*

Voimassa oleva laki

21 §

Asealan elinkeinoluvan sisältö ja voimassaoloaika

Asealan elinkeinoluovassa on mainittava toiminta, jota lupa koskee, sekä se, minkälaisia ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia lupa koskee. Lupa oikeuttaa harjoittamaan asealan elinkeinoa vain luvassa mainitussa toimipaikassa. Tilapäisesti elinkeinoa saa kuitenkin harjoittaa muuallakin.

Ehdotus

21 §

Asealan elinkeinoluvan sisältö, ehdot, rajoitukset ja voimassaoloaika

Asealan elinkeinoluovassa on mainittava asealan elinkeinoharjoittajan toimipaikat tai pääasiallinen toimipaikka, ne 14 §:ssä tarkoitettujen asealan elinkeinot, joita lupa koskee, sekä se, minkälaisia ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia asealan elinkeinoluovan haltija voi hankkia ja pitää hallussa elinkeinotoimintaansa varten. Luvassa on myös määrättävä 26 §:ssä tarkoitettujen vastuuhenkilöiden lukumäärä ja vastuualueet. Asealan elinkeinoluovan nojalla tapahtuvaa toimintaa ei saa aloittaa ennen kuin asealan elinkeinoluovassa määrättyt ehdot vastuuhenkilöistä on täytetty. Lupa oikeuttaa harjoittamaan asealan elinkeinoa vain luvassa mainitussa toimipaikassa. Tilapäisesti elinkeinoa saa kuitenkin harjoittaa muuallakin.

Asealan elinkeinolupa oikeuttaa elinkeinoa harjoittavaa elinkeinoharjoittajaa hankkimaan ja pitämään hallussaan asealan elinkeinotoimintaansa varten luvassa mainittuja ampuma-aseita, aseiden osia sekä patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia ilman 42 §:ssä tarkoitettua aselupaa. Jos asealan elinkeinoluovan perusteena on ainoastaan 14 §:n 3 ja 4 kohdassa tarkoitettu elinkeinotoiminta, elinkeinolupa ei oikeuta ampuma-aseiden tai aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hankintaan tai hallussapitoon. Asealan elinkeinolupa voidaan perustellusta syystä sisällyttää myös oikeus hankkia ja pitää hallussa elinkeinotoimintaa varten erityisen vaarallisia ampuma-aseita tai niiden osia. Tämä oikeus tulee nimenomaisesti mainita asealan elinkeinoluovassa ja yksilöidä aseiden ja aseiden osien tyyppit.

Poliisihallitus voi liittää asealan elinkeinolupaan toiminnan laadusta, laajuudesta, luvan haltijan toimipaikkojen ja säilytyspaikkojen lukumäärästä, turvallisuudesta ja sijainnista sekä muista vastaavista seikoista johtuvia ajallisia ja alueellisia sekä asealan elinkeinon liittyviä ehtoja ja rajoituksia.

Poliisihallitus voi muuttaa tai lisätä 3 mo-

Voimassa oleva laki

Lupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi.

22 §

Ilmoitus asealan elinkeinoluvan sisältämien tietojen sekä säilytystilojen muutoksesta

Asealan elinkeinoa harjoittavan (ase-elinkeinonharjoittaja) on ilmoitettava harjoittamansa asealan elinkeinon lopettamisesta, ase-elinkeinonharjoittajan yhtiömuodon muutoksesta sekä toimipaikan sijaintia koskevista muutoksista lupaviranomaiselle 30 päivän kuluessa asealan elinkeinon lopettamisesta, yhtiömuodon muutoksesta taikka toimipaikan sijaintia koskevista muutoksista.

Ase-elinkeinonharjoittajan on viipymättä ilmoitettava ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystiloja koskevista muutoksista säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitokselle.

23 §

Asealan elinkeinoluvan raukeaminen ja peruuttaminen

Asealan elinkeinolupa raukeaa, jollei luvassa tarkoitettua toimintaa ole aloitettu vuo-

Ehdotus

mentissa tarkoitettuja ehtoja ja rajoituksia toiminnan muiden kuin tilapäisten muutosten vuoksi.

Lupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. Poliisihallitus antaa asealan elinkeinoluvesta todistuksen, joka on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

22 §

Asealan elinkeinotoimintaa koskeva muutositilmoitus

Asealan elinkeinoluvanhaltijan on tehtävä muutosilmoitus kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen Poliisihallitukselle sen:

1) nimen tai toiminimen tai yhtiömuodon muuttumisesta, toimipaikan perustamisesta ja lakkauttamisesta, säilytystilojen olosuhteiden taikka sijainnin muuttumisesta, uuden säilytystilan käyttöönotosta ja säilytystilan käytöstä poistamisesta sekä toimipaikan osoitteen muuttumisesta;

2) hallintoelimiin kuuluvan henkilön ja toimitusjohtajan sekä avoimessa yhtiössä yhtiömiehen ja kommandiittiyhtiössä vastuunalaisen yhtiömiehen vaihtumisesta;

3) toiminnan harjoittamisen lopettamisesta tai keskeyttämisestä yhtä kuukautta pitemmäksi ajaksi;

4) toiminnan jatkamisesta 3 kohdassa tarkoitettua keskeytyksen jälkeen.

Muutosilmoitus on tehtävä, jos mahdollista, ennen muutosta, mutta viimeistään seitsemäntenä päivänä sen jälkeen. Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua muutoksesta ilmoitettaessa muutosilmoitukseen on liitettävä asiakirjat, joilla osoitetaan, että tilalle tullut henkilö täyttää 20 a §:n 2 momentin 2 kohdan mukaiset edellytykset.

23 §

Asealan elinkeinoluvan raukeaminen ja peruuttaminen

Asealan elinkeinolupa raukeaa:

1) jollei luvassa tarkoitettua toimintaa ole

Voimassa oleva laki

den kuluessa päivästä, jona lupa on annettu.

Lupa on peruutettava, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää; taikka
- 2) luvanhaltija ei enää täytä 20 §:n 3 momentissa säädettyjä edellytyksiä.

(uusi)

24 §

Ase-elinkeinonharjoittajan konkurssi tai kuolema

Ase-elinkeinonharjoittajan konkurssi- tai kuolinpesä saa jatkaa asealan elinkeinon harjoittamista ase-elinkeinonharjoittajalle annettun luvan nojalla vuoden ajan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä. Konkurssi- tai kuolinpesän hoitajan on ilmoitettava ase-elinkeinonharjoittajan konkurssista tai kuolemasta lupaviranomaiselle 30 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

Mitä 1 momentissa säädetään ase-elinkeinonharjoittajan konkurssista ja kuolemasta, on soveltuvin osin voimassa, kun yhteisö tai säätiö on niitä koskevien säännösten

Ehdotus

aloitettu vuoden kuluessa päivästä, jona lupa on annettu;

2) vuoden kuluttua luvanhaltijan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä.

Lupa on peruutettava, jos luvanhaltija:

- 1) sitä pyytää; taikka
- 2) ei enää täytä 20 §:n 3 momentissa ja 20 a §:ssä säädettyjä luvan antamisen edellytyksiä.

23 a §

Asealan elinkeinoluvan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen

Poliisihallitus voi 23 §:ssä tarkoitetun peruuttamisasian tultua vireille, peruuttaa asealan elinkeinoluvan voimassaolon väliaikaisesti.

Väliaikainen peruuttaminen on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos peruuttamisasian selvittäminen on kesken.

24 §

Asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssi tai kuolema

Asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssi- ja kuolinpesällä on oikeus jatkaa elinkeinon harjoittamista asealan elinkeinonharjoittajalle annettun luvan nojalla vuoden ajan konkurssin alkamisesta tai kuolinpäivästä, jos 20 §:n ja 20 a §:ssä säädetty luvan antamisen edellytykset edelleen täyttyvät.

Konkurssipesän hoitajan, kuolinpesän osakkaan ja muun pesää hoitavan on ilmoitettava Poliisihallitukselle luvanhaltijan konkurssista ja kuolemasta sekä muutoksista 26 §:ssä tarkoitettuun vastuuhenkilöön 7 päivän kuluessa konkurssin alkamisesta tai siitä, kun kuolemasta on saatu tieto.

Mitä 1 ja 2 momentissa säädetään asealan elinkeinoluvan haltijan konkurssista ja kuolemasta, sovelletaan myös, kun yhteisö tai säätiö on niitä koskevien säännösten mukaan

Voimassa oleva laki

mukaan lakannut.

25 §

*Ilmoitus asetietojärjestelmään ja tiedoston
pitäminen*

Ase-elinkeinonharjoittajan on ilmoitettava asetietojärjestelmään ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen tai aseosen yksilöintitiedot, esineen luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi sekä esineen korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi. Ase-elinkeinonharjoittajan on myös ilmoitettava patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tai pidettävä niistä tiedostoa. Ilmoitus on tehtävä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen 10 päivän kuluessa siitä, kun esine on tullut ase-elinkeinonharjoittajan haltuun. Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta esinettä luovutettaessa säädetään 42 c §:ssä. Ilmoitus luovutetuista patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tehdään luovutuksen yhteydessä.

Patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia koskevaan tiedostoon on merkittävä esineen luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi. Tiedostoon sisältyvien henkilötietojen luovuttaminen on sallittua vain 115 §:ssä tarkoitettulle valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten. Ase-elinkeinonharjoittajan on vaadittaessa esitettävä tiedosto poliisille sekä luovutettava se lupaviranomaiselle, kun asealan elinkeinolupa raukeaa tai jos se peruutetaan. Tiedosto on säilytettävä vähintään

Ehdotus

lakannut.

25 §

Ilmoitus asetietojärjestelmään ja tietojen tallentaminen

Asealan elinkeinoluvan haltijan on elinkeinotoimintansa aikana ilmoitettava asetietojärjestelmään ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen ja aseosen yksilöintitiedot, esineen luovuttajan tai lainaksiantajan ja luovutuksensaajan tai lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika sekä esineen korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi ja osoite.

Asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava myös hallussaan olevan ampuma-aseen muuntamisesta ja aseiden deaktivoimisesta ja hävittämisestä. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ampuma-aseen ja aseosen osan yksilöintitiedot ja niiden muutos, sekä toimenpiteen ajankohta.

Asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava yksilöintitiedot myös patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tai tallennettava tiedot 5 momentissa tarkoitettuun tiedostoon.

Edellä 1—3 momentissa tarkoitettu ilmoitus on tehtävä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen 10 päivän kuluessa siitä, kun asealan elinkeinoluvan haltija on vastaanottanut ilmoitettavan esineen tai luovuttanut sen. Ampuma-aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittamisesta esinettä luovutettaessa säädetään 42 c §:ssä. Ilmoitus luovutetuista patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tehdään luovutuksen yhteydessä.

Patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia koskevaan tiedostoon on tallennettava esineen luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi. Tiedostoon sisältyviä henkilötietoja saa luovuttaa vain 115 §:ssä tarkoitettulle valvontaviranomaiselle valvontatehtävää varten. Asealan elinkeinoluvan haltijan on vaadittaessa esitettävä tiedosto poliisille sekä luovutettava se lupaviranomaiselle, kun asealan elinkeinolupa raukeaa tai jos se peruutetaan. Tiedosto on säilytettävä vähintään 30 vuotta

Voimassa oleva laki

30 vuotta siihen viimeksi tehdyn merkinnän jälkeen ja se on hävitettävä sen jälkeen, kun viimeisen merkinnän tekemisestä on kulunut 50 vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen, aseosen, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten yksilöintitietojen ilmoittamisesta sekä patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten tiedoston pitämisestä, tiedoston esittämisestä ja luovuttamisesta.

26 §

Vastuuhenkilö

Ase-elinkeinoharjoittajan palveluksessa on oltava asealalla harjoitettavasta elinkeinotoiminnasta vastaava henkilö (*vastuuhenkilö*), joka vastaa siitä, että toimintaa harjoitetaan tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten sekä lupaehtojen mukaisesti. Vastuuhenkilö vastaa siitä, että ainoastaan ne ase-elinkeinoharjoittajan palveluksessa olevat henkilöt, joilla on 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa, ase-elinkeinoharjoittajan palveluksessa ollessaan kuljettavat, säilyttävät tai muuten käsittelevät 27 §:n 1 momentissa tarkoitettuja ampuma-aseita, aseosia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia.

Vastuuhenkilön hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa Poliisihallitus. Jos se on ase-elinkeinoharjoittajan toiminnan laajuuden vuoksi tarpeen, hyväksynnän antava viranomaislainen voi vaatia, että vastuuhenkilöitä on useampi kuin yksi.

Vastuuhenkilöksi voidaan hyväksyä luotettava ja asealan elinkeinon harjoittamiseen sopivana pidettävä henkilö, jolla on:

1) sellainen perehtyneisyys ampuma-aseisiin, aseosien, patruunoihin ja erityisen

Ehdotus

siihen viimeksi tehdyn merkinnän jälkeen ja se on hävitettävä sen jälkeen, kun viimeisen merkinnän tekemisestä on kulunut 50 vuotta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen, kaasusumuttimen, aseosen, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten yksilöintitietojen ilmoittamisesta sekä tietojen tallentamisesta 5 momentissa tarkoitettuun tiedostoon ja niiden esittämisestä ja luovuttamisesta.

Asealan elinkeinoluovan haltija voi poiketa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta, jos ampuma-aseen tai aseosen osan asealan elinkeinoharjoittajalle ja esine on asealan elinkeinoluovan haltijan hallussa enintään 10 päivää.

26 §

Vastuuhenkilö

Asealan elinkeinoluovan haltijan palveluksessa on oltava yksi tai useampi 26 c §:n mukaisesti hyväksytyt vastuuhenkilöt.

Asealan elinkeinoluovan haltijan on tehtävä ilmoitus poliisille seitsemän päivän kuluessa, kun:

- 1) vastuuhenkilö eroaa palveluksesta;
- 2) vastuuhenkilö ei enää hoida 26 b §:ssä tarkoitettua tehtävää; tai
- 3) vastuuhenkilön hyväksyntä päättyy.

Hakemus uuden vastuuhenkilön hyväksymiseksi on tehtävä 30 päivän kuluessa 2 momentissa tarkoitettua tapahtumasta. Hakemus on edellytys sille, että 26 a §:ssä tarkoitettu vastuuhenkilön sijainen voi hoitaa vastuuhenkilön tehtäviä. Sijainen voi hoitaa tehtäviä uuden vastuuhenkilön hyväksyntään saakka, kuitenkin enintään vuoden ajan.

Voimassa oleva laki

vaarallisiin ammuksiin, jota asealan elinkeinon asianmukainen harjoittaminen edellyttää, ja joka on suorittanut hyväksytysti Poliisihallituksen järjestämän kokeen; sekä

2) 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa.

(uusi)

Ehdotus

26 a §

Vastuuhenkilön sijainen

Poliisihallitus voi hyväksyä asealan elinkeinoluvan haltijan hakemuksesta vastuuhenkilölle sijaisen tämän ollessa tilapäisesti estynyt taikka 26 §:n 2 momentissa tarkoitettussa tilanteessa. Sijaiseksi hyväksyttävän on täytettävä 26 c §:ssä tarkoitettut edellytykset lukuun ottamatta vastuuhenkilön kokeen suorittamista. Hyväksyntään voidaan tarvittaessa liittää ehtoja ja rajoituksia.

(uusi)

26 b §

Vastuuhenkilön tehtävät

Vastuuhenkilö vastaa siitä, että asealan elinkeinoluvan nojalla harjoitettua liiketoimintaa harjoitetaan tämän lain ja lupaehtojen mukaisesti.

(uusi)

26 c §

Vastuuhenkilön hyväksyntä

Poliisihallitus voi asealan elinkeinoluvan hakijan tai haltijan hakemuksesta hyväksyä vastuuhenkilöksi henkilön:

1) joka on antanut suostumuksensa vastuuhenkilön tehtävään;

2) joka on täyttänyt 18 vuotta;

3) jolla on tehtävän edellyttämä perehtyneisyys ampuma-aseisiin, aseiden osiin, patruunoihin ja erityisen vaarallisiin ammuksiin

4) joka on suorittanut hyväksytysti Poliisihallituksen järjestämän vastuuhenkilökokeen; ja

5) jolla on voimassa oleva 27 §:n 1 momentissa tarkoitettu aseenkäsittelylupa.

Vastuuhenkilön hyväksyntä on voimassa toistaiseksi.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

(uusi)

26 d §

Vastuuhenkilön hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Vastuuhenkilön hyväksyntä raukeaa, kun hyväksynnän perusteena oleva elinkeinotoiminta päättyy tai vastuuhenkilö ei ole enää hyväksyntää hakeneen asealan elinkeinoluovan haltijan palveluksessa.

Poliisihallituksen on peruutettava vastuuhenkilön hyväksyntä, jos asealan elinkeinoluovan haltija tai vastuuhenkilö sitä pyytää.

Poliisihallitus peruuttaa vastuuhenkilöksi hyväksymisen kokonaan tai määräajaksi, jos vastuuhenkilö:

1) ei enää täytä vastuuhenkilöksi hyväksymisen edellytyksiä;

2) on tuomittu lainvoimaisella tuomiolla sellaisesta rikoksesta, joka osoittaa hänen olevan sopimaton vastuuhenkilöksi, tai hänen voidaan katsoa tahallaan menetelleen vastuuhenkilönä olennaisesti virheellisesti.

Poliisihallituksen tulee ilmoittaa asealan elinkeinoluovan haltijalle vastuuhenkilön hyväksynnän peruuttamisasian vireille tulosta.

(uusi)

26 e §

Vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikainen peruuttaminen

Poliisihallitus voi 26 d §:ssä tarkoitetun peruuttamisasian tultua vireille, peruuttaa vastuuhenkilön hyväksynnän voimassaolon väliaikaisesti.

Väliaikainen peruuttaminen on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisihallitus voi jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos peruuttamisasian selvittäminen on kesken.

27 §

Aseenkäsitteilylupa

Ase-elinkeinonharjoittajan palveluksessa olevalla henkilöllä, joka kuljettaa, säilyttää

27 §

Aseenkäsitteilylupa

Asealan elinkeinoluovan haltijan palveluksessa olevalla henkilöllä, joka kuljettaa, säi-

Voimassa oleva laki

tai muuten käsittelee ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia, on oltava siihen lupa (*aseenkäsittelylupa*). Lupa oikeuttaa luvanhaltijan kuljetta-
maan, säilyttämään ja muuten käsittelemään ase-elinkeinonharjoittajalla tämän lain mukaisesti annetun luvan nojalla kuljetettavina tai säilytettävänä olevia ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia asealalla harjoitettavaan elinkeinotoimintaan kuuluvalla tavalla. Lupa oikeuttaa esittely-, kokeilu- tai koulutustarkoituksessa myös ampumaan edellä tarkoitetuilla ampuma-aseilla, jos se on asealalla harjoitettavan elinkeinotoiminnan kannalta tarpeellista.

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa 1 momentissa tarkoitettun lisäksi myös henkilölle, joka työssään tilapäisesti kuljettaa, säilyttää tai muuten käsittelee ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana käsittelemään ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia. Alle 20-vuotiaalle annettavaan aseenkäsittelylupaan on lupaviranomaisen asetettava ehto, jonka mukaan lupa ei oikeuta käsittelemään 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita ennen kuin luvanhaltija on täyttänyt 20 vuotta.

Aseenkäsittelyluvan antaa ja peruuttaa luvan hakijan kotikunnan poliisilaitos.

28 §

Aseenkäsittelyluvan voimassaoloaika ja lupaehtot

(uusi)

Ehdotus

lyttää tai muuten käsittelee ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia, on oltava siihen lupa (*aseenkäsittelylupa*). Lupa oikeuttaa esittely-, kokeilu- tai koulutustarkoituksessa myös ampumaan ampuma-aseilla, jos se on tarpeellista sen asealalla harjoitettavan elinkeinotoiminnan kannalta, johon aseenkäsittelylupa on myönnetty.

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa myös tilapäiseen, työssä tapahtuvaan 1 momentissa tarkoitettuun käsittelyyn.

Aseenkäsittelylupa voidaan antaa 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana 1 momentissa tarkoitettuun aseenkäsittelyyn ja jonka työtehtävät sitä edellyttävät. Alle 20-vuotiaalle annettavaan aseenkäsittelylupaan asetetaan ehto, jonka mukaan lupa ei oikeuta käsittelemään 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita eikä 9 §: 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettuja erityisen vaarallisia ampuma-aseita tai niiden osia ennen kuin luvanhaltija on täyttänyt 20 vuotta.

Poliisilaitos voi hakemuksesta antaa ja peruuttaa aseenkäsittelyluvan. Hakijan tulee saapua henkilökohtaisesti poliisilaitokselle, jos se on erityisestä syystä tarpeen.

Jos aseenkäsittelylupa myönnetään hakemuksen mukaisesti, hakijalle ei anneta erillistä päätöstä eikä valitusosoitusta.

28 §

Aseenkäsittelyluvan voimassaoloaika ja lupaehtot

Aseenkäsittelylupa on voimassa vain lu-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

vanhaltijan toimiessa lupahakemuksessa mainitun työnantajan palveluksessa. Asealan elinkeinoluvan haltijan tulee ilmoittaa aseenkäsittelyluvan haltijan palvelussuhteen päättymisestä poliisille.

(uusi)

28 a §

Aseenkäsittelylupakortti

Poliisilaitos antaa aseenkäsittelyluvan haltijalle aseenkäsittelylupakortin. Aseenkäsittelylupakortti on pidettävä aseenkäsittelylupaa edellyttävissä tehtävissä mukana ja se on esitettävä pyydettyä. Ennen aseenkäsittelylupakortin luovuttamista Poliisilaitos antaa aseenkäsittelyluvan haltijalle määräaikaisen todistuksen aseenkäsittelyluvan antamisesta. Todistus osoittaa aseenkäsittelyluvan voimassaolon ennen aseenkäsittelylupakortin luovuttamista aseenkäsittelyluvan haltijalle.

Aseenkäsittelylupakortti on heti luovutettava poliisille, jos aseenkäsittelylupa on peruutettu tai aseenkäsittelyluvan haltijalle luovutetaan uusi aseenkäsittelylupakortti.

29 §

29 §

Aseenkäsittelyluvan raukeaminen ja peruuttaminen

Aseenkäsittelyluvan raukeaminen

Aseenkäsittelylupa raukeaa, kun luvanhaltija kuolee.

Aseenkäsittelylupa raukeaa, kun luvan myöntämisen perusteena oleva asealan elinkeinotoiminta päättyy tai luvanhaltija ei ole enää luvassa mainitun työnantajan palveluksessa.

Lupa on peruutettava, jos luvanhaltija sitä pyytää.

Lupa voidaan peruuttaa, jos:

1) luvanhaltija on syyllistynyt väkivaltaista käyttäytymistä osoittaneeseen rikokseen, rikoslain (39/1889) 50 luvun 1–4 §:ssä tarkoitettuun rikokseen tai muihunkokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi kuljettamaan, säilyttämään tai muuten käsittelemään ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

2) luvanhaltija on syyllistynyt ampuma-aserikokseen, törkeään ampuma-aserikokseen tai ampuma-aserikkomukseen

Voimassa oleva laki

Ehdotus

taikka muuhun ampuma-asetta käyttäen tehtyyn rangaistavaan tekoon;

3) luvanhaltija on rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa; taikka

*4) luvanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana kuljetta-
maan, säilyttämään tai muuten käsittelemään ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia.*

(uusi)

29 a §

Aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikainen peruuttaminen

Poliisi voi 67 §:ssä tarkoitetun aseenkäsittelylupaa koskevan peruuttamisasian tultua vireille, peruuttaa aseenkäsittelyluvan voimassaolon väliaikaisesti.

Väliaikainen peruuttaminen on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisi voi jatkaa väliaikaista peruuttamista erityisestä syystä enintään kuudella kuukaudella kerrallaan, jos peruuttamisasian selvittäminen on kesken.

30 §

30 §

Varoitus ja uuden vastuuhenkilön nimeäminen

Varoitus ja uuden vastuuhenkilön nimeäminen

Lupaviranomainen voi 23 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa aseelinkeinonharjoittajalle varoituksen, jos luvanhaltija on korjannut asealalla harjoitettavassa elinkeinotoiminnassa todetut puutteet ja luvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta. Jos vastuuhenkilö on toiminut 23 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetulla tavalla, lupaviranomainen voi määrätä aseelinkeinonharjoittajan ilmoittamaan uuden vastuuhenkilön.

Lupaviranomainen voi 23 §:n 3 momentin 2 kohdassa tarkoitetuissa tapauksissa luvan peruuttamisen sijasta antaa asealan elinkeinonhaldijalle varoituksen, jos luvanhaltija on korjannut asealalla harjoitettavassa elinkeinotoiminnassa todetut puutteet ja luvan peruuttaminen olisi olosuhteisiin nähden kohtuutonta. Jos asealan elinkeinonhaldijan ilmoittama vastuuhenkilö on toiminut mainitussa kohdassa tarkoitetulla tavalla, lupaviranomainen voi määrätä asealan elinkeinonhaldijan ilmoittamaan uuden vastuuhenkilön.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

42 b §

42 b §

*Päätös, luvan voimassaolo ja lupaehdot**Päätös, luvan voimassaolo ja lupaehdot*

Aselupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. Ensimmäinen aselupa metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista, ampumaurheilua ja -harrastusta taikka näyttöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa esitystä varten annetaan luonnolliselle henkilölle 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa mainituista asetyypeistä koostuvaan ryhmään kuuluvaan ampuma-aseeseen enintään viiden vuoden määräajaksi. Kaikki luvanhaltijalle tämän määräaikaisen luvan voimassaoloaikana samaan aseryhmään kuuluviin ampuma-aseisiin myönnettävät aseluvat annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään samanaikaisesti ensimmäisen määräaikaisen luvan päättymisen kanssa. Sellaista työtä varten, jossa ampuma-ase on välttämätön, lupa annetaan kuitenkin enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Tällöin lupaan on sisällytettävä ehto, jonka mukaan lupa on voimassa vain niin kauan kuin luvansaaja toimii kyseisessä työtehtävässä. Aselupa luvanhaltijan huollettavana olevan 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään nuorimman rinnakkaisluvanhaltijan täyttäessä 19 vuotta.

Lupaviranomainen voi sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan *keräilykokoelmaan kuuluvalla* ampuma-aseella ei saa ampua. Aselupaan, joka on annettu luvanhaltijan huollettavana olevan 15 vuotta vaan ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussa pidettäväksi tarkoitetun haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten, on asetettava ehto, jonka mukaan luvanhaltija ei saa ampua aseella.

Aselupa annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi. Ensimmäinen aselupa 43 §:n 1 momentin 1, 2 ja 4 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten annetaan luonnolliselle henkilölle 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitetuista asetyypeistä koostuvaan ryhmään kuuluvaan ampuma-aseeseen taikka 9 §:n 5 kohdan a alakodassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen enintään viiden vuoden määräajaksi. Kaikki luvanhaltijalle tämän määräaikaisen luvan voimassaoloaikana samaan aseryhmään kuuluviin ampuma-aseisiin myönnettävät aseluvat annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään samanaikaisesti ensimmäisen määräaikaisen luvan päättymisen kanssa. Sellaista työtä varten, jossa ampuma-ase on välttämätön, lupa annetaan kuitenkin enintään viideksi vuodeksi kerrallaan. Tällöin lupaan on sisällytettävä ehto, jonka mukaan lupa on voimassa vain niin kauan kuin luvansaaja toimii kyseisessä työtehtävässä. Aselupa luvanhaltijan huollettavana olevan 15 *mutta* ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten annetaan määräajaksi, joka päättyy viimeistään nuorimman 54 §:ssä tarkoitetun rinnakkaisluvanhaltijan täyttäessä 19 vuotta.

Jos aselupa on myönnetty asekeräilijän hyväksynnän perusteella, lupaviranomainen voi sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan ampuma-aseella ei saa ampua. Aselupaan, joka on annettu luvanhaltijan huollettavana olevan 15 vuotta *mutta* ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussa pidettäväksi tarkoitetun haulikon, yhdistelmäaseen, kiväärin tai pienoiskiväärin säilyttämistä ja kuljettamista varten, *asetetaan* ehto, jonka mukaan luvanhaltija ei saa ampua aseella.

Voimassa oleva laki

42 c §

Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittaminen poliisille

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseensa osan yksilöintitiedot tulee ilmoittaa poliisille. Tiedot ilmoittaa:

1) luovuttaja luovutuksen yhteydessä, jos luovuttaja on 20 §:ssä tarkoitettu asealan elinkeinoluvan haltija; tai

2) muussa kuin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa esineen hankkinut, valmistanut tai muuntanut aseluvanhaltija 30 päivän kuluessa esineen hankkimisesta, valmistamisesta tai muuntamisesta; ilmoittaminen voidaan tehdä käyttämällä sähköistä asiointia.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseensa osan yksilöintitietojen ilmoittamista koskevista menettelyistä ja ilmoitusten sisällöstä.

Ehdotus

42 c §

Aseen ja sen osan yksilöintitietojen ilmoittaminen poliisille

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseensa osan yksilöintitiedot ja luovuttajan ja luovutuksensaajan nimi, osoite ja syntymäaika, korjaamista tai muuntamista koskevan toimeksiannon antajan nimi sekä ampuma-aseen lainaksiantajan ja lainaksisaajan nimi, osoite ja syntymäaika tulee ilmoittaa poliisille kirjallisesti tai 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen. Jos ampuma-ase, tehokas ilma-ase tai ampuma-aseen kokoamisen mahdollistavat aseensa osat säilytetään muutoin kuin tilapäisesti 106 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla muun kuin ampuma-aseen hallussapitoon oikeutetun luvanhaltijan luona, poliisille tulee ilmoittaa säilyttäjän ja säilytyspaikan yksilöimiseksi tarvittavat tiedot. Lisäksi tulee ilmoittaa tieto ampuma-aseen muuntamisesta, jos ampuma-aseen tyyppi, toimintatapa tai kaliiperi muuttuu tai ase deaktivoidaan tai hävitetään. Ilmoituksesta on käytävä ilmi ajankohta, jona toimenpide on tehty.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen tiedot ilmoittaa:

1) luovuttaja tai lainaksiantaja luovutuksen, lainaamisen tai lainasta palauttamisen yhteydessä, jos luovuttaja tai lainaksiantaja on 20 §:ssä tarkoitettuna asealan elinkeinoluvan haltija; tai

2) muussa kuin 1 kohdassa tarkoitettussa tapauksessa esineen hankkinut, lainannut, valmistanut tai muuntanut aseluvanhaltija 30 päivän kuluessa esineen hankkimisesta, lainaamisesta, valmistamisesta tai muuntamisesta.

Ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen tai aseensa osan lainaksiantaja voi poiketa 1 momentissa tarkoitettua ilmoitusvelvollisuudesta, jos esine on lainaksisaajan hallussa enintään 30 päivän ajan lainaksiantamisesta.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset ampuma-aseen, tehokkaan ilma-aseen ja aseensa osan yksilöintitietojen ilmoittamista koskevista menettelyistä ja ilmoitusten sisällöstä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

43 §

43 §

*Hyväksyttävät käyttötarkoitukset**Hyväksyttävät käyttötarkoitukset*

Aselupa voidaan antaa seuraaviin käyttö-tarkoituksiin:

- 1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen;
- 2) ampumaurheilu ja -harrastus;
- 3) työ, jossa ase on välttämätön;
- 4) näytös, kuvaus tai muu vastaava esitys;
- 5) museossa tai kokoelmassa pitäminen;

6) muistoesineenä säilyttäminen;

7) merkinanto;

8) luvanhaltijan huollettavana olevan 15 vaan ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, kiväärin, pienoiskiväärin tai yhdistelmäaseen säilyttäminen ja kuljettaminen.

Muistoesineenä säilyttämiseksi lupa voidaan antaa muun kuin erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiseen yksittäisessä tapauksessa, jos hakija osoittaa ampuma-aseella tai aseosalla olevan hänelle erityistä historiallista tai muuta muistoarvoa.

44 §

Hankittavaa ampuma-asetta ja aseosaa koskevat edellytykset

Aselupa voidaan antaa vain sellaista ampuma-asetta tai aseosaa varten, joka ei lippaan patruunamäärän, kaliiperin tai muiden ominaisuuksien perusteella ole hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen nähden

Aselupa voidaan antaa seuraaviin käyttö-tarkoituksiin:

- 1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen;
- 2) ampumaurheilu ja -harrastus;
- 3) työ, jossa ase on välttämätön;
- 4) näytös, kuvaus tai muu vastaava esitys;
- 5) asekeräilijän ampuma-aseiden tai aseosien keräilysuunnitelman mukainen kerääminen ja säilyttäminen;

6) muistoesineenä säilyttäminen;

7) merkinanto;

8) luvanhaltijan huollettavana olevan 15 mutta ei 18 vuotta täyttäneen henkilön hallussapidettäväksi tarkoitetun haulikon, kiväärin, pienoiskiväärin tai yhdistelmäaseen säilyttäminen ja kuljettaminen;

9) vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuna sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestäminen tai siihen osallistuminen tämän lain 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitetuilla ampuma-aseilla tai aseosilla.

Muistoesineenä säilyttämiseksi lupa voidaan antaa muun kuin erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiseen yksittäisessä tapauksessa, jos hakija osoittaa ampuma-aseella tai aseosalla olevan hänelle erityistä historiallista tai muuta muistoarvoa. Tällöin aselupa voidaan asettaa ehto, jonka mukaan ampuma-aseella ei saa ampua.

44 §

Hankittavaa ampuma-asetta ja aseosaa koskevat yleiset edellytykset

Aselupa voidaan antaa vain sellaista ampuma-asetta tai aseosaa varten, joka ei lippaan patruunamäärän, kaliiperin tai muiden ominaisuuksien perusteella ole hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen nähden

Voimassa oleva laki

tarpeettoman tulivoimainen ja tehokas sekä joka soveltuu hyvin hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen. Jos hakijan ilmoittama käyttötarkoitus on metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen, ampuma-aseen soveltuvuutta arvioitaessa noudatetaan lisäksi, *mitä* metsästyslaissa (615/1993) ja sen nojalla säädetään. Metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten aselupaa ei voida antaa muuta ampuma-aselain 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta kuin kertatulitoimista pienoispistoolia taikka pienoisrevolveria varten.

Lupa taskuasetta tai sen osaa varten voidaan antaa museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön.

Lupa sarjatuliastetta, sinkoa, kranaatinheitintä, takaaladattavaa tykkiä tai rakenteeltaan ja käyttötarkoitukseltaan vastaavaa ampuma-asetta taikka ohjus- tai raketinheitinjärjestelmää taikka näiden aseiden osaa varten voidaan antaa vain, jos hakijan ilmoittama käyttötarkoitus on näytös, kuvaus tai muu vastaava esitys taikka museossa tai kokoelmassa pitäminen. Lupa edellä mainittuja ampuma-aseita tai niiden osia varten voidaan erityisestä syystä antaa myös työhön, jossa ase on välttämätön.

Lupa muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta tai sen osaa varten voidaan antaa vain erityisestä syystä.

(uusi)

Ehdotus

tarpeettoman tulivoimainen ja tehokas sekä joka soveltuu hyvin hakijan ilmoittamaan käyttötarkoitukseen. Jos hakijan ilmoittama käyttötarkoitus on metsästyslainsäädännön mukaan sallittu eläinten ampuminen, ampuma-aseen soveltuvuutta arvioitaessa noudatetaan lisäksi metsästyslakia (615/1993). Metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten aselupaa ei voida antaa *tämän lain* 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta *varten lukuun ottamatta* kertatulitoimista pienoispistoolia ja pienoisrevolveria.

Aselupa 9 §:n 6 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten voidaan antaa asekeräilijälle museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön.

44 a §

Hankittavaa ampuma-asetta ja aseiden osaa koskevat rajoitukset taskuaseelle tai sen osalle

Hankittavaa ampuma-asetta tai aseiden osaa koskevien 44 §:ssä tarkoitettujen yleisten edellytysten täytyessä, aselupa taskuasetta ja sen osaa varten voidaan antaa vain asekeräilijälle ampuma-aseiden tai aseiden osien museossa tai kokoelmassa pitämiseen, muistoesineenä säilyttämiseen sekä työhön, jossa ase on välttämätön.

Voimassa oleva laki

(uusi)

Ehdotus

44 b §

Rajoitukset erityisen vaarallisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiselle

Sen lisäksi, mitä 44 §:ssä säädetään, ase-lupa 9 §:n 1, 2 ja 4—6 kohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan antaa vain:

1) asekeräilijälle ampuma-aseiden tai aseosien keräämiseen tai säilyttämiseen;

2) erityisestä syystä työhön, jossa ampuma-ase on välttämätön; tai

3) määräjäksi näytöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa tarkoitusta varten.

Lisäksi aselupa voidaan antaa 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen järjestämistä tai siihen osallistumista varten.

Lisäksi aselupa voidaan antaa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten luonnolliselle henkilölle ampumaurheilua varten, jos hakija on ja on ollut luvan hakeamista edeltäneen 12 kuukauden ajan yhdistyslain (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettuna saaneen yhdistyksen jäsen.

Lisäksi aselupa voidaan antaa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten yhteisölle tai säätiölle urheiluammuntakoulusta varten.

Aselupa 9 §:n 3 kohdan muuksi esineeksi kuin ampuma-aseeksi naamioitua ampuma-asetta tai sen osaa varten voidaan antaa vain erityisestä syystä.

45 §

Aseluvansaajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Aselupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita

45 §

Aseluvansaajaa koskevat edellytykset luonnolliselle henkilölle

Aselupa voidaan antaa sellaiselle 18 vuotta täyttäneelle henkilölle, jota terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita

Voimassa oleva laki

ja aseiden osia. Lupaviranomaisella on oikeus saada hakijasta lääketieteellinen arvio, kun saatujen tietojen tai haastattelun perusteella lupaviranomaisella on syytä epäillä luvanhakijan henkilökohtaista sopivuutta ampumaseen hallussapitoon. Lupaviranomaisella on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada lääketieteellisessä arvioissa luvanhakijasta sellaiset terveystiedot, jotka ovat välttämättömiä lupaviranomaisen arvioidessa hakijan sopivuutta ampumaseen hallussapitoon. Asevelvollisen on pyydettyä esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta. Jos palvelusta ei ole suoritettu, asevelvollisen on pyydettyä esitettävä määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen. Aselupa pistoolia, pienoispistoolia, revolveria tai pienoisrevolveria taikka niiden osaa varten voidaan antaa vain 20 vuotta täyttäneelle henkilölle. Aselupa ampumaurheilussa ja -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampumasetta varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyksen (503/1989) 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneen yhdistyksen ampumasekouluttajan antaman todistuksen harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään kaksi vuotta. Aktiivisen harrastuksen jatkumista koskevaan kahden vuoden ajanjaksoon lasketaan puolet aseellisessa palveluksessa asevelvollisena suoritetusta palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa suoritettua palvelusta. Aselupa ampumaurheilussa ja harrastuksessa käytettävään tämän lain 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuun ampumaseeseen voidaan myöntää myös, jos henkilö esittää luotettavan selvityksen harrastuksestaan ja työnantajanaan toimivan valtion viranomaisen todistuksen siitä, että hän virkaansa kuuluvissa tehtävissä kantaa 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampumasetta.

Ehdotus

ja aseiden osia.

Lupaviranomaisella on oikeus saada hakijasta lääketieteellinen arvio, jos saatujen tietojen tai haastattelun perusteella lupaviranomaisella on syytä epäillä luvanhakijan henkilökohtaista sopivuutta ampumaseen hallussapitoon. Lupaviranomaisella on oikeus salassapitovelvollisuuden estämättä saada lääketieteellisessä arvioissa luvanhakijasta sellaiset terveystiedot, jotka ovat välttämättömiä lupaviranomaisen arvioidessa hakijan sopivuutta ampumaseen hallussapitoon.

Asevelvollisen on pyydettyä esitettävä selvitys suoritetusta varusmies- tai siviilipalveluksesta. Jos palvelusta ei ole suoritettu, asevelvollisen on pyydettyä esitettävä määräys aloittaa palvelus taikka päätös palveluksesta vapauttamisesta, palvelusajankohdan siirrosta tai palveluksen keskeyttämisestä syineen.

Aselupa 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampumasetta ja aseiden osaa sekä pistoolia, pienoispistoolia, revolveria ja pienoisrevolveria sekä niiden osaa varten voidaan antaa vain 20 vuotta täyttäneelle henkilölle.

Aselupa ampumaurheilussa tai -harrastuksessa käytettävää 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampumasetta varten ja ampumaurheilussa 9 §:n 5 kohdan a alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampumasetta ja sen osaa varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneen yhdistyksen ampumasekouluttajan antaman todistuksen ampumaurheilusta tai harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävät kaksi vuotta. Aktiivisen harrastuksen jatkumista koskevaan kahden vuoden ajanjaksoon lasketaan puolet aseellisessa palveluksessa asevelvollisena suoritettua palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa suoritettua palvelusta. Aselupa ampumaurheilussa tai harrastuksessa käytettävään 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuun ampumaseeseen ja sen osaan voidaan myöntää myös, jos henkilö esittää luotettavan selvityksen ampumaurheilusta tai harrastuksestaan ja työnantajanaan toimivan

Voimassa oleva laki

Ehdotus

valtion viranomaisen todistuksen siitä, että hän virkaansa kuuluvissa tehtävissä kantaa 6 §:n 2 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta.

Aselupa ampumaurheilussa käytettävää 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampuma-asetta ja sen osaa varten voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää yhdistyksen antaman todistuksen ampuma-asekouluttajan antaman todistuksen ampuma-urheilusta tai harrastuksestaan, jonka on oltava jatkunut aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävät 12 kuukautta.

Aselupa 43 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten 9 §:n 5 b kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen ja sen osaan voidaan antaa luonnolliselle henkilölle vain, jos tämä esittää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antaman todistuksen osallistumisesta vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen ampuma-aseyypillä, johon aselupaa haetaan, aktiivisesti vähintään aselupahakemusta edeltävän 12 kuukauden aikana sekä vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettua todistuksen hyväksytyksi suoritettua ampumakokeesta. Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen antama todistus voidaan osittain korvata muulla luotettavalla selvityksellä aktiivisesta reserviläisen ampumaharjoittelusta. Aktiivista harjoittelua koskevaan vuoden ajanjaksoon lasetaan puolet aseellisessa palveluksessa asevelvollisena suoritettua palvelusta tai puolet naisten vapaaehtoisessa asepalveluksessa suoritettua palvelusta.

Haettaessa lupaa:

1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys ja, jos hakemus koskee lupaa 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten, lisäksi riistanhoitoyhdistyksen antama todistus aktiivisesta harrastuksestaan;

2) ampumaurheilua ja -harrastusta varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys;

Haettaessa lupaa:

1) metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys ja, jos hakemus koskee lupaa 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta varten, lisäksi riistanhoitoyhdistyksen antama todistus aktiivisesta harrastuksestaan;

2) ampumaurheilua ja -harrastusta varten hakijan on esitettävä harrastuksestaan luotettava selvitys;

Voimassa oleva laki

3) työtä varten hakijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on koulutuksessaan tai muuten riittävästi perehtynyt ampuma-aseen turvalliseen käsittelemiseen ja että hänellä on hyväksyttävä peruste ampuma-aseen kantamiseen työssään.

Lupa museossa tai kokoelmassa pitämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jolla on Poliisihallituksen hyväksyntä ampuma-aseiden tai aseiden osien keräilyyn ja jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Lupa 43 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella voidaan antaa, kun huollettava henkilö on jättänyt rinnakkaislupaa koskevan lupahakemuksensa ja lupaviranomainen on tutkinut, että rinnakkaisluvan antamiseen on 54 §:ssä säädetty edellytykset.

Edellä 2 momentin 1 kohdassa tarkoitettua harrastusta voidaan pitää aktiivisena, jos eläinten ampuminen 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettulla ampuma-aseella on metsästyskausittain säännönmukaisesti jatkuvaa pyyntiä, johon muu kuin mainitussa lainkohdissa tarkoitettu ampuma-ase ei hyvin sovellu. Eläinten ampumisella tarkoitetaan luolassa, loukussa tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan eläimen metsästyksen

Ehdotus

3) 9 §:n 5 a ja 5 b kohdassa tarkoitettuun erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen tai aseeseen osaan ampumaurheilua varten hakijan on esitettävä todistus voimassaolevasta vähintään luvan hakemista edeltäneen 12 kuukauden ajan jatkuneesta jäsenyydestä yhdistyksen 4 §:ssä tarkoitettua luvan saaneessa yhdistyksessä ja luotettava selvitys siitä, että hakija harjoittelee aktiivisesti tai osallistuu ampumakilpailuihin ampuma-asetyypillä, johon lupaa haetaan.

4) työtä varten hakijan on esitettävä selvitys siitä, että hän on koulutuksessaan tai muuten riittävästi perehtynyt ampuma-aseen turvalliseen käsittelemiseen ja että hänellä on hyväksyttävä peruste ampuma-aseen kantamiseen työssään;

5) 43 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettua käyttötarkoitusta varten 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua ampuma-asetta ja aseiden osaa varten Poliisihallitus pyytää Puolustusvoimilta perustellun lausunnon; Puolustusvoimat voi antaa puoltavan lausunnon hakijalle, joka on sijoituskelpoinen ja jolla Puolustusvoimat katsoo olevan tarve kyseisellä ampuma-aseella ja aseiden osalla harjoiteltuun reservin ampumataidon ylläpitämiseksi.

Lupa ampuma-aseen ja aseiden osien keräilyyn ja säilyttämiseen voidaan antaa vain asekeräilijälle, jonka ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt. Lupa 43 §:n 1 momentin 8 kohdan perusteella voidaan antaa, kun huollettava henkilö on jättänyt 54 §:ssä tarkoitettua rinnakkaislupaa koskevan lupahakemuksensa ja lupaviranomainen on tutkinut, että rinnakkaisluvan antamiseen on mainitussa pykälässä säädetty edellytykset.

Edellä 7 momentin 1 kohdassa tarkoitettua harrastusta voidaan pitää aktiivisena, jos eläinten ampuminen 6 §:n 2 momentin 5 tai 7 kohdassa tarkoitettulla ampuma-aseella on metsästyskausittain säännönmukaisesti jatkuvaa pyyntiä, johon muu kuin mainitussa momentissa tarkoitettu ampuma-ase ei hyvin sovellu. Eläinten ampumisella tarkoitetaan luolassa, loukussa tai muutoin vastaavissa olosuhteissa olevan eläimen metsästyksen

Voimassa oleva laki

liittyvää lopettamista. Ampumaurheilu ja harrastus on aktiivista, jos kyseessä on jonkin ampumaurheilulajin harjoittelu, kilpaileminen, kilpailun toimihenkilönä toimiminen, valmentaminen tai kouluttaminen ampumaseen käyttöön.

45 a §

Aseluvan saajaa koskevat edellytykset yhteisölle ja säätiölle

Aselupa voidaan antaa Suomessa rekisteröidylle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle tai säätiölle, jota on toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussa ampumaseita ja aseiden osia. Lupa voidaan antaa vain hakijalle, jonka ampumaseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt ja jolla on 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava.

Aseluvan saajaa koskevien edellytysten osalta noudatetaan lisäksi soveltuvin osin, mitä 45 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

45 b §

Yhteisön ja säätiön asevastaava

Asevastaavan hyväksyy ja hyväksynnän

Ehdotus

liittyvää lopettamista. Ampumaurheilu tai harrastus on aktiivista, jos kyseessä on jonkin ampumaurheilulajin harjoittelu, kilpaileminen, kilpailun toimihenkilönä toimiminen, valmentaminen tai kouluttaminen ampumaseen käyttöön *taikka osallistuminen vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetussa laissa tarkoitettuun sotilaallisia valmiuksia palvelemaan ampumakoulutukseen ampumasetyypillä, johon aseilupaa haetaan.*

45 a §

Aseluvan saajaa koskevat edellytykset yhteisölle ja säätiölle

Aselupa voidaan antaa Suomessa rekisteröidylle tai julkista tehtävää hoitavalle yhteisölle tai säätiölle, jota on toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussa ampumaseita ja aseiden osia. Lupa voidaan antaa vain hakijalle, jonka ampumaseiden ja aseiden osien säilytystilat säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitos on hyväksynyt ja jolla on 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava.

Aseluvan saajaa koskevien edellytysten osalta noudatetaan lisäksi 45 §:n 9 ja 10 momenttia.

Sen lisäksi mitä 44 b:ssä säädetään, aselupa 9 §:n 5 kohdan b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampumasetta ja sen osaa varten voidaan 1 momentin nojalla myöntää Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 2 §:n 2 momentissa tarkoitettua sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena annettavan ampumakoulutuksen järjestämistä varten ja aselupa 9 §:n 5 kohdan a ja b alakohdassa tarkoitettua erityisen vaarallista ampumasetta ja sen osaa varten yhteisölle tai säätiölle urheiluammuntakoulutusta varten.

45 b §

Yhteisön ja säätiön asevastaava

Asevastaavan hyväksyy ja hyväksynnän

Voimassa oleva laki

peruuttaa yhteisön tai säätiön kotipaikan poliisilaitos. Poliisilaitos voi vaatia, että asevastaavia on useampia kuin yksi, jos se yhteisön tai säätiön toiminta huomioon ottaen on tarpeen. Asevastaavaksi voidaan hyväksyä sellainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, jota terveydentilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia. Jos asevastaava huolehtii yhteisön 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitetuista ampuma-aseista, asevastaavaksi voidaan hyväksyä vain 20 vuotta täyttänyt henkilö.

(kumottu lailla 623/2017)

Ehdotus

peruuttaa poliisi. Poliisi voi vaatia, että asevastaavia on useampia kuin yksi, jos se yhteisön tai säätiön toiminta huomioon ottaen on tarpeen. Asevastaavaksi voidaan hyväksyä sellainen 18 vuotta täyttänyt henkilö, jota terveydentilansa, käyttäytymisensä ja perehtyneisyytensä perusteella on pidettävä sopivana pitämään hallussaan ampuma-aseita ja aseiden osia. Jos asevastaava huolehtii yhteisön tämän lain 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitetuista ampuma-aseista, asevastaavaksi voidaan hyväksyä vain 20 vuotta täyttänyt henkilö.

45 c §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtaja

Vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 b §:n 1 momentissa tarkoitettun Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajan tulee olla terveydentilansa ja käyttäytymisensä perusteella sopiva pitämään hallussa ja säilyttämään ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita. Poliisi antaa Puolustusvoimien pyynnöstä lausunnon Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön edellä mainitusta sopivuudesta.

Ammunnan johtaja saa vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain 20 a §:n mukaista sotilaallisia valmiuksia palvelevaa ampumakoulutusta järjestäessään pitää hallussaan ja säilyttää Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia ja hallussaan pitämiä ampuma-aseita, aseiden osia ja patruunoita, sekä antaa edellä mainitun ampuma-aseen 88 §:n mukaisesti välittömässä valvonnassaan käytettäväksi.

45 d §

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen

Ampuma-asekouluttajaksi voidaan hyväksyä se, joka:

1) on täyttänyt 20 vuotta ja suostuu tehtävään;

45 d §

Aselupaedellytysten seuranta

Aselupa-, asealan elinkeino- ja aseenkäsittelylupaharkinnassa ja lupaedellytysten voimassaolon seurannassa 45 §:ssä tarkoitettua sopivuutta arvioidaan ja seurataan jatkuvasti

Voimassa oleva laki

2) on ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan haltija;

3) on yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa; sekä

4) on hyväksytysti suorittanut Poliisihallituksen määrittämät vaatimukset täyttävän, poliisin järjestämän koulutuksen (ampuma-asekouluttajakoulutus), joka sisältää ainakin ampuma-aseita koskevaan lainsäädäntöön, niiden turvalliseen käsittelyyn ja säilyttämiseen, ampuma-asekouluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä kouluttajana toimimiseen liittyvät opetusaiheet.

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen on voimassa enintään 10 vuotta.

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyy yhdistyksen tekemästä hakemuksesta ampuma-asekouluttajaksi haettavan henkilön kotikunnan poliisilaitoksen poliisipäällikkö tai tehtävään määrätty muu päällystöön kuuluva poliisimies, joka myös muuttaa hyväksymiseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia. Poliisipäällikkö tai tehtävään määrätty muu päällystöön kuuluva poliisimies voi hakemuksesta hyväksyä 1 momentin 4 kohdassa tarkoitetuksi koulutukseksi myös muun vastaavat edellytykset täyttävän koulutuksen.

(ks. 45 d §)

Ehdotus

poliisin käytössä olevista tietojärjestelmistä saatavien tietojen ja muutoin poliisin tietoon tulevien seikkojen perusteella. Henkilötietojen käsittelystä säädetään henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa (761/2003).

Mitä 1 momentissa säädetään sopivuuden arvioinnista ja seurannasta sovelletaan myös asealan elinkeinoluvan haltijalta edellytettävän vastuuhenkilön, asekeräilijän ja asevas-taavan hyväksyntää koskevassa harkinnassa ja hyväksyntäedellytysten voimassaolon arvi-oinnissa ja seurannassa.

Luvan tai hyväksynnän myöntävä viran-omainen vastaa sopivuuden arvioinnista ja sen seurannasta.

45 e §

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen

Ampuma-asekouluttajaksi voidaan hyväk-syä se, joka on:

1) täyttänyt 20 vuotta ja suostuu tehtävään;

2) ampuma-aseen hallussapitoon oikeutta-van luvan haltija;

3) yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa; sekä

4) hyväksytysti suorittanut Poliisihallituk-sen määrittämät vaatimukset täyttävän poliis-in järjestämän koulutuksen (ampuma-asekouluttajakoulutus), joka sisältää ainakin ampuma-aseita koskevaan lainsäädäntöön, niiden turvalliseen käsittelyyn ja säilyttämi-seen, ampuma-asekouluttajan oikeuksiin ja velvollisuuksiin sekä kouluttajana toimimi-seen liittyvät opetusaiheet.

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyminen on voimassa enintään 10 vuotta.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

47 §

Hankkimislupa ulkomailla asuvalle

Ulkomailla asuvalle henkilölle luvan ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen (*hankkimislupa ulkomailla asuvalle*) antaa ja peruuttaa Poliisihallitus. Lupa oikeuttaa hankkimaan luvassa mainitun ampuma-aseen ja aseiden osan sekä siinä mainitut patruunat ja erityisen vaaralliset ammukset. Lupa ei oikeuta niiden hallussapitoon, eikä niitä saa Suomessa luovuttaa luvansaajalle, vaan ne on viipymättä toimitettava luvassa mainittuun osoitteeseen luvansaajan asuinmaahan.

53 a §

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen

Luonnollisen henkilön, jolla on metsästyslainsäädännön mukaan sallittua eläinten ampumista, ampumaurheilua ja -harrastusta taikka näytöstä, kuvausta tai muuta vastaavaa esitystä varten 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuna ampuma-aseen toistaiseksi voimassa oleva hallussapitolupa, on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle:

1) ampuma-asekouluttajan antama todistus ampumaurheilun ja -harrastuksen aktiivisesta harrastamisesta;

2) riistanhoitoyhdistyksen antama todistus loukku- tai luolapyynnin aktiivisesta harjoittamisesta; taikka

3) luotettava selvitys ampuma-aseen käytöstä näytökseen, kuvaukseen tai muuhun vastaavaan esitykseen.

Ampuma-asekouluttajaksi hyväksyy yhdistyksen tekemästä hakemuksesta poliisi. Hyväksyntään voidaan asettaa ehtoja ja rajoituksia. Poliisi voi muuttaa hyväksymiseen asetettuja ehtoja ja rajoituksia tai peruuttaa hyväksynnän, jos 1 momentissa tarkoitettujen hyväksynnän edellytykset eivät täyty.

47 §

Hankkimislupa ulkomailla asuvalle

Ulkomailla asuvalle henkilölle luvan ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen (*hankkimislupa ulkomailla asuvalle*) antaa ja peruuttaa näiden esineiden vientiin tai Suomesta tapahtuvaan siirtoon luvan antava viranomainen. Lupa oikeuttaa hankkimaan luvassa mainitun ampuma-aseen ja aseiden osan sekä siinä mainitut patruunat ja erityisen vaaralliset ammukset. Lupa ei oikeuta niiden hallussapitoon, eikä niitä saa Suomessa luovuttaa luvansaajalle, vaan ne on viipymättä toimitettava luvassa mainittuun osoitteeseen luvansaajan asuinmaahan.

53 a §

Harrastuksen jatkumisen osoittaminen

Luonnollisen henkilön, jolla on toistaiseksi voimassa oleva hallussapitoon oikeuttava lupa 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettuun ampuma-aseeseen, erityisen vaaralliseen ampuma-aseeseen taikka ampuma-aseeseen, jonka toimintatapa on itselataava kertatuli, on viiden vuoden kuluttua luvan antamisesta ja tämän jälkeen viiden vuoden välein toimitettava lupaviranomaiselle selvitys 45 §:n 5–11 momentissa tarkoitettuna selvityksellä on osoitettava, että luvan haltija edelleen aktiivisesti harjoittaa luvan myöntämisen perusteena ollutta toimintaa tai muuta toimintaa, johon kyseistä ampuma-asetta koskeva lupa olisi voitu myöntää.

Voimassa oleva laki

Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia luvanhaltijaa esittämään harrastuksestaan muitakin selvityksiä.

57 §

Asekeräilijäksi hyväksyminen

Asekeräilijän hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa Poliisihallitus.

Asekeräilijäksi voidaan hyväksyä luonnollinen henkilö, joka täyttää 45 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset. Asekeräilijäksi voidaan hyväksyä myös Suomessa rekisteröity tai julkista tehtävää hoitava yhteisö tai säätiö, jota on toimintansa tarkoituksen ja muiden seikkojen perusteella pidettävä sopivana pitämään hallussa ampuma-aseita ja aseensa osia ja jolla on 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava. Hyväksyntä voidaan antaa hakijalle, joka ampuma-aseita tai aseensa osia museossa tai kokoelmassa pitääkseen esittää hyväksyttävän suunnitelman järjestelmällistä asekeräilyä varten. Hakijana olevalla luonnollisella henkilöllä ja asevastaavalla on oltava toiminnan harjoittamista varten tarpeellinen asehistoriallinen ja asetekninen asiantuntemus.

Hakemus jätetään hakijan kotikunnan tai kotipaikan poliisilaitokseen henkilökohtaisesti. *Yhteisön tai säätiön hakemuksen jättää asevastaava. Erityisestä syystä hakemuksen voi jättää myös muuhun poliisilaitokseen.*

Ehdotus

Lupaviranomainen voi tarvittaessa vaatia luvanhaltijaa esittämään harrastuksestaan muitakin selvityksiä.

Asekeräilijän hyväksynnän perusteella myönnetyn ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvanhaltijan tulee kuitenkin toimittaa 1 ja 2 momentissa tarkoitettu selvitys vain lupaviranomaisen sitä erikseen pyytäessä.

57 §

Asekeräilijäksi hyväksyminen

Asekeräilijän hyväksyy ja hyväksynnän peruuttaa Poliisihallitus.

Asekeräilijäksi voidaan hyväksyä luonnollinen henkilö, joka täyttää 45 §:n 1 momentissa säädetyt edellytykset. Asekeräilijäksi voidaan hyväksyä myös Suomessa rekisteröity tai julkista tehtävää hoitava yhteisö tai säätiö, joka täyttää 45 a §:ssä säädetyt edellytykset ja jolla on 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava. Hyväksyntä voidaan antaa hakijalle, joka esittää hyväksyttävän suunnitelman järjestelmällistä ampuma-aseiden, aseensa osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten keräilyä ja säilyttämistä historiaan, tieteeseen, tekniikkaan, koulutukseen tai kulttuuriperintöön liittyviä tarkoituksia varten. *Suunnitelman tulee sisältää myös selvitys ampuma-aseiden, aseensa osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten turvallisuudesta säilyttämisestä. Hyväksynnän antamisen edellytyksenä on, että hakijana olevalla luonnollisella henkilöllä ja asevastaavalla on toiminnan harjoittamista varten tarpeellinen asehistoriallinen ja asetekninen asiantuntemus.*

Hakemus jätetään kirjallisena poliisille.

Voimassa oleva laki

58 §

Asekeräilijälle annettavan hyväksynnän sisältö ja voimassaoloaika

Asekeräilijälle annettavassa hyväksynnässä on mainittava, minkälaisia ampuma-aseita ja aseiden osia hyväksyntä koskee. Hyväksynnän antava viranomainen voi asettaa hyväksynnälle rajoituksia asekeräilijän asehistoriallisen ja aseteknisen asiantuntemuksen, keräilyalan sekä harrastuksesta tehdyn kokonaisarviointin perusteella.

Hyväksyntä annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi.

59 §

Ilmoitus asekeräilijän ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystilojen muutoksesta

Asekeräilijän on viipymättä ilmoitettava ampuma-aseiden ja aseiden osien säilytystiloja koskevista muutoksista säilytystilojen sijaintipaikan poliisilaitokselle.

Ehdotus

58 §

Asekeräilijälle annettavan hyväksynnän sisältö ja voimassaoloaika

Asekeräilijälle annettavassa hyväksynnässä on mainittava, *mitä* ampuma-aseita, aseiden osia, *patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia* hyväksyntä koskee. Hyväksynnän antava viranomainen voi asettaa hyväksynnälle rajoituksia asekeräilijän asehistoriallisen ja aseteknisen asiantuntemuksen, keräilyalan sekä harrastuksesta tehdyn kokonaisarviointin perusteella.

Hyväksyntä annetaan toistaiseksi, jollei sitä erityisestä syystä ole annettava määräajaksi.

Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulee hakea 42 §:n mukaisesti ampuma-aseiden ja aseiden osien hallussapitoon aselupa, johon voidaan liittää hankkimisoikeus tai yksityinen valmistusoikeus.

Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulee hakea 62 §:n mukaisesti patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen ampumatarvikelupa.

Asekeräilijän hyväksynnän saaneen tulee tallentaa tiedot ampumatarvikeluvan nojalla hankkimistaan ja hallussa pitämistään patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista tiedostoon. Tiedosto on pyydettäessä esitettävä poliisille.

Lupaviranomainen voi asettaa asekeräilijän hyväksyntään tarpeellisia ehtoja ja rajoituksia ja muuttaa tai lisätä niitä tarvittaessa.

59 §

Asekeräilijän ampuma-aseiden aseiden osan, patruunoiden ja erityisten vaarallisten ammusten säilytystilojen muutos

Asekeräilijän on ilmoitettava *ampuma-aseiden, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystiloja* koskevista säilytyksen turvallisuuteen tai sijaintiin liittyvistä muutoksista poliisille. Muutetuille säilytystiloille tulee saada poliisin hyväksyntä.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

61 §

61 §

*Patruunoiden hankkiminen ja hallussapito**Patruunoiden hankkiminen ja hallussapito*

Aselupa ja rinnakkaislupa oikeuttavat hankkimaan ja pitämään hallussa sellaisia muita kuin erityisen vaarallisia patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi ampuma-aseessa, jonka lainaamiseen luvanhaltijalla on oikeus *siten kuin* 87 §:n 1 momentissa säädetään. Euroopan ampuma-asepassin tai ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan yksityisen tuontiluvan haltija taikka Norjan, Ruotsin, Islannin tai Tanskan viranomaisen ampuma-aseen hallussapitoon antaman luvan haltija on oikeutettu Suomessa oleskellessaan hankkimaan ja pitämään hallussaan sellaisia muita kuin erityisen vaarallisia patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi ampuma-aseessa. Lupaviranomainen voi kuitenkin sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan lupa ei oikeuta hankkimaan ja pitämään hallussa keräilykokoelmaan kuuluvaan tai muistoesineenä säilytettävään aseeseen soveltuvia patruunoita.

Aselupa ja rinnakkaislupa oikeuttavat hankkimaan ja pitämään hallussa sellaisia muita kuin erityisen vaarallisia patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi *luvan haltijan* ampuma-aseessa *tai sellaisessa ampuma-aseessa*, jonka lainaamiseen luvanhaltijalla on oikeus 87 §:n 1 *momentin mukaisesti*. Euroopan ampuma-asepassin tai ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan yksityisen tuontiluvan haltija taikka Norjan, Ruotsin, Islannin tai Tanskan viranomaisen ampuma-aseen hallussapitoon antaman luvan haltija on oikeutettu Suomessa oleskellessaan hankkimaan ja pitämään hallussaan sellaisia muita kuin erityisen vaarallisia patruunoita, jotka soveltuvat käytettäväksi ampuma-aseessa. Lupaviranomainen voi kuitenkin sisällyttää lupaan ehdon, jonka mukaan lupa ei oikeuta hankkimaan ja pitämään hallussa *asekeräilyjän hallussa olevaan* keräilykokoelmaan kuuluvaan tai muistoesineenä säilytettävään aseeseen soveltuvia patruunoita.

62 §

62 §

*Ampumatarvikelupa**Ampumatarvikelupa*

Luvan patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon (*ampumatarvikelupa*) antaa ja peruuttaa poliisilaitos.

Lupa voidaan antaa 45 §:n 1 momentissa tai 45 a §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin noudattaen, mitä aseluvasta 42 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään.

Lupa erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon voidaan antaa vain erityisestä syystä.

Luvan patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon (*ampumatarvikelupa*) antaa ja peruuttaa poliisilaitos.

Lupa voidaan antaa 45 §:n 1—8 momentissa tai 45 a §:n 1 momentissa säädetyin edellytyksin noudattaen, mitä 42 §:n 2 ja 3 momentissa säädetään aseluvasta.

Lupa erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon voidaan antaa vain, *jos siihen on erityinen syy ja yleinen järjestys ja turvallisuus eivät vaarannu*. Lupaan voidaan asettaa ehto, jonka mukaan erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten käyttö erityisen vaarallisissa ampuma-aseissa on kielletty. Lisäksi lupaan voidaan asettaa ehto, jolla rajoitetaan lukumäärällisesti tai muuten erityisen vaarallisten patruunoiden ja ammusten

Voimassa oleva laki

Ehdotus

66 a §

Luvan peruuttamisen vireilletulo

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttaminen tulee vireille, jos:

- 1) 67 §:n 1 momentin 2 tai 3 kohdassa säädetty luvan peruuttamisen edellytykset täyttyvät; tai
- 2) on perusteltua syytä epäillä, että 67 §:n 2 momentin mukaiset luvan peruuttamisen edellytykset täyttyisivät.

67 §

Lupien peruuttaminen

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa on peruutettava, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
- 2) huoltajat peruuttavat ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan antamista koskevan suostumuksen;
- 3) aseluvan haltija tai valtio peruuttaa 54 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen. Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa voidaan peruuttaa, jos:
 - 1) luvanhaltija on syyllistynyt väkivaltaista käyttäytymistä osoittavaan rikokseen, rikoslain 50 luvun 1–4 §:ssä tarkoitettuun rikokseen tai muuhun rikokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;
 - 2) luvanhaltija on syyllistynyt törkeään ampuma-

hankintaa, valmistamista ja hallussapitoa.
Ampumatarvikelupa patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen, valmistamiseen ja hallussapitoon voidaan antaa asekeräilijälle.

66 a §

Luvan peruuttamisen vireilletulo

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan peruuttaminen tulee vireille, jos:

- 1) 67 §:n 1 momentin 2 ja 3 kohdassa säädetty luvan peruuttamisen edellytykset täyttyvät; tai
- 2) on perusteltua syytä epäillä, että 67 §:n 1 momentin 4–8 kohdassa ja 2 momentissa sekä 67 b §:ssä säädetty luvan peruuttamisen edellytykset täyttyisivät.

67 §

Lupien peruuttaminen

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa ja aseenkäsittelylupa on peruutettava, jos:

- 1) luvanhaltija sitä pyytää;
- 2) huoltajat peruuttavat ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapitoon oikeuttavan luvan antamista koskevan suostumuksen;
- 3) aseluvan haltija tai valtio peruuttaa 54 §:n 1 momentissa tarkoitetun suostumuksen;
- 4) luvanhaltija on syyllistynyt törkeään väkivaltaista käyttäytymistä osoittavaan rikokseen, rikoslain 50 luvun 2 tai 4 a §:ssä tarkoitettuun rikokseen taikka muuhun rikokseen, joka osoittaa hänet sopimattomaksi hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;
- 5) luvanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden

Voimassa oleva laki

aserikokseen tai ampuma-aserikkomukseen taikka muuhun ampuma-asetta käyttäen tehtyyn rangaistavaan tekoon;

3) luvanhaltija on rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;

4) luvanhaltijaa on hänen terveydentilansa taikka omaa tai toisen turvallisuutta vaarantavan elämäntapansa tai käyttäytymisensä vuoksi pidettävä sopimattomana hankkimaan tai pitämään hallussa ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

4 a) yhteisö tai säätiö taikka sen 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava on rikkonut tätä lakia, sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupaehtoja taikka muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;

4 b) yhteisö tai säätiö ei enää täytä 45 a §:n 1 momentissa säädettyjä edellytyksiä;

5) luvanhaltija on muuten kuin tilapäisesti lopettanut ampuma-aseen kantamisen, *luonnollinen henkilö luvanhaltijana ei ole 53 a §:ssä tarkoitettulla tavalla osoittanut käyttävänsä 6 §:n 2 momentin 4–7 kohdassa tarkoitettua ampuma-asetta 43 §:n 1 momentin 1, 2 tai 4 kohdassa mainittuun hyväksyttävään käyttötarkoitukseen tai ampuma-aseen hallussapito ei enää ole työn vuoksi välttämätöntä; taikka*

6) ampuma-ase tai aseiden osa on kadonnut tai anastettu.

Rinnakkaisluvan peruuttavan viranomaisen on ilmoitettava rinnakkaisluvan peruuttamisesta aseluvan haltijalle.

Ehdotus

osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

6) luvanhaltija on syylistynyt törkeään ampuma-aserikokseen;

7) yhteisö tai säätiö ei enää täytä 45 a §:n 1 tai 2 momentissa säädettyjä edellytyksiä; taikka

8) ampuma-ase tai aseiden osa on kadonnut tai anastettu.

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa ja aseenkäsittelylupa voidaan peruuttaa, jos:

1) luvanhaltija on syylistynyt rikoslain 50 luvun 1, 2 a tai 4 §:ssä tarkoitettuun rikokseen taikka ampuma-aserikokseen, ampuma-aserikkomukseen tai muuhun ampuma-asetta käyttäen tehtyyn rangaistavaan tekoon;

2) luvanhaltija on rikkonut lupaehtoja tai muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;

3) yhteisö tai säätiö taikka sen 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava on rikkonut tätä lakia, sen nojalla annettuja säännöksiä tai lupaehtoja taikka muuten osoittanut piittaamattomuutta ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskevien säännösten noudattamisessa;

4) luvanhaltija on muuten kuin tilapäisesti lopettanut ampuma-aseen kantamisen taikka luvan myöntämisen perusteena olevan harastuneisuuden;

5) ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten hallussapito muutoin kuin 1–4 kohdassa tarkoitettulla tavalla erityisen painavasta syyistä vaarantaa yleistä järjestystä tai turvallisuutta; taikka

6) ampuma-aseen hallussapito ei enää ole työn vuoksi välttämätöntä.

Rinnakkaisluvan peruuttavan viranomaisen on ilmoitettava rinnakkaisluvan peruuttamisesta aseluvan haltijalle.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

67 b §

67 b §

Ampuma-asekouluttajalle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen**Lupien peruuttaminen eräissä tilanteissa**

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä raukeaa, kun ampuma-asekouluttaja kuolee tai hyväksyntää hakenut yhdistys lakkaa.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä on peruutettava, jos yhdistys tai ampuma-asekouluttaja sitä pyytää.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä voidaan peruuttaa 67 §:n 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettuun perusteisiin. Hyväksyntä voidaan peruuttaa myös, jos ampuma-asekouluttaja olennaisesti rikkoo hyväksymispäätökseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia taikka jos hän ei enää ole yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa. Poliisilaitoksen on ilmoitettava ampuma-asekouluttajaksi hyväksynnän peruuttamisesta kouluttajaksi hyväksyntää hakeneelle yhdistykselle.

(ks. 67 b §)

Edellä 6 §:n 2 momentin 4–7 ja 12 kohdassa tarkoitettujen ja 7 §:n 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettulla itselataavalla kertatulella toimivan ampuma-aseen hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavat luvat, hyväksynät ja aseenkäsittelylupa on peruutettava, jos henkilöllä on hallussaan 3 §:n 2 momentissa tarkoitettu latauslaite ilman sen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa.

67 c §

Ampuma-asekouluttajalle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä raukeaa, kun ampuma-asekouluttaja kuolee tai hyväksyntää hakenut yhdistys lakkaa.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä on peruutettava, jos yhdistys tai ampuma-asekouluttaja sitä pyytää.

Ampuma-asekouluttajalle annettu hyväksyntä voidaan peruuttaa 67 §:n 2 momentin 1–4 kohdassa tarkoitettuun perusteisiin. Hyväksyntä voidaan peruuttaa myös, jos ampuma-asekouluttaja olennaisesti rikkoo hyväksymispäätökseen liitettyjä ehtoja ja rajoituksia taikka jos hän ei enää ole yhdistyksen jäsen tai sen palveluksessa. Poliisilaitoksen on ilmoitettava ampuma-asekouluttajaksi hyväksynnän peruuttamisesta kouluttajaksi hyväksyntää hakeneelle yhdistykselle.

Voimassa oleva laki

68 §

Asekeräilijälle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Asekeräilijälle annettu hyväksyntä raukeaa, kun asekeräilijä kuolee taikka yhteisö tai säätiö on niitä koskevien säännösten mukaan lakannut.

68 a §

Poikkeus lupien ja hyväksynnän peruuttamiseen

Jos luvanhaltija taikka asevastaavan tai asekeräilijän hyväksynnän saanut henkilö oma-aloitteisesti ilmoittaa luvattomasta ampuma-aseesta tai aseensa osasta, luvattomista patruunoista tai erityisen vaarallisista ammuksista taikka luvattomista räjähteistä poliisille ja luovuttaa ne poliisin haltuun, ei luvanhaltijan ampuma-aseen, aseensa osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavaa lupaa taikka asevastaavan tai asekeräilijän hyväksyntää tämän luovutetun esineen luvattoman hallussapidon perusteella peruuteta.

70 §

Aseen osan ja tehokkaan ilma-aseen hankinnasta ilmoittaminen ja esittäminen poliisille

Aseen osan tai tehokkaan ilma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisilaitokselle, jos oikeus:

1) aseensa osan hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu siihen, että hankkijalla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin vastaavista aseensa osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon; tai

2) tehokkaan ilma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 8 kohtaan.

Ehdotus

68 §

Asekeräilijälle annetun hyväksynnän raukeaminen ja peruuttaminen

Asekeräilijälle annettu hyväksyntä raukeaa, kun asekeräilijä kuolee taikka yhteisö, säätiö tai museo niitä koskevien säännösten mukaan lakkaa.

68 a §

Poikkeus lupien ja hyväksynnän peruuttamiseen

Jos luvanhaltija, 45 b §:ssä tarkoitettu asevastaava taikka asekeräilijä oma-aloitteisesti ilmoittaa luvattomasta ampuma-aseesta tai aseensa osasta, luvattomista patruunoista, latauslaitteesta tai erityisen vaarallisista ammuksista taikka luvattomista räjähteistä poliisille ja luovuttaa ne poliisin haltuun, ampuma-aseen, aseensa osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavaa lupaa taikka asevastaavan tai asekeräilijän hyväksyntää ei tämän luovutetun esineen luvattoman hallussapidon perusteella peruuteta.

70 §

Aseen osan, ja tehokkaan ilma-aseen ja deaktivoidun ampuma-aseen hankinnasta ilmoittaminen ja esittäminen poliisille

Aseen osan ja tehokkaan ilma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisilaitokselle, jos oikeus:

1) aseensa osan hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu siihen, että hankkijalla on oikeus 19 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin vastaavista aseensa osista kootun ampuma-aseen hallussapitoon; tai

2) tehokkaan ilma-aseen hankkimiseen ja hallussapitoon perustuu 19 §:n 1 momentin 10 kohtaan.

Deaktivoidun ampuma-aseen hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä

Voimassa oleva laki

Ilmoituksen voi tehdä sähköistä asiointia käyttämällä. Aseen osa tai tehokas ilma-ase on esitettävä pyynnöstä poliisille.

Valtioneuvoston asetuksella säädetään tarkemmin 1 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä.

75 §

Siirto ja tuonti Suomeen sekä hallussapito Euroopan ampuma-asepassin nojalla

Euroopan ampuma-asepassin haltija saa siirtää ja tuoda Suomeen ampuma-urheilussa käytettäväksi soveltuvan, asedirektiivissä tarkoitettuun B-, C- tai D-luokkaan kuuluvan ja metsästyksessä käytettäväksi soveltuvan, asedirektiivissä tarkoitettuun C- tai D-luokkaan kuuluvan, ampuma-asepassiin merkityn ampuma-aseen ja aseosen sekä tarpeellisen määrän aseessa käytettäväksi soveltuvia patruunoita. Ampuma-asepassin haltijalla on lisäksi oltava hallussaan kirjallinen kutsu tai muu luotettava selvitys, josta ilmenee, että siirto tai tuonti on tarpeellinen ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi. Ampuma-asepassin haltija saa myös pitää hallussaan ampuma-asetta, aseosaa ja patruunoita niin kauan kuin se on välttämätöntä ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi.

80 §

Suomesta tapahtuvan siirron luvanvaraisuus

Euroopan ampuma-asepassin haltija saa kuitenkin siirtää Suomesta ampumaurheilussa käytettäväksi soveltuvan, asedirektiivissä tarkoitettuun B-, C- tai D-luokkaan kuuluvan ja metsästyksessä käytettäväksi soveltuvan, asedirektiivissä tarkoitettuun C- tai D-luokkaan kuuluvan, ampuma-asepassiin merkityn ampuma-aseen ja aseosen

Ehdotus

hankinnasta ilmoitus poliisilaitokselle, jolle ilmoitusta ole tehty 42 c §:n nojalla.

Ilmoituksen voi tehdä 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttämällä. Aseen osa, tehokas ilma-ase tai deaktivoitu ampuma-ase on esitettävä pyynnöstä poliisille.

Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkempia säännöksiä 1 ja 2 momentissa tarkoitetun ilmoituksen tekemisestä.

75 §

Siirto ja tuonti Suomeen sekä hallussapito Euroopan ampuma-asepassin nojalla

Euroopan ampuma-asepassin haltija saa siirtää ja tuoda Suomeen mainittuun passiin merkityn ampuma-urheilussa käytettäväksi soveltuvan ja asedirektiivin liitteessä I tarkoitettuun A6-, A7-, B- tai C-luokkaan kuuluvan sekä metsästyksessä käytettäväksi soveltuvan ja mainitussa liitteessä tarkoitettuun C-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen ja aseosen sekä tarpeellisen määrän aseessa käytettäväksi soveltuvia patruunoita. Edellytyksenä on lisäksi, että passin haltijalla on hallussaan kirjallinen kutsu tai muu luotettava selvitys, josta ilmenee, että siirto tai tuonti on tarpeellinen ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi. Ampuma-asepassin haltija saa myös pitää hallussaan ampuma-asetta, aseosen ja patruunoita niin kauan kuin se on välttämätöntä ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi.

80 §

Suomesta tapahtuvan siirron luvanvaraisuus

Euroopan ampuma-asepassin haltija saa kuitenkin siirtää Suomesta mainittuun passiin merkityn ampumaurheilussa käytettäväksi soveltuvan ja asedirektiivin liitteessä I tarkoitettuun A6-, A7-, B- tai C-luokkaan kuuluvan sekä metsästyksessä käytettäväksi soveltuvan ja asedirektiivissä tarkoitettuun C-luokkaan kuuluvan ampuma-aseen ja aseosen

Voimassa oleva laki

osan sekä tarpeellisen määrän aseessa käytettäviksi soveltuvia patruunoita. Siirtäjällä on lisäksi oltava hallussaan kirjallinen kutsu tai muu luotettava selvitys, josta ilmenee, että siirto on tarpeellinen ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi.

(uusi)

87 §

Ampuma-aseen ja aseiden osan lainaaminen

Ampuma-aseen saa lainata toiselle seuraavasti:

10) erityisen vaarallisen ampuma-aseen saa lainata vain sille, jolla on oikeus toimintataivaltaan ja muuten vastaavan ampuma-aseen hallussapitoon;

Ehdotus

osan sekä tarpeellisen määrän aseessa käytettäviksi soveltuvia patruunoita. *Edellytyksenä* on lisäksi, *että* siirtäjällä on hallussaan kirjallinen kutsu tai muu luotettava selvitys, josta ilmenee, että siirto on tarpeellinen ampumaurheilu- tai metsästystapahtumaan osallistumiseksi.

84 a §

Asealuvan tai vastaavan oikeutuksen sekä henkilöllisyyden tarkastaminen

Ampuma-aseen, aseiden osan, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten 86 §:ssä tarkoitetun pysyvän luovutuksen taikka 87 §:ssä tarkoitetun lainaamisen edellytyksenä on, että luovuttaja tai lainaksiantaja varmistaa luovutuksensaajan tai lainaksisaajan henkilöllisyyden ja oikeuden kyseisen esineen hankkimiseen tai hallussapitoon.

Asealan elinkeinoluovan haltija voi varmistaa I momentissa tarkoitetuissa tilanteissa luovutuksensaajan tai lainaksisaajan henkilöllisyyden luotettavaa sähköistä tunnistautumista käyttäen.

Asealan elinkeinoluovan haltijalla on oikeus tarkastaa hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttavan luvan voimassaolo poliisilta myös 119 a §:ssä tarkoitettua sähköistä asiointia käyttäen.

87 §

Ampuma-aseen ja aseiden osan lainaaminen

Ampuma-aseen saa lainata toiselle seuraavasti:

10) erityisen vaarallisen ampuma-aseen saa lainata vain sille, jolla on oikeus toimintataivaltaan ja *asetyypiltään* vastaavan *erityisen vaarallisen* ampuma-aseen hallussapitoon;

Voimassa oleva laki

Ehdotus

91 §

91 §

*Haltuunotto**Haltuunotto*

(uusi)

Poliisi voi pakkokeinolain 7 luvussa säädetyn takavarikon kumoutuessa ottaa esineen haltuun, jos kyseessä on ampuma-asetelain soveltamisalaan kuuluva esine, johon sen haltijalla ei ole voimassaolevaa hallussapitoon oikeuttavaa lupaa. Haltuunottoa voidaan jatkaa siihen saakka, kunnes esine voidaan luovuttaa sen hallussapitoon oikeutetulle. Määräjän kuluttua esine voidaan tämän lain 100 §:n mukaisesti myydä poliisin toimesta omistajan lukuun.

92 §

92 §

*Väliaikainen haltuunotto**Väliaikainen haltuunotto*

Jos on perusteltu syy epäillä, että ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia käytetään väärin, taikka jos niitä koskevan luvan peruuttaminen on pantu vireille, poliisin on viipymättä tehtävä päätös esineiden ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun.

Jos on perusteltu syy epäillä, että ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia käytetään väärin, taikka jos niitä koskevan luvan tai hyväksynnän peruuttaminen on pantu vireille, poliisin on viipymättä tehtävä päätös esineiden ja tämän lain nojalla annetun voimassa olevan lupaa ja hyväksyntää osoittavan asiakirjan ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun, jos lupaa tai hyväksyntää osoittava asiakirja ei ole sähköinen.

Poliisimiehen on otettava ampuma-ase, aseiden osa, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot pois niiden haltijalta, jos niiden väärinkäytön vaara on ilmeinen. Poliisimiehen on viipymättä ilmoitettava pois ottamisesta sen paikan poliisilaitokselle, jonka toimialueella esineet on otettu pois niiden haltijalta, tai luvanhaltijan kotikunnan poliisilaitokselle. Poliisin on 14 vuorokauden kuluessa esineiden pois ottamisesta ryhdyttävä toimenpiteisiin päätöksen tekemiseksi esineiden ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun tai luovutettava pois otetut esineet takaisin niiden haltijalle.

Poliisimiehen on otettava ampuma-ase, aseiden osa, patruunat ja erityisen vaaralliset ammuksot ja niitä koskevat tämän lain nojalla annetut voimassa olevat hyväksyntä ja lupaa osoittavat asiakirjat pois niiden haltijalta, jos niiden väärinkäytön vaara on ilmeinen. Poliisimiehen on viipymättä ilmoitettava pois ottamisesta sen paikan poliisilaitokselle, jonka toimialueella esineet on otettu pois niiden haltijalta, tai luvanhaltijan kotikunnan poliisilaitokselle. Poliisin on 14 vuorokauden kuluessa esineiden ja tämän lain nojalla annettujen voimassa olevia hyväksyntöjä tai lupia osoittavien asiakirjojen pois ottamisesta ryhdyttävä toimenpiteisiin päätöksen tekemiseksi esineiden ottamisesta väliaikaisesti poliisin haltuun tai luovutettava pois otetut esineet sekä tämän lain nojalla annetut voimas-

Voimassa oleva laki

93 §

Väliaikaisen haltuunoton vaikutus luvan voimassaoloon

Väliaikaisesti haltuun otettua ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva asealan elinkeinolupa tai yksityistä käyttöä varten annettu hallussapitooon oikeuttava lupa lakkaa olemasta voimassa.

Jos poliisin haltuun on väliaikaisesti otettu rinnakkaisluvan nojalla hallussa pidetty ampuma-ase tai aseiden osa, ampuma-asetta tai aseiden osaa koskeva aselupa ja muut rinnakkaisluvut ovat edelleen voimassa.

94 §

Väliaikaisen haltuunoton kesto

Päätös, jolla ampuma-ase, aseiden osa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia on väliaikaisesti otettu poliisin haltuun, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisi voi erityisestä syystä jatkaa päätöksen voimassaoloaika enintään kuudella kuukaudella kerrallaan. Päätöksen voimassaoloaikana:

1) ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva lupa on peruutettava;

2) poliisin on tehtävä päätös kuolinpesään kuuluvien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden tai erityisen vaarallisten ammusten haltuunotosta;

3) luvanhaltijalle on annettava varoitus ja haltuun otetut esineet on palautettava hänelle; taikka

4) haltuun otetut esineet on palautettava luvanhaltijalle tai sille, jonka hallussa kuolinpesän omaisuus on.

Jos haltuun otetut esineet palautetaan lu-

Ehdotus

93 §

sa olevat hyväksyntöjä ja lupia osoittavat asiakirjat takaisin niiden haltijalle.

*Väliaikaisen haltuunoton vaikutus luvan **tai hyväksynnän** voimassaoloon*

Ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia koskeva asealan elinkeinolupa, yksityistä käyttöä varten annettu hallussapitooon oikeuttavaa lupaa ja hyväksyntää sekä aseiden käsittelylupaa osoittavat asiakirjat lakkaavat olemasta voimassa, kun mainittu esine otetaan väliaikaisesti haltuun.

Jos poliisin haltuun on väliaikaisesti otettu rinnakkaisluvan nojalla hallussa pidetty ampuma-ase tai aseiden osa, ampuma-asetta tai aseiden osaa koskeva aselupa ja muut rinnakkaisluvut jäävät kuitenkin voimaan.

94 §

Väliaikaisen haltuunoton kesto

Päätös, jolla ampuma-ase, aseiden osa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia taikka tämän lain nojalla annettu voimassa oleva hyväksyntä tai lupaa osoittava asiakirja on väliaikaisesti otettu poliisin haltuun, on voimassa enintään kolme kuukautta. Poliisi voi erityisestä syystä jatkaa päätöksen voimassaoloaika enintään kuudella kuukaudella kerrallaan. Päätöksen voimassaoloaikana:

1) ampuma-asetta, aseiden osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva lupa ja hyväksyntä on peruutettava;

2) poliisin on tehtävä päätös kuolinpesään kuuluvien ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten haltuunotosta;

3) luvanhaltijalle on annettava varoitus ja haltuun otetut esineet on palautettava hänelle; taikka

4) haltuun otetut esineet on palautettava luvanhaltijalle tai sille, jonka hallussa kuolinpesän omaisuus on.

Jos haltuun otetut esineet, lupaa tai hyväk-

Voimassa oleva laki

vanhaltijalle, niitä koskeva lupa tulee uudelleen voimaan.

Jos poliisin haltuun on väliaikaisesti otettu rinnakkaisluvan nojalla hallussa pidetty ampuma-ase tai aseensa osa, ase tai aseensa osa voidaan 1 momentin estämättä luovuttaa hallussapitoluvan haltijalle, jollei siitä aiheudu vaaraa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

96 §

Lupatodistuksen ja suostumuksen luovuttaminen, poliisin haltuun ottaminen ja palauttaminen

Kun asealan elinkeinolupa tai yksityistä käyttöä varten annettu hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa tai suostumus lakkaa olemasta voimassa, lupatodistus tai suostumus on viipymättä luovutettava poliisille. Poliisilla on oikeus ottaa lupatodistus tai suostumus poliisin haltuun.

Jos 1 momentissa tarkoitettu lupa tulee uudelleen voimaan, lupatodistus on viipymättä palautettava luvanhaltijalle.

105 §

Huolellisuusvelvollisuus

(uusi)

106 §

Säilyttäminen

Kun ampuma-asetta säilytetään muuten kuin tilapäisesti, on se säilytettävä:

Ehdotus

syntää osoittava asiakirja palautetaan, niiden voimassaolo jatkuu entisin ehdoin.

Jos poliisin haltuun on väliaikaisesti otettu rinnakkaisluvan nojalla hallussa pidetty ampuma-ase tai aseensa osa, *se voidaan* 1 momentin estämättä luovuttaa hallussapitoluvan haltijalle, jollei tästä aiheudu vaaraa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi.

96 §

Lupatodistuksen ja suostumuksen luovuttaminen, poliisin haltuun ottaminen ja palauttaminen

Kun asealan elinkeinolupa tai yksityistä käyttöä varten annettu hankkimiseen tai hallussapitoon oikeuttava lupa tai suostumus, *aseenkäsittelylupa tai hyväksyntä* lakkaa olemasta voimassa, *lupaa osoittava todistus tai kortti sekä hyväksyntä* tai suostumus on viipymättä luovutettava poliisille. Poliisilla on oikeus ottaa *lupaa osoittava todistus tai kortti sekä hyväksyntä tai suostumus* poliisin haltuun.

Jos 1 momentissa tarkoitettu lupa tai suostumus tulee uudelleen voimaan, *lupaa osoittava todistus tai kortti sekä hyväksyntä tai suostumus* on viipymättä palautettava luvanhaltijalle.

105 §

Huolellisuusvelvollisuus

Alle 18-vuotiaan rinnakkaisluvalla hallussaan pitämien ampuma-aseiden, aseensa osien ja patruunoiden huolellisesta säilyttämisestä vastaa kyseisen ampuma-aseen ja aseensa osan pääluvan haltija.

106 §

Säilyttäminen

Kun ampuma-asetta, *aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia* säilytetään muuten kuin tilapäisesti, *ne on* säily-

Voimassa oleva laki

1) luvanhaltijan vakituksessa asunnossa, muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaa näitä;

2) toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa;

3) 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa; taikka

4) poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

Jos ampuma-asetta säilytetään 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa paikassa, se on säilytettävä 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseensa osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseensa osa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseensa osat siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase tai yli viisi ampuma-asetta, on aseet säilytettävä 119 §:n 2 momentin 3 kohdan nojalla annetussa sisäministeriön asetuksessa määritellyssä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

Ehdotus

tettävä:

1) luvanhaltijan vakituksessa asunnossa, muussa paikassa, jossa hän pysyvästi oleskelee, tai näihin kiinteästi liittyvässä tilassa, joka turvatasoltaan ja valvottavuudeltaan vastaa näitä;

2) toisen, kyseisen ampuma-aseen lainaamiseen oikeutetun henkilön luona 1 kohdassa tarkoitettussa paikassa tai tilassa;

3) 14 §:n 1 tai 2 kohdassa tarkoitettun asealan elinkeinon harjoittamiseen luvan saaneen elinkeinonharjoittajan hallussa; taikka

4) poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

Jos ampuma-asetta säilytetään 1 momentin 1 tai 2 kohdassa tarkoitettussa paikassa, se on säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa, lukitussa paikassa tai muuten lukittuna siten, että ampuma-ase tai aseensa osa ei ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön. *Jos patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia ei säilytetä edellä tarkoitettussa turvakaapissa, ne on säilytettävä ampuma-aseista erillään siten, ettei vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole.* Ampuma-ase voidaan tällöin säilyttää myös siten, että muu aseensa osa kuin äänenvaimennin säilytetään erillään lukittuna edellä mainitulla tavalla ja loput aseensa osat siten, etteivät ne ole helposti anastettavissa tai otettavissa luvattomasti käyttöön.

Jos säilytettävänä on erityisen vaarallinen ampuma-ase, useampi kuin viisi ampuma-asetta tai aseensa osat useampaan kuin viiden ampuma-aseen kokoamiseen, aseet on säilytettävä murtoturvallisessa ja lukitussa turvakaapissa. Turvakaappia ei kuitenkaan edellytetä, jos aseiden säilytyspaikan poliisilaitos on hyväksynyt säilytystilat.

Asealan elinkeinoluvan haltijan ja asekeittäjän tulee säilyttää ampuma-aseita, aseensa osia, patruunoita ja erityisen vaarallisia ammuksia, tilapäistä säilytystä lukuun ottamatta, poliisilaitoksen hyväksymissä säilytystiloissa.

Voimassa oleva laki

106 b

Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen

(uusi)

Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994) *sekä niiden nojalla.*

110 §

Ampuma-aseiden ja patruunoiden tarkastus

Myyntiä varten valmistetut, korjatut, Suomeen siirretyt ja tuodut ampuma-aseet ja patruunat on ennen kauppaa laskemista tai muuta luovuttamista tarkastutettava niiden käyttöturvallisuuden toteamiseksi *siten kuin valtioneuvoston asetuksella tarkemmin säädetään.* Tarkastuttamisvelvollisuus ei koske sellaisia keräilyllisesti arvokkaita ampuma-aseita ja patruunoita, jotka valmistetaan, korjataan taikka siirretään tai tuodaan Suomeen museossa tai kokoelmassa pitämistä varten.

Yksityiseen valmistamislupaan voidaan sisällyttää ehto, jonka mukaan myös omaa käyttöä varten valmistettu ampuma-ase on tarkastutettava sen käyttöturvallisuuden toteamiseksi.

Ampuma-asetta tai patruunaa, jota ei ole tarkastuksessa hyväksytty, ei saa pitää kaupan eikä muuten luovuttaa.

Ehdotus

106 b §

*Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen ja kuljettaminen **sekä väliaikainen säilyttäminen***

Patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilyttäminen, kuljettaminen ja väliaikainen säilyttäminen tulee järjestää siten, etteivät ne ja ampuma-aseet ole suoraan yhdessä saatavilla eikä vaaraa niiden joutumisesta asiattomien haltuun ole.

Patruunoiden ja räjähdysainetta tai sytyttävää ainetta sisältävien erityisen vaarallisten ammusten säilyttämisestä ja kuljettamisesta säädetään lisäksi vaarallisten kemikaalien ja räjähteiden käsittelyn turvallisuudesta annetussa laissa ja vaarallisten aineiden kuljetuksesta annetussa laissa (719/1994).

110 §

Ampuma-aseen ja patruunoiden tarkastus

Myyntiä varten valmistetut, korjatut, *muunnetut*, Suomeen siirretyt ja tuodut ampuma-aseet ja patruunat on ennen kauppaa laskemista tai muuta luovuttamista tarkastutettava niiden käyttöturvallisuuden toteamiseksi. *Ampuma-ase on tarkastutettava myös, jos siihen vaihdetaan asealan elinkeinoluvan haltijan toimesta kaupallisessa tarkoituksessa aseeseen osa.* Tarkastuttamisvelvollisuus ei koske sellaisia keräilyllisesti arvokkaita ampuma-aseita ja patruunoita, jotka valmistetaan, korjataan taikka siirretään tai tuodaan Suomeen museossa tai kokoelmassa pitämistä varten. *Valtioneuvoston asetuksella annetaan tarkemmat säännökset tarkastuttamisvelvollisuudesta.*

Yksityiseen valmistamiseen tai muuntamiseen oikeuttavaan aselupaan voidaan sisällyttää ehto, jonka mukaan myös omaa käyttöä varten valmistettu tai *muunnettu* ampuma-ase on tarkastutettava sen käyttöturvallisuuden toteamiseksi.

Ampuma-asetta tai patruunaa, jota ei ole tarkastuksessa hyväksytty, ei saa pitää kaupan eikä muuten luovuttaa.

Voimassa oleva laki

Poliisihallitus voi antaa patruunoiden valmistajalle tai maahantuoajalle patruunoiden tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden. Tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja peruuttamisesta säädetään tarkemmin valtioneuvoston asetuksella.

110 a §

Sarja- ja tunnistenumero sekä merkinnät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sarjanumerolla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa, sarjaan kuuluvista osoittavaa juoksevaa tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;

2) *tunnistenumeroilla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;

3) *valmistusmerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu valmistajan nimestä, valmistuspaikasta tai -maasta sekä sarjanumerosta;

4) *täydennysmerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu tuojan, siirtäjän tai luovuttavan viranomaisen nimestä, Suomen maatunnuksesta ja tunnistenumeroista;

5) *tuontimerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä Suomen maatunnuksesta ja tuontivuodesta koostuvaa merkintää;

6) *pakkausmerkinnällä* valmistajan nimestä, valmistuserän numerosta ja patruunoiden kaliiperista koostuvaa patruunoiden pienimmässä myyntipakkauksessa olevaa merkintää.

Ehdotus

Poliisihallitus voi antaa patruunoiden valmistajalle tai maahantuoajalle patruunoiden tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden. Tarkastusmerkinnän käyttöoikeuden antamisen edellytyksistä ja peruuttamisesta *annetaan tarkemmat säännökset* valtioneuvoston asetuksella.

110 a §

Sarja- ja tunnistenumero sekä merkinnät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *sarjanumerolla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa, sarjaan kuuluvista osoittavaa juoksevaa tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;

2) *tunnistenumeroilla* numeroista taikka numeroista ja kirjaimista koostuvaa muuta kuin 1 kohdassa tarkoitettua tunnistetta, jolla esine voidaan erottaa muista samanlaisista esineistä;

3) *valmistusmerkinnällä* ampuma-aseeseen *tai aseeseen osaan* näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu *vähintään* valmistajan nimestä *tai tuotemerkistä*, valmistuspaikasta tai -maasta, *valmistusvuodesta, jos se ei ole osa sarjanumeroa ja sarjanumerosta*;

4) *täydennysmerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä yksilöivää merkintää, joka koostuu tuojan, siirtäjän tai luovuttavan viranomaisen nimestä, Suomen maatunnuksesta ja tunnistenumeroista;

5) *tuontimerkinnällä* ampuma-aseeseen näkyvään paikkaan pysyvästi tehtyä Suomen maatunnuksesta ja tuontivuodesta koostuvaa merkintää;

6) *pakkausmerkinnällä* valmistajan nimestä, valmistuserän numerosta, patruunoiden kaliiperista *ja 5 §:n 2 momentissa tarkoitusta patruunan tyyppistä* koostuvaa patruunoiden pienimmässä myyntipakkauksessa olevaa merkintää.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

110 b §

110 b §

*Merkintöjen tekeminen**Merkintöjen tekeminen*

Ampuma-aseen valmistajan on valmistuksen yhteydessä tehtävä ampuma-aseeseen valmistusmerkintä. Valtion viranomaisen, joka luovuttaa pysyvästi yksityiseen käyttöön ampuma-aseen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on ennen luovutusta tehtävä siihen täydennysmerkintä.

Asealan elinkeinonharjoittajan, joka tuo tai siirtää pysyvästi Suomeen ampuma-aseen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on ennen asean kaupan laskemista tai luovuttamista tehtävä siihen täydennysmerkintä. Muun kuin asealan elinkeinonharjoittajan on toimitettava tällainen ampuma-ase ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista Poliisihallitukselle täydennysmerkinnän tekemistä varten.

Asealan elinkeinonharjoittajan, joka tuo Suomeen pysyvästi ampuma-aseen, on ennen asean kaupan laskemista tai luovuttamista tehtävä aseeseen tuontimerkintä. Muun kuin asealan elinkeinonharjoittajan on ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista toimitettava pysyvästi Suomeen tuotu ampuma-ase Poliisihallitukselle tuontimerkinnän tekemistä varten.

Patruunoita kaupallisessa tarkoituksessa valmistavan on tehtävä pakkausmerkintä patruunoiden pakkaamisen yhteydessä.

Poliisihallitus voi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä, jos merkintä alentaisi keräilyllisesti arvokkaan ampuma-aseen arvoa.

Ampuma-aseen valmistajan on valmistuksen yhteydessä tehtävä ampuma-aseeseen *sekä jokaiseen ampuma-aseen osaan, äänenvaimenninta ja latauslaitetta lukuun ottamatta*, valmistusmerkintä. Valtion viranomaisen, joka luovuttaa pysyvästi yksityiseen käyttöön ampuma-aseen, jossa ei ole valmistusmerkintää, on ennen luovutusta tehtävä *ampuma-aseeseen sekä jokaiseen ampuma-aseen osaan, äänenvaimenninta ja latauslaitetta lukuun ottamatta*, täydennysmerkintä.

Asealan elinkeinonluvan haltijan, joka tuo tai siirtää pysyvästi Suomeen ampuma-aseen *tai muun ampuma-aseen osan kuin latauslaitteen tai äänenvaimentimen*, jossa ei ole valmistusmerkintää, on *viimeistään* ennen *ampuma-aseen tai ampuma-aseen osan* kaupan laskemista tai luovuttamista *ja viipymättä siirron tai tuonnin jälkeen* tehtävä siihen *valmistusmerkintä tai merkittävät sitä vastaavat tiedot*. Muun kuin *asealan elinkeinonluvan haltijan* on toimitettava tällainen ampuma-ase *tai ampuma-aseen osa* ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista Poliisihallitukselle *valmistusmerkinnän* tekemistä varten.

Asealan elinkeinonluvan haltijan, joka tuo Suomeen pysyvästi ampuma-aseen *tai muun ampuma-aseen osan kuin latauslaitteen tai äänenvaimentimen*, on ennen *ampuma-aseen tai asean osan* kaupan laskemista tai luovuttamista tehtävä aseeseen tuontimerkintä. Muun kuin asealan *elinkeinonluvan haltijan* on ennen hallussapitoon oikeuttavan luvan hakemista toimitettava pysyvästi Suomeen tuotu ampuma-ase *tai muun ampuma-aseen osa kuin latauslaite tai äänenvaimennin* Poliisihallitukselle tuontimerkinnän tekemistä varten.

Patruunoita kaupallisessa tarkoituksessa valmistavan on tehtävä pakkausmerkintä patruunoiden pakkaamisen yhteydessä.

Poliisihallitus voi antaa luvan poiketa velvollisuudesta tehdä merkintä, *jos ampuma-ase tai ampuma-aseen osa on sellaisenaan historiallisesti erityisen merkittävä ja mer-*

Voimassa oleva laki

Ehdotus

110 c §

Merkintöjen poistaminen tai muuttaminen

Ampuma-aseen sarja- tai tunnistenumeroa sekä valmistus-, täydennys-, tuonti- ja pakkausmerkintää ei saa poistaa eikä muuttaa ilman Poliisihallituksen merkinnän selventämiseksi tai parantamiseksi antamaa lupaa.

112 §

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen ja pysyvästi toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osan esittäminen

Ampuma-aseen tai aseiden osan hallussapitoon oikeuttavan luvan haltijan on 30 päivän kuluessa ampuma-aseen pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseiden osan pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemisestä esitettävä ase tai aseiden osa poliisilaitokselle tai Poliisihallitukselle. Hallussapitoon oikeuttavaa lupaa koskeva lupatodistus on samalla esitettävä sekä pyydettyä luovutettava poliisille.

112 a §

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen ja pysyvästi toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osan siirto ja tuonti Suomeen

Sen, joka siirtää tai tuo Suomeen pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai pysyvästi toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osan, on 30 päivän kuluessa siirrosta tai tuonnista esitettävä ase tai aseiden osa poliisilaitokselle tai Poliisihallitukselle tarkastusta varten.

110 c §

Merkintöjen poistaminen tai muuttaminen

kintä alentaisi ampuma-aseen tai ampuma-aseiden osan historiallista arvoa.

Jos ampuma-aseen osa on liian pieni merkittäväksi valmistusmerkinnällä, se on merkittävä vähintään sarjanumerolla.

Ampuma-aseen ja aseiden osan sarja- ja tunnistenumeroa sekä valmistus-, täydennys-, tuonti- ja pakkausmerkintää ei saa poistaa eikä muuttaa ilman Poliisihallituksen merkinnän selventämiseksi tai parantamiseksi antamaa lupaa.

112 §

Deaktivoitujen ampuma-aseiden esittäminen ja ilmoittaminen

Ampuma-aseen ja aseiden osan hallussapitoon oikeuttavan luvan haltijan on 30 päivän kuluessa ampuma-aseiden deaktivoinnista esitettävä ampuma-ase poliisilaitokselle tai Poliisihallitukselle tarkastusta varten. Hallussapitoon oikeuttavaa lupaa koskeva lupatodistus on samalla esitettävä sekä pyydettyä luovutettava poliisille.

Deaktivoitujen ampuma-aseiden hankkineen on 30 päivän kuluessa hankkimisesta tehtävä hankinnasta ilmoitus poliisille, jollei ilmoitusta ole tehty 42 c §:n nojalla.

112 a §

Deaktivoitujen ampuma-aseiden siirto ja tuonti Suomeen

Sen, joka siirtää tai tuo Suomeen deaktivoitujen ampuma-aseiden on 30 päivän kuluessa siirrosta tai tuonnista esitettävä ampuma-ase poliisilaitokselle tai Poliisihallitukselle tarkastusta varten.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

112 b §

112 b §

*Pysyvästi ampumakelvottomaksi tai toimintakelvottomaksi tekeminen****Ampuma-aseen deaktivointi***

Ampuma-aseen saa tehdä pysyvästi ampumakelvottomaksi tai aseensa osan pysyvästi toimintakelvottomaksi vain aseelinkeinoharjoittaja, jolla on 20 §:n 2 momentin 2 tai 3 kohdassa tarkoitettu lupa ampuma-aseiden kaupallisessa tarkoituksessa tapahtuvaan valmistamiseen taikka korjaamiseen ja muuntamiseen. *Elinkeinoharjoittajan on annettava pysyvästi ampumakelvottomaksi tai toimintakelvottomaksi tekemisestä todistus.*

Deaktivoitistandardeja ja -tekniikoita koskevien yhteisten suuntaviivojen vahvistamisesta sen varmistamiseksi, että deaktivoitujen ampuma-aseet tehdään pysyvästi ampumakelvottomiksi annetulla komission täytäntöönpanoasetuksella (EU) 2015/2403 säädetään henkilöistä ja yksiköistä, joilla on lupa ampuma-aseiden deaktivointiin, ampuma-aseiden deaktivointia koskevista teknisistä eritelmistä, deaktivoitujen ampuma-aseiden merkitsemisestä, tarkastamisesta ja varmentamisesta, jäsenvaltion avunantopyynnöstä deaktivoinnin suorittamiseksi, täydentävistä deaktivoititöidenpiteistä sekä deaktivoitujen ampuma-aseiden siirtämisestä Euroopan unionissa.

Ampuma-aseen saa *deaktivoida vain se, jolla on asealan elinkeinolupa 14 §:n 2 kohdassa tarkoitettuun asealan elinkeinoon. Deaktivoinnista on annettava todistus, josta käyvät ilmi deaktivoititöidenpiteet.*

Henkilöistä ja yksiköistä, joilla on lupa ampuma-aseiden deaktivointiin, ampuma-aseiden deaktivointia koskevista teknisistä eritelmistä, deaktivoitujen ampuma-aseiden merkitsemisestä, tarkastamisesta ja varmentamisesta, jäsenvaltion avunantopyynnöstä deaktivoinnin suorittamiseksi, täydentävistä deaktivoititöidenpiteistä sekä deaktivoitujen ampuma-aseiden siirtämisestä Euroopan unionissa *säädetään deaktivoitiasetuksessa.*

113 §

113 §

*Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen**Poliisin velvollisuus tiedostojen pitämiseen*

Poliisin on pidettävä ampuma-aseista, aseensa osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi tarpeellisia tiedostoja. Tiedostoihin on merkittävä asevientiasetuksessa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Tiedostoihin voidaan merkitä myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia ja vientiä koskevia tietoja asedirektiivissä, siviilikäyttöön tarkoitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja val-

Poliisilla on *oltava* ampuma-aseista, aseensa osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista lupa- ja valvontatehtävien *sekä edellä mainittujen esineiden jäljittämisen* suorittamiseksi tarpeelliset tiedostot. Tiedostoihin on *tallennettava* asevientiasetuksessa säädettyjen lupa- ja valvontatehtävien suorittamiseksi välttämättömät tiedot. Tiedostoihin voidaan tallentaa myös edellä tarkoitettujen esineiden hankkimista, hallussapitoa, siirtoa, tuontia, vientiä *ja kauttakulkua* koskevia tietoja asedirektiivissä *sekä* siviilikäyttöön tar-

Voimassa oleva laki

vontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) ja Schengenin yleissopimuksessa tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedostot ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä ovat myös ampuma-asetta, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva lupahakemus ja ennakkosuostumusta, suostumusta ja asekeräilijälle annettavaa hyväksyntää koskeva hakemus sekä asiassa annettu päätös. Poliisi voi kuitenkin erityisesti syytä päätöksellään vahvistaa yksittäisen luvan voimassaoloa tai sisältöä koskevan tiedon, jos tiedon pyytäjän henkilöllisyys on poliisin tiedossa. Tiedostojen pitämiseen, käyttöön, tietojen luovuttamiseen ja tietojen poistamiseen sovelletaan muuten, mitä henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetussa laissa (761/2003) säädetään.

(uusi)

Ehdotus

koitettujen räjähdystarvikkeiden markkinoille saattamista ja valvontaa koskevien säännösten yhdenmukaistamisesta annetussa neuvoston direktiivissä (93/15/ETY) tarkoitettujen ilmoitusten tekemiseksi muiden valtioiden viranomaisille.

Edellä 1 momentissa tarkoitettut tiedostot ovat salassa pidettäviä. Salassa pidettäviä ovat myös ampuma-asetta, aseosa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia koskeva lupahakemus ja ennakkosuostumusta, suostumusta ja asekeräilijälle annettavaa hyväksyntää koskeva hakemus sekä asiassa annettu päätös ja ampuma-aseiden säilytyspaikkaa koskevat tiedot. Poliisi voi kuitenkin vahvistaa yksittäisen luvan voimassaoloa tai sisältöä koskevan tiedon, jos tiedon pyytäjän henkilöllisyys on poliisin tiedossa eikä tietojen luovuttaminen vaaranna yleistä järjestystä ja turvallisuutta. Tietojen tallentamiseen 1 momentissa tarkoitettuun tiedostoon sekä niiden käyttöön, luovuttamiseen ja poistamiseen sovelletaan muuten henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia.

114 a §

Asealan elinkeinoluvan haltijan ilmoitusvelvollisuus epäilyttävästä liiketoimen yrityksestä

Asealan elinkeinoluvan haltijan on ilmoitettava laadun tai luonteen vuoksi epäilyttävänä pitämästään patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hankinnasta ja hankinnan yrityksestä poliisille.

(uusi)

114 b §

Salassapito

Asealan elinkeinoluvan haltija ja tämän palveluksessa oleva vastuuhenkilö, aseenkäsittelyluvan haltija sekä ampumaasekouluttaja eivät saa oikeudettomasti ilmaista eivätkä käyttää omaksi tai toisen hyödyksi taikka toista vahingoittaakseen, mitä he toiminnassaan tai tehtävässään ovat saaneet tietää aseluvanhaltijan luvista, hallussa olevista ampuma-aseista, aseosaista, a patruunoista

Voimassa oleva laki

Ehdotus

115 §

Lain noudattamisen valvonta

Tämän lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista valvoo Poliisihallitus. Rajavartiolaitos, Tulli ja Metsähallituksen erätarkastajat valvovat lain ja sen nojalla annettujen säännösten noudattamista toimialallaan.

116 §

Ase-elinkeinonharjoittajien ja asekeräilijöiden valvonta

Asealan elinkeinonharjoittajan ampumaseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset. Tämän varmistamiseksi poliisin on tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Lisäksi poliisin on vähintään kerran vuodessa tarkastettava alueellaan toimivien aseelinkeinonharjoittajien 25 §:n 1 momentin nojalla pitämät tiedostot sekä kirjanpito, varastot ja säilytystilat. Poliisilla on oikeus tarkastusta suorittaessaan saada nähtäväkseen ase-elinkeinonharjoittajan kirjanpito sekä päästä tiloihin, joissa edellä tarkoitettuja esineitä säilytetään.

Keräilykokoelmaan kuuluvien ampuma-

115 §

Lain noudattamisen valvonta

ruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista, niiden säilytykseen ja kuljetukseen sekä muuten aseturvallisuuteen liittyvistä turvallisuusjärjestelyistä, liike- ja ammattisalaisuudesta sekä henkilön yksityiselämän piiriin kuuluvista seikoista.

Oikeudettomana ilmaisemisenä ei pidetä tietojen ilmaisemista poliisille lupahallinnollisiin tehtäviin liittyen eikä rikoksen ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Tässä pykälässä tarkoitettu salassapitovollisuus säilyy tehtävän päätyttyä.

Tämän lain noudattamista valvoo poliisi. Rajavartiolaitos, Tulli ja Metsähallituksen erätarkastajat valvovat lain noudattamista toimialallaan.

116 §

Asealan elinkeinoluvan haltijoiden ja asekeräilijöiden valvonta

Asealan elinkeinoluvan haltijan ampumaseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset ja oikeassa suhteessa säilytettävien esineiden lukumäärään. Tämän varmistamiseksi poliisin on tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia. Lisäksi poliisin on vähintään kahden vuoden välein tarkastettava alueellaan toimivien asealan elinkeinoluvan haltijoiden 25 §:n 5 momentissa tarkoitettut tiedostot ja kirjanpito, varastot ja säilytystilat sekä ampumaseet ja luvanvaraiset aseiden osat. Poliisilla on oikeus tarkastusta suorittaessaan saada nähtäväkseen asealan elinkeinoluvan haltijan kirjanpito sekä päästä tiloihin, joissa edellä tarkoitettuja esineitä säilytetään.

Keräilykokoelmaan kuuluvien ampuma-

Voimassa oleva laki

aseiden ja aseiden osien säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset. Tämän varmistamiseksi poliisiin on ennen luvan antamista ensimmäisen keräilykokoelmaan kuuluvan ampuma-aseen tai aseiden osien hankkimiseen tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia.

Poliisiin on laadittava suorittamistaan tarkastuksista pöytäkirja tai tehtävä merkintä muuhun asiakirjaan.

119 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten mittaamisesta;

2) siitä, mitkä ovat erityisen vaarallisia patruunoita ja ammuksia;

3) lupien, ennakkosuostumusten, suostumuksen, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemuksen sisällöstä, asioiden ratkaisemiseksi tarpeellisista selvityksistä sekä 45 §:n 4 momentissa tarkoitettua aktiivisesta harrastuksesta;

4) lupatodistusten, ennakkosuostumusten, suostumuksen, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin sisällöstä;

5) menettelystä, jota noudatetaan, kun valtiolle menetetyksi on tuomittu tai valtion omistukseen on tämän lain nojalla tullut ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

6) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisesta ja säilyttämisestä;

7) ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunapakkausten merkitsemisestä sekä ampuma-aseiden toimittamisesta viranomaiselle merkinnän tekemistä varten;

8) 26 §:n 3 momentin 1 kohdassa säädetystä kokeesta.

Ehdotus

aseiden ja aseiden osien säilytystilojen tulee olla rakenteellisesti turvalliset ja oikeassa suhteessa säilytettävien esineiden lukumäärään. Tämän varmistamiseksi poliisiin on ennen luvan antamista ensimmäisen keräilykokoelmaan kuuluvan ampuma-aseen tai aseiden osien hankkimiseen tarkastettava säilytystilat. Tarkastus on uusittava, jos säilytystiloissa tapahtuu muutoksia.

Poliisiin on laadittava suorittamistaan tarkastuksista asetietojärjestelmään pöytäkirja.

119 §

Tarkemmat säännökset

Valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten mittaamisesta;

2) siitä, mitkä esineet ovat aseiden osia tai erityisen vaarallisia patruunoita ja ammuksia;

3) lupien, ennakkosuostumusten, suostumuksen, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin hakemisessa noudatettavasta menettelystä, hakemuksen sisällöstä, asioiden ratkaisemiseksi tarpeellisista selvityksistä sekä 45 §:ssä tarkoitettua aktiivisesta harrastuksesta;

4) lupatodistusten, ennakkosuostumusten, suostumuksen, asekeräilijälle annettavan hyväksynnän ja Euroopan ampuma-asepassin sisällöstä ja niiden uusimismenettelystä;

5) menettelystä, jota noudatetaan, kun valtiolle menetetyksi on tuomittu tai valtion omistukseen on tämän lain nojalla tullut ampuma-aseita, aseiden osia, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia;

6) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisesta ja säilyttämisestä;

7) ampuma-aseiden, aseiden osien ja patruunapakkausten merkitsemisestä sekä ampuma-aseiden toimittamisesta viranomaiselle merkinnän tekemistä varten;

8) 26 c §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitettua vastuuhenkilökokeesta.

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan

Voimassa oleva laki

Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä:

1) tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävistä lomakkeista;

2) valtiolle menetetyiksi tuomittujen tai valtion omistukseen tämän lain nojalla tulneiden ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hävittämisestä, käyttämisestä valtion tarpeisiin, luovuttamisesta museossa tai kokoelmassa pitämistä varten taikka myymisestä julkisella huutokaupalla tai muulla tavalla;

3) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisessa ja säilyttämisessä edellytettävistä teknisistä turvarakenteista sekä rakenteiden arvioimiseen liittyvästä menettelystä;

4) tässä laissa tarkoitetuista hyväksyttävistä ampuma-aseiden käyttötarkoituksista ja näissä käyttötarkoituksissa käytettäviksi soveltuvista ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista;

5) asekeräilijäksi hyväksymiselle säädettyjen edellytysten arvioimiseen liittyvästä menettelystä;

6) tämän lain nojalla annettavista yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tarpeellisista ehdoista.

Ampuma-aseen pysyvästi ampumakelvottomaksi ja aseiden osien pysyvästi toimintakelvottomaksi tekemisestä annetaan tarkempia säännöksiä valtioneuvoston asetuksella. Sisäasiainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseiden ampumakelvottomaksi tai aseiden osien toimintakelvottomaksi tekemiseen liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä ampumakelvottomaksi tehdyn ampuma-aseen tai toimintakelvottomaksi tehdyn aseiden osien toimittamisesta tarkastettavaksi

Ehdotus

antaa tarkempia säännöksiä:

1) tässä laissa tarkoitetuissa menettelyissä käytettävistä lomakkeista;

2) valtiolle menetetyiksi tuomittujen tai valtion omistukseen tämän lain nojalla tulneiden ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten hävittämisestä, käyttämisestä valtion tarpeisiin, luovuttamisesta museossa tai kokoelmassa pitämistä varten taikka myymisestä julkisella huutokaupalla tai muulla tavalla;

3) ampuma-aseiden, aseiden osien, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kuljettamisessa ja säilyttämisessä edellytettävistä teknisistä turvarakenteista sekä rakenteiden arvioimiseen liittyvästä menettelystä;

4) tässä laissa tarkoitetuista hyväksyttävistä ampuma-aseiden käyttötarkoituksista ja näissä käyttötarkoituksissa käytettäviksi soveltuvista ampuma-aseista, aseiden osista, patruunoista ja erityisen vaarallisista ammuksista;

5) asekeräilijäksi hyväksymiselle säädettyjen edellytysten arvioimiseen liittyvästä menettelystä;

6) tämän lain nojalla annettavista yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi tarpeellisista ehdoista.

Ampuma-aseen ja aseiden osien *deaktivoimista* annetaan tarkemmat säännökset valtioneuvoston asetuksella. *Sisäministeriön* asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä ampuma-aseen *deaktivoimiseen* liittyvistä teknisistä vaatimuksista, ampuma- tai toimintakelvottomaksi hyväksymistä tarkoittavasta merkinnästä ja siitä annettavasta todistuksesta sekä *deaktivoitujen ampuma-aseiden* tai aseiden osien toimittamisesta tarkastettavaksi.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Sen 42 c § ampuma-aseen ja sen osien yksilöintitietojen ilmoittamisesta poliisille lainaamistilanteissa tulee kuitenkin voimaan vasta 1 päivänä maaliskuuta 2020.

Ennen tämän lain voimaantuloa annettu aselupa ja aseenkäsittelylupa on ehtoinen ja

Voimassa oleva laki

Ehdotus

rajoituksineen voimassa kyseisen luvan voimassaoloajan ja siihen sovelletaan tämän lain säännöksiä. Ennen tämän lain voimaantuloa annettu ampuma-aseiden ja aseiden, patruunoiden ja erityisen vaarallisten ammusten kaupallinen ja yksityinen tuontilupa, kaupallinen ja yksityinen siirtolupa sekä kaupallinen kauttakulkulupa on ehtoineen ja rajoituksineen voimassa kyseisen luvan voimassaoloajan, mutta kuitenkin niin kauan kuin asealan elinkeinolupa on voimassa ja niihin sovelletaan tämän lain säännöksiä.

Sen, jolla on ennen 1 päivää tammikuuta 2010 myönnetty tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asealan elinkeinolupa tai muu lupa, joka oikeuttaa harjoittamaan asealan elinkeinotoimintaa ja joka on harjoittanut tätä toimintaa lain voimaan tullessa, tulee vuoden kuluessa lain voimaantulosta Poliisihallitukselle tekemällään ilmoituksella ilmoittaa jatkavansa toimintaansa asealan elinkeinoluvan haltijana. Ilmoituksessa on ilmoitettava tämän lain 119 §:n 1 momentin 3 kohdan nojalla annetussa säännöksessä tarkoitetut tiedot ja liitettävä kopio alkuperäisestä luvasta. Lisäksi Poliisihallitus voi pyytää muita asian selvittämiseksi tarpeellisia selvityksiä. Poliisihallitus myöntää uuden asealan elinkeinoluvan edellä mainitun ilmoituksen tehneelle maksettua. Asealan elinkeinoluvan sisältö määräytyy tämän lain 21 §:n mukaan. Jos ilmoitusta ei ole määräajassa tehty, lupa raukeaa vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta.

Edellä 4 momentissa tarkoitetun elinkeinoluvan haltijan vastuuhenkilöksi ennen tämän lain voimaantuloa hyväksytty henkilö voi jatkaa 1 momentissa tarkoitetuissa tapauksissa asealan elinkeinoluvan haltijan vastuuhenkilönä ilman eri ilmoitusta. Vastuuhenkilön tehtävien hoitamista jatkavan ei tällöin ole tehtävässä jatkaakseen suoritettava 77 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettua koetta.

Edellä 4 momentissa tarkoitettuna siirtymäaikana asealan elinkeinoluvan haltijaan sovelletaan tämän lain asealan elinkeinoluvan haltijaa koskevia säännöksiä.

Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty asealan elinkeinolupa, joka oikeuttaa ampuma-aseiden korjaamiseen kattaa myös 12 §:n 4

Voimassa oleva laki

Ehdotus

momentissa tarkoitetun kaupallisen muuttamisen.

Ennen lain voimaantuloa tämän lain tai ampuma-aseasetuksen perusteella laadittuja ja ylläpidettyjä tiedostoja on säilytettävä tässä laissa säädetyn ajan.

Asealan elinkeinölupaa ja vastuuhenkilöksi hyväksymistä koskevaan asiaan, joka on tullut vireille ennen tämän lain voimaantuloa, sovelletaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleita säännöksiä.

Tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukainen asealan elinkeinöluvan tai vastuuhenkilöksi hyväksymisen väliaikainen peruuttaminen jää voimaan tämän lain voimaan tullessa voimassa olleiden säännösten mukaisesti.

Ennen tämän lain voimaantuloa, mutta viimeistään 12 päivänä kesäkuuta 2017 myönnetyn, voimassa olevan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavan luvan sellaiselle 9 §:n 4–6 kohdassa tarkoitetulle ampuma-aseelle tai sen osalle, jonka yksilöintitiedot luvanhaltija on ilmoittanut poliisille 12 päivään kesäkuuta 2017 mennessä, voimassaolo jatkuu tämän lain voimaan tullessa. Edellä mainittu ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa sisältää myös oikeuden hankkia ja pitää hallussa 3 §:n 2 momentissa tarkoitettuja latauslaitteita. Aseluvan voimassaolo jatkuu enintään sen ajan, joksi se on myönnetty. Lain 53 a §:ssä tarkoitettu velvollisuus harrastuneisuuden jatkuvuuden osoittamisesta ei koske aselupaa, jonka voimassaolo jatkuu tämän momentin nojalla. Muilta osin edellä mainittuun aselupaan sovelletaan tätä lakia.

Sen, joka on 12 päivänä kesäkuuta 2017 jälkeen hankkinut 9 §:n 4–6 kohdassa tarkoitetun ampuma-aseen tai sen osan on kuuden kuukauden kuluessa tämän lain voimaantulosta haettava ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaa lupaa poliisilta. Ennen tämän lain voimaantuloa myönnetty kyseisen ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttava lupa on voimassa, kunnes lupahakemus on ratkaistu. Lupahakemus käsitellään maksutta. Jos ilmoitusta ei ole määräajassa tehty, lupa raukeaa määräajan päätyttyä. Luvan hakemisen sijasta henkilö voi kuuden kuukauden

Voimassa oleva laki

Ehdotus

kuluessa lain voimaantulosta luovuttaa 9 §:n 4—6 kohdassa tarkoitettun ampuma-aseen tai sen osan sille, jolla on ampuma-aselain nojalla oikeus kyseisen ampuma-aseen tai sen osan hankkimiseen tai luovuttaa ampuma-aseen tai aseensa osan valtiolle, jolloin ampuma-ase tai aseensa osa siirtyy korvauksetta valtion omistukseen.

Sen, jolle tämän lain voimaan tullessa syntyy velvollisuus säilyttää ampuma-aseensa 106 §:n 3 momentissa säädetyllä tavalla, on säilytettävä ampuma-aseensa mainitussa momentissa tarkoitettulla tavalla viimeistään 1 päivänä joulukuuta 2020.

Lukuun ottamatta 6 §:n 3 momentin 4—7 kohdassa tarkoitettuja ampuma-aseita, 53 a §:ää harrastuneisuuden jatkumisen osoittamisesta sovelletaan ampuma-aseen hallussapitoon oikeuttavaan lupaan, joka on myönnetty tämän lain voimaantulon jälkeen.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehty ampuma-ase, jota ei ole deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti, tulee deaktivoida mainitun asetuksen mukaisesti viimeistään ampuma-aseen luovuttamisen yhteydessä ja ilmoittaa 42 c §:ssä tarkoitettut tiedot poliisille.

Pysyvästi ampumakelvottomaksi tehdystä ampuma-aseesta, jota ei ole deaktivoitu deaktivointiasetuksen mukaisesti, tulee ilmoittaa 42 c §:ssä tarkoitettut tiedot poliisille viimeistään viiden vuoden kuluttua tämän lain voimaantulosta. Ampuma-ase tulee pyydettyä esittää poliisille.

2.

Laki

vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (556/2007) 2 §:n 2 momentti ja 13 §:n 2 momentti, sekä
lisätään lakiin uusi 20—c § seuraavasti:

HE 179/2018 vp

Voimassa oleva laki

Ehdotus

2 §

2 §

Sotilaallinen koulutus ja sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Sotilaallinen koulutus ja sotilaallisia valmiuksia palveleva koulutus

Sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitetaan tässä laissa muuta vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta.

Sotilaallisia valmiuksia palvelevalla koulutuksella tarkoitetaan tässä laissa *ampumakoulutusta, joka annetaan muilla kuin Puolustusvoimien aseilla ja ampumatarvikkeilla sekä* muuta vapaaehtoista maanpuolustuskoulutusta.

13 §

13 §

Menettely julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa sekä rikosoikeudellinen virkavastuu

Menettely julkisia hallintotehtäviä hoidettaessa sekä rikosoikeudellinen virkavastuu

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksen jäsenen, toimihenkilön ja työntekijään sovelletaan heidän hoitaessaan Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle tämän lain mukaisesti annettuja julkisia hallintotehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen hallituksen jäsenen, toimihenkilön, työntekijään ja 20 b §:ssä tarkoitettuun ammunnan johtajaan sovelletaan heidän hoitaessaan Maanpuolustuskoulutusyhdistykselle tämän lain mukaisesti annettuja julkisia hallintotehtäviä rikosoikeudellista virkavastuuta koskevia säännöksiä.

(uusi)

20 a §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämä sotilaallisia valmiuksia palveleva ampumakoulutus

Maanpuolustuskoulutusyhdistys voi sotilaallisia valmiuksia palvelevana koulutuksena järjestää ampumakoulutusta, jossa kehitetään yksilön ampumataitoa ja turvallista aseenkäsittelytaitoa. Valtioneuvoston asetuksella säädetään ampumakoulutuksessa käytettävien ampuma-aseiden tyypeistä, toimintatavoista ja käytöstä, koulutettavien lukumäärästä koulutustapahtumassa, asetyyppi-kohtaisista turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavista ampumakokeista ja niiden hyväksyttävästä suorittamisesta sekä koulutusohjelmasta. Koulutuksessa on noudatettava voimassa olevia Puolustusvoimien ammuntojen järjestämistä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohje-

Voimassa oleva laki

Ehdotus

sääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyväismääräyksiä.

Ampumakoulutus tapahtuu 20 b §:n 1 momentissa tarkoitetun ammunnan johtajan läsnä ollessa, johdolla ja ohjauksessa yksilön ammuntana ammunnan johtajan ennalta osoittamilta ampumapaikoilta ennalta määriteltyihin maaleihin Puolustusvoimien ampuma-alueella tai ampumaradalla taikka ampumaratalain (763/2015) 3 §:n 1 momentissa tarkoitetulla ampumaradalla tai 2 momentissa tarkoitetussa ampumaurheilukeskuksessa.

Ampumakoulutuksessa käytetään Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen omistamia tai hallussa pitämiä ampuma-aseita. Koulutukseen osallistuva saa kuitenkin käyttää koulutuksessa omalla vastuullaan myös koulutusohjelman mukaista ampuma-asetta, jonka hallussapitoon hänellä on oikeus ampumaselain (1/1998) mukaan.

Ampumakoulutuksessa saadaan käyttää koulutusohjelman edellyttämällä tavalla ampuma-aseita. Muita ampuma-aseita sekä erityisen vaarallisia ammuksia ei saa käyttää ampumakoulutuksessa.

(uusi)

20 b §

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ammunnan johtajien hyväksyminen

Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampumakoulutuksessa voi ammunnan johtajana toimia vain Puolustusvoimien ammunnan johtajaksi hyväksymä henkilö. Puolustusvoimat voi hyväksyä ammunnan johtajaksi henkilön, jolla on Puolustusvoimien tai Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen toiminnassa hankittu johtaja- tai kouluttajakoulutus sekä näyttökokeella osoitettu pätevyys sotilaallisia valmiuksia palvelevan ampumakoulutuksen turvallisesta järjestämisestä ja kouluttamisesta Puolustusvoimissa ja joka katsotaan tehtävään muuten sopivaksi. Näyttökokeen sisällöstä säädetään valtioneuvoston asetuksella. Puolustusvoimat pyytää ammunnan johtajaksi harkittavan henkilön sopivuudesta lausunnon poliisilta.

Edellä 1 momentissa säädetty hyväksyntä on voimassa enintään viisi vuotta kerrallaan.

Voimassa oleva laki

Ehdotus

Puolustusvoimat peruuttaa 1 momentissa tarkoitetun hyväksynnän, jos ammunnan johtaja on rikkonut jonkun 20 c §:ssä säädetyn velvollisuutensa tai jos ammunnan johtajaa ei enää katsota tehtävään muuten sopivaksi taikka ampuma-aselain aseluvan peruuttamisen edellytykset täyttyvät.

Puolustusvoimien tulee ilmoittaa hyväksynnästä ja hyväksynnän peruuttamisesta poliisille.

(uusi)

20 c §

Ammunnan johtajan velvollisuudet Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen järjestämässä ampumakoulutuksessa

Ammunnan johtajan velvollisuutena ampumakoulutuksessa on:

1) varmistaa, että hänen järjestämisvastuullaan olevassa ampumakoulutuksessa noudatetaan ampuma-aselakia, tätä lakia sekä Puolustusvoimien ammuntojen järjestämisestä koskevia ja ampumasuoritusten valvonnasta annettuja ohjesääntöjä, varomääräyksiä ja muita pysyväismääräyksiä;

2) varmistaa koulutuksen osallistuvan henkilön käyttämän ampuma-aseen soveltuvuus järjestettävään ampumakoulutukseen ennen koulutuksen aloittamista;

3) varmistaa, että muuta kuin Maanpuolustuskoulutusyhdistyksen ampuma-asetta käytävällä on siihen voimassa oleva, hallussapitoon oikeuttava lupa;

4) keskeyttää ampumakoulutus, jos sen toteuttaminen olisi omiaan aiheuttamaan vaaraa koulutukseen osallistuvalla, ulkopuoliselle tai omaisuudelle;

5) turvallisen ampujan kokeen suorittamisesta myönnettävän todistuksen antaminen sekä turvallista aseenkäsittely- ja ampumataitoa mittaavan ampumakokeen valvonta ja koetta koskevan koulutuksen antaminen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.

HE 179/2018 vp

3.

Laki

asevelvollisuuslain 97 a §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään vapaaehtoisesta maanpuolustuksesta annetun lain (1438/2007) 97 a §:ään, sellaisena
kuin se on laissa 127/2011, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

97 a §

97 a §

Tietojen luovuttaminen ampuma-aselain mukaisen luvan hakijoista ja haltijoista sekä hyväksynnän saajaksi haettavasta ja hyväksynnän saaneesta

Tietojen luovuttaminen ampuma-aselain mukaisen luvan hakijoista ja haltijoista sekä hyväksynnän saajaksi haettavasta ja hyväksynnän saaneesta

(uusi)

Sotilasviranomaisen tulee antaa ampuma-aselain (1/1998) 45 §:n 7 momentin 5 kohdassa säädetyn lausunnon antamisen yhteydessä asevelvollisrekisteristä poliisille asevelvollisen käyttäytymistä koskeva ilmoitus, jos sotilasviranomaisella on perusteltu syy katsoa asevelvollisen olevan käyttäytymisensä perusteella sopimaton pitämään hallussa ampuma-asetta, aseensa osaa, patruunoita tai erityisen vaarallisia ammuksia. Ilmoituksen tulee sisältää sopimattomuutta koskeva kannanotto perusteluineen.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä kuuta 20 _____.